

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

📚 کفایت دینی کتب خانه 📚

په دی چینل کی دټلیګرام کتابونه نشرکیږی
دحنفی مذهب په ړناکی
لکه تفاسیر شریف
اوفقه شریفه
اوفتاوی؟
د درجوں کتابونه
اوداسی نور کتابونه لکه.
صرف اونحو
اومنطق
اوعقائد
نوهیله لرم چی دالینک دثواب په خاطر نشر کڑی
https://t.me/kafayat2395

کفایت الله واټس ایپ نمبر 03052488551

د دا کتاب pdf کول خاص د الله تعالیٰ د رضا د پاره دی

د ټولو لوستونکو او فایده اخستونکو
د دعا په هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی کتاب PDf کول خاص دالله {ج}

درضا لپاره دی

دهر لوستونکی او فائده اخستونکی ددعا فه

هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه :

نوم : انوار المجالس .

فرمودات : شیخ القران والحدیث شمس المشائخ خلیفه صاحب الحاج دین محمد مدظله العالیه .

تولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سید محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي سید محمد عمر (فاروقي) او طالب العلم (سید) محمد بهار .

وري څله تصحیح : مولوي سید محمد عمر (فاروقي)

څلورم ځل تصحیح : مولوی ولي محمد (تائب)

وچاپ شمېر او کال : ۲۰۰۰ ټوکه : ۱۴۳۶ ربیع الثاني - ۱۳۹۶ کال د لړ.

خپرونکي : خانقاه عالیه مجددیه عمریه
(جامعه روح المدارس روحانیه)

د اړیکو شمېري :

افغانستان : ۰۷۷۹۵۰۳۷۰۰، ۰۷۷۷۵۵۹۷۹۱، ۰۷۷۸۲۴۳۲۹۹

د چاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي.

Scanned with CamScanner

(c) etanton.com: The Digital Library

فهرست

شمېره		مخ
۱	دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژند نه	۱
۲	دمشانخو کرامو تقریظونه	۷
۳	دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبري	۱۱
۴	دپیل خبري	۱۴
۵	(۱) مجلس / دنقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟	۱۵
۶	دابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره اتحادي نسبت	۱۶
۷	په نور و پېښو کې یې هم له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ورته والی لرلو	۱۹
۸	دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ رایه هم سره یوده وه	۲۰
۹	په هرکار کې یې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اتباع کوله	۲۱
۱۰	دکورنۍ په افرادو کې یې هم مشابهت و	۲۲
۱۱	دلمسیانو ورته والی	۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲	له دوارو سره دالله تعالی معامله یو رنکه ...	۲۴
۱۳	له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواړه پیغمبر سره ورته والی	۲۶
۱۴	نقشبدیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص.	۲۷
۱۵	(۲) مجلس /د اولیاء کرامو بیان	۳۴
۱۶	ولي چاته وایي ؟	۳۶
۱۷	دمحبت درجې	۳۹
۱۸	(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې	۴۳
۱۹	فناء القلب	۴۴
۲۰	د بقاء بالله یا فی الله مقام	۴۵
۲۱	دفنا اوبقا ترمنځ توپیر .	۵۰
۲۲	د (ولي) علامې	۵۲
۲۳	د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه....	۶۲
۲۴	د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي ؟	۶۵
۲۵	د اولیاء کرامو اقسام	۶۹

Scanned with CamScanner

(c) ...otor.com: The Digital Library

۲۶	داولیاء کرامو پایلې ، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونیوي احادیثو په رنا کې	۷۲
۲۷	په قبر کې اولیاء کرامو ته زیری	۸۴
۲۸	داولیاؤ سره ترلاؤ او دهغوی زیارت کول کتور	۸۹
۲۹	د ولایت پایله او نتیجه	۹۰
۳۰	توجه په څلور قسمه ده	۹۷
۳۱	(۳) مجلس / له خپل مرشد سره مینه او...	۱۰۱
۳۲	د خپل پیر په اراده د حضرت خضر علیه السلام	۱۰۱
۳۳	چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د	۱۰۵
۳۴	یوه دردوونکې واقعه	۱۰۷
۳۵	د یوې لویې هستۍ د صبر واقعه	۱۰۹
۳۶	د حضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه	۱۱۱
۳۷	دبازار دوډۍ په نیکو خلکو هم اثر...	۱۱۳
۳۸	(٤) مجلس / د اولیاء الله تصرفات او...	۱۱۵
۳۹	دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه	۱۲۰

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰	دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه	۱۲۲
۴۱	حکایت:	۱۲۳
۴۲	په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل	۱۲۵
۴۳	یو مرید په اوله وظیفه کې کمال.....	۱۲۶
۴۴	دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلري	۱۲۷
۴۵	دیوې سیدې کونډې سره د مرستې نه کولو	۱۲۸
۴۶	دحضرت مجدد الف ثانی [illegible] واقعه...	۱۳۰
۴۷	له مرګه وروسته له مریدانو سره شفقت...	۱۳۳
۴۸	(۵) مجلس / تبرک بآثارِ الصالحین	۱۳۵
۴۹	په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي	۱۳۵
۵۰	چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړي دنبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۷
۵۱	په نباتاتو کې د حضرت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۹
۵۲	حضرت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه...	۱۴۵

Scanned with CamScanner

(c) ...bt...n.com: The Digital Library

۵۳	حضرت نبي کريم ﷺ له روضې	۱۴۶
۵۴	مرشدين خپل مريدان هيڅکله نه هيروي	۱۴۷
۵۵	د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه	۱۴۹
۵۶	خپل مريدان خپل شيخ ته پيش کول	۱۵۲
۵۷	د حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت	۱۵۴
۵۸	د شيخ المشائخ عنايت الله (کستم) خليفه صاحب کرامت	۱۵۵
۵۹	(۶) مجلس / د جذب ثبوت اود صبر واقعات	۱۵۷
۶۰	د حضرت عبد الخالق غجدواني قدس سره نصيحت	۱۶۸
۶۱	صبر څه ته ويل کېږي ؟	۱۷۰
۶۲	د الله تعالى لوى امتحانات په خپلو پيغمبرانو ...	۱۷۳
۶۳	تولې شپې ذکر کول د کتاب د علم د.....	۱۷۵
۶۴	له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار د..	۱۷۷
۶۵	(۷) مجلس / وخت يو نعمت دى.....	۱۸۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٦	د حضرت ابوبکر صدیق ﷺ په لباس خدای پاک ﷻ فخر کوي.....	۱۸۵
٦٧	د حضرت علي ﷺ د فقر او غُربت واقعه	۱۸۶
٦٩	د حضرت علي رضی الله عنه څه وایي	۱۹۰
۷۰	(۸) مجلس / د طریقت اصول او آداب	۱۹۲
۷۱	دکابل دمتصرف دیوخلینه صاحب سره	۱۹۴
۷۲	ادب	۱۹۶
۷۳	د مشانخو کرامو ته نسبونو سره احتیاط	۱۹۸
۷۴	درسول الله ﷺ لخوا دیو سید او بزرګ ملامتي	۱۹۹
۷۵	د مشانخو غیبت د فیض د حرمان سبب ګرځي	۲۰۱
۷٦	د سُوء خاتمې (بدانجام) علامه	۲۰۳
۷۷	نېک خلك په خپلو خدمتکارانو خفه کېږي	۲۰۴
۷۸	دحضراتو لخوا دیوملا صاحب وهل	۲۰۵
۷۹	دحضراتو په راتګ دزمکې ښوریدل	۲۰۶
۸۰	داولیاء کرامو سره دګستاخي انجام	۲۰۸

Scanned with CamScanner

(c...on.com: The Digital Library

۸۱	(۹) مجلس / داهل السنت والجماعت دعلماوو	۲۱۰
۸۲	د اولیاؤالله وود قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی	۲۱۱
۸۳	له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !	۲۱۳
۸۴	د زیارت په وخت کې به مخ کومې خواته کول پکارده؟	۲۱۶
۸۵	وسیله	۲۱۷
۸۶	د مشائخو کرامو په رابطه ډیر لوړ، لوړ....	۲۲۰
۸۷	دنیکو خلکو په یوه توجه دبدوکې....	۲۲۱
۸۸	د سراج المشائخ صاحب په توجه د یو طالب د خولې دبدبویې ورکیدل	۲۲۲
۸۹	(۱۰) مجلس / شقاوت او سعادت	۲۲۴
۹۰	نېک بختي او علامې یې	۲۲۵
۹۱	بد بختي او علامې یې	۲۲۶
۹۲	دنیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي	۲۲۸
۹۳	دنیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته....	۲۳۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴	د حضرت نجم الدین کبری یو نظر په ...	۲۳۲
۹۵	خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا	۲۳۸
۹۶	(۱۱) مجلس / آیا تکلیفونه او مصائب ...	۲۴۳
۹۷	دیو قدرمن پیغمبر یوسف علیه السلام خونده وره	۲۴۶
۹۸	روغ رمټ خلك به داخیرت په ورځ داتمنا کوي	۲۵۰
۹۹	په حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه باندې د خدای پاک ﷻ سلام	۲۵۵
۱۰۰	۱۲ مجلس / له نیکو خلکو سره مشابهت	۲۵۶
۱۰۱	په نیت باندې دپوره عمل اجرورکوي	۲۶۰
۱۰۲	د نېکانوسره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري	۲۶۱
۱۰۳	د شجرې د لوستلو فائده	۲۶۲
۱۰۴	د یونیك شخص په واسطه شیدې اوشهد ...	۲۶۵
۱۰۵	د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت	۲۶۷
۱۰۶	(۱۳) مجلس / دباطني مرضونو دعلاج لارې	۲۷۲

Scanned with CamScanner

(c...etation.com: The Digital Library

۱۰۷	دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پيژندنه	۲۷۳
۱۰۸	حضرت داود طائي د عيبونو دنه په کوتې...	۲۷۶
۱۰۹	حضرت عيسى عليه السلام ادب له چا زده.....	۲۷۹
۱۱۰	کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو...	۲۸۶
۱۱۱	(۱٤) مجلس / د خداى پاک ديادونې د مجلس	۲۸۹
۱۱۲	د ذکر فضيلت د آيتونو په رنا کې	۲۸۹
۱۱۳	د ذکر فضيلت د نبوي حديثونو په رنا...	۲۹۲
۱۱۴	د ذکر فضيلت د علماوو د اقوالو په رنا....	۲۹۵
۱۱۵	ايا د خداى پاک يادونه په زوره او که په پته غوره ده ؟	۲۹۸
۱۱۶	۱۵ مجلس / د ((لطائف خمسه)) خايونه.....	۳۰۶
۱۱۷	د زړه صفات	۳۰۹
۱۱۸	دار ومدار دکتې په ايمان او تقوى سره دى	۳۱۵
۱۱۹	(۱٦) مجلس / د ذکر په واسطه الله تعالى.	۳۱۸
۱۲۰	چې څوک د خداى تعالى تابع او ذاکر شي	۳۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۱	رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی	۳۲۴
۱۲۲	د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده	۳۳۰
۱۲۳	(۱۷) مجلس / د نفس مراتب اود اخلاص او....	۳۳۲
۱۲۴	د حضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُريح واقعه	۳۳۵
۱۲۵	له عبدالقادر جيلاني رحمة الله سره خناور ...	۳۳۷
۱۲۶	څوک چې د خداى پاک تعالى تابع شى مخلوق	۳۴۲

Scanned with CamScanner

(c)etation.com: The Digital Library

د مؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه

شیخ الحدیث والفقه ومرشد عالیقدر مولوی دین محمد وصوفي صاحب ګل محمد (دام حیاته) فرزند ګرامي ، په قوم ځدران په سنه ۱۳۴۸ هش کې د تخار ولایت د اشکمیش ولسوالي د چشمهٔ ماهیانو په کلي کې یې مبارکي سترګي دي فاني دنیاته راوغړولي اوپه سنه ۱۳۵۹ هش کې یې دروسي اشغال څخه وروسته له خپلې کورنۍ سره ګواندې هیواد پاکستان ته هجرت وکړاوهلته یې سمدستي په دیني زده کړه پیل وکړ.

او د پاکستان په بېلابېلو سیمو کې لکه بلوچستان او سرحد کې له کره جیدو او مشهورو استاذانو څخه زده کړې وکړې :

د مثال په توګه په بلوچستان کې له شیخ الحدیث حضرت مولانا ګل حبیب صاحب (دامت برکاتهم العالیه) خلیفه مجاز حضرت خواجه خان محمد صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولانا عطا محمد صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولانا نور محمد صاحب (دامت برکاتهم العالیه)او حضرت شیخ الحدیث مولانا داد خان صاحب (دامت برکاتهم العالیه).

اوپه سرحد کې له حضرت مولانا سید قریش بابا رَحِمَهُ اللّٰهُ ،قاضي محمد امین صاحب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت مولانا نور محمد ثاقب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولانامحمدنعیم صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ چې په کوټ اخندزاده صاحب سره یې شهرت درلود علمي نورانیت ترلاسه کړی.

لویه دوره یې له جناب شیخ الحدیث الدکتورشیرعلي شاه مدني (دامت برکاتهم العالیه) سره په سنه ۱۴۱۲ هـ ق کې وکړه. اوله فراغت څخه وروسته یې په مختلفومدرسوکې دتدریس وظیفه اجراءکړې لکه: بحرالعلوم ،دارالعلوم حسینیه نورک،منبع العلوم اواوس مهال دانهم کال دی چې په جامعه روح المدارس ډیره اسماعیل خان کې دحضور پاک صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داحادیثو مبارکو په خدمت مشغول دی چې په تیرواتوکلونوکې ۷۹۸ علماووله ده څخه دفراغت سند ترلاسه کړی دی.

اوس ډکال لله الحمدبیا ۷۳ کسان ددوره حدیث شرکاء ورسره دي.

اودتصوف کاریې له لویې هستۍ (جناب انوارالمشایخ خلیفه صاحب فضل الدین (قدس الله سره) چې د ارغنديې په خلیفه صاحب سره مشهورؤ، چې دکابل دقلعه جواد دحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) له طرفه خلیفه مجاز ؤ اودهغه مشاورخاص هم ؤ.) پیل کړ ترذکرسلطان پورې د هغه له دریابې سیني ددې سیني ته داذکارو او انوارو لړۍ جاري وه او استفاده یې وکړه . اوپاتې نورسبقونه یې له جناب قطب المشایخ خلیفه صاحب دین محمد(قدس الله سره) څخه چې

Scanned with CamScanner

(c.ketabton.com: The Digital Library)

مشهور په زرمت خليفه سره ؤ پای ته ورسول . اوجناب بدرالمشايخ (قدس الله سره)،جناب سراج المشايخ خليفه صاحب احمدضياء (قدس الله سره) هم ډيرې توجه ګانې ورته کړې دي. اودجناب شيخ المشايخ خليفه صاحب عنايت الله (قدس الله سره) چې دکستم په خليفه صاحب سره يې شهرت درلوددهغه په منورو صحبتونوهم ډيرځله مشرف شوی.

اوپه اخيرکې دقطب المشايخ صاحب (قدس الله سره) په حکم جناب فضل المشايخ خليفه صاحب دادمحمد (ادام الله فيوضاته علينا وعلى سائرالمسترشدين) سجاده نشين حضرات قلعه جوادکابل خليفه مجازحضرت ضياء المشايخ صاحب (قدس الله سره) ته وليږل شو چې دهغه دمبارکوتوجه ګانواواستخاروڅخه وروسته ده ته په سنه ۱۳۲۰ هق کې دخلافت پګړۍ ورپه سرشوه اودفراغت سندیې ترلاسه کړو.

او په ډيرکم وخت کې يې طريقې نقشبدې ته زيات خدمتونه وکړل په زرهاوو کسانو علماوو او عوامو له ده مبارک څخه لاس نيوی وکړ ، چې دجناب فضل المشايخ (ادام الله حياته) له لورې ورته دا اذن (اجازه) هم وشو چې دکومو مريدانو وظيفې پای ته رسيدلې وي او کيفيت يې سم وي ته ورته دخلافت دستاربندي کوه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه له فرمودې سره موافق يې په سنه ۱۴۳۵ هق کې دري علماء کرامو ته دخلافت دستار ورپه سر کړ او چينه يې ور واغوسته او سندونه يې ورکړل چې نومونه يې دادي :

۱- مولوی نور احمد خليفه صاحب. ۲- مولوی عظمت الله خليفه صاحب. ۳- مولوی حميدالله خليفه صاحب.

او تير کال سنه ۱۴۳۶ هق کې يې يوه شيخ الحديث مولوی زين العابدين صاحب ته دخلافت خرقه او دستار ورپه سر کړ.

يادونه : قابل قدر والاحترام محترم مؤلف صاحب که څه هم زياتره وخت مريض وي سړی دده حوصلي ته حيران شي دالله تعالی لوی فضل اوکرم دی وربانديې اوييا په ځانګړې توګه دخدای ﷻ دنازوليو بنده ګانو غټ شفقت او نظر دی وربانديې.

دشيخ الحديث خليفه صاحب دين محمد (ادام الله فيوضاته علينا وعلی سائر المسترشدين) له پاره په خپل ژوند کې دغه لوی کرامت چې په ګوښې تن داحاديثو لويه دوره په پوره تحقيق او تدقيق سره سرته رسوي کافي دی.

دده مبارک شخصيت علميت او په خاصه توګه دده پټ اسرار او کرامات زما ماته خوله او مات قلم ترخپلې ولکې لاندې نشي راوستلای، بيا يې هم له دومره تکليفونو او مصروفياتو سره قلم

(c) ketabton.com: The Pashto Digital Library

پخ نه دی پرې اینښی او تصنیف ته یې ملا ترلي ده او د تصنیف منوره او خوندوره لړۍ یې جاري ساتلې.

د مؤلف محترم تصنیفات او اثار په لاندې ډول دي:

۱- (ضیاء البخاری شرح صحیح البخاری) درې ټوکه دوه ځله چاپ شوې چې نوره تراوسه لا مکمل نه ده اوکار ورباندې روان ده چې انشاءالله پوره کیږي به.

۲- شمس الوسائل شرح شمائل الترمذي یوټوک. دوه ځله چاپ شوې.

۳- ضیاء المسلم شرح صحیح المسلم بیعه. یوټوک. یوځل چاپ شوی.

۴- شمس المقلدین فی التقلید. یوټوک. درې ځله چاپ شوی.

۵- انوار المجالس درې ټوکه. درې ځله چاپ شوی. او څلورم ځل له حوالو او تخریجاتو او نوو زیاتونو سره چاپ شوی.

۶- انوار شمسیه في مقامات صوفیه. یوټوک. دوه ځله په پښتو ژبه کې چاپ شوې. او دوه ځله په اردو ژبه چاپ شوې.

۷- ارشادات المرشد. یوټوک. دوه ځله چاپ شوی.

او الحمدلله د مشایخ عظامو او استاذانو د مقبولو دعاګانو په برکت د دواړو علومو یعنې ظاهر او باطن په خدمت مشغول دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالی دې خپله رضا ورته نصیب کړي او ترمرګه پورې دې
الله تعالی ده ته ددین دخدمت کولو توفیق په کامل اخلاص سره
نصیب کړي امین.

دنومورې کورنۍ ډیره پاکه او ددرانه عزت خاونده ده.

دنومورې قبله ګاه صاحب ډیر دعلم او علماوو مُحب ده حتی
چې دهجرت په سختو تکلیفونو او مسکنت کې ټول تکلیفونه ده
په ځان تېرول اومزدورې به یې کولې خو خپل پنځه زامن یې علم
او جهاد ته وقف کړي ؤ تردې چې دده مشر زوی مولوی علی
محمد صاحب دلویې دورې په کال دروسي پلوه حکومت له
خوا په شهادت ورسیده.

او بل زوی یې پنځه ځله ټپي شو چې په آخر کې یې بنی لاس
معیوب شو او بل زوی یې قاری صاحب فیض محمد دوړې
دورې په کال دامریکانو په بمبار کې شهید شو او دوه نور زامن
یې شیخ الحدیث خلیفه صاحب او حافظ خان محمد مولوی
صاحب په تدریس مشغول دي.

الله تعالی دي والدینو ته هم په جنت الفردوس کې اعلاء
مقامات نصیب کړي. آمین یارب العلمین.

Scanned with CamScanner

(c...ton...om: The Digital L...

دمشانخو کراموتقریظونه

تقریظ

جامع المعقول والمنقول خلیفه صاحب مولوي عبدالرحیم اخندزاده

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ کَفٰی وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی مُوَالَّذِیْ بَعَثَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰی وَدِیْنِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهٗ عَلَی الدِّیْنِ کُلِّهٖ۔

اَمَّابَعْدُ:

محترم خلیفه صاحب شیخ الحدیث والتفسیر مولوي دین محمد چې کوم کتاب د (انوار المجالس) جوړ کړی، ډېر بهترین اومفید کتاب دی. دعلماء حق له پاره یو چراغ ده. مخکې ما له محترم خلیفه صاحب سره ملاقات چېرته نه و کړی. خو تېر کال له ډېرۀ اسماعیل خان نه تر کویټې پورې دیو سفر ملګري و. واقعاً چې دا محترم دانبیاوو علیهم السلام وارث اود دین له شعائرو څخه دی. دده خدمتونه که د تصانیفوپه واسطه دي اوکه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریرونو اویا دمجالس ذکر په واسطه اویاهم دتدریس په واسطه مسلمانانو ته رسیدلي دي ،دده د مقبولیت لویه نښه ده.

داسې طریقه چې دخضراتو کرامو اومُقتدایانو اثرات ژوندي پاتې شي دده تګلاره ده. مدرسه یې دقرآن کریم او نبوي احادیثو مرکز دی. مونږ باید په ټول توان سره دده احترام او خدمتونه وکړو. دده خدمتونه که په انټرنیټ وي او که په بله ذریعه، باید خلقو ته ورسول شي.

پدې هکله دمولوي صاحب سید محمد عمر فاورقي خدمتونه دستائلو وړدي. الله تعالی دې د دارینو اجرورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي صاحب) عبدالرحیم اخنزاده
عفی الله عنه
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه محمدیه زرمت پکتیا
د جمادالثانی ۱۲ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

تقریظ

شیخ التفسیر والحدیث خلیفه صاحب مولوي سدوزی غریقي
جانشین خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه ارغندی کابل

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لله الَّذِیْ جَعَلَ الاِنْسَانَ مَظْهَراً لِکُلِّ الْکَمَالَاتِ وَجَعَلَ الْاِنْسَانَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ لِتَکْمِیْلِ الْکَمَالَاتِ الْاَزَلِیَّةِ وَ اَفْضَلَ مَادَةِ التُّرَابِ مِنْ مَادَةِ النَّارِ لِاَجْلِ الْمَذْکُوْرَاتِ . لِذَا اخْتَارَ لِخَلَافَةِ الْبَشَرِ لَا الْجِنِّ . وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهِ الَّذِیْ هُوَ الْمَقْصُوْدُ بِالْوُجُوْدِ ذَاتاً وَ غَیْرُهُ عَرَضاً . وَعَلٰی آلِهِ وَ اَصْحَابِهِ الَّذِیْنَ هُمْ خُلَاصَةُ اَثَرِ الْاِخْلَاصِ وَ الْحُبِّ فِی الله الَّذِیْنَ لَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ،

اَمَّابَعْدُ:

ما بنده عاجز د شیخ القرآن والحدیث خلیفه صاحب دین محمد دامت برکاته د تصنیف انوارالمجالس (اول مجلس) مکمل او (دویم مجلس) سرسري مطالعه کړ، ډېر خوشاله اوزما د خفه زړه درد یې دوا کړ. ځکه چې په تنې پنځلسمه هجري پېړۍ کې شریعت، طریقت، حقیقت، مذهب ډېر یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. حتی چې مصداق د (سَيَعُودُ غَرِيباً) گرځيدلي دي. په دنيا کې نړۍ کې له هر طرفه په طريقت او مذهب ضربې، حملې شروع دي. نو که نن څوک د شريعت، طريقت، حقيقت، مذهب (د اهل سنتو والجماعت) واقعي سلفي څېرې په عين بڼه ساتي په کوم تغير او تبديلِ عندي او تقليدي سره تغير ورنه کړي نو زما په عقيده به هغه شخص مصداق د دې وي چې (فَطُوبٰى لِلغُرَبَاءِ).

نو زما په شخصي او کم علمه عقيده پورتنی کتاب د دنيا زماني د سوالونو ښه جواب دی. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهٗ دې د خليفه صاحب په علم او عمل کې زيادت راولي. او خداوند متعال جل جلاله دې دده د غه سياهي په وينو د شهيدانو غالبه وگرځوي. او دده د تقريرونو راجمع کوونکی مولوي محمد عمرته دې هم پوره پوره اجرونه ورکړي.

آمين يا رب العلمين

(خليفه صاحب مولوي) احقر العباد سدوزی غريقي
خانقاه عاليه مجدديه عمريه فضليه ارغندی کابل
د جمادالثانی ۱۹ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمع کونکي اوترتیب کونکي څوخبرې

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَلَاعُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ .

اَمَّابَعْدُ:

دالله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ بې حده زیات حمد اوثنا ادا کوم چې د محترم شیخ الحدیث والتفسیر پیر طریقت شمس المشایخ الحاج خلیفه صاحب دین محمد (مدظله العالی) دتقریرونو دراټولونو خدمت یې ماته راپه برخه کړ. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ دې په خپل لوی دربار کې قبول کړي اوټولو مسلمانانو دې دهدایت سبب وګرځوي.

ددې تقریرونو (انوارالمجالس) په راجمع کولو کې تقریباً شپږ کاله تیر شول. جناب خلیفه صاحب دوړې دورې نه تدریس سره سره دخپلو مریدانو دلابنه تربیه له پاره دهرې جُمعې له لمانځه وروسته دطریقت اوسلوک په اړه هرارخیزه هدایات اولاربښوونې شروع کړي. نو ما په هغه وخت کې له ځان سره دا فیصله وکړه چې تر خپله وسه به دده مبارک ملفوظات په کیسټو (فیتو) کې ثبتوم او کتابي شکل به ورکوم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې مجلسونو کې د طریقې نقشبندیې په باره کې، د پیر مرید اداب، د ولي تعریف او علامې، د ولایت شرایط او د طریقت مکمل اصول بیانیدل. تر دې چې دا مجلسونه (۶۰) ته ورسېدل. خو د ډېرو مشکلاتو او موانعو سره سره د ملګرو د بار بار غوښتنې سره سره، نوماهم د دوی د غوښتنو په اساس دې کارته اراده وکړه. او په پوره دوه کاله دغه مجلسونو تکمیل شو او چاپ ته مو وسپارل. او د دې تقریرونو په اصلاح څو ملګرو لکه مولوي صاحب محمد اکرم (نعماني) مولوي صاحب فضل الرحمن (فضلي) هم پوره همکاري وکړه. خدای پاک دې دا خدمت ورته قبول او د خپلې رضا سبب وګرځوي.

یادونه: کله چې موږ د اکتاب اول ځل جوړ ولو نو د پوره امکاناتو دنه څنون له امله مو نشوی کولای چې دغه کتاب ته حوالي او بنه تحقیق ورکړو، له پنځو کالو وروسته چې دغه کتاب خلکو ته ډېر محبوب شو او موږ هم په دې وتوانیدو چې دغه کتاب بنه معتمد کړو، نو د آیاتو، احادیثو، فقهي مسائلو او د اولیاوو د واقعو مو تخریج (حوالي) او بنه تحقیق وکړ.

او که بیا هم چا ته په کوم ځای کې اشتباه وي موږ دي په هغه ځای باندې پوه کړي، که مخامخ راسره لیدی شي او که د تلیفون له لارې وي ځکه په هر کتاب زموږ شمیره موجوده دي.

دیادنې وړ ده چې د دې کتاب په تخریج او تحقیق او تصحیح کې له مناعاجز سره څو چیدو او کړه علماء کرامو برخه اخیستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ته دالله تعالی دغیب له خزانو څخه داجراو بدلې غوښتنه کوم، چې نو مونه یې دادي :

۱- نائب شیخ مولوی صاحب عزیزالرحمن (حقاني).

۲- دوړې دوري شیخ، مولوی صاحب امیرمحمد.

۳- نائب مهتمم جامعه ضیاء المدارس، اکوړه خټک، مولوی صاحب ولی محمد (تائب).

دلته یوه خبره ضرور بولم چې ترخپل وس پورې مې داصلاح پوره کوشش کړی خوبیا هم انسان عاجز دی کیدای شي املائي یا علمي غلطي پاته شوې وي نود هغو نسبت به ما ته کېږي جناب خلیفه صاحب ته ونشي او که چاته کومه غلطي په نظر ورشي نو هیله لرم چې ماتړې خبر کړي ترڅو په اینده چاپ کې یې اصلاح وشي، دې ډېره منته به مو وي.

الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې دا مجالس دعامو مسلمانانو له پاره خصوصاً مُریدانو او مخلصینو ته دهدایت ذریعه وګرځوي .او الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دې له مونږ نه دغه خدمت په خپل دربار کې قبول او په آینده کې مودې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دین له خدمت څخه نه بې برخې کوي .

آمین ثم آمین په همدې هیله.

خاک پای بزرګان مولوي سید محمد عمر فاروقي (لوګر/خروار)

۲۴ دجمادالثاني ۱۴۳۲هجري / ۳۰ دربیع الاول ۱۴۳۷هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیل خبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لله الَّذِیْ عَلَّمَ اَوْلِیَاءَهٗ طُرُقَ الْوُصُوْلِ اِلَیْهِ، وَ اَخْرَجَهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَی النُّوْرِ ثُمَّ قَرَّبَهُمْ لَدَیْهِ ، وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْاَنْبِیَاءِ وَالْمُرْسَلِیْنَ وَعَلٰی آلِهٖ وَ اَصْحَابِهٖ وَ اَوْلِیَاءِ اُمَّتِهِ الَّذِیْنَ هُمْ نُجُوْمُ الْاِهْتِدَاءِ اِلَیْهِ .

اَمَّابَعْدُ :

فَاَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿اُدْعُ اِلٰی سَبِیْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

[سورة النحل آیت:۱۲۵]

(c) Kitabton.com: The Digital Library

(۱) مجلس

نَحْمَدُه وَنُصَلِّي عَلٰي رَسُوْلِهِ الْكَرِيْم اَمَّابَعْدُ :

د نقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟

دازمونږ طریقه نقشبندیه چې دحضرت صدیق اکبر رضی الله عنه په واسطه باندې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوېده ځکه یې نسبت هم ده مبارک رضی الله عنه ته کیږي داهغه شخصیت دی چې داهل سنت والجماعت عقیده ده چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وروسته په ټول امت کې بهترین اوغوره مقام لري

اجمع الصحابة واتباعهم على افضلية ابى بكر ثم عمر ثم عثمان ثم على (یعنې صحابه ؤ اوتابعینو رضی الله عنهم په دې اجماع او اتفاق کړی دی چې په امت محمدي کې له ټولو نه بهتر اوغوره شخصیت حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه ده.له هغه نه وروسته حضرت عمر رضی الله عنه ،بیاحضرت عثمان رضی الله عنه اوبیا حضرت علي رضی الله عنه دی)

[اصول الدین عند الامام ابی حنیفه لمحمد عبدالرحمن الخمیس ۱:۴۲]

(c) ...com: The Digital Library

امام شافعي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې په دې خبره باندې اجماع ده چې له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وروسته په ټول امت کې ابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ افضل او غوره دی .ا کشف الباري، فضائل الصحابه ، ص ۱۱۴۲

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله دمعراج په سفرکې له سدرة المنتهی مقام ته ورسيده نوحضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ په مقام کې ورځخه پاتې شو نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دغه مقام ځخه لوړ ولاړی نو هلته ګوښی پاتې شو په هغه وخت کې په دې باندې ډېرډهيبت او ويرې حالت راغی نوددې له پاره چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له زړه ځخه هغه ډاراوهيبت ورک شي نوخدای جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دحضرت ابوبکرالصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غږ باندې غږ وکړيعنې الله تعالی خپل غږدده دآواز په شان ورکړخولو ځکه حضرت ابوبکر الصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خودحضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ډېر نيږدې ملګری دی اوښه يې پېژني او دايې ورته وويل چې زدالله يم اوته مې بنده يې.

دابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له نبی کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره اتحادي نسبت

دسيدنا ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کوم مقام او اتحاد ؤ چې هغه ته معيت کبری وايي دا مقام او مرتبه ده مبارک ته دالله تعالی له لوري پيداشوی وه دامقام او مرتبه دمعيت دده مبارک په ژوند ، فکر ، خدايي معاملو ، اهل وعيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

تردي چې دمرګ په حالا تو کې هم له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره مشابهت له ورايه معلوميده ، چې دده دمعيت څو څرګنده او بنکاره مثالونه په لاندې ډول دي :

۱- چې کله رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له غار حرا نه بيرته راغی نو خپلې بې بې (حضرت خديجې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) تسلي ورکوي او ورته وايي : ﴿ كَلَّا وَاللهِ مَا يُخْزِيكَ اللهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

(صحيح البخاری ج ۱ ص : ۲)

ژباړه : هيڅکله نه، قسم په خدای که دې الله وشرموي ته خو خپلوی پالې ، ته مرسته کوې له (الضعيف المنقطع) چې په دې کې يتيم هم داخل دی او عيال او غير له دې ، له مسکينانو سره مرسته کوې دميلمنو عزت کوې په عامو حوادثو کې چې سماوي افات دي لکه باران زلزله او داسې نور په دې کې هم ته له خلکو سره مرسته کوې

او دحضرت ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ معامله وګورئ چې کله دی له مکې مکرمې نه حبشو ته روان شو په لارکې دکافرانو سردار (ابن رغنه) ودراوه او ورته وې ويل: إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

چې کوم الفاظ خديجې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هکله ويلې وه هغه الفاظ يو کافر دصديق اکبر په هکله هم وويل نو معلومه شوه چې ددواړو په اخلاقو کې کامل مماثلت وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- الله تعالی دنبي کریم ﷺ په هکله وایي:

﴿بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾﴾ [سورة التوبة آیت ۱۲۸]

او نبي کریم ﷺ دابوبکرصدیق په هکله وایي: ارحم امتي ابوبکر، او (ارأف امتي ابوبکر)

۳- نبی کریم ﷺ خپله باره کې فرمایي: انا اغیر ولد آدم والله اغیر مني، او حضرت ابن سعد لیکلي: کان اغیر هذه الامة بعد نبیها ابوبکر)

۴- الله تعالی دنبی کریم ﷺ په باره کې وایي: ﴿

وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ﴾ [سورة یس آیت ۶۹]

ابن عساکر له حضرت عایشې رضی الله عنها نه نقل کوي چې ابوبکرصدیق رضی الله عنه نه په جاهلیت کې شعرونه ویلي او نه وروسته له اسلامه

۵- دجاهلیت په وخت کې شراب څښل عام وو نبی کریم ﷺ کله هم شراب نه دي څښلي اوپه تاریخ الخلفاء کې دي چې ابوبکر صدیق رضی الله عنه کله هم شراب نه دي څکلي.

۶- دنبی کریم ﷺ په طبیعت کې داخبره پرته وه چې پاکوالی یې ډیرخوښیدلو الله تعالی په قران کریم کې فرمائي: ﴿

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴿٥﴾﴾ [سورة المدثر آیت ۵]

Scanned with CamScanner

(c...abton.com: The Digital Library

اوهمدارنګه دحضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هم پاکي ډیره خوښه وه په یوه روایت کې راځي: چې کله به ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ اوزه لوشله اول به یې تیونه ور صفا کړل. اوچې کله به یې پیاله ډکه کړه بیابه یې جامه په سر ور واچوله چې خاوري یابل شئ ور ونه غورځیږي اونبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته به یې ورورړله

په نورو پېښوکې یې هم له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ورته والی لرلو

۲- یوځل په حرم شریف کې عقبه ابن معیط دنبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په غاړه کې یې څادر ور واچولو اوراکش یې کړ. اوپه ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ باندې هم دغه رنګه کفارو حمله وکړه

۸- دنبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په دعا باندې دحضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ غوندې لوړ او غوره شخصیت په اسلام باندې مشرف شو او دحضرت ابوبکرالصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د ترغیب په وجه دسید الشهداء حضرت حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ غوندې شخصیت ته اسلام ور په برخه شو.

۹- نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته الله تعالی وفرمایل ﴿ ثَانِيَ ٱثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي ٱلْغَارِ ﴾ [سورة التوبة آیت: ۴۰]

صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: یَاأَبَابَكْر! مَاظَنُّكَ بِاثْنَيْنِ اللهُ ثَالِثُهُمَا).

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته الله تعالى فرمايي: ﴿ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ﴾ [سورة الحجر آيت: ۸۸] نبی کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته وايي: ﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ﴾ [سورة التوبه آيت: ۴۰]

۱۱- نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته به چې صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ غږ کولو نو په (رسول الله) سره به يې ورته غږ کاوه. اوچې کله به يې صديق اکبر بللو نو د (امیرالمؤمنین) په لقب سره به يې ورته غږ کاوه.

۱۲- دمکې قريشو دهجرت پرمهال دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په پيداکولو کې سل (۱۰۰) اوښان انعام منلی ؤ. او دصديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غوښتلو کې يې هم سل (۱۰۰) اوښان انعام منلي و.

دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او حضرت ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ رايه هم سره يوه وه

۱۴- دبدر دبنديانو په هکله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کومه فيصله وکړه، نو دمشورې پر مهال هر يوه صحابي خپله رايه وويله صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دامشوره ورکړه چې له بنديانو نه فديه واخيستل شي اودوی ازادکړی شي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دده په مشوره فيصله وکړه.

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

۱۵- دحدیبې دصلحې په مهال حضرت عمر رضي الله عنه ډیر حیران و اوویل یې: چې بدر دغزا پر مهال سره له دې چې شمیره مو هم (۳۱۲) ؤ بیا هم نه ویریدو او نن مو ډیر زور ده بیا هم ویریږو ؟! صلحه کوو. لکن دصدیق اکبر رضي الله عنه هغه رایه وه کومه چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم وه.

په هر کارکې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله

۱۶- دفدک یو باغ نبی کریم صلی الله علیه وسلم دبنی هاشمو په ځرانانو هلکانو او جنکیو مصرفولو، کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شو دغه عمل هغه جاري وساته.

۱۷- بنو ثقیف یوه قبیله وه چې هغوی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم نه دلمانځه دمعاف کولو غوښتنه وکړه خو پیغمبر صلی الله علیه وسلم ددوی مطالبه یې رد کړه.

کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شونوځینې خلکو دزکوة د معاف کولو مطالبه وکړه نوصدیق اکبر رضي الله عنه یې مطالبه رد کړه.

۱۸- نبی کریم صلی الله علیه وسلم له بني قضاعه قبیلې سره جهاد وکړ، دې جهاد ته (غزوسلاسل) وایي کله چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم له دې فاني دنیا څخه سترګې مبارکې پټې کړې او خپل خالق ته خوږه روح وسپارله وروسته چې کله هغه مرتدشول صدیق اکبر رضي الله عنه هماغه دنبي کریم صلی الله علیه وسلم تګ لاره ورسره غوره کړه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹- حضرت عمروبن العاص رضي الله عنه دنبي کريم صلى الله عليه وسلم په زمانه کې دلښکر امير جوړيدې او صديق اکبر رضي الله عنه په ټول ژوند کې دلښکر مشر اوامير ؤ.

۲۰- په (۹) سنه هجري کې صديق اکبر رضي الله عنه دحج له پاره مشراوامير مقرر شواو په لسمه سنه هجري کې رسول الله صلى الله عليه وسلم دحج مشراو امير شو او دحج هغه مبارک مراسم يې تر سره کړل.

۲۱- کله به چې نبی کريم صلى الله عليه وسلم ته حضرت حسن رضي الله عنه راغی نو ده مبارک به په اوږو کيناوه صديق اکبر رضي الله عنه چې کله خليفه شو نو حضرت حسن رضي الله عنه به يې په اوږو کړخاوه.

دکورنی په افرادو کې يې هم مشابهت و

۲۲- دنبی کريم صلى الله عليه وسلم زومان (حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه) چې له (سابقون الاولون) څخه ؤ. او دصديق اکبر رضي الله عنه زوم (حضرت زبير رضي الله عنه) هم له (سابقون الالون) څخه و.

۲۳- دنبي کريم صلى الله عليه وسلم اونبی له عشره مبشره ؤ څخه ؤ، د صديق اکبر رضي الله عنه اونبی هم له عشره مبشره ؤ څخه ؤ.

۲۴- دنبي کريم صلى الله عليه وسلم اونبی له مهاجرينو څخه و د صديق اکبر رضي الله عنه اونبی هم له مهاجرينو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketab.com: The Digital Library

۲۵- دنبي کريم ﷺ لور (حضرت فاطمه رضي الله عنها) به په جنت کې دښځو سرداره وي او دصديق اکبر رضي الله عنه لور (حضرت عايشې رضي الله عنها) په هکله نبي کريم ﷺ فرمايي چې دامبارکه په نورو ښځو دومره غوره ده لکه د (ثريد) يعنې دشوروا مړۍ چې په نورو مړيو غوره ده .

۲۶- دنبي کريم ﷺ لور فاطمه رضي الله عنها په کور کې غريبي وه په خپله به نې ميچن کوله اولاسونه به ئې پرې وو هم دارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لور اسماء رضي الله عنها په کورکې تنګي وه ميچن به يې په خپل لاس کوله اولاسونه به يې وچودو.

دلمسيا نوورته والی

۲۷- دنبي کريم ﷺ لمسي حضرت حسن رضي الله عنه ديزيدله بيعت نه انکاروکړ اوهمدارنګه دصديق اکبر رضي الله عنه لمسي حضرت عبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم ديزيد له بيعت نه انکار وکړ.

۲۸- حضرت حسين رضي الله عنه شهيدکړي شو اوعبدالله ابن زبير رضي الله عنه هم شهيد کړی شو.

۲۹- حضرت حسين رضي الله عنه شاميانو په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی ؤ اوابن زبير رضي الله عنه حجاج ابن يوسف په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی و .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۰- حضرت حسین رضی اللہ عنہ دشهادت نه مخکې دهغه وروڼو، وراره اودخاندان ټول سړي شهیدان کړی شول په آخر کې دي هغه وار راغی . دارنګه ابن زبیر رضی اللہ عنہ شهادت نه مخکې دهغه زوی خپلوان ټول شهیدان کړی شول په آخر کې ده هغه وار راغی .

له دواړو سره دالله تعالی معامله یو رنګه وشوه

۳۱- الله تعالی دنبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم په طرف باندې (صاحبکم) په لفظ سره اشاره وکړه ، بخاری شریف کې روایت ده چې نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم دصحابه رضی اللہ عنہ کې صدیق اکبر رضی اللہ عنہ ته په (صاحبکم) لفظ سره اشاره وکړه.

۳۲- بیاداسې وخت هم راغې چې څلور رکعتیز لمونځ چې اولنې دوه رکعتونه دصدیق اکبر رضی اللہ عنہ په امامت بر سره او دوه وروستي رکعتونه یې دامام الانبیاء حضرت رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم په امامت تر سره شول.

۳۳- نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم ته کفارومجنون وویل قرآن کریم ګواهي ورکوي :﴿ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ ﴾ سورة الملک آیت ۵۱.

همدارنګه داسلامي تاریخ په یوه کتاب کې لیکلي دي چې دمکې قریشوبه دصدیق اکبر رضی اللہ عنہ په باره کې ویل: (قالواهذاابن قحافه مجنون) یعنې دغه دقحافه زوی لیونی ده .)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۴- له طایف نه د بیرته راګرځیدلو په وخت کې نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته پناه یو کافر (مطعم بن عدي) ورکړه او چې صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کله د حبشې په طرف د هجرت په اراده ووت په بیرته راتللو کې (ابن الرغنه) ده ته پناه ورکړه.

۳۵- نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: انا اتقی ولد آدم واکرمهم علی الله ولا فخر) یعنې زه په انسانانو کې تر ټولو متقي او مکرم یم اوزه فخر نه کوم.

او صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته الله تعالی د (أتقی) لقب ورکوي او فرمایي: ﴿ وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ﴿١٧﴾ ﴾ [سورة اللیل]

مفسرین ټول په دې باندې متفق دي چې له (ٱلْأَتْقَى) نه صدیق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مراد دی اوبل ځای فرمایي: ﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت ۱۳]

څوک چې په تاسې کې له خدایه ډیر ډاریږي هغه ماته ډیر ګران وي.

۳۶- الله تعالی خپل حبیب ته وایي: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ﴿٥﴾ ﴾ (سورة الضحی) زر ده دربه کړي تاته الله تعالی د شفاعت اجازه چې ته به خوشحاله شې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او صدیق اکبر رضی الله عنه ته الله تعالی وفرمایل : ﴿ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝٢١ ﴾ (سورة اللیل، چې کوم بشارت هلته ده هغه دلته هم ده.

چې کومو خلکو دنبی کریم صلی الله علیه وسلم اتباع وکړه دهغوی په هکله الله تعالی وفرمایل : ﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ ﴾ [سورة آل عمران آیت ۳۱]

اود صدیق اکبر رضی الله عنه په لاس دبیعت کوونکو خلکو په هکله الله تعالی او فرمایل : ﴿ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ ﴾ [سورة المائده آیت: ۵۴]

له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواږه پیغمبر سره ورته والی

چې حالاتو ته ځیر شو سړی حیران شي چې څومره تام مشابهت ورسره لري .تردې چې ددنیانه دتللو کوم کیفیت او وخت دی په هغه کې یې هم مشابهت و.

۳۸- نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې له دنیاڅخه انتقال کاوه عمر یې (۶۳) کاله ؤ صدیق اکبر رضی الله عنه چې له دنیا څخه انتقال کاوه هم عمریې (۶۳) کاله ؤ.

۳۹- د نبي کریم صلی الله علیه وسلم وفات دزهرو له اثر څخه ؤ او د صدیق اکبر رضی الله عنه دوفات سبب هم زهر ؤ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کومه حجره کې نبي کريم ﷺ خښ کړی شوی په هغه حجره کې صديق اکبر رضي الله عنه هم خښ کړی شوی دی.

بهرحال دنقشبديې طريقې دا سلسله مبارکه چې تر نن پورې راروانه ده د صديق اکبر رضي الله عنه په واسطه له نبي کريم ﷺ نه راغلې ده.

دحضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه مناقب او کړنلارې دومره بې شميره دي چې ډير قلمونه يې نشي ليکلی کېدلی شي چې يو لوی درياب به پر وچ شي خو دده مبارک محاسن به پای ته ونه رسيږي دلته خو موږ مشت نمونه خروار شی ذکر کړل [دپورتني معلوماتو دتفصيل له پاره وګورئ: کشف الباري مناقب صحابه ص: ۱۴۲]

حکايت: مونږ چې په بخاري شريف کې دده مناقب ويل نوبيايوده ملګري ويل وايي خوب مې لېدلوچې يو ډېرلوړغروي نودهمدې غره په بيخ کې حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه دبرېښناپه شان ولاړوي نودغره سرته وخيژي په څنګ پورې مې حضرت محمد ﷺ ولاړوي اوداتوري راته وايي چې د صديق اکبر رضي الله عنه کرامات منئ.

نقشبديه طريقه په عشق، محبت او اخلاص بناده.

ګرانوورونو! دغه طريقه چې دهغه په واسطه راغلې داپه عشق اومحبت بنا ده، چې دده له رسول الله ﷺ سره زيات عشق اومحبت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیادونې وړه ده: چې الله تعالی دادومره لویه مرتبه څکه ورکړې وه چې له ټولوڅخه دده مبارک رضی الله عنه محبت له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره زیات وُ ځکه ترټولوخواړه شیان یې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه قربان کړي ووچې هغه عبارت له ځان، مال، اواولادڅخه دي تردې پورې چې خپله نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ ... فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ، ... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۲ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۰]

یعنې ماته دهیڅا دنیادومره ګټه نده رسولې لکه دحضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه دنیا.

خوږ پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ، ... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۱]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي چې په دنیاکې له ماسره هرچاښه کړي د هغو ښو بدله مې په دغه دنیا کې ورکړېده خو یوازې دصدیق اکبر رضی الله عنه چې له سره یې کړې دي دومره ډیرې دي چې الله تعالی به یې بدله په ورځ دقیامت ورکوي اوماته دهیڅا مال

(c) ketabton ... the Digital Library

دومره کتله نه ده رسولې لکه دابوبکر الصدیق رضی الله عنه دمال په شان.

خوهغه داطریقه دومره پته ساتلې وه چې یووخت حضرت جبرائیل علیه السلام راغی او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایي چې خدای پاک زه رالیږلی یم چې زمالطرفه په حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه باندې سلام وایه اووروسته له سلامه یې دمریضي پوښتنه وکړه چې څرنګه یې نونبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرالصدیق رضی الله عنه ته وایي چې الله تعالی حضرت جبرائیل علیه السلام رالیږلی دی اوداالله تعالی سلام یې درته راوړی دی اوستا دمرض پوښتنه کوي چې څرنګه دی نوده مبارک رضی الله عنه ورته وویل چې الحمدلله ښه یم نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایي چې څه مرض دی ډهغه ورته وایي چې غاښ مې خوږیږي نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څومره وخت کیږي هغه مبارک ورته وایي چې دوه کاله کیږي ګوری دومره عشق چې له محبوب څخه پرته بل چاته یې حال نده ویلی دوه کاله به یې دغاښ دردحال چاته نه ښکاره کېدلو.

حضرت مظهرجان جانان رحمه الله دقاضی ثناءالله فاني پتی رحمه الله مرشد په خپل کتاب (کلمات طیبه) کې ذکر کړي دي چې دحضرت ابوبکرالصدیق رضی الله عنه له وفات نه پس حضرت عمر رضی الله عنه کورته ورغی دده کوټې ته ورننوت نودکوټې دچت لرګي یې خای په خای سوي ډ او تک تورشوي ډ حضرت عمر رضی الله عنه ددې دسبب پوښتنه وکړه چې دا څه وجه ده نو دکور خلکو ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل : چې حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه چې په وظیفه ذکرباندې لګیاؤ کله چې سهار راپورته کېدلونو دخولې مبارکې څخه یې یواه ووتلو داسې غږ راووتلو چې دهغه غږسره ،سره دکباب غوندې بوی راوتلولکه زړه یې چې دعشق له وجې کباب شوی وي نوددې داسویلي هغه ګرموالی دبام په لرګیوباندې پریوتلو نوهغه لرګي څکه تور شویدي.

[یواقیت الاعمال ص: ۱۲۵ ا

دېره پاکه طریقه ده خوداپاکه طریقه یوازې اویوازې په ډېرمحبت باندې رانقل شویده تردې پورې چې مونږخپل مشایخ کرام وینود کوم خلیفه صاحب به چې له حضرات کراموسره محبت زیات ؤدهغه مقام به هم پرنوروباندې لوړؤ

حضرت انوارالمشائخ جناب فضل الدین خلیفه صاحب چې په ارغندي خلیفه صاحب باندې یې شهرت درلود اوډېره لویه هستي الله جل جلاله پیداکړې وه دحضرت نورالمشائخ صاحب نورو خلیفه صاحبانو پخپله خوله داویلي وو چې ده ته دادومره لوی مقام چې خدای جل جلاله ورپه برخه کړی ؤ دادده دعشق وجه وه چې دده له حضرت صاحب سره محبت اوعشق زیات ؤ څکه دده په ټولو مجلسونو کې به دحضراتو دمجلسونو دهغوی دکراماتو یادونه کېدله اوپه دې خبره هم پوهېدل په کاردي چې ترڅوپورې له خپل شیخ سره محبت نه وي کامل شوی ترهغه پورې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه پیداکیږي اوچې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه وي پیدانشوی ترهغه وخته پورې له

(c) Kohat.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ سره محبت مینه اوعشق نه پیداکیږي نوپه دې لاره کې محبت ساتل په کار دي. اومحبت په ډېرتعلق ناسته پاسته کیږي کله چې له خپل شیخ سره محبت ددین په خاطر پیدا شو نودامحبت دپیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمحبت ذریعه اووسیله ګرځي او د حضرت پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ محبت بیادپرور دګار جَلَّ جَلَالُهٗ دمحبت اوعشق ذریعه ګرځي بیاسړی دفنااوبقا مقام ته رسیږي دامقام چې پیداشونوبزرګي هم سړي ته ور په برخه کیږي بزرګي له دې څخه عبارت ده چې خدای جَلَّ جَلَالُهٗ درڅخه خوشحاله شي.

لنډه خبره داچې دعشق داسې مقام ته الله تعالی یوسړی ورسوي نوداډېرلوی مقام دی ځکه الله تعالی خپله فرمایي ﴿ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ أَكْبَرُ ﴾ [سورة التوبه آیت ۲۲]

یعنې لیږرضاکول دالله تعالی دجنتونو،نعمتونوله دنیا اومافیها څخه غوره اوبهتره دي نوپه دې اساس بایدکوشش وکړوچې نیت مود الله جَلَّ جَلَالُهٗ درضاله پاره وي محبت اخلاص اوحال بایدخلکوته ونه وایو خپل مقام بایدچاته ښکاره نه کړونوچې مونږاوتاسې دالله تعالی سره مینه اومحبت وکړو اودالله تعالی په دین غیرت وکړو نوالله تعالی خوډېرغیرتي ذات دی ډېر رحیم ذات دی اوالله تعالی بیاسړی یوازې نه پریږدي لکه په حدیث شریف کې چې راځي ﴿ من کان لله کان الله له ﴾چې ته الله تعالی ته ورنیږدي کیږې الله تعالی اودهغه خوږ پیغمبرحضرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بياله تاسره خپلوي کوي اولياء کرام خپلوي بيازمونږ تقصير اتوته نه ګوري الله تعالى وايي:

﴿ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ: «إِذَا تَقَرَّبَ العَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» ﴾ ا صحيح البخاري ج:٢ بَابُ ذِكْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِوَايَتِهِ عَنْ رَبِّهِ ص: ٦٨٣، رقم الحديث ٧٥٢٧)

ژباړه: له حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له الله تعالى نه روايت کوي وايي: چې يوبنده ماته يوه لويشت رانيږدې کيږي زه هغه يوګزورنيږدې کيږم. اوچې څوک ماته يوګزرانيږدې کيږي زه هغه انسان ته يوه غيږورنيږدې کيږم اوچې څوک ماته په قراره، قراره راځي زه هغه ته په منډه، منډه ورځم.

يعنې زمارحمت ډېرنيږدې دی که نه الله تعالى خومنډه نه وهي نوچې اخلاص، عشق اومحبت پيداشي بيادلږ عمل ذريعه هم الله تعالى ډېرثوابونه ورکوي په دې شرط چې داعمل دالله جَلَّ جَلَالُهُ درضاله پاره وي دمثال په ډول که يوسړی دوه رکعته نفل لمونځ وکړي خوچې دالله تعالى اودهغه عشق، محبت اواخلاص پکې زيات وي دادوه رکعته بياترزرو رکعتونو نفلو څخه غوره دي يوه جذبه دالله تعالى درضاله پاره دټولو انسانانو اوپيريانو ترعبادت غوره ده خوچې دخداى پاک درضاله پاره وي نوداپه وظيفو باندې ليږدوام هميشوالى پکارده چې ليږمحبت پيداشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ زیاتره ملګري چې دلته راشي نوچې وظیفې ورسره کوونودرې ، څلوریاپنځه کاله یې دخپلومشائخو سره تعلق نه وي راغلی یعنې په کلونو ، کلونو تعلق نه وي ورسره نوتاسې پام وکړئ چې یوسړی په کلونو ، کلونوورک وي اوتعلق نلري نوبیابه دده وظیفې څرنګه وشي اوسره له دې چې بیابه له طریقت څخه شکایت کوي اوداشک ورته پیداکیږي چې خدای مکړه دازما وظیفې چې نه کیږي نوالعیاذبالله دانوپه طریقت کې څه نشته نولیږکوشش وکړئ چې دهمیشه له پاره ذکروکړو نوځوک چې څومره دالله تعالی ذکراویادونه کوي دومره یې له الله تعالی سره محبت اومینه زیاتیږي دپیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یادونه چې څومره زیاته کیږي دومره له پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت زیاتیږي له اولیاء کراموسره چې څومره تعلق پیداکیږي دومره محبت زیاتیږي اووظائف بیابنه کیږي بیانوداعشق دی چې سړی خدای تعالی ته رسیږي داپرته له عشق دالله تعالی څخه نه کیږي نومقصدپه طریقت کې دشریعت پابندي ډیره ضرورده اوپه ذکریاندې دوام،اومحبت د خپلواسلافو اومشائخوسره چې دطریقت غورچان دغودریو ته راوزي نودغه درې لارې که په چاکې پیداشوې هغه انسان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ لورو مرتبو ته رسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مجلس

داولیاء کراموبیان

دولایت تعریف

داولیاء کراموعَلامي

دولایت شرطونه

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على خير خلقه نبينا وشفيعنا ومولانا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين .

اما بعد : قال الله تبارک وتعالى :

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾

[سورة يونس آيت : ۶۲]

ژباړه: خبردار شئ ! واورئ ! دا خبره چې بېشکه د الله په دوستانو باندې به هيڅ خوف اوويره نه وي اونه به دوی په ورځ دقيامت کې غمجن وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستان د الله څوک دي ؟ خدای پاک يې صفات بيانوي اووايي : ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ هغه کسان چې ايمان يې راوړی وي ﴿وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾﴾ او چې ځان يې ساتلی وي له ګناهونو څخه. او له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څخه ووېرېدل. نو بيا ددغو اولياء کرامو له پاره څه انعام ده؟ ﴿لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ﴾ ددوی له پاره زېری ده ﴿فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا﴾ د دنيا په ژوند کې ﴿وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ﴾ اوپه ورځ د آخرت کې ﴿لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ﴾ نشته بدلېدل د کلماتو د الله تعالی لره ﴿ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾﴾ دا زېری چې د دوارو جهانونو کاميابي ده دا ډېره لويه کاميابي ده

په دې مجلس کې لاندې خبرې يادې شوې دي :

۱ ـ ولي چاته ويل کېږي ؟

۲ ـ اولياء الله په څو قسمه دي ؟

۳ ـ د ولي څه علامې دي ؟

۴ ـ د ولايت سبب څه ده ؟

۵ ـ د اولياء کرامو عاقبت څه ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا اولياوو ته څه ورکوي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي چاته وايي ؟

۱ ــ ولي : ولي ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده، ولي چې مصدر ده هغه په معنا د قرب سره راځي، وليه قرب ته ويل کېږي. والي د اسم فاعل صيغه ده. چې ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده دا په معنا د قريب، په معنا د محب، په معنا د صديق، په معنا د ناصر په دغو ټولو معناوو باندې راځي.

[هكذا فى معارف القرآن لمفتى شفيع (رحمه الله) ج: ۴ ص: ۵۴۸]

علامه قشيري رَحِمَهُ اللَّهُ فرمايي : چې استاد ابوعلي الدقاق رَحِمَهُ اللَّهُ فرمايي : چې ولي په دوو معناوو سره ده : اول: (وَلِيٌّ) د فَعِيلٌ په وزن دی دغه وزن کله دمفعول او کله بيا دفاعل په معنا راځي نودلته په معنا دمفعول دی معنايې داده چې دده دمعاملاتو الله تعالى په خپله نګران شي الله تعالى فرمايي: ﴿ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّٰلِحِينَ ﴾ (الاعراف ۱ ژباړه: او هم دغه (الله حمايت) ساتنه کوي دصالحانو (او کارونه يې جوړوي).

دوهم: (ولي) فعيل وزن داسم فاعل په وزن سره دايي دمبالغې صيغه ده معنايي داده چې ولي دالله تعالى په عبادت ټول وخت مصروف وي او دعبادت سلسله (لړۍ) يې جاري وي او په دې وخت کې له ده نه ګناه نه صادريږي. ۱ رساله قشيريه بحواله الطبقات الصوفيه ص: ۱۰/۱۱۱]

Scanned with CamScanner

(c) tabtn.com: The Digital Library

اوس دغه ولي چې په معنا د قرب سره شو، دا قرب چې د الله اود مخلوق په منځ کې نسبت واخلو یعنې (ولی د الله) نو دلته دوه قسمه قُربونه دي:

اول قسم:

اول قسم قرب او نزدیکت د الله مخلوق ته چې تر لاسه کیږي هغه بلاکیف قرب او نزدیکت دی چې دهغه مونږ ته علم نشته،ایجاداو پیدایښت ددغو مخلو قاتو ده الله په هغه قرب باندې چې الله تعالی فرمایي: ﴿ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴾ (سورة ق آیت ۱۶) ددې آیت تشریح بنا ہر ظاهر داده مونږ بنده ته ورنږدې یو د غاړې تر رګونو اوس دا قرب په کوم قسم کیفیت او صفت دی ددې کیفیت معلومیدل له تصوف څخه پرته ګران کار دی.

دمثال په توګه دتصوف په اصطلاح کې به لنډتفسیر او وضاحت دلته داسې وکړو: څوک چې موجد د یو چا وي، جوړونکی دیو شي وي، مثلاً یو څوک چې دیوې کارخانې جوړونکی وي او په کارونوکې هم ښه ماهر وي نوهغه به خامخا دکارخانې دکارونو په سرته رسولو کې هم ښه تجربه لري.

دی به د هغه شي په نواقصو ښه خبر وي، که په خپله به هغه شی په خپلو نواقصو ښه خبر وي. مثلاً. موټر ده مستري یې جوړوي، دغه مستري ته ددغه موټر ټولې پُرزې معلومې دي، اوکه ددغه موټر کمالات او نقصانونه موټر ته ښه معلوم دي او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجینیر ته ؟ نودا انجینیر موتر ته ورنږدې ده د موتر له ځان څخه څکه چې څومره قرب راځي علم راځي ، دا قرب خو ذریعه د علم له پاره ده. دا انجنیر له موتر نه په موتر باندې ډېر نږدې ده. لهذا دا یومثال کافي ده. ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾﴾ (سورة ق)

ژباړه : حال داچې موږ ډېر نږدې یو ده ته په علم سره له رګونو د ورمیږ د ده څخه.

یعنې الله تعالی خالق د مخلوقاتو ده ، نو چې موجِد او پیدا کوونکی د مخلوقاتو په خپله الله تعالی ده ، نوددغو مخلوقاتو کمالات اوددغو مخلوقاتو نقصانات دا به الله تعالی ته ښه معلوم وي که په خپله به دغه بنده ته ښه معلوم وي؟ نو (اقرب از من به منی) ته نږدې یې ماته له ما نه زه خپل ځان ته دومره نه یم رانږدې لکه ته چې رانږدې یې. اوس نو دغه قُرب علمي ده چې ځمره دهغه ایجاد ددغه مخلوق ده.

نو یو قرب بلا کیف د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ مخلوق ته ده چې اثر یې پیدا کول ددغو مخلوقاتو دي.

دوهم قسم:

دوهم قسم قرب د الله تعالی مخلوق ته قرب د محبت ده، هغه اول قسم قرب د ایجاد و ، دا دوهم قسم قرب د محبت ده، دغه قرب دمحبت په نسبت سره د مخلوق اود الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په منځ کې چې راځي دا بیا یو قرب بلاکیف ده، مکاني نه ده چې په ځای کې سره نږدې وي خو په علم مکاشفه سره هغه هم متصور کېږي ،

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

په قرب جسماني باندې لکه دوه اجسام چې سره نژدې وي . داسې تمثیل یې راتلای شي په عالم مثال کې په کشف د مشاهدې سره ، ددغه اثر اوعلامه هغه دا توفیق د عبادت ده چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورنژدې ده مخلوق ته نو ده ته توفیق د عبادت ورکوي، مخلوق چې ورنژدې ده الله ته نو دالله د اطاعت، بندګي محبت پیدا کېږي. د هغه اثر بیا محبت د الله ده چې د الله دده سره محبت پیدا کېږي، خو دغه قرب د محبت بیا متفاوتې (ښلا ښلې) درجې لري.

دمحبت درجې

۱- ادنی محبت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بنده سره چې پیدا کېږي د هغې کمه رُتبه ایمان ده. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ﴾ [البقرة آیت ۲۵۷] یعنې الله مُحب او دوست دهغو خلکو دی چې ایمان یې راوړی وي له کافر سره الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت نه کوي. نو منشاء د قرب د ادنا رتبې دپاره داده چې : سړی به مسلمان وي . [هکذافی معارف القرآن ج ۴ ص ۵۲۸]

۲- اعلی درجه د محبت هغه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مقام ده. په انبیاوو کې بیا د سید المرسل حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام لوړدی . چې دهغه دمحبت لوړ والی تر معلومې اندازې ډیر لوړ دی له هغه څخه تعبیر کول هم اسانه کار ندی البته داحادیثو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رښا کې څه ناڅه پوهه او علم سړي ته ور په برخه کیږي لکه له لاندې یوه قدسي حدیث څخه معلومیږي.

۱- قال الله تعالى فى الحديث القدسي : ﴿ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ ﴾ احقاق عن التصوف ص ۲۲۵ رواه صحيح البخاري ج ۲ ص ۹۱۰ كتاب الرقاق باب التواضع رقم الحديث ۶۵۰۲]

ژباړه: الله تعالى په حدیث قدسي کې فرمایي: ماته زما بنده په فرائضو رانږدې کیږي، بیا چې نفلي عبادات کوي رانږدې کیږي رانږدې کیږي تردې پورې چې دی زما محبوب شي، زما محبت ورته پیدا شي، او کله چې زما محبت ورسره پیدا شو نو زه دده سترګې شم، چې په ما باندې لیدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ما باندې نیول کوي، زه دده پښې شم چې په ما باندې رفتن (تلل) کوي. که څه رانه وغواړي زه یې ورکوم او که له څه نه پنا وغواړي له هغه څخه پنا ورکوم.

د دوی او دالله تعالى ترمنځ دغه محبت او تړاوٌ داسې مرتبې ته ورسیږي چې دغه مرتبه او مقام دبل له پاره نه وي چې دغه مرتبه او مقام یوازې دالله تعالى نیکو بندګانو ته ورپه برخه کیږي

Scanned with CamScanner

(c) Sabton.com: The Digital Library

اوس دغه بلاکیف قرب د محبت ده چې دخداوند متعال اود بنده په منځ کې نزدیکت داسې مقام ته ورسیږي تر دې چې په یو وجود سره ترینه تعبیر کیږي.

۲- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تُطْعِمْهُ؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ، فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي " ﴾

[تفسير المظهري ج: ۱ ص: ۵۰؛ مسلم رقم الحديث: (۲۵۶۹)]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ویلي: چې الله تعالى به د قیامت په ورځ یوه سړي ته ووایي چې: زه مریض وم، ته زما پوښتنې ته رانه غلې هغه به ورته ووایي اې زما ربه! څرنګه دې پوښتنه وکړم ته خو نه مریض کیږې؟ هغه به ورته ووایي ایا نه وې خبر چې زما فلانکی بنده مریض و تا یې پوښتنه ونکړه، که تا دهغه پوښتنه کړې وای زه به دې هلته میندلی وم یعنې زما رضا به دې پیدا کړې وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه وړی وم، تا ماته ډوډۍ رانه کړه. دی به ورته ووایي څرنګه ماتاته مړۍ درکړې وای ته خورب العلمین یې ؟ ایا تاته دا نه ده معلومه چې زما فلانکي بنده له تانه مړۍ وغوښته تا ورنکړه که دې داکار دې کړی وای زما رضابه دي پیدا کړې وه .

زه تړی وم،تا ماته اوبه رانکړې. هغه به ورته وایي اې خدایه ته خو رب العالمین یې نه تړی کیږې ؟ الله تعالی به ورته ووایي زما فلانکي بنده له تا اوبه وغوښتي که ورکړې دي وای زه به دې موندلی وم یعني زما رضا به دي هلته موندلې وه .

الله پاک وایي چې زه یې سترګې شم، لاسونه او پښې یې شم. زه یې ژبه شم. نودا د محبت او قرب هغه متفاوتې (بیلابیلې) درجې دي. د ایجاد په لحاظ یې رتبې متفاوتې نه دي. هر مخلوق چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ پیدا کوي ، نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ علم پرې لري، قرب د ایجاد د ټول مخلوق علی السویه دی، خو قرب د محبت هغه بیا متفاوتې درجې لري.

ادنا درجه د محبت په ایمان پیدا کیږي، تردغه نه لوړې درجې بیا دتقوی په معیار تر لاسه کیږي. لکه وروسته به تشریح بیا دوه واړې وکړو ، په تقوی کې چې څومره زیادت راځي دغومره د قرب د اومحبت په درجو کې جګوالی راځي، چې انسان بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته دومره ورنږدې شي هغه یې غوږونه ، سترګې ، لاسونه او پښې شي بلکې هغه رایې: چې زه دده سترګې شم، زه یې لاسونه او پښې شم او زه دده ټول اندامونه شم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه تشریح دلفظ دولي دلغت په اعتبار سره شوه اوس د ولي تشریح دتصوفو په اصطلاح کوو.

(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې

۱- دصوفیانو کرامو په اصطلاح کې (ولی) هغه چاته ویل کیږي چې: دده زړه همیشه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په ذکر باندې مشغول او مصروف وي ﴿ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ۝ ﴾ (الانبیاء) یعنې شپه ورځ د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په ذکر لګیا وي، بیا سُستي پکې نه پیدا کیږي.

۲-: (ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې هغه چاته ویل کیږي چې زړه یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ له محبت نه ډک وي. یعنې زړه به یې تل د الله تعالی په ذکر مشغول وي.

۳- : ولي هغه چاته وایي چې زړه به یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ له محبت نه ډک وي، حتی که د بل چا سره محبت هم کوي هغه به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ د رضا له پاره وي. لکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾ (زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه)

ژباړه: بهترین داعمالو هغه دا چې د چا سره محبت کوې هم دخدای له پاره او که بغض کوې هم د خدای له پاره نوچې هغه بهترین د اعمالو ده، هغه مقام به بیا ورته نصیب کیږي. لکه نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وایي: ﴿ مَنْ أَحَبَّ لِلّٰہِ وَ أَبْغَضَ لِلّٰہِ وَأَعْطَی لِلّٰہِ وَمَنَعَ لِلّٰہِ فَقَدْ اِسْتَکْمَلَ الْاِیْمَانَ ﴾ [زادالطالبین (رواه ابوداؤد ، ص: ۱۹ ، مکتبه رشیدیه]

ژباړه :څوک چې له چا سره محبت کوي دالله تعالی له پاره اویابغض کوي له چاسره دالله تعالی له پاره .او راکړه ورکړه یواځې د خدای د رضا له پاره کوي معنا دا چې نېک او بنه سړی ده څکه ورسره راکړه ورکړه کوي، چا چې منع هم خاص د خدای پاک جَلَّ جَلَالُہٗ د رضا له پاره وکړه، معنا داچې بد سړی ده په ګناهونو لګیا ده ، که محبت له چاسره کوي او که بد یې ایسه وي هم. یعنې هرڅه یې د الله پاک له پاره وي. نو زړه یې ډک وي په محبت د الله. حتی که دځان سره محبت کوي هم د الله پاک جَلَّ جَلَالُہٗ له پاره یې کوي چې زه د الله پاک جَلَّ جَلَالُہٗ یو مخلوق یم اوکه د بل سره محبت کوي هم د الله پاک د رضا له پاره یې کوي

[تفسیر مظهري ج: ۵/ ص. ۳۸]

فناء القلب

چې له دې نه په دوهمه اصطلاح د صوفیه کرامو تعبیر کېږي په فنا د قلب سره. چې ددغه انسان زړه د الله پاک جَلَّ جَلَالُہٗ په عشق او محبت کې دومره فاني شي چې د بل چا یاد بالکل ورته نه پیدا کېږي. په زړه کې یې یواځې د الله پاک محبت وي بل څه ورته نه پیدا کېږي. چې زړه د الله تعالی په ذکر کې مستغرق شو ، ثمره یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ده چې ددې انسان ظاهر او باطن بیا دواړه په شریعت برابر شي،
د ظاهر او باطن اصلاح یې وشي. اخلاق یې په شریعت برابر شي.
حسد، ریا، کبر عُجب او نورځومره مُهلک امراض چې وي هغه
بیا ورځخه لرې شي او هغه نېک صفات یې په زړه کې ځای
ونیسي. چې ددې نه داهل تصوف په اصطلاح په فنا د نفس سره
تعبیر کېږي [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۸]

یو فنا د قلب ده او بله فناء د نفس ده. په ګناهونو امرکونکی،
یعنې اماره بالسوء نفس ده، چې زړه اصلاح شو، زړه د الله
تعالی په ذکر لګیا شو، د الله تعالی له محبت نه ډک شو نو نفس
به یې تابع کېږي، بیا له نفس ځخه هغه اخلاق رذیله ټول ختمیږي
نفس بیا په نیکو اخلاقو متصف کېږي نو بیا له دې ځخه تعبیر
په فنا د نفس سره کېږي

د بقاء بالله یا فی الله مقام

چاته چې فناء القلب او فناء النفس مقام پیدا شي، نو بیا له
هغې نه وروسته مقام د بقاء راځي. لکه مونږ او تاسې چې خط نسه
زده کړو بیا یې که هیرو هم نه هیریږي ملکه وګرځي (ملکه یو
کیفیت راسخه ته ویل کېږي) داسې نه چې اول دې یو دوه ټکي
زده کړل، بیا دې پرېښودل تردې پورې چې هغه دې هېر شول، دې
ته بقا نه ویل کیږي، بلکې دې ته ویل کېږي چې انسان بیا په هغو
صفاتو باندې رنګ شي، د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګهدل ښایسه کهدلو ته ویل کهږي، په حسنه صفاتو باندې رنګهدل، معنا داچې متصف وګرځي، هغه ډده ملکه وګرځي لکه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حسنه صفاتو رنګهدلو ته وایي لکه الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ﴾ سورة البقرة: ۱۳۸] دا د الله پاک د دین رنګ ده. مثلاً دغه جومات مونږ یو رنګ ورکړو هغه په دغه ډیوال پورې پاتې وي. نو دغه بقا ویل کهږي.

اویا بقاء دې ته وایي چې وروسته له فناء څخه کوم تجلیات ورته پیدا کهږي لکه د اضافي صفاتو تجلیات یا د ذاتي صفاتو تجلیات یا د ذاتي شیوناتو تجلیات یا د رب تعالی د ذات اقدس بلا کیفه تجلیات. نو دی په همدغو تجلیاتو مزین شي. یعنې دغه تجلیات او انوار په ډډه کې ځای ونیسي او دی پرې متصف شي. نو د عالم امر په تصفیې فناء او بقاء سره انسان ته ولایت صُغرى حاصلیږي، کوم چې ولایت د اهل الله وو دی او ددوی مستقر مقام لومړی د صفاتو ظلال دی او دې کیفیت ته چې لطیفه یا سالک ورسیږي. یعنې چې سالک کله د اضافي صفاتو تجلیاتو ته ورسیږي نو بیا دې ته (وصلِ مُطلق) وایي او بیا یې چې کله ذاتي صفاتو، ذاتي شیوناتو او ذاتي اعتباریاتو ته عروج وشي نو دې ته هم (وصلِ مطلق) وایي. او بیا یې چې کله ذات بحت ته عروج وشي. یعنې د باري تعالی د ذات بحت تجلیات پرې نازل شي نو دې ته بیا (وصلِ عُربان) وایي. یا په بل عبارت د خالق او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق ترمنځ اویازده حجابه (پردې) دي، چې ځینې ظلماني او ځینې یې نوراني دي، د هرې لطیفې په تصفیې سره لس زره حجابه له منځه ځي. یعنې په (قلبي) (روحي) (سِري) (خفي) او (اَخفی) لطائفو سره پنځوس زره حجابه له منځه ځي او په قالب یعنې (ذکر سُلطان) او (لطیفۀ نفسي) سره شل زره نور حجابات له منځه ځي او په نتیجه کې یې سالک خپل مقصود ته رسیږي. اوپه بله اصطلاح باندې دغو پنځو لطائفو او ذکر سلطان او لطیفۀ نفسي ته اووه ګامه هم وایي یعنې (وصلِ عُریان) ته سالک په اووه ګامونو سره رسیږي.

دا نعمتِ عظمی چې له (وصلِ عریان) څخه عبارت دی انبیاوو عَلَیهِمُ السَّلَام او کاملو اهل الله ؤ ته د ظلماني حجاباتو (چې عالم ممکن دی) او له نوراني حجاباتو (چې د اضافي صفاتو تجلیات، دذاتي صفاتو تجلیات، د ذاتي شیوناتو تجلیات اود ذاتي اعتباریاتو تجلیات) له لرې کېدو څخه وروسته پیدا کېږي. یعنې دا ټول حجابات چې کله لرې شي نو (وصل) راځي، چې د پښتو له یوې مصرې څخه هم دارنګه پټ مطلب او راز څرګندیږي.

مصرې:

کور دې په شنو ونو کې پټ ده

مړوند را هسک کړه د شنو ونو له سرونو

خو د حجاباتو له لرې کېدو وروسته هم د الله تعالی د مشاهدې څه موانع او اسباب ترسترګو کېږي چې هغه زمونږ د استعداد کمزورتیا ده. دمثال په توګه د خدای تعالی د ذات نورانیت خو ډیر لوړ او عالي دی که لمر ته وګورو چې یو مخلوق دی زمونږ او د لمر ترمنځ حجاب (پرده) هم نشته خو بیاهم مونږ د لمر (سترګه) یا تیکی نه شو صحیح کولای. ځکه چې زمونږ سترګې بریښي او کمزورې دي او کامل مناسبت مو ترمنځ نشته. لیکن د ظلماني او نوراني حجاباتو له لرې کېدو وروسته د خپل پیغمبر ﷺ په متابعت اود کاملو اهل الله په توجه سره استعداد قوي کېږي او الله تعالی خپل (وصلِ عریان) سالک ته ور نصیب کوي.

مطلب داچې د عالم امر په تصفیې سره چې پنځه لطیفې دي ولایت صُغری ترلاسه کېږي، کوم چې د اهل الله وُ ولایت دی او د دوی د فیض مبدء په ابتداء کې ظِل د صفاتو دی اوپه انتهاء کې عین صفاتو ته رسیږي.

اوپه تزکیه د عالم خلق سره چې په واسطه د ذِکر الهي سره چې څه مرتب کېږي دهغه تفصیل په لاندې ډول دی:

په تزکیه د لطیفهٔ نفسي سره چې خُلص او شیره د عناصرِ اربعه وو دی؛ ولایت کُبری مرتب کېږي، کوم چې ولایت د انبیاوو عَلَیْهِمُ السَّلَامُ دی. یعنې چې د لطیفهٔ نفسي تزکیه راشي، فناء او بقاء حاصله شي او خپل مشرب ته ورسیږي نو ثمره او نتیجه یې ولایت کُبری ده، کوم چې له ولایت صُغری څخه فوق (لوړ) دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې په خپل مبارک ارشاد کې فرمايي چې: (خِيارُكُمْ فِي الجاهليةِ خِيارُكُمْ فِي الاسلامِ إذا فَقِهُوا).

يعنې دا نفس ناطقه په جاهليت کې چې د انسان تزکيه او تصفيه نه وه راغلې هم سردار ؤ او عالم امر يې د خان تابع ګرځولی و او دی يې دنائت او پستۍ ته مائل کړی و، لېکن کله چې د انسان تزکيه اوتصفيه راغله بيا هم دی (نفس ناطقه) سردار دی، ځکه چې دده په تزکيې سره ولايت کُبری مرتب کېږي چې د انبياوو ولايت دی. او له ولايت صُغری څخه ډېر فوق دی، کوم چې د عالم امر په تصفيې سره انسان ته مرتب کېږي او (خِيارُكُمْ فِي الجاهليةِ خِيارُكُمْ فِي الاسلامِ إذا فَقِهُوا) پرې صادقيږي.

يادوَنه:

دنفس ناطقه دتصفيې له پاره ايمان شرط دی. غيرِ اسلامي فرقې لکه: براهميه، جوګيان اوداسې نور که هر څومره رياضتونه وکړي نو دوی ته د نفسِ ناطقه تصفيه نه حاصليږي او نه يې کولای شي. ځکه چې دوی ته د وجوبي حقايقو او د اضافي صفاتو، ذاتي صفاتو او ذاتي شيوناتو نورانيت نه شي حاصلېدای، لېکن د عالمِ امر تصفيه کولای شي، نو ځکه په عالم مُمکن کې ځينې کشفيات او تصرفات هم ورته حاصليږي.

نو د نفسِ ناطقه په تزکيې سره ولايتِ کُبری مرتب کېږي، کوم چې د انبياوو ولايت دی اود دوی د فيض مبدء او مستقره مقام د حق سبحانه وتعالی اسمِ ظاهر دی. يعنې د انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ د

Scanned with CamScanner

(c) Kalamia.com: The Digital Library

فیض مبدء او مشرب د الله تعالی ذاتي صفات دي اود امتیانو یې د باري تعالی د اضافي صفاتو ظلال دي، خو بیا له ابتداء څخه وروسته دواړه عروج کوي آن تر بلا کیفه قرب د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ پورې. [مقدمة التصوف ص: ۷۰/۷۲]

دفنا اوبقا ترمنځ توپیر

علامه قشیري رَحِمَهُ اللّٰهُ دفنا اوبقا توپیر داسې بیانوي: چې دصوفیاکرامو په نزد له فنا نه مراد اوصاف مذمومه لرې کیدل دي. له بقا نه مراد په انسان داوصاف محمودؤ پاتي کیدل دي.

په انسان کې له دوه ولې صفاتو نه یوصفت ضرورباقي وي اودیوه له نفي (نیستي) نه دبل اثبات ضرور راځي، ځوک چې داوصاف مذمومه نه فناشول په هغه باندې محموده صفات ضرور ظاهره کیږي. اوپه چا باندې چې مذموم خصلتونه غالب شول بیا له هغه نه صفات محموده پټیږي. اودا خو دمناطقه ؤ یوه قاعده هم ده چې اجتماع دنقیضینو هم ناروا او ارتفاع دنقیضینو هم ناروا ده او دغه دواړه صفتونه په خپل منځ کې سره ضدین دي.

اوداخبره یادوساتئ چې په کومو اوصافو انسان متصف کیږي افعال یا اخلاق او یااحوال دي:

۱- افعال: هغه دي چې په هغه کې انسان په خپل اختیار سره تصرف کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- اخلاق : هغه صفات دي چې په انسان کې په فطري توګه باندې وي ، البته دیو صفت له مسلسل عادت جوړولونه صفت بدلیږي.

۳- احوال : هغه دي چې په شروع (پیل) کې په انسان باندې واردیږي مګر د احوالو دصفایي دار ومدار داعمالو په صفایي باندې دی. په دې اعتبار سره احوال هم اخلاق غوندې شمیرل کیږي ، ځکه چې کله انسان داوصاف مذمومۀ لري کولو کوشش پیل کړي نو بیا الله تعالی په ده باندې مهرباني وکړي او دی دښو او غوره اخلاقو څښتن شي.

همدارنګه چې کله انسان خپل کوشش صرف کړي دخپلو اعمالو تزکیه اوپاکي کوي ، نو الله تعالی په خپل کرم سره دده احوال پاک کړي، بلکې په کمال سره په ده باندې احوال واردیږي.

لهذا چې کوم انسان هغه اعمال پریږدي چې کوم په شریعت کې مذموم اوبد دي دهغه سړي په اړه ویل کیږي چې دی دخپلو شهواتو نه فنا شو. اوچې کله انسان دخپلو شهواتو نه فنا شي نو بیا الله تعالی عبادت او بندګي په ښه توګه سرته رسوي.

کوم انسان چې دزړه له اخلاصه ددنیا له مینې څخه بیزاره شي دهغه انسان په اړه ویل کیږي چې دا ددنیاله رغبت نه فاني شوی .کله چې له دنیا نه بې رغبته اوفاني شي بیادغه انسان په صدق اواخلاص سره دالله تعالی په طرف راجع شي.

Scanned with CamScanner

(c) Tabton.com: The Digital Library

او چاچې کوشش پیل کړ له خپل زړه څخه یې حسد (کینه) ،بخل ، غضب ، تکبر اوداسې نو مذموم عادتونه لرې کړل نو دده په هکله ویل کیږي چې له بدو اخلاقو نه فناشو .

او چې کله له بدو (مذمومو) اخلاقو نه فنا پیدا شوه نو دی بیاپه پاکې او صدق کې تل پاتې وي .

نو اولیاء کرام او صوفیاء کرام د (ولي) تعبیر په دې سره کوي چې زړه یې په ذکر او محبت الهي کې مستغرق وي، هغه ددغه آیت معنا ده چې ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ﴾ (البقره) یعنې هغه کسان چې په الله تعالی تصدیق لرې خو له دې سره سره ډاریږي هم له مخالفت څخه یې همیش ځان ساتي. نوهمیش یې الله په یاد وي. په زړه کې یې د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ محبت وي. د ګناه محبت او مینې ته په زړه کې ځای نه ورکوي .

دا د دې آیت هغه ترجمه ده کومه ترجمه یې چې اهل تصوف کړې ده. کنه یو اځې مؤمن ته هم د قرآن کریم په اصطلاح کې (ولي) ویل کیږي. خودا د اولیاوو د تصوف په اصطلاح کوشش ده چې سړی یو مقام ته ځان ورسوي. هغه دغه مقام ده.

د (ولي) علامې

چې مونږ یې په ربښتیا سره وپېژنو چې دا ولي ده، په ظاهره یې څه علامې دي ؟

د (ولي) علامې :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ﴿ ذكر البغوي عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ سُئِلَ مِنْ أَوْلِيَاءِ اللهِ قَالَ: الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ. ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه : امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ له نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت كوي چې داولياؤالله څوك په هكله ورنه پوښتنه وشوه چې څوك دي ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل : دخداى پاك دوستان هغه څوك دي چې دوى په ليدلو سره سړي ته الله پاك جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد شي.

۲- ﴿قَالَ البغوي يَروى عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انه قال: قَالَ الله تعالى ان اولیائی من عبادی الذين يُذْكَرُون بذكرى و أُذْكَرُهم بذكرهم ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه : امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت دى وايي چې الله تعالى ويلي دي : زما دوستان زما له بندګانو څخه هغه خلک دي چې زما په ياد دوى يادیږي خلکو ته او ددوى په ياد زه يادیږم خلکو ته.

۲- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ : أَلاَ أُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى ، يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ : خِيَارُكُمُ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

Scanned with CamScanner

(c) Digital Library

ژباړه : له حضرت اسماء رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه يې اوريدلي دي چې ويل يې ايا زه تاسې ته بهترين دتاسو درونه ښايم ؟

صحابه کرامو ورته وويل بلې : يارسول الله ! ده ورته وويل بهترين دتاسو هغه څوک دي چې کله دوی وليدل شي سړي ته الله تعالی ورپه ياد کيږي.

يعنې تعبير يې داسې ده چې: د (ولي) علامه داده چې ددوی په مجلس سره د انسان په زړه کې د الله پاک سره مينه او محبت پيدا شي. چې ددوی مجلس کوې، ددوی واقعات بيانوې نو اثر يې بيا داوي چې نفسِ مجلس شروع کړې نو له الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره يې مينه په جوش راشي. تعلق يې پيدا شي.

۴- ﴿ عن عمر ابن الخطاب رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قال قال: رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ان من عبادالله لاناساً ماهم بانبياء ولا شهداء ويغبطهم الانبياء والشهداء يوم القيامة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنامن هم ، قال : هم قوم تحابون بروح الله على غيرارحام بين هم، ولا اموال يتعاطونها، فوالله ان وجوهم لنورٌ وانهم على نور لا يخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا احزن الناس وقرا:﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۲، درمنثور ص ۳۱۰ ج ۳، بحواله ابوداود ، ابن جرير ، ابن ابی حاتم ، ابن سردويه ، تفسير قرطبی ص ۳۵۷، ج ۸، حليه ابی نعيم ، شعب الايمان بيهقی اوتفسير مظهری ج: ۵ ص ۳۱]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي. چې نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي چې دالله تعالی دبندګانو څخه ځینې داسې دي خلک چې په ورځ دقیامت کې به د هغو دحال غبطه انبیاء اوشهداء کوي. ورنه وپوښتل شول چې داخلک څوک دي؟

نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې وفرمایل: چې دا هغه خلک دي چې یوله بله سره محبت خاص دالله تعالی له پاره کوي ترمنځ یې هیڅ خپلوي هم نه وي چې کله خلک په خوف (ویره) کې مبتلاشي دغه خلک به په دغه وخت کې دوهریدلووالا نه وي او چې خلک غمجن وي دوی به غمجن نه وي.

اوبیایې دغه آیت ووایي: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾.

۵- اخرج ابن مردویة عن ابی هریره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قال سئل النبی صَلَّى الله عَلَيْهِ وسَلَّمَ عن قول الله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾ قال الذین یتحابون فی الله ووردمثله من حدیث جابربن عبدالله اخرجه ابن مردویه [تفسیر مظهري ج: ۵ ص: ۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روایت دی چې له نبی کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه ددې قول دالله تعالی ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ﴾ په هکله پوښتنه وشوه؟ نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ځواب کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفرمایل : چې داهغه کسان دي چې دوی په خپل منځ کې دالله تعالی له پاره محبت کوي.

۶- حضرت ابودرداء رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فرمایي: چې مادنبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه اوریدلي دي چې : الله تعالی فرمایي : چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې محبت کوي زمامحبت دهغوله پاره ثابت شوچې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې ملاقات کوي زمامحبت دهغو له پاره حق شو. چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې یوله بل سره ناسته اوولاړه کوي زمامحبت دهغوله پاره ضروری شو.

داتول هغه خلک دي چې زمامساجد زما په ذکر باندې آباده وي اوخلکوته دخیر تعلیم ورکوي اوزما داطاعت په طرف خلک رابولي دغه زما اولیاء دي چې زه دغو ته دخپل عرش دسورې لاندې خای ورکوم په خپل قرب کې خای ورکوم اودخپل عذاب نه یې محفوظ کوم دنورو خلکونه یې پنځه سوه (۵۰۰) کاله مخکې جنت ته داخلوم دوی به دهمیش له پاره په جنت کې عیش کوي. بیا نبی کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دغه آیت تلاوت کړ ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ ﴾ .[

رواه درمنثور ج: ۲ ص: ۲۱۰ ، ترمذ ی کتاب الزهد باب: ۵۳ ، مسند احمد ج: ۵ ص: ۲۲۳/۲۴۷ ، کتاب حلیة الاولیاء ج: ۱ ص: ۲۴۷]

۷- حضرت علی رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فرمایي : چې اولیاء الله هغه خلک دي چې ددوی مخونه دلیږ خوب کولو له وجې نه زیږ وي ، سترګې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډيرې ژړا له وجې نه جنيجړي وي ددېرې لوړې له وجې نه يې خيټې نرۍ وي اوشوندې يې وچې وي ۔ [تفسير قرطبی ج: ۸ ص: ۲۵۸]

۸- حضرت بايزيد بسطامي رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي : چې اولياء الله دالله تعالی ناوې دي اوناوې نامحرم نشي کتلای داناوې دمحبت په پردوکې پټې دي (عام خلک) يې نه په دنياکې ليدای شي اونه په اخرت کې ۔ [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

لکه دا په فارسي ژبه کې مشهوره خبره ده : ولي راولي مي شناسد) يعنې ولي هرسړی نشي پيژاندی بلکې يواځې ولي يې پيژاندی شي ۔

۹- حضرت يحيی بن معاذ رَحِمَهُ اللّٰهُ داولياءالله صفت داسې بيانوي : چې دوی دالله تعالی سره اُنس اومحبت دخپل ځان لباس جوړ وي. اودولايت مقام ته درسيدلو له امله دمجاهدې نه وروسته يې له روح سره تعلق راځي ۔ [الرسالة القشيرية / باب الولاية / ص: ۲۹۲]

فايد: اوس دلته بُنيادي خبره داده چې ددغه (ولي) علامه چې په حديث شريف کې ذکر شوه چې دده په ليدلو سره انسان ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد يږي ، ددې وجه څه ده ؟ چې دا ولي ده، بنده ده ، هغه خالق ده ، الله ده ، دده په ليدلو سره سړي ته هغه يادږي، دده په مجلس سره انسان ته خدای پاک ياديږي ،نو وجه يې داده چې مخکې ما درته وويل چې: (وَلِيَ) قُرب ته ويل کيږي، قرب د محبت هغه بلاکيف درجه ده، چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره د خينو اشخاصو دومره نزديکت راشي چې معيت ذاتي راشي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ فرمایي چې: بیا ددغه انسان سترګې، غوږونه، لاسونه او پښې بلکې هر اندام یې زه شم. اوددغه بنده اوخدای پاک په منځ کې داسې قرب بلاکیف راغی چې معیت ذاتي دەنو د یووالی له وجې نه چې اوس مثلاً دواړه لاسونه یوځای دي، اوس چې یو وینې نو بل هم ورسره لیدل کېږي، چې بنسی لاس یادوي چپ هم ورسره یادیږي، چې چپ لاس یادوي نو بنسی هم ورسره په خپله یادیږي.

ددې مثال داسې ده لکه: لمر په څلورم آسمان کې ده، خو چې شیشه ورته مخامخ شوه، هغه رنا د لمر په دغه دیوال لګیږي، لمر سره له دې چې د باندې ده، په شیشه کې نشته یوې کړکۍ ته چې سړی شیشه مخامخ کړي ددغې شیشې رنا او تجلي هلته په دهواله باندې لګیږي، لکه څرنګه چې د لمر رنا د باندې په دهواله لګیږي ځکه چې ددغې شیشې او لمر په منځ کې یوه علاقه د قرب راغله. هغه انوار او شعاع چې دلمر وه هغې په دغې شیشې کې ځای ونیوه نو په دې کې هم دا کمال پیدا شو چې دا شیشه اوس بل شان رنا کوي. بلکې د شیشې نه چې کومه رنا په دهواله لګیږي ددې رنا اثر او تېزوالی تر هغې رنا زیات وي کومه چې له لمر څخه پخپله صادریږي.

همدارنګه پنبه (مالوچ) درواخلئ، ځینې داسې شیشې شته چې دهغې ورانګه یا شعاع په مالوچو ولګیږي نو اور واخلي، د لمر په خپله ورانګه او رنا باندې اور نه اخلي اوددې شیشې په دننه کې چې د لمر کومه ورانګه راغله د هغې په واسطه اور اخلي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه تقرر دلته په دوهم مکان کې راغی. په دغه ځای باندې اثر زیات شو. ځکه چې دلته علاقه د قرب ده، دا شیشه اودا پنبه د مکان په لحاظ هم سره نزدې دي، چې د لمر او پنبې په مابین کې په مکان کې بُعد (لرې والی) موجوددہ نو د لمر له رڼا نه اور نه اخلي اوددغې نزدې شیشې له رڼا نه پنبه اور اخلي.

یوسړی مسلمان ده یواځې یې کلمه ویلې ده، له الله سره یې تعلق جوړ شو، ځکه الله پاک فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ﴾ ا البقرة آیت ۲۵۷] خو جذب نه ورته پیدا کېږي، عشق او محبت ورسره نه وي، د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د ذکر په وخت کې ورسره ژړا نه وي، حضور برابرېدل ورسره نه وي، لکن چې د بنده سره یې تعلق جوړ شو بیا دغه شیان پکې پیدا کېږي. ولې؟ ددوی مناسبت او قرب سره ده، ددغه قرب په لحاظ دغه اثر پیدا کېږي. کله چې لمر ته دلته شیشه مخامخ ونیسو نو ددغې شیشې پرک چې څوک ووینې نو لمر ورته په یادیږي او کنه؟ نو هغه انوار چې ددغه ولي په سینه کې وي ددغو انوارو په مشاهده او لیدلو سره الله ورته په یادیږي. اصلي مبدء الفیض خو خداوند متعال ده. هغه انسان ته ور په یاد شي.

دوهمه وجه داده چې: خدای پاک په دغو اولیاوو کې ماده د استعداد د تاثر من الله د تاثیر فی غیر الله پیداکړې، دغو اولیاوو کې قوت او استعداد ددې شته چې هغه فیوضات چې د الله تعالی له طرف نه نازلیږي په مخلوق باندې دهغو قبولي کولی

Scanned with CamScanner

(C...n.com: The Digital Library

شي، تاثر من الله معنا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له لوري چې کوم تاثیرات راځي دهغه تاثر کولی شي. قبولي او برداشت یې کولی شي اوبیاچې هغه تحمل په دوی کې راغی ځای یې ونیو بیا په دوی کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ماده د تاثیر اینبې ده چې بیابه نور مخلوق ترې متاثر کېږي، اوس نو چې دهغه انوار او فیوضات په ده کې راغلل، ده تاثر قبول کړ، له دې نه چې تاثیرراځي نو فی الحال الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ انسان ته ورپه یاد شي. لکه مخکې مې چې په مثال کې درته وویل چې: د شیشې پرک سړی په دېوال ووینې نو سړي ته لمر ور په یاد شي چې لمر راختلی ده، په دغه شیشه کې قابلیت د تاثر د لمر د شعاعو ده، د لمر د شعاعو د اجتماع قابلیت یې په ځان کې راوستی ، اوس په دغه کې اثر هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ اینبی ده، قوت د تاثیر. چې ددغه هغه شعاع چې دلته پکې جمع شوي دي بېرته له دغه نه په بل کې هم اثر کوي، اوس نو چې په بل کې اثر راغی اثر چې څوک ووینې مؤثر ورپه یادیږي. دا اثر ددغې شیشې چې هلته پیدا شو په دغه کې اصلي اثر د لمرنه پیداو هغه مؤثر و.

نو له دغه ولي سره چې دغه مقام ده چې سړی یې ووینې نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ور په یادیږي وجه یې داده چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ سره ددې علاقه پیدا شوې ده، نو له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه یې تاثرات د فیوضاتو کړي دي، ددغو فیوضاتو اثر چې په بل ځای کې راغی نو سړي ته هغه ورپه یادیږي. چې اصلِ مؤثر هغه ده. مخکې وویل شو. د ولي علامه داده چې: ددوی په لیدلو سره به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان ته ورپه یادیږي. د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ په یاد به دوی سړي ته ورپه یادیږي. اودغه طریقه د یاد ده چې ددوی ظاهر شکل دې ولید، د سنتو او شریعت پابندي دې یې ولیده نودهغه له وجې نه له شریعت سره ستا محبت پیدا شو. هغه سنت طریقو په تا کې تاثیر وکړ. نو ځکه الله پاک جَلَّجَلَالُهُ درته په یاد شو.

اودا چې څوک د اذکارِ باطنه وو څښتن وي چې د کوم ولي په مجلس کې کینې نو لطائف یې خود بخود چالان شي. (اذا رُؤا ذُکِرالله) چې دوی ولیدل شو نو الله یې هم په یاد شو. هغه دده په زړه اوپه لطائفو کې چې کوم تاثر من الله راغلی هغه تاثیر فی الحال په بل کې هم راغی، دهغه لطائف هم ورسره چالان شول، چې کله دی ولیدل شي نو الله جَلَّجَلَالُهُ ورپه زړه کیږي.

اودغه استعداد دتاثیر په خلکو کې دجنسیي، نوعیي اوشخصي مناسبت له امله ده. نو دغه تأثُر اوتاثیر تقاضا دحصول دحضور بالله کوي خو یادیدل دالله تعالی په لیدلو ددوی اوپه ناسته له دوی سره په دې شرط سره چې دغه سړی منکرنه وي.

﴿وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٤﴾﴾ [سورة المائده آیت ۲۴]

ای الخارجین عن الایمان والانقیاد. یعنې الله تعالی فاسقانو ته هدایت نه کوي، ځکه دوی له ایمان او انقیاد نه خارج دي.

﴿وَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ....﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۴۱ البخاری/ج ۲/ص ۹۶۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي: چې الله تعالى ويلي دي: څوک چې زما له دوستانو سره دښمني کوي زما د جنګ اعلان ده ورته.

د (ولي) تعريف او ولي په غيب علم نه لري

د (ولي) هغه تعريف نه ده کوم چې په عوامو کې مشهور ده. تفسير مظهري ليکي چې: د عوامو په نزد (ولي) دې ته ويل کېږي چې هغه به کرامات لري، خارق العادة کارونه به ورڅخه صادريږي، داسې شيان به ددې په لاس کېږي چې عام انسانان له هغه څخه عاجزه وي، اويا به دې په مغيباتو (پټو خبرو) باندې خبر وي. نو دا د ولي علامه نه ده، لکه زمونږ اکثره خلک اوس هم په دې عقيده دي چې ولي ته به ډېرې پټې خبرې معلومې وي او هرڅه چې دې غواړي کولى به يې شي. نه! دا د عوامو اصطلاح ده دا د ولي علامه نه ده. ځکه ډېر داسې اولياء الله دي چې نه کرامات لري اونه په مغيباتو باندې علم لري.

۱- لکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ ﴾ [اعراف: ۱۸۸] که زه په غيب پوهېدى ما به د خپل ځان له پاره ډېر خير جمع کړى واى.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ ﴾ [سورة هود آیت: ۳۱]

بلکې د اولیاوو په اصطلاح کرامت ته (حیض الرجال، ویل کېږي یعنې دا د نرانو حیض ده او ښځې ته چې حیض ورشي په خپله جامه باندې شرمیږي، هغه د وینو ځایونه چاته نه ورښکاره کوي، بلکې پټوي یې. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱]

کامل ولي ته چې کوم کرامت خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی هم وي نو دی یې خلکو ته نه ښکاره کوي، له خلکو څخه یې حتی الامکان پټوي. که کله تري صادر شي په وخت د غلبې د حال کې، چې دی د جذب په حالت کې وي په خپل کنټرول او اختیار کې نه وي، هلته د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق په ده دومره غالب شي چې له اختیاره ووځي، نو یو کرامت ورڅخه صادر شي، نور پټ شیان نه شي لیدلای. یا خوارق صادرېدل دا شرط یا علامه د ولایت نه ده، دا له اولیاوو الله نه پرته نورو ته هم پیدا کېږي، بلکې غیر مسلمانو ته هم پیدا کېدای شي.

مونږ اوتاسې په میبذی او صدرا کې ویلي دي چې: یوه ډله د یونان د علماوو وه چې هغو په کشف کار کاوه، او سره له دې چې دکوم سماوي دین تابع هم نه و، خو بیاهم کشفیات ورته پیدا کېدل. دا خوارق خو جوګیان هم کولای شي، چې جوګ پوخ کړي او بیا په هوا الوزي. نو که یوڅوک په شریعت برابر نه وي او له هغه څخه خوارق صادرېږي دا ولایت او کرامت نه بلکې استدراج

(c) Kutabton.com: The Digital Library

ده. نور داچې کرامت په قرآن کریم ثابت ده. لکه دبې بې مریم رضي الله عنها په هکله چې راغي: ﴿ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾ [آل عمران: ۳۸]

ژباړه: او (الله) کفیل وګرځاوه دې لره زکریا علیه السلام هرکله به چې ننوت دې ته زکریا علیه السلام په محراب (په عبادت خانه) کې نو موندله به یې له دې (مریمې) سره څه روزي (یعنې میوې دژمې په اوړي، اومیوې داوړي په ژمي کې).

نو کرامت د اولیاوو حق ده. زمونږ د عقیدې موافق که له نفس کرامت نه څوک منکر شي نو په اتفاق سره ورته ضال او مضل ویل کېږي، خو په کفر کې یې شک ده.

اوپه دغه ولي کې چې دغه کمالات پیدا شول، نو حضرت ابن عمر رضي الله عنهما وایي: تقوا دې ته وایي چې ته خپل نفس تر هیچا هم خیر اوبهتر ونه بولې.

حضرت مجدد الف ثاني شیخ احمد سرهندی فاروقي قدس الله سره وایي چې: څوک خپل ځان د کافر فرنګي نه بهتر وبولي نو هم د الله پاک جل جلاله معرفت پرې حرام ده. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۲۹ حاشیه ۲]

حضرت سعدي رحمه الله وایي: نهد شاخ پرمیوه سر برزمین.

دا قانون ده د سپیدار اوچنار ونې پورته خیژې غټیږي، څکه چې بې میوې دي، هره بې میوې ونه چې وي مخ پورته به روانه وي، خو منه چې له میوې نه ډکه شي چې خومره ډکیږي نو درنیږي ښاخونه یې لاندې د ځمکې خواته راکاږه شي. د خُرما ونه جګه ده خو میوه یې چې په سر کې ده میوه یې کوزه راځوړنده وي.

نو څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حقیقي ولي وي نو هغه به یې له خلکو نه غټه نه وایي. ځان به له نورو عامو مسلمانانو بهتر او ښه نه بولي.

دولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي؟

د (ولي) د ولایت سبب څه شی ده؟ ولایت په څه پیدا کیږي؟ اصل کې سبب د حصول د ولایت له پاره انعکاس د انوارو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده، د انسان په سینه کې چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مشکوة النبوة د سینې مبارکې فیوضات، انوار او اخلاق دي داچې چېرې منعکس شوي، دغه رنا چې چېرې ولګېده نو هلته بیا ولایت پیدا کیږي. خو په ظاهر کې دا د نبي عَلَيْهِ السَّلَام د سینې انعکاس چې د ولي په سینه کې راځي ددې له پاره سبب څه ده؟ نو ددې له پاره دوه عمده سببونه دي:

دولایت اول سبب: ﴿ كَثْرَةُ الْمُجَالَسَةِ مَعَ الْمَحَبَّةِ وَالِانْقِيَادِ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ بِمَنْ يَنُوبُهُ ﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۹] یعنې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ډېره ناسته په ژوند کې. یا دده له نائبانو

(c...tion.com: The Digital Library

اووارثانو سره خو چې ناسته په محبت او په انقیاد وي، چې کوم حکم هغه کوي او دی یې په ښه طریقه سره ومني. اشتباه، تردد او انکار ورسره نه وي. نو یو په دې سبب باندې مقام د ولایت پیدا کېږي. دا ولې پیدا کېږي ؟ ددې وجه به هم درته په لنډه توګه ووایم یواځې دغه ناسته او انقیاد یې ولې ددې سبب کېږي ؟ او نور نه کېږي ؟

ځکه چې څوک ددغو خلکو سره کیني دهغه زړه د دین په رنګ رنګ شوی دی، یعنې ظاهر او باطن یې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په دین برابر دی. نو ته چې له ده سره کښې، ستا د زړه تعلق چې دده له زړه سره پیدا شو نوهغه د دین رنګ او انوار او فیوضات چې دده په زړه کې دي هغه به د تا زړه ورنه اخلي، ستا زړه به هم رنګیږي، په دې سره مقام د بقا پیدا کېږي، فنا خو راځي مقام د بقا پیدا کېږي چې دده په ناسته کې محبت پیدا کېږي بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ سړي ته ورپه یادیږي ، بیا په زړه کې هغه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ نوم ځای نیسي. دده ظاهر قالب چې په شریعت باندې برابر دی دده په ناسته او تعلق کې هغه به په تا باندې اثر کوي چې د تا ظاهر به په شریعت باندې رنګیږي، خو د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د انوارو انعکاس چې راځي هغه به د شریعت په متابعت راځي. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۹]

دولایت دوهم سبب: د ولایت د حصول له پاره دوهم سبب: کثرت (ډېروالی) د ذکر ده: چې څوک ذکر ډېر کوي دغه سړي ته به بیاد ولایت مقام پیدا کېږي. دا بیا ولې سبب ده ؟ ځکه چې د انسان زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګناهونو له املـه زنګ نیسي، چې ګناه وشي نو په زړه کې تور داغ پیدا شي، که توبه واپستل شي بیا هغه داغ لرې کیږي او که نه بیا ځای نیسي. د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک حدیث ده چې: ﴿ لِكُلِّ شَيْءٍ صَقَالَةٌ وَصَقَالَةُ الْقُلُوْبِ ذِكْرُ اللهِ ... ﴾ [مشکوة المصابیح ج ۱/ باب ذکر الله عزوجل والتقرب الیه ص ۲۱۳/ ۲۱۶ رواه البیهقي فی الدعوات الکبیر]

د هرشي له پاره ریګمال شته، صفایي یې پرې کیږي چې هغه زنګونه یې بیا بېرته لېرې کیږي اود زړه له پاره ریګمال د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ده. اوس نو دغه زړه چې د ګناهونو د کدوراتو له وجې تورو الی پکې راغلی ده دا په ذکر سره صفا کیږي چې په زړه کې صفایي راغله نو قابل د انعکاس ګرځي، شیشه چې په خاورو کې پټه وي د لمر رڼا په دې کې انعکاس کیږي؟ دا شیشه چې په دې کې د لمر رڼا دومره ځای نیسي چې بیا بل دېوال رڼا کوي دا په هغه صورت کې چې دا شیشه به صفا وي نو انعکاس چې په کوم زړه کې راځي هغه به صفا وي اوددې د صفایي لاره او طریقه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یواځې ذکر ښودلې ده.

اوس نو ذکر چې څومره ډېر کیږي دومره صفایي هم زیاته پیدا کیږي، څومره چې صفایي ډېریږي دومره انوار ډېر پکې خاییږي، ځکه په اولیاوو کې هم تفاوت ده، چې چاته څومره انعکاس وي، څومره چې د یو چا د ذات اقدس صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره تعلق زیاتیږي دومره هلته فیوضات زیاتیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتى للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص ۴۴۸ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دى وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالى فرمايي چې: دوه كسان خاص دما له پاره په خپل منځ كې محبت كوي اودما له پاره سره ملا ويړي سركيني دماله پاره خرچه كوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ قَالَ عَبْدُ اللهِ بْنُ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ﴾

[صحيح البخارى ج: ۲ كتاب الادب باب علامة الحب فى الله رقم الحديث ۶۱۶۹ ص: ۴۲۸]

ژباړه: له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دى وايي: چې يوسړى نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته راغي او ورته وې ويل: ياسورالله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ! ته څه وايي چې يو سړى دقوم سره محبت كوي مګر ددغه قوم عمل ته رسيدلاى نه وي نونبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمايل: چې سړى به له هغه چاسره وي چې له چاسره يې محبت وي. دنه رسيدلو مطلب دادي چې ددغه سړي عمل ددغه قوم په شان نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن ابی زید انه قال له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الا ادلک علی ملاک هذا الامر الذی تصیب منه خیر الدنیا والاخرة علیک بمجالس اهل الذکر واذا خلوت فحرک لسانک ما استطعت بذکر الله واحب فی الله وابغض فی الله﴾. [رواه ابونعیم کتاب حلیة الاولیاء ج۱/ص ۳۶۲/ کنز العمال ۴۳۲]

ژباړه: ابوزید رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي: چې ماته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: چې زه درته اوښایم چې هغه کوم شی دی چې په هغه باندې ددنیا او آخرت کامیابي ترلاسه کیږي (یعنې په هغه باندې ددنیا او آخرت د کامیابی دار او مداروي) هغه داده چې د اهل الذکر دمجلسونو پابندي وکړه او کله چې یواځې یې نو د الله تعالی په ذکر ژبه چلوه چې ترڅو دې طاقت او وس وي. او د الله تعالی له پاره محبت کوه او بغض هم د الله تعالی له پاره.

د اولیاء کرامو اقسام

دا اولیاء بیا په دوه قسمه دي: مُریدین او مرادین.

نو دا څومره پورته بیان چې مونږ وکړو دا د مریدینو مقام ده، هغه څوک چې خلیل الله دی، مرید د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اراده لري، نو دی به کوشش کوي او په دغو کوششونو باندې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دی داسې مقام ته ر سوي چې بیا به د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق او محبت دده په سینه کې ځای پیدا کوي. بیا به دده دا محبت دنورو سینو دمحبت له پاره کټه سونکی ثابتیږي.

Scanned with CamScanner

(c...ation.com: The Digital Library

بله ډله د اولیاووته (مرادین) ویل کېږي، چې دوی خپل مراد او مقصد ته رسیدلي وي چې هغه دخپل خالق خوشاله کول دي مرادینو ته محبوبین هم ویل کیږي او مریدینو ته محبین هم ویل کیږي محبوب د کردګار دي.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ، قَالَ: فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضْهُ، قَالَ فَيُبْغِضُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيُبْغِضُونَهُ، ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ ﴾ [صحيح المسلم كتاب البر والصلة والادب، باب اذا احب الله عبداً امر آه ج: ۲ ص: ۳۳۱ / رقم الحديث: ۲۶۳۷]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې دالله جَلَّ جَلَالُهُ له چا سره محبت پیدا شي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَام ته حکم وکړي چې زه د فلانکي سره محبت لرم، ته محبت ورسره کوه، نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَام ورسره محبت کوي بیا هغه په آسمانونو کې اعلان وکړي، چې الله تعالی له فلاني سره محبت لري تاسې هم ورسره محبت کوئ. نو داسمانونواهل هم محبت ورسره کوي. نبی عَلَيْهِ السَّلَام وایي چې بیا دزمکې د خلکو په زړونو کې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه ور محبوب کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له یو چا څخه چې دالله تعالی بد راشي نو جبرئیل عَلَیْهِ السَّلَام راوغواړی ورته وایي زما فلانی سړی بد ایسي نو ته یې هم بدایسوه ، نبي عَلَیْهِ السَّلَام وایي چې جبرائیل عَلَیْهِ السَّلَام دغه سړی بداښوي ، بیا په اسمانونو کې اعلان وکړي چې الله تعالی له فلانکي سړي سره بغض لري تاسې هم ورسره بغض کوئ. نو داسمانونو مخلوقات یې هم بدابسوي ، نو دزمکې په خلکو کې هم منفورشي دنیک خلکو ترپام هم دغه شخص بد ورځي . خدای پاک دې مورِ او تاسې بلکې ټول مسلمان له داسې بد حالت او کیفیت څخه وساتي .

د نیکو خلکو محبت له یو چا سره دا دلیل د محبت ده. هغه علامه چې مو مخکې ذکر کړي هغه ددې مرید وي.

او هغه اولیاء چې مرادین دي دهغو علامه داده چې د مسلمانانو به له ده سره ډېره جوړه وي. له یو چاسره چې د مسلمانانو مینه زیاتیږي او په زړونو کې یې قدر زیاتیږي دا ددې دلیل ده چې دی محبوب ده ، څوک چې په مشرب دحضرت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وي هغه محبوبین دي ، هغه مرادین دي ، هغو ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه مقام ورنصیب کړی.

په قرآن مجید کې یې مثال دادی : چې الله تعالی خپل محبوب محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معراج ته بوتلووي فرمایل : ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾

[سورة الاسراء آیت ۱]

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک ده هغه ذات چې بویې تللو خپل بنده په شپه کې له مسجد حرام څخه وطرف دمسجد اقصی ته.

نو الله تعالی خپل محبوب معراج ته بوتلو دادمراد سره معامله وه. اوچې کله دمرید معامله وه نووې فرمایل: ﴿فَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا﴾ چې کله موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ زمونږ ملاقات ته راغی.

نو الله تعالی له نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دمراد معامله وه اودموسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره دمرید معامله وه.

اوس ګورئ موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی نه دشرح صدر دعا غواړي ﴿رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ﴿٢٦﴾﴾ [طه: ۲۶]

او الله تعالی نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته شرح صدر خپله ورپه برخه کوي دغوښتلو اړتیا هم نشته فرمایي: ﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾﴾ [الانشراح]

نو دمرید او مراد معامله ډیر توپیر لري.

داولیاء کرامو پایلې، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې

تر ټولو دپام وړ خبره داده چې د اولیاؤ کرامو انجام، عاقبت او پایلې به څه ډول وي. په قرآن کریم اواحادیثو کې ددغو بزرګانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام څنګه بیان شوی دی ؟ په قرآن کریم کې ددوی انجام داسې بیان شوی چې: ﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةِ ﴾ [سورة یونس آیت ۶۴]

یعنې ددې اولیاء کرامو له پاره زېری دی په ژوند ددنیا او آخرت کې. زېری د دنیا په ژوند کې څرنګه دی ؟ د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې زېری دا و چې ده به بشارت د جنت ورکاوه ، څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولي و هغه ته د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه وویل شول چې:

﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ ﴾ [رواه ابوداود حدیث: ۶۵۰/ والترمذي حدیث: ۳۷۴۷/ وابن ماجه حدیث: ۱۳۳/ ومسند امام احمد: ۱/۱۸۷/۱۸۸]

یعنې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورتنیو لسو وارو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته دجنت زېری ورکوي چې دوی جنتیان دي. دا خو په یوه واقعه کې داجمال په صورت کې زېري ورکړی شوي ، ډیرو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته یې دتفصیل په طریقه هم زېري ورکړي دي چې یوځو مثالونه یې په لاندې ډول دي:

دابوبکر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وایي: ﴿ وقال امالنک یاابابکر اول من یدخل الجنة من امتی ﴾ [رواه ابوداود کتاب السنة باب ۸] ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ» ﴾ [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۲] ﴿ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ - عُثْمَانُ» ﴾ [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۸ وابن ماجه] د حضرت عبدالله ابن سلام رضي الله عنه په هکله وايي چې: دا جنتي ده. ﴿ إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، متفق عليه عَنْ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، ﴾ [رواه البخاری ومسلم عن ابن عمر] د حضرت ابن عمر رضي الله عنهما په باب کې وايي چې: (رجلُ صالح) دا د هر نېک سړی دی. ﴿عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيٍّ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي متفق عليه﴾

[رواه البخاری کتاب فضائل اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم باب ۹/ والترمذی کتاب المناقب باب ۲۰ حدیث ۳۷۳۰]

ژباړه: له حضرت جابر رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم حضرت علي رضي الله عنه ته وايي چې: ته ماته داسې يې لکه حضرت هارون علیه السلام حضرت موسی علیه السلام ته، خو يوا څې فرق دادی چې له ما نه وروسته بل پیغمبر نشته يعنې هغه نبي ؤ ته نبي نه يې. ﴿عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ﴾ [رواه الترمذی: حدیث ۳۷۱۳/ ومسند احمد ۱/۸۴/ ۱۱۸/ ۱۱۹/۱۵۲] چاته چې زه ګرن يم هغه ته به حضرت علي رضي الله عنه هم ګران وي.

د حضرت فاطمې رضي الله عنها په هکله وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي، فَمَنْ أَغْضَبَهَا أَغْضَبَنِي ﴾ [رواه البخاری کتاب فضائل اصحابه النبی صلی الله علیه وسلم باب ۱۲/۲۹/ حدیث: ۳۷۱۴]

ژباړه: له حضرت مسور ابن مخرمه رضی الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: چې حضرت فاطمه رضی الله عنها زما دوجود جز ده څوک چې دا په غضب کوي گویا ما په غضب کوي.

دحضرت دحسن رضی الله عنه او حسین رضی الله عنه په باره کې وایي:

﴿عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ﴾ [رواه الترمذی حدیث: ۳۷۶۸ وابن ماجه حدیث: ۱۱۸]

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رضی الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي: حضرت حسن او حضرت حسین به دجنت دخوانانو سرداران او مشران وي.

دمریم رضی الله عنها او خدیجه رضی الله عنها په باره کې داسې وایي:

﴿ وَقَالَ خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ ﴾ [صحیح البخاری کتاب مناقب الانصار باب: ۴۵/ ومسلم کتاب فضائل الصحابه حدیث: ۶۹]

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي: چې حضرت مریم رضی الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه او حضرت خدیجه رضی الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه.

Scanned with CamScanner

(c) Sabton.com: The Digital Library

دحضرت عائشې رضي الله عنها په باره کې داسې وايي: ﴿ وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ﴾ [رواه البخاری فضائل صحابه باب ۲۵/ ومسلم فضائل صحابه حدیث: ۸۸۹/۷۰]

ژباړه: بېشکه دحضرت عایشې رضي الله عنها فضل او بهترې په نورو ښځو داسې ده لکه دشورا دمړۍ په نورو مړیو.

﴿ وقال نعم الرجل سیدبن حصیر ثابت بن قیس نعم الرجل معاذبن جبل نعم الرجل معاذابن عمروبن الجموح ﴾ [رواه مسند احمد: ۴۱۹/۲]

﴿ وقال ان الجنة تشتاق الی ثلاثة علی وعمار وسلمان ﴾ [رواه البهقي کتاب مجمع الذوائد: ۱۱۲/۹/ والتبریذي کتاب مشکوة المصابیح ۵۲۵۲ والمتقي الهندي: کتاب کنزالعمال: ۳۲۱۱۲]

دپام ورځې خبره خو داده چې خلک په جنت پسې مړه شول چې جنت پیدا کړي او جنت بیا دحضرت علي، حضرت عمار، او حضرت سلمان رضي الله عنهم غوښتنه کوي.

د انصارو مبارکانو په حق کې نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي او بشارت ورکوي چې: ﴿ عَنْ عَدِيُّ بْنُ ثَابِتٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْبَرَاءَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الأَنْصَارُ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ ﴾

[رواه البخاری مناقب الانصار باب ۴ حدیث ۳۷۸۴]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آيَةُ الإِيمَانِ حُبُّ الأَنصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الأَنصَارِ ﴾ [رواه البخاری فی کتاب الایمان رقم الحدیث ۱۷]

یعني دانصارو مبارکانو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت دا د ایمان علامه ده. ولې هغه ټول د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دوستان دي، څوک چې ددوی سره محبت کوي دا مسلمان ده. هغه ټول د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء او دوستان دي. څوک چې بغض ورسره کوي هغه منافق ده. د ټولو صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې مجموعي بشارت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه دادي چې: ﴿رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ﴾ [سورة مجادله آیت ۲۲]. ﴿وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ﴾ [سورة الحدید آیت ۱۰]

﴿مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ الایه﴾ [سورة الفتح آیت ۲۹]

ژباړه: محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رسول او رالیږل شوی دالله تعالی دی (په حق سره) او هغه کسان چې له ده سره دي سخت دي از روی مقابله او مجاهده پر کافرانو باندې مهربانان او زړه سواندي دي پخپلو منځو کې.

دومره لوی زیری او سند چې چاته الله تعالی ورپه برخه کړي نو هغوی به ولې اندیښنه او فکر کوي اویا چې داوعده اوزیري وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دخالق لايزال له لوري چې دهيڅ دول زيان او بې وفايي تصور هم نشي پکې کېدلی.

د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه بشارت دادي چې: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا، مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ﴾ [البخاري فضائل اصحاب النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ۵، مسلم فضائل صحابه رقم الحديث: ۲۲۱/ ۲۲۲]

ژباړه: له حضرت ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: تاسي زما په صحابۀ کرامو پسې بدمه وایاست، زمادي په هغه ذات قسم وي چې زما روح دده په لاس کې ده، که تاسي دأحد دغره په اندازه سره زر صدقه وکړی ددوی دیو پاو یا نیم پاو صدقې خای ته به ونه رسیږي.

﴿عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»﴾ [صحيح البخاري، ج: ۱ص: ۴۶۴/ كتاب الشهادات باب: لايشهد على شهادة جوارٍ اذا أُشهِد، رقم الحديث: ۲۶۵۱]

ژباړه: له حضرت عمران ابن حصين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: چې بهترين او غوره ددتاسې زما دزماني خلک دي (صحابۀ کرام)، له هغو نه وروسته بيا تابعين بهتر دي، بيا تبع تابعين بهتر دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: لَمْ يَبْقَ مِنَ النُّبُوَّةِ إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ قَالُوا: وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ ؟ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ ﴾

[رواه البخاری کتاب التعبیر باب ۵ حدیث ۶۹۹۰ ومسلم کتاب الصلوة حدیث ۲۰۸/۲۰۷]

ژباړه: حضرت ابوهریره رضي الله عنه وایي چې له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې اوریدلي دي ویل یې چې: نبوت ختم شو خو بشارات به وي، صحابهٔ کرام ورځخه پوښتنه کوي چې: بشارات څه شی دي ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وایي چې: نبه خوبونه دي. دا څه معنا ؟ مطلب داچې سړی په خپله خوب وویني اوپه خوب کې خپل حالات ښه وویني، یا یې بل څوک ښه وویني، خو خپل ځان ښه لیدل یا د بل له طرف نه ښه لیدل داپه هغه صورت کې چې دی به عملاً هم ښه وي. بیا به رؤیای صالحه ته اعتبار وي. د منافق او فاجر له پاره خوب اعتبار نه لري.

﴿ وقال البغوی رحمه الله عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قال سالت رسول الله صلی الله علیه وسلم عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} قال: هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ [مسند احمد: ۶/۴۵۲ ومستدرک حاکم: ۲/۳۴۰]

ژباړه: له حضرت عباده ابن صامت رضي الله عنه نه روایت دی وایي: له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه مې ددې آیت {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} په هکله پوښتنه وکړه چې ددې څه معنا ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ka...m: The Digital Library

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته وويل : دغه زبري دنيک مسلمان له پاره دادي چې بنه او نيک خوبونه دی پخپله وويني او يا يې بل څوک دده له پاره وويني.

﴿عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ، عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} فَقَالَ: مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ، هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ﴾ ﴿بشراة فی الحیوة وبشراة فی الاخرة الجنة له طراق کثیراً﴾ [رواه الترمذی حدیث: ۲۲۷۳]

﴿اصحابي كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم﴾ [العجلونی کتاب کشف الخفاء ۱/ ۱۴۷، الزبیدی کتاب اتحاف السادة التقین: ۱/ ۲۲۳]

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې زما صحابه لکه ستوري داسې دي، په هريوه پسې چې اقتدا وکړي تاسې به په هدايت او سمه لار ياست.

نو: ﴿لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ [سورة يونس آيت ۶۴]

د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستانو ته د دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه د جنت زېری ورکول کېدل. د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دنيا نه د انتقال نه وروسته اوس ددغو خلکو له پاره بشری (زېری) شته که نه؟ هو شته. هغه (رؤيا)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه دي (ثم اذا مات رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فالبشرى فى الدنيا ما بشر الله سبحانه اولياءه بالكشف يعنى اراه فى عالم المثال فى المنام او اليقظة وهوالمراد بالرؤيا الصالحه) [تفسير مظهرى ج: ۵/ص: ۴۲]

نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا جامي بدلي کړي، بيا په دنيا کې اولياوو ته زيري هغه څه دي چې الله تعالى يې اولياوو ته ورکوي په کشف سره يعنې وروينې يې په عالم مثال کې په خوب سره اوياپه وينبه چې له رؤيا صالحه نه دغه مراد ده.

يعنې کله چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په وينبه ليدل دهغه نه تعبير په کشف سره کېږي، د خوب په حالت کې ليدل په خوب سره کېږي، ددغو خلکو له پاره بشرى کله الهامات د وظائفو د مراقبو په حال کې الهام ورته شروع شي، خپله ده ته يا يو بل ولي ته. ددې مقام خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په الهام سره ورمعلوم کړي. يا په خوب کې.

﴿وقيل البشرى فى الدنيا هى الثناء الحسن لماروى البغوى بسنده عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ؟ قَالَ: «تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ص: ۴۲]

ژباړه: ځينو ويلي چې په دنيا کې زيري دهغه سړي په بنه نامه ياديدل دي. ځکه چې امام بغوى رَحِمَهُ اللهُ په خپل سند له عبدالله ابن صامت له حضرت ابوذر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت کړى وايي: چې له رسول

Scanned with CamScanner

(c) Babton.com: The Digital Library

الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وپوښتل شول چې يوسړی نيک عمل کوي اوخلک يې صفت کوي داڅرنګه ده ؟ په ځواب کې يې ورته وويل دغه هغه عاجل زيري دمؤمن دي .

وقال الزهری وقتادة هي نزول الملائكة بالبشارة من الله عندالموت قال الله تعالى: ﴿ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾ [سورة فُصّلت آيت: ٣٠]

ژباړه : امام زهري رَحِمَهُ اللهُ او قتاده رَحِمَهُ اللهُ وايي : چې دغه زيري راکوزيدل دملائکو دی دمړک په وخت کې دالله تعالى له لورې اوفرمايي: رانازليږي به پر دوی فريښتي (عندالنزع والبعث يا فی القبر) داسې به ورته وايي چې مه ويريږئ په دنيا کې او مه خپه کيږئ په اخيرت کې او زيری ورکړئ په هغه جنت سره چې له تاسې سره يې وعده شوې ده .

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ: فَبُشْرَى مِنَ اللهِ ، وَحَدِيثُ النَّفْسِ ، وَتَخْوِيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ ﴾ [تفسير مظهري ج: ۱۵ ص: ۴۳ / رواه ابن ماجه حديث: ۳۹۰۶ ومسند احمد: ۲/ ۳۵۹]

ژباړه : له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي : چې خوبونه په دري ډوله دي :

۱- دالله تعالى له لوري ، ۲- دنفس سوچونه دي . ۳- او دشيطان له لوري ويرول دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ ﴾ اصحیح البخاری کتاب التعبیرباب :۲ رقم الحدیث ۶۹۸۳ ج: ۲ ص: ۵۷۴]

ژباړه : حضرت ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي : له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوریدلي ویل یي : چې نیک خوبونه دنبوت شپږ څلوېښتمه برخه ده .

رؤیای صالحه څکه بشارات دی او څکه قابل دبشارت دي، چې دا د نبوت شپږ څلوېښتمه حصه ده. مخکې داخبره تیره شوې چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې نبوت ختم شو خوبشارات به پاتې وي.

دا خو په دغه فاني دنیا کې دنیکانو او بزرګانو پایلې او انجام شو په اخیرات کې چې تلپاتې ژوند دی هلته هم ددوی له پاره لوړ مقامات او بشارتونه دي. له آخرت نه مطلب د زنکدن حالت، د قبر حالت اود حشر د اول وار د راپورته کېدا دا ټول عبارت دی. څکه چې دا ټول د آخیرت مقامات دي. نو ددغونیکانو او بزرګانو له پاره زېری دی. کله چې نیکان اوبزرګان له دنیا سره په مخه ښه کوي بیا خدای پاک ورته لاندینی قرآني زیری ورکوي.

﴿يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾﴾ [سورة الفجر]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای نفسه آرام نیوونکیه (په ذکر زما شاکر په نعمت زما صابر په زحمت زما) وګرځه (له دنیا نه) په طرف درب خپل حال داچې راضي خوښ به یې ته (له الله تعالی څخه او الله تعالی راضي اوخوښ (به وي له تا څخه) بیا ننوځه په (نیکانو) بندګانو زما کې اونوځه په جنت زما کې: سره له نورو مقربینو)

یعنې ملائکې ورته راشي، دغه ملائکې ددغو انسانانو له پاره زېری ورکوي اود زنکدن په حالت کې ورته وایي چې: ﴿أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾﴾ (سورة فُصلت) اوپه دغه حالت کې ده ته دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ملاقات نه زیات بل شی محبوب نه وي. اودایې رغبت وي چې هسې زر مې روح قبض کړل شي ترڅو دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ملاقات وکړم.

په قبر کې اولیاء کرامو ته زېری

او په قبر کې یې بشری (زېری) داده چې: دده عمل صالح ورته په ښائسته شکل کې راشي زېری ورباندې کوي چې انعامات الهي دې مبارک شه. دی ورڅخه پوښتنه کوي چې ته څوک یې؟ ستا رنګ خو د زېري کوونکي ده، دی به ورته وایي چې: زه ستا هغه نیک عمل یم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ - أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ، يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَلِلْآخَرِ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ: مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا، ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ، نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، الحديث . ﴾ اجامع الترمذي ج ۱/ ص: ۲۰۵ ابواب الجنائز باب ماجاء في عذاب القبر رقم الحديث ۱۰۷۱]

ژباړه : له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي : چې کله مړی يا يودتاسې په قبر کې کښېنودل شي ، دوه ملائکې له رنګه توري او دشنو سترګو خاوندانې ورته راشي چې يوه ملائکه په نامه د (مُنکَر) او بله په نامه د (نَکِير) ده ، دغه مړي ته وايي چې ته ددغه سړي په هکله څه وايې ، داځوک دی ؟

نو دی به ورته وايي : هغه څه چې په دنيا کې يې ويل : چې دا دالله تعالی بنده او دهغه رسول دی زه په دې شاهدي ورکوم چې الله تعالی يو دی او محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دده بنده او رسول دی .

نو دغه دوه ملائکې به دده له سم ځواب ورکولو وروسته ده ته زيری ورکوي چې مونږ مخکې لا پوه ؤ چې ته به مونږ ته سم

(c) Kabton.com: The Digital Library

ځوابونه راکوي. «دوی ولې پوه ؤ؟ یا له دې وجې چې دوی یې: دنیا اعمال صالحه لیدلي ؤ، یا له ظاهري انوارو څخه به یې معلومه کړي. چې په قبر کې په ده د عبادت آثار پراته دي، چې د هغې په اثر یې ملائکې پېژني.»

بیا ده ته قبر فراخه شي اویا(۷۰) ګزه په اویا(۷۰) ګزو کې، بیا په قبر کې نور ورته شروع شي. او ملائکې زېری ورکړي چې د دنیا له غمونو اوتکلیفونو څخه خلاص شوې ستا له پاره ابدي ژوند او راحت دی ویده شه! دی به ورته ووایي زه یوځل خپل اهل ته بیرته ورځم چې زما ددې ښه حال خبر ورکړم. نو دوی دواړه به ورته ووایي: چې دنوې ناوې په شکل باندې آرام خوبونه کوه هغه ناوې چې نه یې راویښوي مګر خپل میړه به یې راویښوي، نو دغه مړی به په قبر کې دغسې په ارام وي ترڅو چې الله تعالی یې له قبر څخه راپورته کړي د حشر په ورځ.

کله چې بیا له قبر نه راپورته شي بیا په هغه حالت کې هم ددوی له پاره بشری (زیری) وي. د قبر نه چې سړی راپورته شي د هیبت حالت وي، کله به داسې درومد هیبت وي چې یو بل به نه سره پېژني، لکن دلته ددغو بزرګانو هیبت او وېره هرڅه ختمیږي، دلته بیا ددوی له پاره بُشری وي. دا د اولیاوو له پاره د زېرې عاقبت ده انعام نه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتى للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص ۴۴۸/ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دى وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالى فرمايي چې: دوه سړي خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ويړي سرکيني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ عن عُمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من عباد الله لأُناساً ما هم بانبياء ولاشهداء يغبطهُمُ الانبياء والشهداء يوم القيمة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنا مَنْ هُمْ قال هم قومٌ تحابّوا بروح الله على غير ارحام بينهم ولا اموال يتعاطونها فوالله ان وُجُوهم النور وانهم لعلى نور لايخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا حزن الناس وقرأ هذه الاية ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾

[مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۴۴۸ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دى وايي: چې نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ځينې دالله تعالى له بندګانو داسې دي چې نه انبياء دي، نه شهداء دي خو په قيامت کې به ددوى په حالت باندې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او شهداء هم غبطه او تمنا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو صحابۀ کرامو رضي الله عنهم پوښتنه وکړه چې: یارسول الله صلی الله علیه وسلم! دا څوک دي ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې داهغه کسان دي چې ددوی مینه اومحبت یوازې دخداې پاک درضا له پاره ؤ ددوی یوځای کیدل یوازې ددین په بنیاد وي کومه نسبي او دنیاوي خپلولی یې هم ترمنځ نه وي دراکړې او ورکړې سلسله یې هم ترمنځ نه وي ، بلکې یوازې او یوازې دخالق لایزال رضا او خوشحالي یې مقصد او موخه وي.

اوپه الله تعالی مې دي قسم وي چې: مخونه به یې نوراني او ځلیدونکي وي د نور په منبرونو به ناست وي. په دوی به کومه وېره نه وي په هغه ورځ چې نورخلک به په غم او ویره اخته وي، دوی به نه غمجن وي په داسې حال کې چې په دې ورځ به نور خلک غمجن وي

بیایې دغه آیت ولوست: ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ الایه ﴾.

یعنې دغو خلکو ته به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه مقام اومرتبه ورکوي. دا محبت د خداې پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره چې دوه مسلمانان یې په خپل منځ کې کوي نودا یې بیا انجام او انعام ده. دوی ته دا مقام ولې پیدا کېږي چې له هر قسم پرېشاني نه به په قیامت کې محفوظ وي ؟

ځکه یو له بل سره یې ناسته ولاړه هرڅه دالله تعالی درضا له پاره دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داولیاؤ سره ترڅو اودهغوی زیارت کول ګټور دي

د اولیاء کرامو ملاقات او دهغوی زیارتونو ته تلل قسم په خدای ده چې دومره زیاتې ګټې پکې دي چې په خپل عمل سره یې په ډیر وخت کې هم نه شي ګټلای. ځکه دهغوی ددعاؤ او لیدلو اثرات په سړي کې ډیر زیات او ګټور بدلون راولي ، خو که یوځوک دهغوی هغه اثرات او انوار وویني

خو هر څوک یې نشي لیدلی دچاچې سینه پاکه وي وظایف یې ترسره کړي وي سینه یې دالله په نامه منوره او روښانه کړې وي هغه یې بیا ویني او په خوندیې هم پوهیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: له هغو خلکو سره زما محبت حتمي او دتل له پاره دی چې دوی راکړه ورکړه ، تعاون، محبت زما د دین له پاره کوي او چې له چا سره د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت پیدا شو نو دی د محبوبینو له ډلې څخه شو، اوس چې محبوب شو نو د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو او محببوبینو او مُرادینو له ډلې څخه شو

ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي چې: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾﴾ (سورۃ یونس آیت ۶۲) چې زما په ولیانو به نه خوف وي اونه به دوی غمجن وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصل ثمره نتیجه د ولایت مونږ لا تراوسه ذکر کړې نه ده یواځې علامې، تعریف، د عاقبت په لحاظ په قرآن کریم کې زیری بیان شو.

د ولایت پایله نتیجه جنت ته تلل دي

نو نتیجه د ولایت جنت ده. زیری په دنیا کې ورکړل شو، اصل ځای د انعام به په جنت کې وي. دا زیری دوی ته په قبر کې ورکړل شو، زیری د حشر په حالت کې ورکړل شو. په قیامت کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څرنګه مقام اولیاء کرامو ته نصیب کوي ؟ نو په حدیث مبارک کې راځي:

﴿عن ابی هریرة قال کنتُ مع رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال رسول الله ان فی الجنة لعُمُدا من یاقوت علیها غُرَفٌ من زبَرْجَد لها ابوابٌ مفتحةٌ تضِیءُ کما یُضِیءُ الکوکب الدُّرِّیُّ فقالوا یارسول الله من یسکنُها قال المتحابُّون فی الله والمتجالِسُوْنَ فی الله والمتلاقون فی الله﴾

[مشکاة المصابیح ج. ۲/ ص: ۴۲۹]

ژباړه : له حضرت ابوهریره رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه له رسول الله صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ سره وم نو وې ویل چې په جنت کې دیاقوتو متې (ستنې) دي چې په هغو باندې بنګلي دي چې له زبرجدو څخه جوړې دي او دروازې یې خلاصې دي داسې ځلیږي لکه بنه روښانه ستوري، صحابه کرامو ورنه وپوښتل اې رسول الله ! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچا له پاره دي ځوک به پکې اوسيږي ؟ رسول الله ﷺ ورته وويل : دهغه چا له پاره دي چې يو له بل سره مينه اومحبت ناسته ولاړه اوملاقات خاص زما درضا له پاره کوي.

د اولياء کرامو ځای به د عامو مسلمانانو په نورو طبقاتو په جنت کې دومره پورته وي لکه د ځمکې څخه چې آسمان ته ګورو او هغه غټ ستوري چې په افق کې ځليږي، نو هلته به ددوی منازلو ته په جنت کې نور مسلمانان داسې ګوري. او هغه انوار يې دي چې په قيامت کې به دوی په هغو آسانو سپاره وي چې وزرونه به يې وي او زينونه به يې له ياقوتو او لاجرو جوړ شوې وي. دوی چې کوم ځای ته وغواړي نو په هوا باندې به يې دغه آسان هغه ځای ته رسوي. د لاندنيو طبقاتو او ټوليو په انوارو به پټ والی او خفا راځي اودالاندي طبقې او ډلې به پوښتننه به کوي چې دا زمونږ انوار چا راپټ کړل.

ځکه خدای پاک فرمايي: ﴿ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ۝ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝ وَكَأْسًا دِهَاقًا﴾ (سورة النبا)

ژباړه : بيشکه خاص متقيانو ته (په اخرت کې) ځای دی خلاصي بري کاميابي دی باغونه (دميوي) او دانګورو (ونې) دي اوپيغلې انار تيوني هنځولي دي. او (متقيانو ته په جنت کې دشراب طهور) پيالې ډکې ترځنډو (غاړو) دي.

ددې آيت خودا معنا شوه چې قرب الهي د الله دوستي د هغه پيدايښت هغه بې له دې نه نه راځي. خو سببونه يې دا شو. سبب

(c) kitabton.com: The Digital Library

خو مؤثر نه وي، مؤثر خو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ده. څکه محبوبین مرادین دي هغه بیا ددغونه هغه مقام چې طبقه د اویسیانو ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ یې هغه مقام ته رسوي. خو کوشش به دا کوو چې ترڅو له نېکو خلکو سره ډېره ناسته پاسته وکړو. نو چې محبت وي او هغه هم په اخلاص سره، نو بیا به کار جوړیږي. اوکه داسې نه وي نو بیا خو منافقین هم له پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کښاستل، خو چې اخلاص یې نه درلود نو بیا دوی هم له دنیا څخه کافر ولاړل په دې لاره کې به انقیاد او اطاعت وي اوکه هغه دخپلې طریقې له بزرګانو نه مخالفت او انکار شروع شي نو بیا سراسري هلاکت دی، ترقي به په خوب کې هم ونه وینې.

حضرت صاحب مبارک ته چا شکایت وکړ چې صیب! دومره وخت مې په وظائفو کې تېر شو او هېڅ په مخ نه څم اونه په څه باندې پوهېږم. خلک چې وظیفې واخلي نو کشف او نورې لارې چارې یې ښې پر مخ روانې وي او ماته په دا دومره وخت کې هېڅ هم په لاس نه دي راغلي. وایي ده مبارک ورته وویل چې: خوراک کم کړه، مجلسونه کم کړه او ذکر ډېر کړه، د طریقت رنګ مه بدوه.

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره العزیز فرمایي چې:

چشم بند و گوش بند و لب ببند گر ندیدی سر حق بر من بخند

ستر ګې له غلط نظر څخه وساته، ژبه له غلطو خبرو څخه راایساره کړه او غوږونه غلطو خبرو ته مه نیسه. که بیا دې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي اسرار ونه لیدل نو بیا په ما پورې وخانده. چې تا خو هسې راته خبره کړې وه او څه نتیجه یې نه درلوده.

دا اندامونه خو ټول د زړه جواسیس دي، زړه ددوی له لارې خرابیږي، ښائسته شی دې ولید نو د زړه محبت دې دالله پاک جَلَّجَلَالُهُ له ذکر نه راوګرځاوه. په غوږونو باندې دې سرود او آوازونه واورېدل نو دزړه محبت دهغه په طرف ولاړ. نو له دغو ناوړه او بې خونده کارونو څخه دغه اندامونه راایسار کړه په خپله به دې کارونه ټول که خدای ته منظوره وي جوړ شي. دا کارونه چې ته وکړې نو بیا به دې په وظائفو کې هم اثر وي. که نور په هیڅ نه پوهیږي نو په دې خو به ضرور پوهیږي چې قلبي اطمینان به درته حاصل شي اود خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په بندګي به درته لذت حاصلیږي. په خپله ا ـ ـاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او ارام نیسي زړونه د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره، واورئ خبردار شئ چې په ذکر دالله تعالی سره مطمئن کیږي ارام نیسي زړونه (دمومنانو).

د وظیفې اصل ښه توب دغه ده دا مونږ چې له هرچا سره وظیفې کوو ددې مشائخو کرامو د هریوه د وظائفو جلا جلا کیفیات او خوند وي. مشایخ دګلانو په شان دي هرګل څانته رنګ

(c) ...n.com: The Digital Library

او ځانته خوشبويي لري ديو چا دوظيفو په ښه توب او بېکارتوب چې پوهېږي دا علم الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکوي، چې بيا له چاڼه پوښتنه وشي چې زړه دې تنګيږي او کنه ؟ دی وايي چې هو ادا زړه يې ولې تنګيږي ؟ ځکه چې هلته په زړه کې کدورات وي نو ځکه هلته زړه په تنګ وي. ځکه چې مونږ مخکې په تفسير کې ويلي و: هغه درې صحابۀ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ چې پنځوس ورځې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او نورو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورسره مقاطعه کړې وه . او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ددوی حال داسې بيانوي:

﴿ وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَرۡضُ بِمَا رَحُبَتۡ وَضَاقَتۡ عَلَيۡهِمۡ أَنفُسُهُمۡ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلۡجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيۡهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ١١٨ ﴾

[سورة التوبه آيت ۱۱۸]

ژباړه : او (خصوصاً) پرهغو درې تنو چې بيرته پاتې وو (له قبوله دتوبې) ترهغه پورې چې تنګه شوه پر دوی زمکه (په سبب دبې التفاتي دخلکو) سره له ارتوالي ددې (زمکې) اوتنګ شو پر دوی زړونه ددوی (له ډيره غمه) او يقين يې وکړ چې نشته ځای دپناه له (قهره د) الله (هيڅاته) مګر هم ده ته دی، بيارجوع وکړه (الله) پر دوی (په توفيق دتوبې سره) له پاره ددې چې توبه وباسي دوی ، بيشکه چې الله هم دی ښه توبه قبلوونکی ډير رحم والا (په انعام داجر اوثواب سره) .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته تفسیر لیکي : داچې توله ځمکه پرې تنګیږي ځکه چې زړه یې په تنګ ده، ځکه کور خوند نه ورکوي، اوداا ثر د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د حُکم مخالفت. او چې کله یې توبه قبوله شوه نو ځرنګه یې بیا شرح صدر نصیب شو. ځکه چې هلته هغه کدورات ختم شول. داچې زړه ته تنګي پیدا کیږي دا هلته پیدا کیږي چې نظر خراب شي، غوږونه غلط څه واوري، خوراک غلط وشي، چې هرڅه غلط شي هلته فی الحال اثر پیدا کوي. خو په دې اثر باندې د اهل طریقت نه پرته نور خلک نه پوهیږي. په پاک ځای کې د بوی اثر ښکاره کیږي، په سپینه جامه باندې اثر د خیري ښکاره کیږي. بنګیان ټوله ورځ تشنابونه صفا کوي سره له دې چې پوزه یې نه وي ټرلي خو بوی هم نه ورځي.

﴿ عَنْ جَابِرِبْنِ عَبْدِاللهِ قَالَ: هَاجَتْ رِيْحٌ مُنْتِنَةٌ عَلى عَهْدِ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «إِنَّ ناساً مِنَ الْمُنَافِقِيْنَ قَدْ اَغْتَابُوا أناساً مُنَ الْمُسْلِمِيْنَ ، فَلِذَلِکَ هَاجَتْ هَذِهِ الرِيْحُ الْمُنْتِنَةُ» ﴾

[رواه الامام احمد ، ۱۴۲۵۷ ، تنبیه الغافیین ، عربي مکتبه حقانیه ص ۸۶]

ژباړه : له حضرت جابر ابن عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت دی وایي: یو وخت دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په زمانه کې څه بدبویي راغله ، نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې: دا په کوم ځای کې منافقینو د مسلمانانو غیبت وکړ.

له ځینې علماوو نه پوښتنه شوې چې دا غیبتونه خو نن صبا ډېرزیات کیږي نو اوس یې ولې د بدبویي احساس نه کیږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوځواب يې دادی چې په هغه وخت کې فضا پاکه وه، ګناهونه يې نه و، نو په صافه فضا او پاک ماحول کې د بدبويي اثر زر ښکاره کيږي. په ټټی کې د بدبويي اثر زر نه ښکاره کيږي او په پاک ځای کې زر ښکاره کيږي.

په حديث مبارک کې راځي چې: څوک دروغ ووايي نو کرام الکاتبين ملائکې چې همېش له ده سره ملګري وي اودده اعمال ليکي، نو هغه ددغه شخص د دروغو له وجې يو ميل لرې ولاړې شي.

په حديث شريف کې دي چې: په زړه کې د ايمان نور وي. داچې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر وکړي نو نور زياتيږي. اوس نو چې ګناه وي نو طبعاً هغه نور ختميږي. سترګو چې رڼا ليدلي وي نو چې کله برق ولاړ شي تياره پيدا کيږي. او په تياره کې چې څوک روان وي لکه داشپانه ټول عُمر د شپې په غرونو کې روان وي او څه فرق نه ورکوي. خو له کور نه چې څوک راووته او په کور کې يې برق وي بيا نو لار نه وينې. چې يو ځل رڼا وي نو بيابه په تياره پوهيږي. چې له اول نه يې تياره وي بيا د تيارې وروسته څه اثر نه وي.

دغه د وظيفو په اصطلاح کې هم دا خبره ده، دا زمونږ وظيفې وخت کمزوری دی.

په بخاری شريف کې د توجهاتو څلور قسمه ذکر کيږي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

توجه په څلور قسمه ده

اوس توجه خو په څو قسمه ده دلته کومه توجه شوې ده؛ نو کتابونه لیکې چې توجه په څلور قسمه دی:

اول توجه انعکاسي، دوهم القائي، دریم اصلاحي او څلورم اتحادي، ددغو څلورو قسمو توجو ګانو مثالونه په محسوساتو کې په مختصره توګه بیانیږي:

اوله انعکاسي توجه ده:

ددې مثال داسې دی لکه چې یوه سړي خوشبویي استعمال کړي وي او یو مجلس ته ورشي، نو ددغه مجلس ټول خلک دده له دغې خوشبویې نه مستفید (ګټه) تري واخلي، لکن کله چې هغه سړی دمجلس نه ووت یا هغه خلک له مجلس نه ووتل نو خوشبویي ختمه شي خکه چې داعارضي فائده وه، نو ابتدأ چې سړی مرید شي اوله یوه پیر یا خلیفه صاحب نه بیعت وکړي؛ نو ددې نفس بیعت دومره ګټه دته رسیږي چې کله هم دخپل پیر او مرشد په مجلس کې ناست وي نو دهغه مرشد دانوارو انعکاس او استفاده کولی شي، یا دهغه شیخ په زړه کې چې کوم انوار او فیوضات چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه نازلیږي دهغه فیوضاتو او انوارو تجلیات دده په زړه باندې هم راخې او شوق دوظیفې ورسره پیدا کیږي، لکن کله چې دی دخپل مرشد او شیخ له مجلس نه جدا شي بیا هغه اثر نوي.

(c...ston.com: The Digital Library

یالکه دبرق بلف چې بَل شي اوهغه بلف ته مخامخ یوه شیشه کیښودل شي نوترڅوچې برق بَل وي ددغې رڼایي په دغه شیشه کې وي، نودغه شیشه دهغې رڼا نه انعکاس کوي، اوپه بل څه شی باندې هم ورانګه غورځوي خوکه چېرته بلف مړشي یاشیشه له مخې لرې کړای شي؛ نوهغه انعکاس اورڼایي هم ختمه شي، نومرید هم په ابتدایي مرحله کې دخپل پیراومرشدپه یواځې بیعت سره چې ترڅو دې خپل وظایف نه وي شروع کړي دومره ګټه ورته رسوي چې دپیرپه مجلس کې کیناست نودشیخ دزړه دانوارو انعکاس دده زړه ته کیږي لکن کله چې سره جداشي هغه اثرختم شي.

دوهمه توجه القائي ده:

ددې مثال داسې ده لکه چې یخواني شیطان چراغونوکې به سړي تیل اوپلته واچول اوبیابه یې له بل چراغ نه بل کړ، نودی به رڼاشو، دابیاتردې بل چراغ پورې ترلې نه دی چې بل چراغ وي نورڼاکوي اوکه نه وي نورڼا نکوي، لکن رڼایې ضعیفه وي په کم باد سره مړکیږي، نوی مریدهم چې کله اذکارشروع کړي یوڅه ترقي وکړي دهغه اولنې حالت نه چې توجه انعکاسي وه یوڅه په وظیفو کې کوشش شروع کړي نوده په زړه کې خپل انوارپیداشي دهغواذکارواثرپیداشي.

نوکله چې له خپل شیخ سره وي نوانواریې ډیر تیزوي اوچې کله دخپل شیخ نه جداشي نوانوارخونه ختمیږي خواحتیاط غواړي اودشریعت په چوکاټ باندې به ځان برابره وي، خوکه خوراک ګډوډ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

،مجلس ګډودشي اوبې احتياطي وشي نوييا انوارختم شي اوبيابيرته تياره جوړه شي.

دريمه توجُه اصلاحي دي:

دالـه مخکنيودواړونـه قـوي ده ددې داسې مثـال ده لکـه يولـوی دريـاب چـې اويـه پکـې روانـې وي اولـه دې دريـاب نـه يـووړوکی نهرجداشي ،په دغـه نهرکې دخپل ګنجايش په اندازه اوبه روانې وي ،خودغه نهرپه کم شي نه بنديږي ترڅوچې دده په خوله کې لويه تيږه نوي لوبدلې اوخوله يې بنده شوې نوي اوله دې نهرنه يوې اوبلې خواته لړونه نوي شوي، دارنګه دمريدحال دی چې کله په خپلو وظايفوکې شه کوشش وکړې نوددې کوشش داسې اثر پيدا کيږي چې نفس له خپل پيرسره رابطـه ونيسـې نودتـه يـې فـيض اوبرکـت دهغـه نهرپـه شـکل رسيږي چې دافيض اوبرکت په مامولې لهواولعب اوبيکاره مجلسونو نه ختميږي ترڅوچې لوی ګناهونه ورنه صادرشوي.

نوي دافيض اوبرکت جاري وي، اوکه چيرته لوی ګناهونه صادرشي نوترڅويې چې اصلاح نوي شوي ،چې هغه عبارت ده له توبې نه ،ترهغه دشيخ فـيض اوبرکت بيانـه جـاري کيږي، ځکـه چـې اصـل نهرخوشـته خوبواخې خوله يې بنده شوې دی، کله چې په اخلاص تويـه وباسـي هغـه فيوضات بيرته ده ته دپخواپه شان جاري شي.

څلورمه توجُه اتحادي ده:

داتوجُه اخرنی مرحله دتوجُوګانوده چې شيخ خپل زړه دمريدزړه تـه متـوجې کـړي ،نوشـيخ القادنسبت تامـه وکـړي يعنـې څومره کمـالات

(c)ketabton.com: The Digital Library

اوفیوضات چې دده په ځان کې وي هغه ټول مریدته منتقل کړي، نوبه هغه کې هم هغه کمالات اوفیوضات پیدا شي چې کوم دهغه په پیرکې موجودؤ، داچې بیعت انتهاته رسیږي اودخلافت سلسله ورته پیدا کیږي نوخپل ټول کمالات خپل مریدته انتقال کړي، ددې دامعنانه دی چې شیخ له دغوفیوضاتواوکمالاتونه خالي شي بلکې دشیخ دفیوضاتومثل په مرید کې پیدا شي [ضیاء البخاري شرح صحیح البخاري اول توک ۲۰۵ مخ.]

دهر مُریدان داسې دي چې دمشائخو سره ګډ وي ښې وظیفې کوي، ښه کوشش کوي، خو چې کله بل ځای ته ولاړ شي چې یو څه وخت تېریږي، تعلق ختم شي، دلته خو د کثرت مجالست سبب ده، چې ناسته ولاړه به دهره کوي، چې ناسته ولاړه ختمه شوه محبت ختمیږي ما درته وویل چې دا ولې مؤثر ده؟ ځکه چې هغه دده د زړه شی د ستا زړه ته راځي. دده د قالب شی ستا قالب ته درځي. چې تعلق ختم شو هغه شی پردی شو او بهرته په ورو ورو درنه ځي.

محبت به له نیکو خلکو سره ساتو. بیا نو امید شته چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به یو څه شی راپکې پیدا کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) مجلس

له خپل مرشد سره مینه او محبت اوله هغه سره د تعلق اهمیت

په طریقت کې تر ټولو اهم او ضروري شی دادی چې دیو سالک (مرید) له خپل شیخ (پیر) سره تعلق او تړاو زیات وي، د مخکښو اولیاء الله وو حالاتو اوواقعاتو ته که څوک وګوري هغوی چې څومره لویې مرتبې اومقامات ترلاسه کړي داټول یې د خپل شیخ (پیر) په ملازمت، محبت، انقیاد او د خدمت کولو له امله ورته نصیب شوي دي.

د خپل پیر په اراده د حضرت خضر علیه السلام نه اعراض کول

یوځل شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ د امیر کلال بخاری رَحِمَهُ اللّٰهُ دلیدلو له پاره له خپل کور څخه ووت، په لاره کې حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام په مخه ورغی، شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ هېڅ ورته ونه کتل، نوبیا حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام ځان وروپیژانده چې زه خضر یم اوپه ماپسې خلک له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري لري خايونو څخه کوښښونه کوي چې له ماسره ووينې اوته زما لوري ته هېڅ التفات نه کوې! نوده په خواب کې ورته وويل چې زه له خپل کور څخه دخپل پير او مرشد دليدلو په اراده راوتلی يم، دبل چا دليدلو قصد او اراده نه لرم. هغه ددې تمنا او آرزو لري چې شاه صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ورسره مجلس وکړي، خو دی حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته توجه نه کوي، حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ چې دچا معاون جوړيږي هلته جوړيږي چې دچا له خپل شيخ سره تعلق اومحبت وي، يو ولی چې دچا معاون واقع کيږي داهلته چې دهغه له خپل شيخ سره تعلق جوړ وي.

[حضرات کرام نقشبنديه (اردو) ص: ۱۸۳]

ددغې سلسلې مبارکې چې څومره مشايخ کرام دي آن تر نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې نودچاچې له خپل شيخ سره تعلق او محبت وي نوددغو ټولو له ده سره علاقه پيداکيږي اوکه خدای مه کړه په دغه لاره کې يې له يوه ولي څخه نفرت او کرکه وشوه، بيانو دټولو کرکه اونفرت ورڅخه کيږي، ځکه ددوی ټول کار يواځې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي، اودچاکار چې يواځې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي اوته له هغه سره عناد کوې نودا په اصل کې ددغې ټولې سلسلې سره عناد دی، نوځکه د سړي کار خرابيږي، داچې ديوه سړي تعلق او محبت پيداکيږي خوددغه نيت له وجې پيداکيږي چې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پیر یا استاد کې چې کوم کمال ده هغه هم ددغه دین له امله ده، نوځوک چې ددوی سره محبت لري هم هغه ددغه دین په خاطر یې لري، که هغه دنیاوي تعلقات په شخصیاتو باندې بنا وو لکه چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې: کله سړی مړ شي، له ده سره دري ملګري روان وي، عمل یې هم ورسره وي، دنیا هم ورسره تریوځه اندازې پورې وي، خو په پای کې دغه خپل خپلوان او هستي جایداد ورځخه بهرته راګرځي، یواځې همدغه خپل عمل ورسره په قبر کې وي.

نوکه له یوچا سره دشخصیت په بنا ملګرتیا او دوستي وه اوددین په خاطر نه وه، نودشخصیت په لحاظ دهغې دوستۍ هیڅ ګټه نه ورته رسیږي، هغه هم دخدای تعالی یو بنده اومخلوق ده، په خپله په هرڅه کې الله تعالی ته محتاج ده،نوتاته به یې څه ګټه ورسیږي؟ اوچې کله تعلق او محبت ددین په خاطرشو لکه یوځوک له عالم سره محبت کوي هغه دهغه د علم له امله یې کوي، نو خامخا به یې ده ته ګټه رسیږي.

ځکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې له علماوو سره مینه او محبت دا په حقیقت کې له ماسره ده او له ماسره مینه اومحبت له الله تعالی سره محبت ده، له علماوو کراموسره دښمني له ماسره دښمني ده اوله ماسره دښمني له الله تعالی سره دښمني ده. خدای مه کړه که یوځوک دخدای پاک سره دوښمني کوي نو پایله به یې جهنم دنیوي او اخروي ژوند به یې له بد برخلیک سره مخ وي.

(c) etabton.com: The Digital Library

نو دعلماء کرامو تعلق او تړاؤ دالله تعالی اورسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دی ، مطلب داچې له یوه سره محبت له تولو سره محبت ده اوله یوه سره دښمني او عداوت له تولو سره دښمني ده.

نو تر تولو اړین او ضروري شی او دپام وړ خبره داده چې د مُرید او سالک به له خپل شیخ (پیر) سره علاقه وي.

مطلب داچې په دغو مجلسونو کې ممانعت نشته، مثلاً دیوې طریقې چې څومره مشائخ کرام دي لکه زمونږ دحضرت صاحب مبارک د سلسلې چې څومره مشائخ کرام دي ددوی تولو په خپل منځ کې یوبل ته اجازه شته. مطلب داچې په ورتلو، صحبت، توجه کولو اوپه وظیفو بدلیدلو کې یوبل ته اجازه شته. خو اعتماد به دې په خپل شیخ وي. په اوله ورځ چې دې له چاڅخه بیعت کړی، که څه هم دبل چا په مجلس کې تاته څه تاثیر پیدا کېده بیابه هم ته داوایې چې داماته دخپل مرشد له طرفه ده، له چاسره چې زما تعلق دی،څکه دغه لاز اول هماغه مرشد درته خلاصه کړې ده. دبلې سلسلې دمشائخو سره دغسې په مجلس او صحبت کې څه ممانعت نشته، خوپه وظیفو کې کله کیفیات بدل وي، د هرشیخ خانته خصوصیت وي، ددې له وجې کله کله په وظیفو کې څه تکلیف پیداکېږي.

له دې وجې نه چې دخپل مرشد سره تعلق ډېر ضروري ده د نقشبندیې مبارکې سلسلې کتابونه لیکي چې: که دچا له وسه پورې وي نوباید له خپل مرشد سره هره ورځ ووینې، اوکنه په جُمعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ورسره ووينې، اوکه داسې هم نه شي کولای نوپه مياشت کې دې خامخا ورسره ووينې ، که بياداهم نه شي کولای نوپه دوه درې مياشتو کې دې ورسره ووينې، که امکان دليدلو يې نه وي رابطه دې جاري ساتې اورابطه دې نه پريږدي.

چې له مرشد سره مينه اوتعلق وي نود (مرشد) پير له خوا به هم مينه اوتوجه وي

مرحوم سراج المشائخ احمد ضياء خليفه صاحب ته مونږ ورغلي وو، نو په هغه مبارک مجلس کې درابطې او تعلق په هکله خبره سره يادہ شوه، نو خليفه صاحب وويل چې: مخکينيو سالکينو دا اشعار زياتره په حقيقت بنا دي ، لکه مولاناانقيب احمد صاحب د (پنج کتاب) په حاشيه کې ليکلي دي:

مصرې

کـه راتـه گـورې درتـه گـورم = که راته نه گورې پروا دې نه لرمه

دغه پورتنۍ مصرې ددې آيت مضمون دی چې الله تعالی فرمايي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾ (سورة البقره آيت:۱۵۲) تاسې ما يادوئ زه به تاسې يادوم.

نوله خپل مرشد او شيخ سره چې دسالک تعلق اومحبت وي، نودغسې به دهغه له لوري هم محبت اوتعلق پيدا کيږي. بيا دمريد

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینې ته فیوضات او انوار هم په اسانۍ سره راځي له دې امله نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: (تَهَادُوْا تَحَابُّوْا) یوبل ته تحفې ورکوئ چې محبت مو سره پیدا شي،دخدای تعالی د رضا تعلق مو سره پیدا شي، له دې لارې ستاسې کار ډېر جوړیږي. په بوه بله مصرې کې وایي چې:

مینه په تلو راتلو زیاتیږي
کله راځه کله به زه درځم مینه

داهم د دغه آیت او حدیث شریف مضمون ده.

اوپه بل حدیث قدسي کې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: (څوک ما یادوي نو له ماسره به یې محبت پیداشي، اودچاچې له ماسره مینه اومحبت پیدا شو نوبه مابه عاشق شي، څوک چې په ما باندې عاشق شو نوزه به په ده باندې عاشق شم اوپه چاچې زه عاشق شوم نوبه خپل عشق کې یې قتل کوم اوچې په خپل عشق کې یې قتل کړم نوبیادهغه (دِیَتُ) زما دیدار ده.

نو اصل غرض اومطلب داده چې د ډېرو سالکینو او مُریدانو حال داسې ده چې په کشرتوب کې یې بیعتونه کړي وي اوبیاد ډېرد لویو کتابونو طالبان وي اوهغه سلسله تولې ورځخه پاتې وي. ددې یواخینی علت دادی چې دهغو له خپلو مشانخو سره تعلق ختم شوی وي، مرید چې پنځه یا شپږ کاله له خپل مرشد او مربي سره ونه وینې نودهغه به له خپل شیخ سره څه تعلق اومحبت وي؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودهرچا چې له خپل شیخ سره محبت اوتعلق وي، نودهغه چې یواخې سترګې پرې لګیږي بیایې دغه مرید له توجه څخه دباندې نه وي، دهغه هم بیادغسې په دعاګانو کې برخه وي، به هرحال! په هرعنوان باندې چې وي تعلق یې خامخا ورسره وي.

الحمدلله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اوتاسې ته په دې ژوند کې دومره موقع او فرصت راکړی دی، که په مونږ کې غفلت نه وي، نودومره سختي او تنګي لانه ده راغلې چې مونږ دین او دینداري ته خلاص نه یو، یعنې څوک مو په شریعت، علم یا طریقت باندې دومره نه خوروي چې مونږ نه علم ته خلاص یو، نه ذکر ته خلاص یو اونه له خپلو مشائخو سره تعلق ساتلای شو.

که یوڅوک دصحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته یو نظر وکړي نوپه هغوی مبارکانو باندې دهر زیات تکلیفونه تېر شوي دي، همدارنګه په مخکینو اولیاء الله مبارکانو باندې څومره تکلیفونه تېر شوي دي؟ سره له تکالیفو یې بیا دخواږه پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تعلق او تړاؤ او نورو نیکانو سره له ډیرو تکالیفو دخپلو مشایخو تعلق او تړاؤ نه دی پرې اښنی.

یوه دردوونکې واقعه

له امام شعبي رَحِمَهُ اللهُ نه روایت دی وایي: چې یوځل حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته راغی، حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته پورته شو اودی یې په خپل خای کښېناوه. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Scanned with CamScanner

(c) kitabah.com: The Digital Library

ورته وویل. ددې خای د کښناستلو لائق یو ازې ته یې! یو بل څوک هم شته چې هغه تر تا هم وړ او حقدار دی، ده ورته وویل: ای امیر المؤمنین! هغه څوک ده ؟ حضرت عمر رضی اللہ عنہ ورته وویل چې هغه حضرت بلال رضی اللہ عنہ دی، څکه چې هغه د اسلام په راوړلو کې ډېرزیات تکلیفونه تېر کړي دي. حضرت خباب رضی اللہ عنہ ورته وایې چې: نه ' زما دې په خدای قسم وي چې ترما یې زیات تکلیفونه ددي تېر کړي، څکه ده د کفر په وخت کې هم ، چې کفارو به عذاب ورکاوه ،نوده له پاره داسې یوڅوک د سپارښتنې پیدا کېدل چې دی له هغه عذاب څخه خلاص کړي په ماباندې داسې وخت هم راغلی دی چې یو وخت کافرانو راته اور بل کړ ، کله چې اور صاف او سکاره جوړ شول، نوپه دغه سره انګار باندې یې څملولم اوبرسېره په سینه باندې یې راته پښه کېښوده ، زما دې دخدای په ذات قسم وي ترڅو پورې چې هغه د اور سکروټې زما په وینو او وازدو سړې شوې نه وې ترهغې پورې مې ملا څمکې ته ونه رسېده، بیاحضرت خباب رضی اللہ عنہ ورته خپله شاه لوڅه کړه او ورته یې وویل چې داد هرې سکروټې خای دی، هرڅای یې داغل شوی و، حضرت عمر رضی اللہ عنہ چې کله دده مبارک دبدن دغونه ولیدل نو ویې ویل چې ما تراوسه داسې تکلیف زغمل دچانه ؤ لیدلی چې په اسلام کې دې په چا دومره نکلیف تېر شوی وي.

احیاۃ الصحابۃ الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فیضي لاهور ، ص :۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا داسلام له پاره و، دا داسلام له امله و، چې اسلام يې قبول کړی و، بل يې هېڅ جُرم اوګناه نه وه، خودوی مبارکانو داهرڅه د اسلام له پاره په خان تېرول اوپه سر او سترګو يې قبولول.

د يوې لويې هستی د صبر واقعه

حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي چې: زه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ورغلم، دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د کعبې مبارکې سيوري ته ناست و، شړۍ يې په خان باندې راپېچلې وه، نو ما ورته وويل چې: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مونږ ته خو د کفارو له لوري ډېر تکليفونه رارسيږي، تاسې دعا وکړئ چې دا تکليفونه له مونږ څخه لیرې شي، نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راجګ شو له غوصې يې مخ مبارک سور شو او وې ويل چې: له تاسې څخه مخکې داسې خلک هم وو چې د اوسپنې په ګومنځو يې دبدن تولې غوښې توپل شوې دي، غوښې او رګونه به يې د اوسپنې په ګومنځو غوڅېدل، خو له دې دومره زور زياتې سره، سره يې بياهم خپل دين ته شاه نه وه وراړولې، خپل دين يې نه دی پرې اينبی اوتاسې بيادومره زر په تکليف شوی.

دادين به خدای پاک داسې کمال ته رسوي چې يو وخت به په آس سپور سړی له صنعاء (ديمن لوی بنار) څخه روان وي تر خضرموت (مشهور بنار په يمن جنوبي کې ده) پورې به خې له الله تعالی نه پرته به له هيڅا نه هم نه ويرېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«پوښتنه: په دې کې خو هیڅ مبالغه او استبعاد نشته خکه داخو دوه نږدې ښارونه دي؟

خواب: له دې نه غرض داده چې له کفارو به مسلمانان نه ویریږي.»

اویا داچې میږه به له لیوه څخه نه ویریږي. لکن تاسې تلوارکوی

[حیاة الصحابة الجزالاول، عربي، کتب خانه فیضي لاهور، ص:۲۸۳]

نود بدن غوښې توږل، شکېدل، په دوی باندې د اورونو بلیدل داټول ددې دین له پاره و. مونږ ته یقیناً د فکر اوتاسف ځای دی.

په هر لحاظ! په مونږ باندې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ وسعت راوسنی دی، مونږ نه دومره منلو ترړو او سترېو ته مجبوره یو چې مشائخ مبارکان نه پیدا کېږي، لکه په مخکې وختونوکې به خلک له افغانستان څخه روان شو تر شام یا هندوستان پورې به تلل، بیابه یې یوځوک پیدا کړ او بیعت به یې ورسره وکړ.

خو هغه د هماغه وخت خلک وو، هماغسې یې عشق و، بیا الله تعالی همداسې مقامات هم ورپه برخه کړل. زمونږ په هرځای کې داسې صالح خلک پیدا کیږي چې تعلق ورسره وساتو، خودغفلت له امله په پنځو شپږو کلونوکې هم وخت نه پیدا کوو اونه له خپل پیر اومرشد سره رابطه ساتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت مجدد صاحب رحمة الله علیه لطیفه

حضرت مجدد صاحب رَحِمَهُ اللهُ ته یوځوک داسې شکایت کوي چې ډېر وخت کېږي وظیفه مې اخیستې ده اوزه یې تراوسه پورې په هیڅ اثر نه پوهېږم، دی مبارک ورته په ځواب کې لیکي چې:

چشم بند، گوش بند، لب ببند گر نه دیدی سرِ حق بر من بخند

له ګناهونو څخه ستر ګي بندي کړه ، غوږونه بند کړه بدمه پرې اوره، ژبه اوخوله بنده کړه بدي خبرې مه پرې کوه ، نوکه بیادې هم د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اسرار ونه لیدل بیا راپورې وخانده.

زمونږ نظرونه چېرته دي؟ زمونږ څرنګه مجلسونه دي؟ څرنګه خبرې اورو؟ ددې ټولو اثر براه راست په زړه باندې وي. نوبیاهم رایو چې زه په وظیفه باندې نه پوهېږم

یو وخت ګې حضرت ضیاء المشائخ صاحب قدس الله سره ته یوچا په خط کې دا شکایت لیکلی و چې: صاحب! ډېر وخت کېږي چې وظیفه مې اخیستې ده، خوپه دې دومره وخت کې زه په خپله وظیفه نه پوهېږم. ده مبارک ورته په ځواب کې ولیکل چې: (محبه! ډېر خوراک پرېږده، ډېر مجلس پرېږده، ډېر خوب پرېږده، ذکر ډېر کوه، د طریقت رنګ مه بدوه.

(c) ...com: The Digital Library

نواصل طریقت دې ته ویل کېږي، مونږ ټول همدا شکایت کوو، خو اصل ځای ته مو پام نه ده او دا سوچ نه کوو چې مونږ کړې ځه دي؟ څومره کوښښ مو کړی ده؟

الله تعالی مونږ ته امر کوي ﴿فَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ [سورة النساء آیت: ۱۰۳] په ولاړې، ناستې په ملاستې په ټولو وختونو کې خدای تعالی یادوئ! وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا﴾ [سورة الانفال آیت: ۴۵] خدای تعالی ډېر یادوئ! دامونږ ته د خدای ﷻ اوامر دي، حکمونه يې دي، نو مونږ کله وربانديې عمل کوو، په شوارو ز کې کله پنځه دقیقې وظیفه کړي یا نه کړي، بیاهم شکایت کوو چې وظیفې مې نه کېږي.

نو عرض داده چې تعلق له خپل شیخ سره ډېر ضروري ده، چې دیو چا څومره وس کېږي باید تعلق وساتي، کثرت دذکر ضروري ده، چې باید سړی ډېر ذکر وکړي.

اودا خبره چې ذکر سړی له کتاب څخه باسي داخو ډېره بې ځایه خبره ده، نه له کتاب څخه څوک باسي، مونږ تر کتاب کتلو دغه نور بېکاره اوفضول مجلسونه ډېر کوو، په دغو اوقاتو کې باید ذکر وکړو، دناستې، ولاړې، حتی د جنابت په حالت کې هم پټ او قلبي ذکر کېږي، اودس ورته شرط نه ده، نولږترلږه باید دا بېکاره وختونه په ذکر تېر کړو، بیاوګورئ چې په ذکر کې اثر پیدا کېږي او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد لله داسې ملګري شته چې یوه ورځ په بازار کې وګرځي بیایې په وظائفو کې فرق راغلی وي، ځکه خو هغه ماحول، محیط خراب ده، هغه په ده باندې اثر کوي، یواځې بازار ته په تللو باندې، نوداچې سړی توله ورځ دغسې په خراب مجلس کې تېره کړي، توله ورځ یې له دغسې ملګرو سره وي، بیابه نو ولې وظیفې نه خرابیږي.

دبازار ډوډۍ په نیکو خلکوهم اثر کوي

یوسړی دحضرت صاحب مبارک قدس سره په وخت کې ډېر جذب کېده، نوحضرت صاحب مبارک چاته وویل چې: د هوتل ډوډۍ ورکړئ! ده ورته وویل چې دهوتل ډوډۍ خو صاحب زه نه خورم، حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: ستا جذب به هم نه قراریږي ، ځکه دهوتل په مړې باندې د مسکینانو سترګې لګیدلې وي.

نوستا له پاره هېڅ ګناه نه ده، دا ډوډۍ چې هلته له تنور څخه راوخي او مسکین ورته ګوري اووس یې نه لري، دهغه له امله دغه اثرپکې پیداکېږي، چې د نېک انسان حالت ورسره بدلیږي.

زمونږ مجلسونه، محیط ټول په دغه لوري روان دی، مطالعې مو د نورو کتابونو وي، په اخبار هرځوک پوهېږي، هرځوک یې اخلي، رادیو نیسي، اخبار ګوري، دنوروعقیدو اونورو کتابونو ورته معلومات وي، خو هیڅا هم دغه دطریقت دکتابونو مطالعې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ملا ونه ټړله، دطریقت کتابونه یې ونه کتل، د اولیاء الله مبارکانو حالات یې ونه کتل، نوبیاځرنګه به یې په ذکر کې اثر پیدا شي.

څومره مو چې وس رسیږي د اولیاء الله دواقعاتو او حالاتو کتابونه ګوري! زمونږ داتجربه ده چې نفس د کتاب د اول مخ په خلاصولو سره دسړي قبض ختمیږي، دکتاب په یوه برخه کتلو سره دومره اثر پکې پیدا کیږي چې قبض پخپله له منځه ځي اوعشق اومحبت پیدا کیږي.

نوداچې یوڅوک له نېکو خلکو سره علاقه ساتي،ناسته ولاړه ورسره ولري،کتابونه یې ګوري،نوبیابه څرنګه اثر نه پکې پیدا کیږي؟ بلکې خامخا به پکې پیدا کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) مجلس

نحمد لله العظيم والصلوة والسلام على اشرف المخلوقات وعلى آله واصحابه اجمعين ،

امابعد:

د اولياء الله تصرفات او استعداد ونه

له هرڅه نه دمخه په دې خبره خان پوه کول په کار دي چې مراد اومقصود داولياء کرامو له تصرفاتوڅخه دانه ده چې دوی اختيار کلي لري مختار کل دي ، بلکې پدې معناسره چې په ځينې شيانو کې دوي تصرف کولای شي يعنې ددوی په دعا اوتوجه هغه کار الله تعالی کوی دوی يې يوازې سبب وي که نه اصل کې خوکار الله تعالی کوي.

لکه حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ وايي: ﴿ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ ﴾ [سورة مريم]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : وویل (جبرئیل) بېشکه هم داخبره ده چې زه رالیږلی شوی درب ستا یم له پاره ددې چې وبښم تاته (په امردرب دتا) یو هلک صالح (پاک له معاصیو).

یعنې ورکونکی الله تعالی ده خوده نسبت خان ته وکړددې وجې چې دی یې سبب ده.

ددې آیت مبارک (﴿يَمْحُواْ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾﴾ [سورة الرعد]

ژباړه :محوه کوي الله هغه چې اراده وفرمایي (دامحایې) او ثابتوي (هر هغه چې اراده وفرمایي داثبات یې) او په نزد دالله اصل دهرکتاب (علم الله په لوح محفوظ) دی (چې هر شی پکې لیکلی شوی دی).

په تفسیرکې مفسیرین داسې فرمایي:

وقال البغوی وعن عمر وابن مسعود انهماقالا یمحوالسعادة والشقاوة ایضًا ویمحوالرزق والاجل ویثبت مایشآء.

[تفسیرمظهري ج: ۱۵ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ روایت نقل کړی چې حضرت عمراوابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا فرمایي: چې سعادت اوشقاوت دواړه بدلیدای شي همداراز رزق اواجل هم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروی عن عمر انه کان یطوف بالبیت وهویبکی ویقول اللهم ان کنتُ کتبتنی فی اهل السعادة فاثبتنی فیها، وان کنت کتبت علیّ الشقاوة فامحنی واثبتنی فی اهل السعادة والمغفرة فانک تمحوماتشاء وتثبت وعندام الکتاب. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت عمر رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روایت ده چې په بیت الله شریف یې طواف کاوه اوژړل یې اوداکلمات یې ویل اې خدایه ! که زه دي په نیکانوکې لیکلی یم پدغه مې ثابت پاتي کړه اوکه زه دي په بدانو(شقیانو)کې لیکلی یم هغه محوه اولري کړه بیرته مې په نیکانوکې ولیکه .اومغفرت راته وکړه خکه خاص ته محوه کوې هغه څه چې ستاخوښه وي اوهغه څه پریږدې چې ستاخوښه وي اوله تاسره اصل دکتابو ده (لوح محفوظ).

وفی بعض الاثاران الرجل قدیکون قدبقی من عمره ثلاثون سنة فیقطع رحمه فیردالی ثلاثة ایام والرجل قدیکون قدبقی له من عمره ثلاثة ایام فیصل رحمه فیمد الی ثلاثین سنة . [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : په ځینې اثاروکې دي چې کله دیوه سړی عمردیرش کاله پاتې وي خودی قطعه دوصل رحمي وکړي نودغه عمر یې دریوورځوته رالنډشي اوکله بیادیوسړی عمر دري ورځې پاتې وي دی له خپلوخپلوانوسره وصل رحمي وکړي عمر یې دیرش کاله شی.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

عن علیؓ انه سال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عن هذه الایة فقال لا قرن عینک بتفسیر ها ولا قرن عین امتی من بعدی بتفسیر ها۔ الصدقة علی وجهها وبرالوالدین واصناع المعروف یحوِّلُ الشقاء سعادة ویزیدفی العمر . [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت علی رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روایت ده چې د پورتني ایات دتفسیر په هکله مې له رسول الله صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه وکړه ، په ځواب کې یې راته وفرمایل : زه به دتا سترګې ددې آیت په تفسیر سړې کړم . اوزما دوروستني امت سترګې به هم ددغه آیت په تفسیر سړې کړم هغه داچې په صحي توګه صدقه کول اوله مور اوپلار سره نیکې کول اونیک کارونه کول شقاوت په سعادت بدلوي اوپه عمر کې زیادت راولي .

امام بغوی رَحِمَهُ اللّٰهُ وایي: چې دحضرت عمر اوابن مسعود رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمَا له مذهب سره هغه څه موافق دي کوم چې په مقامات مجددیه کې بیان شوي دي هغه داچې یوځل حضرت مجددالف ثانی رَحِمَهُ اللّٰهُ دکشف په ذریعه سره دملاطاهر لاهوري په تنده ولیدل (شقي) اوسره له دی چې دغه ملاطاهر دده ددوو محترمو زامنو (هریوه محمد سعیداومحمد معصوم رَحِمَهُمَا اللّٰهُ) استاذو .

نو دغه لیدلی حال یې هغودواړوته بیان کړهغوی له ده مبارک وغوښتل چې دده په هکله دعا وکړي اوله الله تعالی نه وغواړي چې دده شقاوت په سعادت بدل شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مجدد الف ثاني رَحِمَهُ اللّٰهُ فرمايي :چې کله مې په لوح محفوظ کې وکتل نو هلته دغه قضاء مبرمه وه دبدليدلو امکان يې نه و.

نو دده زامنو په ده باندې تينګار وکړ چې ته داکار وکړه بيا بيا دعاوکړه ، نو مجدد الف ثاني رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي :ماته رايادشول هغه چې حضرت غوث الثقلين سيد سند محی الدين عبدالقادرجيلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ ويلي و چې زما په دعا قضاء مبرمه هم رد شوې.

نو بيامې دعا پيل کړه او ومې ويل اې الله تعالی ! ستا رحمت فراخه ده او فضل دې تريوچاپورې خاص نه ده له تانه اميدلرم او له تانه دتا دعام فضل سوال کوم چې دملاطاهر دشقاوت په ځای دهغه سعادت وليکې او له ټنډې څخه يې دشقي دلفظ پرځای سعيد وليکې تاته خو ګرانه نده ، د عبد القادر جيلا نی رَحِمَهُ اللّٰهُ دعا قبوله کړې. نووايي ګويا کې زه دملاطاهر ټنډې ته ګورم چې دشقي کلمه ورنه (محوه) لرې شوه دهغه په ځای باندې سعيدوليکل شواودغه په الله تعالی هيڅ سخته نده.

بياداخبره ماته نااشنابښکاريده چې داڅرنګه کيدای شي چې قضاء،مبرمه دي ديوچاپه دعا محوه شي ځکه په مبرمه قضاء کې په يوه وجه هم تغير نه راځي اوکه راځي بيابه دغه قضاء مبرمه مبرمه پاتې نشي اوداسې خوکيدای نشي اويابه محال لازميږي او لزوم دمحال خو هم روا ندی.

نواالله تعالی الهام راته وکړدغه اشکال دحل له پاره هغه داچې قضاء معلقه دوه ډوله ده : ۱- يوه داچې په لوح محفوظ کې يې

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

تعلیق لیکل شوی وي یعني داسې لیکلي وي چې ددغې قضاء رد تر فلاني کارپورې ترڅو.

۲- هغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې ترڅه شي پورې معلقه (ترڅو) نه وي نودغه قسم قضاء په لوح محفوظ کې په صورة دمبرمې وي اما دالله تعالی په علم کې محوه اواثبات دهغې معلق وي.

نوهرڅه چې عبدالقادرجیلانی ویلي دي چې زماپه دعا قضاء مبرمه ردشوه نوهغه دغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې دمبرمې په صورة لیکل شوي وي اوپه واقع کې دالله تعالی په علم کې مبرمه نه وي بلکې معلقه وي.

اودملاطاهر شقاوت هم ددغې قبیلې څخه په لوح محفوظ کې مبرم اوپه واقع کې یې محوه دمجدد رَحِمَهُ اللّٰهُ تر دعا پورې معلقه وه.

[تفسیرمظهري ج: ۱۵ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه

دماوراءالنهر دیوملک (هبواد) بادشاه په نامه د (پیرمحمدخان) چې پنځوس زرو جنګیالیانوفوځیانوسره په (باقي محمدخان) چې څلورزره فوځیان ؤ حمله وکړه. نو (باقی محمدخان) دخپل مرشد حضورته راغي اودمدد غوښتلوورانديزیې ورته وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

نوده مرشد (پیر) د(پیرمحمدخان) حضورته ورغي اوهغه ته يې نصیحت وکړاوورته وې ویل ددې کارنه تیرشه داپریږده څکه دمسلمانانوترخپل منځ جنګ کول ناجائز دي.

چونکې ددیروالي دفوځ اومال اوغرور دده په دماغ کې وُنو دپیرصاحب خبره يې ونه منله اودغه پیرصاحب دسختې غوصې په حال کې ورنه راواپس شواوله راتلوسره سم يې (باقی محمدخان) ته وویل اې زویه ادفوځ دکموالي سوچ مه کوه دزړورزمري په شان ددښمن په فوځ حمله وکړه اودماوراء النهر بادشاهي دي مبارک شه اودشفقت لاس يې دده په ملا کښښود (باقی محمدخان)له دعا غوښتولووروسته روان شو.

اوپدغه وخت کې پیرصاحب له لویې ډلې ددرویشانوسره روان شودښارپه یوطرف کې په زاړه مسجد کې دقبلي په لوري په مراقبه کیناست اومتوجې شو یووخت يې پوښتنه کوله چې څه وشول ؟

پدې منځ کې خبرراغی چې (باقي محمدخان) کامیاب شو او (پیرمحمدخان)يې مړکړ. نوپدغه وخت کې له مراقبې نه راپورته شواودخپلې خانقاه په طرف راغی.

[حضرات کرام نقشبندیه ص: ۲۰۷.]

وګوره هغو حکایاتو ته چې له اولیاء کرامو نه پیښ شوي له پیریانو سره چې دا دهغه څه تائید کوي کوم چې موږ وویل.

(c) Pakistan.com: The Digital Library

دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه

او هغه څه ته نظر وکړه : چې قطب ربانی او هکیل صمدانی سیدناعبدالقادر (جیلانی) رحمۃ اللہ علیہ ته پیریانو څومره انقیاد کاوه اوبادشاه یې اطاعت کاوه او جنګ یې ددوی له سرکشو او شیطانانو سره کاوه او دوی یې په اور باندې سوخول نو داکافي اوبس ده .

اوله دغې قبیلې څخه هغه حکایت دی :

چې دیو سړي لور پیریانو وتښتوله نو عبدالقادر (جیلانی) رحمۃ اللہ علیہ ورته وویل فلاني ځای ته ولاړل شه له ځان څخه دائره تاو کړه او په هغه کې کینه، نوده دغه کار وکړ، چې ګوري ډلې ډلې پیریان تیزیږي تردې چې بادشاه یې هم راغې په آس باندې سپورده اودده ترمخ ډیرې طایفې دي نودده په برابري ودریده اووې وویل ای انسانه دتاځه حاجت ده؟ ده په خواب کې ورته وویل زه شیخ عبدالقادر تاته راالیږلي یم. نوهغه دآس څخه ورته کته شو زمکه یې ښکول کړه له دائرې څخه بهر کیناست له ده نه یې پوښتنه وکړه چې څه حاجت دي ده ؟ ده دخپلې لور واقعه ورته بیان کړه.

سمدستي یې له نورو پیریانو څخه دهغه په هکله وپوښتل هغوی سمدلاسه ورته راحاضره کړه چې دچین له سرکشه پیریانو څخه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه جنکی چې له چاسره وه دهغه سرپې ورباندې قلم (پرې) کړده لوړې ځینې واخیسته دغه سړي ورته وویل نن شپه مې عجیبه واقعه ولیده هغه داچې تادعبدالقادر (جیلاني) صاحب امر پر ځای کړ؟!

دپیریانوبادشاه ورته وویل هو! داسې ده. دی له خپل کورڅخه زموږه سرکشه پیریانو ته ګوري او وینې یې چې هغه دزمکې په هغه بل لوزي کې وي نوهغوي له هیبته تیښته کوي خپلوکورونو ته اوهر کله چې خدای پاک یو (قطب) مقررکړي نوپه پیریانو اوانسانانو دواړوقدرت ورکوي.او هغوی دده له تصرف او ولکې لاندې وي. [مجوعة رسائل ابن عابدین، الجزالثانی ص: ۲۰۸-۲۰۹]

حکایت:

مولوي صاحب امیرګل چې د منبع العلوم په مدرسه کې سپین ږیری استاذ اود حضرت صاحب مبارک مرید و؛ هغه دا قصه کوله چې: په یووخت کې چې هغه وخت زه طالب وم، مولوي صاحب اسماعیل چې د بل کوم مرشد خلیفه و، زه لمانځه ته مخکې کړم، له لمانځه وروسته یې راته ویل چې: عجیبه شه خاوره دي ده، که کوښښ وکړې، ډېر کار به وکړې، یعنې دقابلیت په لحاظ باندې، نودطالبانو حال ته چې سړی فکر وکړې بنیادي خاوره یې ډېره پاکه ده، نوپه هغو کې دا صحبت هم اثر کوي، داعشق اومحبت هم موجود وي، له دې امله چې دصحابهٔ کرامو رضی الله عنهم سینې ډېرې

(c) ...com The Digital Library

پاکې وي، نود طریقت دغه ننې رسم ورواج په هغه وخت کې بالکل شهرت نه درلود،ځکه چې دوی یواځې درسول الله ﷺ دمجلس اوصحبت له امله ورته صفایي حاصلېدله، نودغسې اذکار لکه دا اوس چې په طریقت کې دي لکه: (لطائف نفی و اثبات او مراقبې) دغو ته دهغوی ضرورت نه وو، نو یواځې درسول الله ﷺ دصحبت له امله ددوی کامله تزکیه کېدله، دغه شی له هغوی رضی الله عنهم څخه په را وروسته طبقاتو کې چې کله دنیوي علاقې زیاتېدل نوبیا مشائخ کرامو ددغه طریقت له پاره ځینې اصول (اذکار او سبقونه) غوره کړل،نو زه په هغه بنیاد فکر کوم چې دعوامو اوطالبانو په دغه ژوند کې هم فرق دی.

عوام الحمدلله مسلمانان دي، ډیري یې په اسلام کې سپینې کړې دي، تکلیفونه یې تېر کړي دي، په جهاد اونورو عباداتو کې یې شرکت کړی دی، خوددوی عام محیط اوماحول چې ده، هغه په داسې محیط کې دی چې کدورات پکې ډېر وي، نودهغې له امله په دوی باندې ډېر زر اثر نه کېږي، ددوی متاثره کېدل ترهغه مجلسه پورې وي، نوکه په هغه مجلس کې ورته څه اثر پیدا شو، نوښه تربنه اوکه نه دهغو عامو مجلسونو له امله په دوی کې ډېر زر تحول راځي، اودا دطالبانو چې کومه زندګي ده ، هغه داسې ده چې ټول وخت یې له کتاب یا له استاد،یا له مطالعې، درس او تدریس سره کار وي، نوددوی عام ماحول صاف وي، بیا که لږ تکلیف په ځان راولي په هغه لږ تکلیف ددوی ډېر کار کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیضاوي، مشکوة او نورو کتابونو چې کوم تحقیق کړی دی،نودا وایي چې : د انسان له پاره ډېر خطرناک شی ګناوې دي، ترڅو چې یې له ګناوو څخه ځان نه وي ساتلی نوانسان ترقي نه شي کولای، نو له دې امله طالبان پاک دي اوپه لږکوشش کولو سره یې کار جوړېږي.لکه پښتانه وایي : دلندو څټو لیږ اوبه دارو وي.

په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل

حضرت نورالمشائخ قدس الله سره ته دهرات له لوري یو عالم راغی،په اوله ورځ یې چې بیعت ورسره وکړ، وظیفه یې واخیسته ، د وظیفې په دغه اول حالت کې یې یوه چیغه له خولې څخه ووتله اولکه د اور لمبه رنا یې خلکو ولیدله، په هغه ځای حضرت صاحب مبارک دستاربندي ورته وکړه اوخپل خلیفه یې وټاکه.

بیا سپین ږیرو علماء کرامو استفساراً پوښتنه وکړه چې زمونږ د چا لس کاله، دچا شل کاله، د چا دېرش کاله، اته کاله، اودچا پنځه کاله په طریقت کې تېر شوي دي اودخلافت اجازه ورته نه کېږي اود ده په دغه یوه مجلس کې کار وشو؟ نو حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: دده لرګي تیار ټول کړي وو، یواځې زما له طرفه د اور لګولو ضرورت و، یعنې وختونه یې بې ځایه نه وو تېر کړي، له ګناوو څخه یې ځان ساتلی و، ددې له امله چې دګناوو څخه یې ځان ساتلی و، یواځې چې دا لار خلاصه شوه، نو کار یې هم ځکه خلاص شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو مرید په اوله وظیفه کې دانوارالمشائخ صاحب له قبر نه تلاوت اوریدل

حضرت قطب المشائخ دین محمد خلیفه صاحب رَحِمَهُ اللّٰه مانه قصه کوله چې یوه مرید ته مې په اوله ورځ وظیفه ورکړه، اوبیا مې د حضرت انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب قدس الله سره زیارت ته ولېږه، کله چې ببرته راغی نوما ورځخه وپوښتل، ته راته وویل چې ما وظیفه کوله نو له قبرمبارک څخه په یوه خوږه آواز باندې داسې قرائت شروع شو چې ما داسې قرائت تراوسه پورې نه دی اوریدلی. نو خلیفه صاحب مبارک ویل چې په هغه ورځ یې ټول کار خلاص شو. نوزه چې په خپله دطالبانو دا حالت ګورم سره له دې چې دا دمخکنیو مشائخوکرامو حالات چې سړی واوري انسان ډېر مایوسه شي خوبیاهم چې سړی هغه آثار وینې، هغه محبت وي،نود سړي له پاره امید پیدا شي، چې په دغه لړ شي باندې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر کار کوي، بیا اوس خود فتنو دور ده، آخر وخت ده. لکه حضرت نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: (که چېرته وروستني خلک له ګناهونو څخه لس فیصده لاس ونیسي نوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دغو خلکو ته هغه کرامات ورپه برخه کړي کوم یې چې صحابۀ کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ ته ورپه برخه کړي ؤ چې هغوی لس په لسو کې عمل کړی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ته چې لږ څه ورپیدا کېږي نویوښه خوب یې لیدلی وي، د هغه دزړه تسکین الله تعالی کوي، ځکه الله تعالی په خپل دین باندې غیرت کوي، چاچې په دین لږ لاس نیولی وي، نوډېر زر اثر ورته ښکاره کېږي.

دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلري

یو آغا صاحب له ماسره په وړه دوره کې د مشکوة شریف کې درس وایه، تر نسب پورې مې خبره یاده کړه، بیاده راته ویل چې ماته به په خپل نسب کې شک پیدا کېده چې آیا مونږ سیدان یو اوکنه؟ ځکه چې په افغانستان کې سیدان له کومه راپیدا شول؟ نود طالبانو دتحریک په وخت کې مزارشریف ته تللی وم، نو هلته (دحضرت علي رضي الله عنه روضی مبارکې) ته ولاړم، نو هلته مې دځان سره دا دعا وکړه چې خدایه پاکه! که زه سید یم، نودلته ماته یو اثر ښکاره کړې چې زما د زړه تسکین وشي، نوځه سورتونه مې وویل، وظیفه مې شروع کړه، د وظیفې په حالت کې کوټه جوړه شوه، کله چې کوټه جوړه شوه، نو حضرت علي رضي الله عنه، حضرت حسن رضي الله عنه، حضرت حسین رضي الله عنه او حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنها راغلل، نوزما د زړه تسکین وشو چې ربښتیا مونږ سیدان یو، یعنې الله تعالی دومره رحیم ذات ده چې دهغه مخلص بنده دزړه تسلي اوتسکین یې دومره زرترزره وکړ، په دغې یوې دعا چې په هغه پاک ځای کې یې وکړه، ځکه په نبکو ځایونوکې دعاوې ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر قبلیږي. اوداځکه چې د انبیاوو عَلَیْهِمُ السَّلَام او اولیاء کرامو رحمهم الله تصرفات له مرګ نه وروسته ختمیږي نه بلکې زیاتیږي، ځکه علاقې بدني ختم شي، په هر شي باندې الله تعالی ورته علم ورکوي.

دیوې سیدې کونډې سره دمرستې نه کولو دبرخلیک او انجام واقعه

د ساداتو مبارکانو یوه کونډه چې په کور کې یې ډېر فقر او غربت ؤ، دادیوه شتمن مسلمان کور ته ددې له پاره ورغله چې که څه مرسته اوکومک راسره وکړي، ماشومان خواران یې وډې وو، دمانښام وخت وو، کله چې ورغله نو ورته وې ویل چې زه سیده کونډه یم، یتیمان بچیان راپاتې دي، د پالنې یې هېڅوک نشته، که ته څه مرسته راسره وکړې، نوهغه مسلمان ورته وویل چې: ستا سره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته سیده یې! دې کونډې ورته وویل چې زما ژبه سند ده، زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه سیده یم، نور ته له ماڅخه دڅه شي سندغواړې، دې کمبخت مسلمان ورته وویل چې: سیدان ډېر دي، په دې سیدانو پسې زه نه شم رسېدای. دغه مبارکه سیده کونډه ډېرې پریشانۍ له املې ناامیده او خالي لاس ووتله، اودیوه مجوسي کور ته چې په دې علاقه کې په سخاوت باندې مشهور و، ورغله، هغه ته یې پناه ورورې، هغه شپه ورکړه، دشپې دغه مالدار او شتمن مسلمان اودغه یهودی دواړه په یوه کیفیت باندې خوب وینې، دا مالدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان خوب ويني چې دقيامت ورځ اود حشر ميدان جوړ ده، جنت ده، اوپه دغه جنت کې يوه بنګلې مانۍ (بنګله) ولاړه ده، دې مسلمان له جناب محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه پوښتنه وکړه چې: يارسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! دغه بنګله دچا ده؟ نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې: دا ديوه مسلمان سړي ده، ده ورته وويل چې: زه هم مسلمان يم، که دابنګله ماته راکړې! نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې: له تاسره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته مسلمان يې! ته څه دليل لرې؟ دغه شتمن او مالدار مسلمان ورته وايي چې زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه مسلمان يم، بس همدا زما دليل دی. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل: چې: ستا به په ياد وي چې زما يوه لور درته راغلې وه، هغې درته په خپله خوله څوځو ځله داووېل چې زه سيده يم، تاولې دهغې خبره نه منله.

همدارنګه دغه مجوسي په خپل کور کې همداسې خوب ويني، سم دلاسه راپورته شو، تولې کورنۍ اوخپلخانه يې راپورته کړه، کلمه يې وويله اوتول په اسلام باندې مشرف شول، سهار دغه شتمن او مالدار مسلمان دهغه يهودی کورته راغی، او ورته وايي چې مانبام ستاسې کور ته يوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وويل چې مانبام ستاسې کور ته يوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وويل چې: هو! راغلې وه، ده ورته وويل چې: راوېې باسه، که له ماڅخه راضي اوخوشاله شي، نو څلور زره درهم به ورته ورکړم. هغه دکور څښتن چې تردې دمخه يهودی و، او ددې صحنې له ليدلو وروسته مسلمان شوی و؛ ورته وويل چې: (زه د جنت بنګله په څلور زره

(c) ketabton.com: The Digital Library

درهمه نه خرڅوم) خکه ده هم هغه حالت او خوب په خپلو سترګو لیدلی و. [کتاب الکبائر ص:۷۵]

اوس دا دومره تېز تصرف ده، چې یواځې دده دنسب یوڅوک خفه شو،هغه دی هلته براه راست د نبيّ کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وربانديې پام و، هغه مسلمان ته یې هم هرڅه وروليدل چې ارمان پرې وکړي اوکافر ته یې هم وروليدل چې دهغه له پاره دنیکبختۍ اوداسلام راوړلو ذریعه شوه.

نوچې انسان د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اوجناب نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شفقت او مهربانۍ ته وګوري همدارنګه د اولیاء الله کرامو مینې او محبت ته چې سړی وګوري، که یوڅوک له چا سره په ښه نیت او اخلاص سره محبت وکړي ، تعلق ورسره وساتي، همدومره دهغه ورته زر پام ورګرځي، دده کار زر جوړیږي، دچا د کورنۍ چې څوک څومره عزت اومحبت اواحترام وساتي دیوچا له متعلقینو سره چې څوک دعزت او احترام معامله کوي هغه هم دغومره ورڅخه راضي او خوشاله وي.

دحضرت مجدد الف ثانی (قدس الله سره) عجیبه واقعه

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره فرمایي چې: زه لاهلک وم چې پلار مې د (قادریه) طریقې خلیفه و، یو وخت کې زه ډېر سخت ناروغ وم، شاه کمال کیتهلی قدس الله سره چې دقادریې طریقې یو پیر و، په لاړ باندې تېرېده، نو پلار مې زه په غیږکې واخیستم او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته يې وروستم، ترڅو مې دم کړي، شاه کمال کيتهلی رحمة الله عليه زه دم کړم اوخپلې لاړې يې په خوله کې راکړې، وروسته چې بياده کار په نقشبنديه کې په مخ ولاړ،دستاربندي يې وشوه، نو ډېر وخت وروسته دی وايي چې دسهار په وخت کې په مراقبه ناست يم، دمراقبې په حالت کې د شا له لوري څوک راغلل او چوپانه (چپن) يې راواغوستله، سر مې چې راپورته کړ، د شاه کمال کيتهلی قدس الله سره لمسی ده، نوډېر په احترام ورپورته شوم اوسترې مشي مې ورسره وکړه، بيا مې تري پوښتنه وکړه چې: دا چپن دڅه شي له پاره ده، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: ده راته وويل چې دا چوپانه زما نيکه شاه کمال کيتهلی قدس الله سره له ماسره اينبې وه، چې د پيران پير صاحب رحمة الله عليه (حضرت شاه عبدالقادر جيلانی) له خوا څخه ده، اودا يې راته ويلې و چې دا چپن به ته هغه چاته ورکوې چې زه يې بيا درته امر وکړم، اودا دري شپې کېږي چې دی ماته امر کوي چې دا چوپانه حضرت مجدد صاحب ته ورکړه، خوزما زړه نه پرې کېده، نن شپه يې په انتهايي تهديد سره راته غصه وکړه، نوزه مجبوره شوم اودا چوپانه مې تاته راوړه، حضرت مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې دا چوپانه مې واغوسته او د خپلې خانقاه په لوري روان شوم او هلته په مراقبه کېناستم، د مراقبې په وخت کې راته دا فکر پيدا شو چې د اولياء کرامو هم عجيب تصرفات وي چې خرقه مخکې وراغوندي اوکار يې وروسته خلاصوي، يعنې ما خو په قادريه سلسله کې کار نه دی کړی، نودقادريې طريقې چوپانه ماته مخکې

Scanned with CamScanner

(c) Kabton.com: The Digital Library

راورسېده، اوکار به وروسته کېږي، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: يواځې په همدې تصور سره زما له پلاره نيولې تر پيران پير صاحب پورې چې دقادريې سلسلې څومره اولياء کرام وو ټول راحاضر شول اود قادريه طريقې چې څومره تصرفات اوفيوضات وو ټول زما سينې ته راداخل شول، په دغه حالت کې ماته دا فکر راپيداشو چې داځه نادره ده چې زه دنقشبنديه طريقې يم اولاړم دقادريه په طرف، نوپه عين حالت کې دنقشبنديه طريقې داولياء کرامو آن تر شاه نقشبند مبارک قدس الله سره روحانيات ټول راحاضر شول، شاه نقشبند صاحب او پيران پير صاحب دواړه په يوه مرتبه کې سره ناست دي، وروسته د چشتيه طريقې په څه مناسبت باندې چې هغوی هم څه دم يا تعويذ راته راکړی و، هغه مشائخ مبارکان ټول راته حاضر شولو د سهروردیه طريقې حضرات هم حاضر شول، تردې پورې چې دغه معارضه اومقابله زما په هکله شروع شوه، دقادريه طريقې مبارکان وايي چې زمونږ دطريقې دی ځکه چې اول لاړې په خوله کې مونږ ورته ورکړي دي او اوس يې چوپانه هم زمونږ اغوستې ده، د نقشبنديه طريقې مبارکان وايي چې بيعت يې زمونږ په دې لاز کې شوی دی، کمالات يې ټول په دغه لار کې واقع شوي دي،اودانورو طريقو اولياء وايي چې زمونږ دطريقودی. مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې : دامنازعه دماسپښين تر وخت پورې وه چې د جناب محمدرسول الله ﷺ روحانيت راحاضر شو، دځلورو واړو طريقو مشائخو اختيار ده ﷺ ته ورکړ، نبي کريم ﷺ دا

(c) etabton.com: The Digital Library

فیصله وکړه چې دی که څه هم قابل او مستحق دځلورو سرو طریقو ده، مګر دده کار په نقشبندیه کې مشهور دی، نوپه دې باندې فیصله وشوه.

[نفحات الانس من حضرات القدس ج: ۲ ص:۵۳۴ / حضرات کرام نقشبندیه / ص: ۲۲۶/ ۲۲۷].

نوتاسې دا فکر وکړئ چې : دومره زیات تعلق و چې دطفولیت او وړوکتوب په وخت کې یې لاړې د قادریه طریقې ده ته ورکړې وې، دم یې ورته ورکړی و، دهمدې لاړې چې څومره مشائخ وو تول ورپسې متوجه وو ، نوچې دیوې لاړې تعلق جوړ شوی وې له هغې نه ددوی دومره قوي تعلق او رابطه جوړیږي ،داچې سړی مخلص معتقد شي نوبیابه ولې دهغوی نظر په ده باندې نه وي؟

له مرګه وروسته له مریدا نو سره دحضراتو کراموشفقت

په یوه وخت کې حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) ته یوچا مبلمستیا وکړه، دی مبارک په هدیره باندې تېرېده، موټر یې ودراوه، اویوه قبرته څلور ساعته په مراقبه ناست و، کله یې چې سر راپورته کړ، نو یوه خلیفه صاحب ورته وویل چې: صاحب! خلکو به ډېر انتظار کړی وي، ده مبارک ورته وویل چې: ددغه قبرځښتن یوه ورځ زمونږ په لنګر کې ډوډۍ خوړلې وه، زما مرید نه دی، کله چې مونږ په لار تېرېدو نودقبر په عذاب اخته و، نوزما غیرت دا نه منله چې زه دې ډوډۍ ته روان یم اوزما یو علاقمند دې په عذاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخته وي، نوچې ترڅو اخلاص او اعتقاد وي ، معمولي تعلق وي، دهغومشائخو کرامو غيرت دانبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ غيرت ده، چې دنبي په هکله آيت راځي ﴿ اَلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾ ا سورة الاحزاب آيت ۶ ژباړه : (محمد دالله) نبي ډير ور (لائق) دی له مؤمنانو سره له نفسود دوی (داحکامو په انجام) .

بياهغه شفقت او غيرت ترمرګه ددوی مبارکانو هم نه هيريږي، په انسان پسې يې پام وي، خو داخبره ورسره شرط ده چې دوی ته به دې اعتقاد وي، له دوی سره به دې اخلاص وي، خکه کله چې اعتقاد نه وي، نوخامخا به انکار وي اودمقابلې صورت به مخې ته راځي، نو چې مقابله راغله نوبيايې انسان ته فيض، برکت اوخير نه رسيږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) مجلس

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه والصلوة والسلام على من لا نبيَّ بعده .

امابعد :

تَبَرُّک بِآثارِ الصَّالِحِيْن

په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصليږي

محترمو مسلمانانو ! د صحابۀ کرامو رضي الله عنهم تاريخ ته که ځير شو اوپه غور سره يې مطالعه کړو له هغې ځخه ددوی له حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم سره اخلاص، مينه محبت اوعقيده له ورايه ځليږي.

دصحابۀ کرامو رضي الله عنهم په حالا توکې راځي چې: حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم به چې له خولې مبارکې ځخه لاړې مبارکې

(c) etabton.com: The Digital Library

توکولي حتی چې بلغم ؛ به يې توکول بيابه هم صحابه کرامو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه ورته نيول، بيابه يې په خپلو مخونو باندې هغه لاسونه تېرول.

په يوه روايت کې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هکله راځي چې کله به ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اودس کاوه، نوصحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به لاسونه ورته نيولی وو، اوپه خپلو مخونو باندې به يې بيا هغه لاسونه راتېرول، که به دچا لاسونه دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغو اوبو ته ونه رسېدل نوهغوی به ددې نورو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دلاسونو لاندې خپل لاسونه ورمُښل ترڅو د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اوداسه له اوبو څخه په يوه نه يوه طريقه برخه واخلي.

[صحيح البخاری کتاب الشروط باب الشروط فی الجهاد آه ج : ۱ / ص: ۳۷۷/ ۳۷۸ رقم الحديث ۲۷۳۱ / ۲۶۵۱ / وکتاب الوضوء ج: ۱ ص: ۲۸]

نو اوس که په دې کې ګټه او برکت نه وای نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به انکار کړی وی سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خو شارع دی او دشارع په حضور کې خو د ناروا کار کېدل امکان نه لري نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شارع ده، هغه کله هم داسې نه دي کړي چې صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دې (العياذبالله) کوم ناروا عمل کړی وي اودی دې چوپه خوله پرې پاتې شوی وي، په دې خو زمونږ عقيده ده چې په تولو انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې نفساني خواهشات اوغوښتنې نشته چې دخپل نفس دغوښتنې له امله دې دوی يو کار وکړي، داسې واقعې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې څوڅو خله تېرې شوې دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوکه په دې کار کې خیر نه وای ، دغه کار دخیر اوبرکت ذریعه نه وای، نو صحابۀ کرامو رضی الله عنهم بیا ولې داسې عمل کاوه. نومعلومه ده چې په دې کې دوی مبارکانو ضرور یوڅه لیدلي وو، چې د (صالحینو) په آثارو یې تبرک ځان ته حاصلاوه.

چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم معجزه

نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی اوداشکایت یې وکړ چې زمونږ یو اوښ یاغی او سرکشه شوی دی، اوس کار ورځخه نه شو اخستلای، نورسول الله صلی الله علیه وسلم له یوځوصحابۀ کرامو رضی الله عنهم سره هغه باغ ته ورروان شو په کوم باغ کې چې دغه اوښ و، په کوم کوهي چې یې دغه اوښ ترلی دی، نوچې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ په لوري ور روان شو، نو داوښ ځښتن ورته وویل چې: یارسول الله! صلی الله علیه وسلم دغه اوښ بالکل چورلټ لیونی شوی، هرڅوک چې ورنږدې شي نو خولې پرې لګوي، هسې نه چې تاسې ته څه تکلیف در ورسوي، نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: زه ورځم، کله چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورغی نو اوښ یوه اوبل لوري ته وښورېده، سر یې په خمکه وموښه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سر په سجده کښښود، نو ددې واقعې له لیدلو او تبرېدلو وروسته نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ ځښتن ته وویل چې: دا اوښ په مونږ خرڅ کړه، هغه ورته وویل چې: زمونږ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا مور نه ساتي.

حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څومره د اوچتې مرتبې اودځه عجیبو مناقب څښتن ده؟ نوهغه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې ستاسې دومره لوی شان ده چې حیوانات تاسې ته سجده کوي، نوکه مونږ ته اجازه راکړې مونږ به هم درته سجده وکړو، نوتاسې فکر وکړئ چې په دې خبره سره څومره نفساني خواهشات پوره کېږي؟ خو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: که له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل چاته سجده کول روا او جائز وای نوما به ښځو ته امر کړی وای ترڅو خپلو میړونو ته سجدې وکړي. ځکه دمېړه په ښځه باندې ډېر زیات حقوق دي، حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ددې اجازه نه ورکوي، ترڅو ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته سجده وکړي.

له حضرت یعلی بن مره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت وایي : له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې دري معجزې لیدلي دي :

۱- یوځل مونږ ورسره روان و په اوښ باندې تیریدو چې څښتن یې داوبو رانښکلو کار ورباندې کاوه ، چې کله یې په رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سترګې ولګیدې نو غړغړې او پریاد یې شروع کړ او غاړه یې په زمکه کښښوده ، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته ودریده وې ویل څښتن یې چیرته ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راغی ده مبارک ورته وویل دا اوښ په ما خرڅ کړه ، هغه ورته وویل درباندې خرڅوم یې نه درته هبه کوم یې او حال داچې زمونږ د کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا مور نه ساتي. نو له ده سره ښه کوه په نس یې مورساته . [مشکاة المصابیح ج: ۲ ص: ۵۶۲]

په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه

یو صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راغی نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې : که تاسې یوه معجزه ښکاره کړئ ترڅو زما پوره یقین راشي اوتصدیق مې ښه کامل شي، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: هغې ونې ته ورشه اودا ورته ووایه چې دالله تعالی رسول په تا باندې سلام وایي او غواړي دي، دغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هغې ونې ته ورغی اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سلام او پیغام یې ورته ورساوه، ونه په حرکت شوه، اوله څلورو طرفونو څخه یې ریښې راوختې او را روانه شوه، کله چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضور ته راورسېده، نو سر یې په سجده کېښود، نودغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې : بس ماته دامعجزه کافي ده، حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بېرته ونې ته امر کوي ترڅو خپل ځای ته ولاړه شي، ونه بېرته ولاړه، همدغه صحابي ددې صحنې له لیدلو وروسته نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې که ته ماته دا اجازه راکړې ترڅو زه هم تاسې ته سجده وکړم. خو نبي

(c) ...ton.com: The Digital Library

کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له ذاته پرته بل چاته سجده نه ده روا.

په یوه روایت کې راځي حضرت صفوان بن عُسال وایي: چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه او پښې یې ورښکل کړي دي [ابوالمنتهی ص: ۴۹/ مکتبة الحقانیه] خو ممانعت یې نه دی کړی، څکه چې دا جائز عمل ده، مګر د سجدې اجازه یې هیڅاته هم نه ده کړې، هغه داوداسه اوبه چې صحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به په خان باندې مُبتلې یو جائز عمل و، منعه یې ورڅخه نه ده کړې، خو چې کله د شریعت په خلاف عمل و، بیایې له هیڅا سره هم تسامح نه دی کړی، کله چې د صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ټوله نړۍ (دنیا) کې یواځې و هم دحق اعلان او اظهار یې کړی دی، بیایې چې کله ملګري پیدا شول بیایې هم دحقې خبرې ملګرتیا کړې ده.

نومطلب مې دا و چې په خای کې هم برکت وي، په لباس کې هم برکت پیدا کېږي، په پس خورده کې هم برکت وي، په مستعملو اوبو کې هم برکت پیدا کېږي، په هر استعمال شوي شي کې برکت پیدا کېږي، څکه کتابونه لیکي چې: په کوم خای باندې چې دکومې مرتبې او مقام څښتن تېر شي اویا وخت پرې تېر کړي هغه خای په نسبت سره نورو خایونو ته یوه مرتبه او مقام پیدا کوي، لکه څرنګه چې دهغه شخص مقام دی.

هغه خاوره چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره نښتې ده، هغه تر بیت الله شریف هم بهتره ده، هغه تر عرش عظیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم بهتره ده، دمدینې منورې خاوره چې بابرکته اوپاکه ده هغه له دې امله ده چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره يې نسبت ده، څومره مقام چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده په هغه خاوره کې يې هم هغه حیثیت اینبی ده. مدینې منورې ته منوره له دې امله وایي چې المنورة بنور رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

قرآن عظیم الشان ته بې اودسه لاس ورورل یو ناروا عمل ده، خکه په آیت شریف کې راځي﴿ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ ا سورة الواقعه] ژباړه: نه يې مسه کوي ده لره اونه دي مسه کوي مګر هغه چې پاک کړی شوي وي (یعنې پاکان).

خو قرآن کریم ته چې کومې ګټې (پوښ) ورکړل شوې چې له دې مخکې یوه عامه ګټه اوکاغذ و، هرڅوک يې په هر حالت کې استعمالولای شي،خوکله چې دغه ګټه له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نو بیا ددومره داحترام لائق او وړ شو لکه څومره چې قرآن عظیم الشان دی، بې اودسه لاس ورورل ورته نه دي جائز. اوس دغه کاغذ چې تردې مخکې دکاندار هرشی پکې خرڅولای شول خو کله چې له قرآن عظیم الشان سره ولګېده نوبیاخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورته دومره عظمت ورکړ چې بې اودسه به لاس نه ورورې.

دجومات خمکه چې مخکې جومات پرې جوړ نه و، هر رنګه تصرف پکې جائز و، بلکې بیت الخلاء هم پکې جوړېدای شوه، خوچې کله دغه خمکه دجومات له پاره وقف شوه، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دعبادت له پاره منتخب اوځانګړې شوه، نوبیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترقیامته پوري دغه خای دومره محترم شو چې که حومات رنګ هم شي بیاهم له دغه خای سره ادب په کار ده، فتاواوي لیکي چې په دغه خای باندې د جنب (په چا چې غسل فرض شوی وي) دهغه تهربدل هم پرې ناروا دي، دګندګي اچول پرې ناروا دي، په دغه خمکه باندې دحیضې او نفاسې تهربدل ناروا دي اوس دغه خمکه له حومات څخه مخکې دهرشي د استعمال قابله وه، خو وروسته چې یې دحومات حکم پیدا کړ، نوبیادومره عظمت ورته حاصل شو چې تر قیامته پورې بیاددې خمکې احترام په خلکو لازم دی اوهیڅ رنګه تصرف پکې نه شي کولای. دا برکت دعبادت له املې پکې پیدا شو.

په اشخاصو کې هم چې برکت پیداکېږي هغه هم ددغه عبادت له املې دی، خاوره چې جماد ده، مکلفه نه ده، هغه فرش ده، حیوانات وربانديې ژوند کوي، خوچې دعبادت له پاره وقف شوه، نو شرافت پکې پیداشو، انسان چې په ټولو مخلوقاتو کې اشرف المخلوقات دی، الله تعالی فرمایي﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ ءَادَمَ ﴾ [سورة الاسراء آیت ۷۰]

ژباړه :او خامخا په تحقیق ډیر عزت ورکړی دی موږ اولاده دآدم ته دغه اشرف المخلوقات بیا اشرف ترین دمخلوقاتو په عبادت سره کړي، ځکه الله تعالی فرمایي:﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت ۱۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: بېشکه چې ډېر مکرم او معزز له تاسې څخه په نزد دالله تعالی ډېر متقي ادب لرونکی ستاسې.

یعنې څومره چې انسان ته عزت ورپه برخه کېږي هغه په تقوی سره کېږي، نوپه دغه انسان کې به بیاځرنګه عزت نه پیدا کېږي، خاوره عزتمنه ګرځي، د بل چا دعبادت له وجې، چې بل څوک سجده ورباندې کوي، نو په خپله عابد چې په عبادت لګیا ده، هغه ته به خدای تعالی څومره مقام ورکوي، اوهغه مرتبه بیا ختمیږي هم نه، نبي چې دحیات په حالت کې کوم مقام درلود تر قیامته پورې یې دنبوت مقام نه ختمیږي، بلکې په قیامت کې هم نه ختمیږي. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

اوس یوځوک چې د ولایت مقام ته ورسیږي اوولایت ته په دین سره رسیږي، په بې دینې څوک نه رسیږي، چې یو ځل دخدای جَلَّجَلَالُهُ په دین باندې دخدای جَلَّجَلَالُهُ د اولیاوو څخه شو، ﴿إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ [سورة الانفال آیت: ۳۴] یعنې دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دوستان نه دي مګر متقیان، دغه د دوستي پیغام بیا الله تعالی نه ختموي. دا بیا له مرګه وروسته هغه قبر هم هغسې مقام پیدا کوي، ځکه دخدای جَلَّجَلَالُهُ د دوست قبرده، د حضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، امام بخاري، حضرت ابو موسی کاظم رَحِمَهُمُ اللَّهُ په حالاتو کې راځي چې: دا خبره په تجربې سره ثابته ده چې ددوی قبرونه مستجاب الدعوات دي، هلته دعاوې قبلیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به چې باران نه کېده، نوخلکو به ویل چې درځئ دامام بخاري صاحب قبر ته، دحضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قبر ته چې دعا وکړو، دابوموسی کاظم رَحِمَهُ اللهُ قبر ته درځئ چې ورشو دعا وکړو، دا دهغه وخت علماء دي چې دیارلس څوارلس سوه کاله مخکې تېر شوي دي، دغه د اوس وخت علماء نه دي.

دادهرېوه قبر ته په ورتلو سره به يې اثر په دنيا کې بنکارېدلو، بارانونه به کېدل، ددې وجه داوه چې ددې خلکو مقام شته ،مقام يې ورک نه دی، په کوم نېک ځای کې چې عبادت وشي هغه عبادت مستجاب اوقبلېدونکی دی، په کعبه شریفه کې عبادت يو په يو لک دی،يوه وجه يې کتابونو دا لیکلې ده چې: په دغه کرم ځای کې چې طواف کېږي په دغه ځای کې اویا انبیاء کرام خښ دي، په منی شریفه کې جومات ده، مسجد نمره ورته وایي ددې جومات په هکله ویل شوي دي چې : په دغه ځای کې اویاوو انبیاء کرامو لمونځونه کړي دي، تر تنه پورې دغه ځای ته خلک ورځي او عبادت پکې کوي، که دمقام تبرک ختمېدای نو نن ورځ خو په هغه ځای کې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نشته، نو بیا خلک ولې هلته ورځي او لمونځونه کوي؟ نو معلومه شوه چې په هغه ځای کې آثار او برکات موجود وي. ځکه خلک هغه ځای ته د ورتلو کوښښ کوي.

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مقام او مرتبې په هکله دقرآن کریم صریح آیت ده چې دمنافقینو په حق کې راځي﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ [سورة النساء]

ژباړه: او که بېشکه دغه (منافقان) کله چې ظلم وکړي دوی پرځانونو خپلو (په منلو دحکم ستا) راغلي وی تاته پس مغفرت غوښتی وی دوی له الله تعالی او مغفرت غوښتی وی دوی ته رسول (د الله هم) نو خامخا به موندلی ؤ دوی الله تعالی ښه قبلوونکی دتوبې ډیر رحم والا (داجر او ثواب په انعام سره).

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه وروسته هم د خپل امت د بښنې غوښتنه کوي

یو اعرابي (کوچی) په دې نیت له کوره څخه راووت چې زه به رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دخپلو ګناهونو حالت بیان کړم، ترڅو دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما له پاره له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه مغفرت وغواړي، نوخدای پاک به مې توبه قبوله کړي، کله چې دی مدینې منورې ته راغی نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیا څخه رحلت کړی و، نودی د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبر مبارک ته ورغی او ورته وایي چې: ای د الله رسوله! ما دېر ګناهونه کړي دي او اوس له خپلو ګناهونو څخه توبه ګار یم، اوداهم راته معلومه ده چې الله تعالی فرمایلي دي چې که ماته څوک په اخلاص توبه وباسي نو توبه یې قبلوم، نو دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارک قبر باندې یې خان وروغورځاوه، اوخاوري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په خان شيندلې، چې زه ډېر ګنهکار يم، ستا قبر ته راغلی يم، که ته مې شفاعت وکړې! نو له قبر څخه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته آواز کوي چې: (قَدْ غَفَرْتَ) تاته مغفرت وشو. (تفسير جلالين ج ۱ ص: ۸۰/ حاشيه: ۱۴/ او تفسير مدارک ج: ۱/ ص: ۳۷۰/ مکتبه انوارالقرآن)

نوهغه دده چې کوم مقام او مرتبه درڅوند په حالت کې وه، پس له مرګه هم هغه مرتبه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورڅخه اخيستې نه ده.

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له روضې مبارکې نه خپل لمسي ته دسلام ځواب ورکوي

دحضرت مولانا حسين احمد مدني رَحِمَهُ اللهُ په هکله کتابونه ليکي چې: دی وايي: زه چې کله مدينې منورې ته ورسېدم، ملګرې راسره وو، ماچې کله د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارکې روضې نه سلام واچاوه، نو له هغه لوري ماته په اوچت آواز ځواب راکړ شو چې: (وعليک السلام يا بُنَيّ!) ای بچيه! په تا دې سلام وي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خپل خلک پېژني.

داسې واقعې زمونږ په مشائخو کرامو کې هم تېرې شوې دي، چې د ډېر ادب له امله نږدې ورنه غلو، او په برنده کې به ناست وو، نود روضې مبارکې له لوري راباندې غږ وشو چې راځئ زما طرف ته! دا د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام دی الله تعالیٰ له مرګه وروسته نه ده ورڅخه اخيستی. د ولي مقام هم پس له مرګه نه ورکېږي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاچې په ژوند کې کوم مقام او حیثیت وي پس له مرګ څخه یې تصرفات زیاتیږي کمیږي نه.

مرشدین خپل مریدان هیڅکله نه هیروي

دحضرت انوارالمشائخ (خلیفه صاحب فضل الدین قدس الله سره) یومُرید قصه کوله چې: دده له رحلت څخه وروسته زه ډېره موده ددوی مدرسې ته نه وم ورغلی . کله چې بیا ورغلم او دمرحوم خلیفه صاحب مبارک قبر ته کښناستم نو په وظیفه کې ویده شوم او خوب وینم چې دی مبارک په کوټه کې ناست ده او زه ور روان یم، کله چې په دروازه ورننوتم نوپه خپل نوم یې یاد کړم چې : نورالرحمانه ! په خیر راغلې او ستړی مه شې! ما ورته وویل چې: خلیفه صاحب ! زه خو داډېر وخت نه وم راغلی، ما خوداسې فکر کاوه چې تاسې به زما نوم هېر کړی وي، ده راته وویل چې په دنیاکې خو لاځه کوې په آخرت کې دې هم والله العظیم کې هېر کړم، تا خو لاپرېږده چې مور اوپلار دې هم نه هېروم. ګورئ عزتمنو ! دغه اصلي مقام ده ، دا هیڅکله هم دیوه ولي له لاسه نه وځي

زمونږ ځینې ملګري (مریدان) چې دفراست خاوندان دي، ماته حالات بیانوي چې کله مونږ د مرحوم انوارالمشائخ خلیفه فضل الدین مبارک قبر ته ورشو نوله قبر څخه یې داسې خوشبویي راپورته کېږي چې مونږ دهغې حِس په دنیاکې نه شو کولای. ځکه چې هغه مقام یې ختم نه ده، هغه په خپل حال پاتې ده، بلکې

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

ترهغې هم لازیات ده. تصرفات یې په خپل حال بلکې ترهغې لا زیات دي. د هر یو ولی الله چې کوم مقام وي هغه نه ختمیږي اوځوک چې یو خل د الله تعالی ولي اودوست شو نوبیاپه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دومره ګران وي چې که ځوک بیا ورسره دمقابلې فکر اوسوچ کوي نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له دغه انسان سره د جنګ جګړې اعلان کوي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ.... ﴾ [بخاری اج ۲ \ ص ۹۶۳] یعنې چاچې زما له دوست سره دښمنې کوله ، له داسې انسان سره زما له لورې د جنګ اعلان دی.

ګورئ! دی بیا خدای تعالی ته دومره محبوب شي چې الله تعالی بیا دهغه له لورې دجنګ اعلان کوي اوددې په خورولو الله تعالی خفه کېږي.

الله تعالی فرمایي چې: که ماته بنده رانږدې شي زما په لاره روان شي، زما د اوامرو او نواهیو پوره پوره اتباع وکړي، نوتردې حده ماته رانږدې شي چې زه بیاددې سترګې شم چې په ما باندې لېدل کوي ، زه ددې لاسونه شم چې څه پرې رانیسي، زه ددې پښې شم چې په هغې باندې مزلونه کوي.

د دېرو خلکو واقعاتو ته چې سړی وګوري چې که یوخل الله تعالی په دوستي نیولی وي نوبیا یې انبیاء کرام دهغو خلکو په عزت کولو باندې مامورکړي دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بني اسرائيلو د يوبدمعاش قصه

د بني اسرائيلو په هکله يوه مشهوره واقعه ده چې: په يوه علاقه کې يو مشهور فاسق او بدعمله انسان و، تردې اندازې يې سرکشي زياته وه چې ددغې سيمې خلک ورڅخه په عذاب شول، مقابله يې ورسره نه شوای کړای، خلکو دده له ضرر څخه دخلاصون په هيله الله تعالیٰ ته زاری شروع کړې چې دده څخه مو خلاص کړه، حضرت موسیٰ عَلَيْهِ السَّلَام ته الله تعالی امر وکړ چې: ورشه اودغه فاسق له دې ښار څخه وباسه ! موسیٰ عَلَيْهِ السَّلَام له ښار څخه ويوست اويوه کلي ته ولاړ، بيا الله تعالی موسیٰ عَلَيْهِ السَّلَام ته امر وکړ چې له هغه کلي څخه يې هم وباسه! له کلي څخه يې هم وايستلو ترڅو دغه کليوال ورڅخه په عذاب نه شي، ولاړ اود صحرا مخه يې ونيوله ، څه موده وروسته دغه فاسق شخص مريض شو ، مرض يې وار په وار پسې سختېده. تردې چې د مرګ حالت ته راورسېده. نوپه دې حالت کې يې د الله تعالی لوري ته پام شو اوپه خپلو ګناهونو يې پښېمانتيا ښکاره کړه، له دېره غمه په ژړا شو، په ژړا کې وايي چې: که اوس مې مور وای په مابه يې رحم کړی وای، زما په دغه ذلت به يې ژړا کوله، که زما پلار وای نوڅه مرسته به يې راسره کړې وای، ټول تدبير او انتظام به يې په لاس کې و، که مې ښځه وای نوزما په بېلتون به يې ژړل اوکه مې خپل اولاد وای نو زما په جنازه به يې ژړلي و اودا دعا به يې کړې وه چې:

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

ای خدایه! زمونږ دغه ضعیف او ګنهګار پلار ته چې له ښاره یې کلي اوله کلي نه یې ببدیا او صحرا ته خلکو وشاړه او اوس د ناامیدي په حالت کې د آخرت په لوري روان دی، نو خدایه! ته پرې رحم وکړې، کاشکې مې داسې اولاد وای، داخبرې کوي او ژاړي.

له دې وروسته الله تعالی ته زاري کوي چې یا الله! چې په دنیاکې خو دې زما زړه دخپلو خپلوانو په جداوالي او فراقت باندې وسوځواه، نو ای خدایه! په آخرت کې مې دخپلو ګناهونو له املې د دوزخ په اور نور مه سوځوه! ای خدایه! زه خو دې په دنیا کې له خپلو خپلوانو څخه جلا کړم خو په آخرت کې مې له خپل رحمت څخه مه بېلوه!

راوي وایي چې په دې حالت کې د الله تعالی رحمت په جوش راغی اود جنت حورو ته یې امر وکړ چې یوه ورته د مور او بله ورته د ښځې په بڼه ورشئ. او غلمانو ته یې حکم وکړ چې: تاسې ورته د اولاد په شکل ورشئ! او دوو ملائکو ته یې حکم وکړ چې تاسې دده د پلار په شکل کې ورته ورشئ اودده په مرګ وژاړئ.

دلته دده د نزعې (دساه ختلو) حالت ده که ګوري چې سر ته یې مور او ښځه ناستې دي او ورته ژاړي، پلار او اولادونه یې ورته ناست دي او پرې ژاړي. ددې صحنې له لیدلو وروسته یې ساه وخته. د ساه له وتلو وروسته الله تعالی موسی علیه السلام ته امر کوي چې په فلانۍ دښته کې زما یو دوست پروت ده، ورشه اود جنازې، کفن اودفن مراسم یې په ځای کړه. کله چې حضرت موسی علیه السلام

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغی که ګوري چې داخو هغه فاسق ده چې مونږ له ښاره کلي ته اوبیا مو له کلي څخه صحرا ته راووښت نو حیران شو چې خدایه داخو هغه څوک ده چې تا یې ماته له ښاره د اېستلو امر کړی ؤ، نن په دښته کې پروت ده اود جنت حوري ، غلمان او ملائکې دې ورته په ژړا کولو مامورې کړې دي اوماته دې هم امر وکړ چې زما د دوست د کفن ،دفن او جنازې انتظام وکړه! الله تعالی ورته وایي چې: د غریبي ، مسافري او مرض له امله ، اوبه خپلو ګناهونو د پښېما نتیا له امله یې توبه واېسته ،ماته یې رجوع وکړه، نوبه دې اساس مې دی له خپلو اولیاوو څخه وشمېره.

[مکاشفة القلوب ص: ۱۶/ ۱۷]

ګورئ ! د وخت فاسق ده، خو چې کله یې توبه واېسته ، الله تعالی ته یې رجوع وکړه نوبیا د الله تعالی له خاصو دوستانو څخه حساب شو، دومره په خدای تعالی ګران شو چې خپل نازولي پیغمبر ته امر کوي چې ورشه ! او زما د دوست دجنازې اوکفن او دفن دانتظام چارې سمبال کړه. دجنت حوري ، غلمان اوملائکو ته حکم کوي چې ورشئ اوپرې وژاړئ ترڅو یې دزنکدن په حالت کې تسلي وشي.

نوچې دیوچاپه توبه الله تعالی دهغه له تولوتقصیراتو ورتیر یږي ، دخپلو اولیاوو له جملې څخه یې ګرځوي ، نوچې یوڅوک شپېته او اویا کاله د الله تعالی په دوستي او بندګي کې تېر کړي ، دخدای تعالی له دوستانو سره وخت تېر کړي نودهغه به څومره لوړه درجه

(c) etabton.com: The Digital Library

او مرتبه وي؟ نو عزتمنوخبره مې دا کوله چې دا مقامات ختمیږي نه ، دهغوی ځایونه قابل احترام دي، اولیاوالله د ځمکې په سر باندې داسې عزتمن دي لکه د آسمان ستوري، دوی په ځمکه دغسې ځلیږي لکه په اسمان کې چې ستوري ځلیږي ، په جنت کې یې هم دغسې مقامات او مرتبې دي. لاندې طبقې د مسلمانانو به داولیاؤ الله مقامات داسې وینې لکه مونږ چې له ځمکې نه آسمان ته ګورو اود آسمان ستوري وینو. دوی چې په جنت کې په هوا یوطرف اوبل طرف ته ګرځي ددوی انوار به په جنت کې رڼا کوي، په لاندې طبقې د مسلمانانو به یې سیوری پرېوځي اوګوري به چې په هوا باندې یو نوراني مخلوق روان دی. له دوی نه به نور پورته کیږي.

نوددوی مقامات دغسې د ترقي په حالت کې دي، اوځوک چې دوی ته په عزت قائل وي ، په زړه کې یې احترام کوي، نودغسې به دهغوی هم په دوی باندې نظر وي.

خپل مریدان خپل شیخ ته پیش کول

حضرت پیران پیر صاحب سید ده، دده یو خلیفه په بل ځای کې اوسیږي،هغه هم سید ده، هغه خپلو مریدانو ته وایي چې: درځئ د حضرت پیران پیر صاحب لیدلو ته ورشو، مریدان یې ورته وایي چې زمونږ له پاره ته کافي یې ! ته مو پیر او استاد یې ! نوهغه ته د ورتلو څه ضرورت ده؟ دی ورته وایي چې: نه ! دهغه مقام څان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه، درځې چې ورشو ! کله چې دوی ور روان شول نود پیران پیر صاحب له کور څخه دېر لرې حضرت پیران پیر صاحب خپلو مریدانو ته امر کړی دی چې : زما په غاړه کې پرې واچوئ اوما په څلورې دده طرف ته ور روان کړئ! کله چې په دښته کې یویل ته په مخه ورغلل، نو د پیران پیر صاحب دغه خلیفه سمدلاسه له زمري څخه کوز شو،څکه دی په زمري او مریدان یې په آسونو سپاره وو، له کوزېدو سره سم یې په پیران پیر صاحب باندې غږ وکړ چې تا ولې داسې کړي دي؟

نو پیران پیر صاحب ورته دده مقام ذکر کوي او ورته وایي چې: کله ته له خپل کور څخه را روان شوې، نو حضرت بي بي فاطمه رضي الله عنها او د حسنینو رضي الله عنهما په تا باندې پام ؤ، نودهغوی مبارکانو د نظر له امله زه ستا مخې ته په دغه حالت کې راووتم.

نو ګورئ د پیران پیر صاحب مرتبه اومقام وګورئ چې هغه دځومره اوچتې مرتبې او مقام څښتن دی. خودی دلته خپل شاګرد اوخپل خلیفه ته له کوره د باندې آن صحرا ته پرې په غاړه په څلورې ولې راوخې له هغه سره د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د نسب احترام په زړه کې و. په آغاصاحبانو کې دا تاثیر ولې موجود دی، د انبیاووعلیهم السلام د نسبت له وجې نه. د اولیاء الله کرامو په نسبونو کې ولې تاثیر دی، څکه چې دهغو مخکښو اسلافو نظر ورپسې وي. که دوی مړه هم دي خو نظر یې مړ نه دی. یعنې مطلب داده چې دوی ته حقیقي حیات ثابت دی. نوپه کوم خای کې چې دوی اوسېدلي وي هغه خای به تر قیامته پورې په انوارو باندې

(c) Kabton.com: The Digital Library

لومړی توک

منّور او روښانه وي، هغه ځای له نورڅخه نه خالي کېږي، هغه ځای ته چې سړی څومره احترام ولري له هغه ځای نه دغومره مقام ورته حاصلیږي.

په یوه وخت کې یو خلیفه صاحب راغلی و نوما دخپل قصور اظهار ورته وکړ چې ماته دحضرت انوارالمشائخ صاحب په ژوند کې دهغه قدر معلوم نه و، نومونږ دده هېڅ ادب او خدمت نه دی کړی، په کوم وخت کې چې موقع او وخت و نومونږ له هغه وخت څخه استفاده ونه کړه اودغه دی اوس یې ارمان کوو، نوده راته وویل چې: اوس نو کله لرې ده، داسې خو نه ده چې خلیفه صاحب مبارک له دنیا څخه ولاړ اوتاثیرات یې هم نشته، دخلیفه صاحب قبر ته چې څوک په احترام ور روان شي زما دې قسم په خدای وي چې هغه اثر پکې پیدا کېږي. کوم خوند او لذت چې دده په مجلس کې ؤ هغه اوس هم په دې مجلس کې موجود ده؟ زمونږ په شان دعاجزو خلکو چې تراوسه په خپله وظیفه هم نه پوهېږو زمونږ په دې خبرو کې ولې دومره تاثیر پیدا کېږي ځکه چې دا دهغو بزرګانو نظر ده. دهغوی شفقت ده، دا ددوی لورینه ده چې په مونږ یې کوي اومونږ د دوی لاس نیولی دی اودوی ته مونسبت کېږي.

دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت

مونږ (نکې) ته تللي وو اوله حضرت قطب المشائخ (خلیفه صاحب دین محمد (قدس الله سره) سره ګرځېدو، په یو کلي کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوه نفر کور ته ولاړو، هغه راته ویل چې: زه به مو هغې کوټې ته وروړم چې حضرت نورالمشائخ صاحب او حضرت ضیاء المشائخ صاحب دواړه راغلي وو او زمونږ په کور کې یې دننه موږوی تک وهلی و، چې په هغه کې به مونږ د هلکانو خانګو اچوله چې خدای جَلَّجَلَالُهٗ یې له مرضونو نه وساتي. نوکله چې هلته ورغلو او بهرته مهمانخانې ته راغلو نودلته یې بیادغه مجلس شروع کړ چې کله به حضرت صاحب او رئیس صاحب مبارکان دلته راغلل نو خلکو به یې ډېر احترام کاوه، مجلس دوام وکړ. نود قطب المشائخ صاحب له خولې نه بې اختیاره وویل شول چې: دا اوس چې زه راتلم مخکې حضرت صاحب روان ؤ، اوس چې دلته راتلم حضرت صاحب موجود و، هغه کوم مقام یې چې و هغه نه دی ورک شوی.

د شیخ المشائخ عنایت الله (کستم) خلیفه صاحب کرامت

زه د (کستم) خلیفه صاحب مبارک ته کله نه وم ورغلی، یوځل ورغلم نو خبر شوم چې دی مبارک حج ته تللی دی، نو زه لږ څه خفه شوم، چې کاشکې مې لیدلی وای، زه رښتیا درته وایم چې کله په فلانکوچ کې سپور شوم داسې کیفیت راته پیدا شو چې په ډېر وخت کې مې نه وو لیدلی. هغه خپل اثرات ښکاره کړل چې که زه نه یم هم خای مې خالي نه دی. نوچې څومره مو له وسه پورې وي ادب کوئ.

نو غرض داچې په هرشي کې اثر د دین له امله پیدا کېږي او دین هېڅکله هم نه ختمیږي. دخدای جَلَّجَلَالُهٗ د دین اعزاز نه په دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونه هم په آخرت کې ختمیږي. داچې په قیامت کې څوک د څوارلسم دسپوږمۍ په شکل راپورته کیږي ولې ؟ څکه چې په دنیا کې یې ډیر دالله تعالی عبادت په اخلاص کړی وي.

په (زهر الریاض) کې روایت دی چې نبي کریم ﷺ فرمایي: کله چې جنتیان جنت ته داخل شي نو د نور منبرونه ورته جوړ شي، نو جنتیان به وایي چې په دنیاکې له مونږ سره یوه وعده شوې وه مونږ دهغې وعدې په انتظار یو اوهغه داچې د خدای ﷻ دیدار به څه وخت زمونږ په نصیب شي ؟ نوالله تعالی به ملائکو ته امر وکړي چې حجاب پورته کړئ ، ملائکې به ورته وایي چې: یا الله ! په دې خلکو کې خو داسې خلک هم شته چې په دنیاکې یې ګناهونه هم کړي دي، هغوی کله ستا ددیدار لائق دي؟ نو الله تعالی به ورته وایي چې: دا هغه ذاکرین دي چې په ذکر کې به یې ژړل. [مکاشفة القلوب/ عربي ، ص: ۱۲]

څکه که دخدای ﷻ له وېرې دمچ د سر په اندازه هم له کومې سترګې څخه اوبنکه تویه شي نو بیاهغه مخ په دوزخ باندې حرام ده یعنې دوزخ یې نه شي سوځولای، نوداچې یو ساعت سړی په اخلاص وژاړي نوبیاددې عواقب په آخرت کې ډیر ښه دي، د آخرت ژوند وربانديې برابریږي. نوچې دې ته موپام وي چې په وظیفه، ختم اوژړا کې مو دخدای ﷻ رضا مطلب وي نوبیابه اثر کوي، څومره اثر چې په دنیاکې پیدا کوي له هغې نه زیات اثر به یې په آخرت کې هم وي انشاء الله.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦) مجلس

د جذب ثبوت اود صبر واقعات

﴿ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ... ﴾ [سورة الزمر آیت ۲۳]

ژباړه : الله تعالی ټوټه ټوټه نازل کړی دی ډیر ښایسته خوږ کلام کتاب (اودغه پاک کتاب ډیر ښائیسته خوږ کلام) مشابه یو له بل سره مکرر غبرګ (دی).

چې لړخیږي ږیږي خیګ کیږي له ده پوستکي دهغو کسانو چې ویریږي له رب خپل بیا پاسته شي (آرام نیسي) پوستکي د دوی او زړونه د دوی طرف دیادولو دالله تعالی ته.

له دې آیت څخه د جذب ثبوت کیږي.

داچې د قرآن کریم په اورېدلو کې یوچاته جذب پېښیږي دغه جذب شته او کنه؟

(c) kitabton.com: The Digital Library

نو تفسیر مظهري ج: ۸ / ۲۰۸ مخ / سورة الزمر کې علامه بغوي، صاحب المصابیح، په خپل تفسیر کې لیکي چې: داسې صوفیاو کرام چې د آیاتونو د اورېدلو په اثر په دوی باندې بې هوښي راځي نوددې خلکو په هکله دی خپله رایه داسې بیانوي: (دغه خلک چې دقرآن کریم د اورېدلو له امله په دوی باندې بې هوښي راځي دا ددوی کمال نه ده، بلکې بدعت ده، ځکه دا وېره ده چې شیطان دې په ده باندې دا اثر کړی وي. د صحابۀ کرامو رضي الله عنهم او مسلمانانو حال الله تعالی داسې بیان کړی دی چې پوستکي یې خیږه کېږي او ببرته نرمیږي.

حضرت عبدالله بن زبیر رضي الله عنه وایي چې ما د خپلې آنا (نیا) حضرت اسماء بنت ابی بکرالصدیق[1] رضي الله عنها نه پوښتنه وکړه چې کله به صحابۀ کرامو رضي الله عنهم قرآن کریم اورېده نوددوی به څه کیفیت او حالت وو؟ نو دې مبارکې خپل لمسي ته وویل چې صحابۀ کرامو رضي الله عنهم به داسې کیفیت او حالت وو چې له سترګو نه به یې اوښکې بهېدې، دعذاب د آیاتونو د اورېدلو له امله به یې بدنونه خیږه کېدل اوچې کله به یې بیاد رحمت آیاتونه واورېدل نوزړونه به یې ببرته په قراره او ارام شول. دی رضي الله عنه وایي چې ما خپلې آنا ته وویل چې: دلته خو خینې داسې خلک هم شته چې د آیاتونو د اورېدلو له وجهې نه بې هوښي پرې راځي. نو دې مبارکې

---

[1] حضرت اسماء رضي الله عنها د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم خوښینه هم ده، ځکه د حضرت عائشې رضي الله عنها خور ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل چې: (اعوذبالله من الشیطن الرجیم) [زه په خدای سره پناه غواړم له شړل شوي شیطان څخه].

یوځل حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما روان دی چې په سړي (له اهل عراق) خلک راټول دي، ده وویل چې داځه پېښه ده؟ هغوی ورته وویل چې: دلته یوسړی ده کله چې قرآن کریم واوري اویاهم دخدای تعالی د ذکر په مجلس کې ورګډ شي نوپه ده باندې دخدای تعالی دوبرې له امله بې هوښي راځي. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما ورته وویل چې: (انا لنخشی الله ومَا نَسقُطُ) مونږ له خدای څخه وېرېږو خو غورځېږو نه. دا شیطان دده خېټې ته ننوتلی ده، داسې جذب نشته چې په هغه کې بې هوښي وي، څوک ولوېږي او بې اختیاره شي. [تفسیر مظهري ج: ۸، ص: ۲۰۸]

مګر بل طرف ته چې څوک نورو دلائلو ته متوجه شي نو له هغو څخه معلومیږي چې جذب شته.

په ایت شریف کې راځي ﴿حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾﴾ [سورۀ سبا]

ژباړه: تر هغه پورې کله چې پورته کړه شي وېره له زړونو د دوی وایي دوی (په خپلو منځو کې) چې څه (حکم) وفرمایل رب ستاسې؟ نو وایي دوی چې حق یې (وفرمایل) او هم دغه (الله) ډېر پورته او ډېر لوی دی.

(c) etabton.com: The Digital Library

یعنې دا دملا ئکو حالت ده، چې کله الله تعالی د وحيې کولو اراده وکړي نودی په خپله بلاکیفه کلام وکړي، دالله تعالی دکلام له اورېدلوسره آسمان او عرش عظیم په حرکت کې راشي اوټولې ملائکې بې هوښه شي، لومړنی ملائکه چې په هوښ کې راځي نودا نورې ملائکې ورځخه پوښتنه وکړي چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ څه وویل ؟ دا ورته وایي چې حق یې وویل، دا فیصله یې وکړه.

نو اوس هغه دی چې په ملائکو باندې د الله تعالی دکلام د اورېدلو له امله بې هوښي راغله.

حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی څخه د لیدلو هیله کوي، چې ای خدایه! که ماته خپل دیدار راپه برخه کړې الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ ورته وایي چې: ته ما نشې لیدای ! خوبیابه هم زه په غره باندې یوه تجلی وکړم نوکه هغه غر په خپل ځای باندې تم شو نوته مې هم بیا لیدلی شې . ﴿فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ [سُورَةُ الأَعْرَافِ آيت ۱۴۳]

ژباړه : نو کله چې (بلا کیف) تجلي وکړه رب د دغه ((موسی ظاهر یې کړ خپل نور)) غره ته نو وئې ګرځاوه هغه ((غر)) ذرې ذرې ((برابر له زمکې سره)) او پریوت موسی بیخوده ((له ډیره هیبته تر ۲۴ ساعته))

اوس له دې تفصیل څخه دوه ډوله خبرې څرګندې شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ ـ د امام بغوی رَحِمَهُ اللّٰهُ چې د حضرت اسماء اوحضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په قول باندې دلیل نیسي. اووایي چې داسې څه حالات نشته چې په سړي به بې هوښي راځي. او هلته له قرآن کریم څخه معلومیږي چې په انسان ببهوښي راځي، په پیغمبر اوملائکو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ باندې بې هوښي راغلې.

د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په شان کې حضرت ام المؤمنین عائشه صدیقه رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا فرمایي چې: کله به په ده صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې وحیې نازله شوه نوله داسې کیفیت سره به مخ شو چې په یخ ژمي کې به دده صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک بدن څخه خولې روانې وې.

نو دغو دواړو طرفونوته چې سړی وګوري نو قول فیصل او حق خبره داده چې د قرآن کریم د ویلو په وخت کې برکات او انوار زیاتیږي، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې هم انوار زیاتیږي، نواوس چې برکات زیاتیږي نود خلکو په احوالو او استعدادونو کې ډېر زیات توپیر او فرق ده، انسان اوملائکو ته چې وګورو نود انسان استعداد له ملائکې څخه زیات ده، ځکه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دخپل خلافت له پاره بنی آدم مختار کړ ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [سورة البقره آیت ۳۰] انسان یې خپل نائب اوخلیفه تاکلی دی، نه ملائکه. ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝٣٠﴾ [سورة البقره] یعنې په هغو مقاماتو چې په انسان کې دي زه پرې پوهیږم تاسې علم پرې نه لرئ. نوملائکې چې هر وخت الهي کلام واوري دوی بې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښه کېږي ، د انسان استعداد ترهغوی لوړ دی. حتی تر غرونو او آسمانونو د انسان استعداد لوړ ده. ځکه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ﴾ [سورة الاحزاب آیت:۷۲]

ژباړه : بېشکه موږ وړاندې کړ موږ امانت (ثواب - عقاب) پرآسمانونو او پر ځمکه او غرونو (کله چې مو پیدا کړ په دوی کې فهم او نطق) پس منع راوړه دوی له دې چې پورته کړي هغه (دامانت بار) او ویریدل دوی له هغه (امانت) او پورته کړ هغه (دامانت بار) انسان بېشکه چې دغه (انسان) دی ظالم ډېر بې ویرې نادان (په عاقبت خپل) .

نود انسان استعداد په مخلوقاتو کې ترهرڅه لوړ ده، آسمان چې وحیې واوري نوپه حرکت راځي، غر ته چې یوه تجلی وشوه نو توته توته شو،مګر موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ توتې توتې نه شو، یواځې ببهوښه اوبېرته راپه واک شو.

نوخبره داده چې کله الهي فیوضات او برکات په یوه ځای اویاپه خلکو باندې راډېر شي نو که خلک د لوړ استعداد خاوندان وو نودوی دهغو برکاتو او فیوضاتو تحمل کولای شي، په دوی کې ددې فیوضاتو اثر پیدا کېږي، چې ژړا ورځي اویایې پوستکي خیرې شي،لکه د صحابۀ کرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ استعدادونه د نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مصاحبت او مجالست له امله قوي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه استعدادونه کمزوري وي، برداشت يې نه شي کړای، نو بيا بې اختياره شي، يابه لويږي اويابه بې هوښه کېږي، ياچيغې اوفرياد شروع کړي.

اوس نو چې خبره په استعداد بنا شوه نو دصوفياء کرامو په سلسله کې چې دقرائت په حالت کې ځينوته داسې کيفيت پيدا کېږي ځينو ته نه پيدا کېږي، نويا خوداده چې چاته چې دغه کيفيت پيدا کېږي دا له (وجد) نه پيدا کېږي، ياداچې هغه سړي ته فيض کم رسيږي اودده استعداد زيات ده، ډېر خلک داسې وي چې د ډېرو غټو فيوضاتو څښتنان وي مګر جذب تراوسه په هغوی کې چا نه دی ليدلی، استعداد يې قوي دی، دقوت استعداد له امله دټولو فيوضاتو تحمل او برداشت کړای شي نوځکه جذب نه پرې راځي اونه په تکليف کېږي.

اوکله بياداسې وي چې دفيوضاتو برداشت نه شي کړای نو هغه بيا بې صبره شي.

حضرت اسماء اوحضرت ابن عمر رضي الله عنهم چې يوې وويل چې: (اعوذبالله من الشيطن الرجيم) اوبل وويل چې: شيطان يې خبيث ته ننوتلی دی. نودوی خو يا قياس په خپل ځان کړی دی چې دوی ته جذب نه پيداکېده، ددوی استعداد قوي و نو ويلي يې دي چې دا د شيطان اثر ده. اويا دوی ته دهغو خلکو په باب کې خبره شوې چې دوی په تکلف سره جذب کاوه، نوځکه يې داخبره کړې ده.

Scanned with CamScanner

(c) Sabton.com: The Digital Library

نوداجذب دقرآن کریم د ویلو په وخت کې که داسې وي چې سړی په اختیار کې وي، او سره له اختیاره غورځي حتی ددغو متجاذبینو په هکله له یوچا نه څوک پوښتنه کوي. او وایي چې که سړی د بام په سر ناست وي، ده ته تلاوت شروع کړل شو، اوبه دغه شخص باندې جذب راشي چې دی له خپل خان څخه خبر نه وي اوله بام څخه لاندې راولوېده، نودا په ربښتیا سره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره جذب ده. اوکه دخان د ضرر او دفعې معلومات ورته کېدل اوله ضرري شیانو څخه خان ساتي اوښه پوهېږي مګر بیاهم قصداً خان وهي خلکو ته خان ښیي بیا توهم د شرک ده. له دې امله که د نقشبندیه طریقې زیاتره کتابونه وکتل شي نو زیاتره په دې تاکید کوي چې: ترڅو پورې چې دچا اختیار وي نو باید تحمل او برداشت وکړي، قصداً ناري سوري جوړې نه کړي، څکه دا شرک ده، څکه ریا شرک ده، خو خلکو ته خان ښیي ، مګر فی نفسه د قرآن له آیاتونو څخه جذب ثابت ده، څکه ملائکې بې هوښه شي، آسمان وخوځیږي ، موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ بېهوښه شوی،مګر انسان ته چې الله تعالی قوي استعداد ورکړی وي نوبیاهغه خان سمبالولای شي، اصلاً په انسانانو کې فرق ده، څکه مونږ مخکې خبر وکړه چې په انسان کې د خاورې عنصر دی، لکه لمر له څلورو آسمانونو څخه راوځي اوخمکه یې برداشت کوي، دغسې د الله تعالی د انوارو برداشت هم انسان کوي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کله په یوچا باندې جذب راځي نو وظیفه دې نه کوي، اوکه دجذب حالت غلبه پیداکوي نو په خفیه دې درود شریف وایي، سترګې دې نه پټوي اودچا رابطه دې نه نیسي.

دجذب تخصیص ترکوم ځایه پورې ځانګړی نه ده، چې په یوچا کې د ذکر په حالت کې جذب پیداکېږي دا غیراختیاري پیداکېږي اوپه حدیث شریف کې راځي چې د ذکر ځای جومات ده

﴿ عَنْ أَنَسِ بْنُ مَالِكٍ - وَهُوَ عَمُّ إِسْحَاقَ -، قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَهْ مَهْ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ» فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ، ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ، وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَأَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَشَنَّهُ عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج ۱/ باب وجوب غسل البول وغيره من النجاسات آه رقم الحديث ۱۰۰/ص: ۱۳۸]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دی وایي: موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد کې ناست وو چې ناڅاپه یو کوچی راغی او په مسجد کې په بولو (متیازو) کیناست صحابۀ کرامو ورته وویل مه، مه.

Scanned with CamScanner

(c) Kabton.com: The Digital Library

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې پرې يې ږدئ، بولې (متيازې) مه پرې بندوئ ، کله چې هغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له بولو نه خلاص شو نوبيا نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راوغوښت (اوبه نرمه طريقه يې پوه کړ، خکه چې نوی مسلمان شوی ؤ، دجومات په ادابو پوه نه و، معذور و،) نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې دا جوماتونه ددې له پاره نه دي جوړ شوي چې څوک دې پکې بولې او قاذورات وکړي، جوماتونه دذکر له پاره جوړ شوي دي، د لمانځه او دقرآن کريم دتلاوت کولو له پاره جوړ شوي دي.

نود ذکر خپل خای جومات ده، اوجذب چې چاته بې اختياره پيداکېږي نود ذکر خای جومات ده ، نوپه جومات کې به جذب هم ورته پيداکېږي.

دا تخصيص بيا تر جومات پورې نشته چې په دښته کې دې سړي ته جذب پيداکېږي نوهغه دې روا وي اوکه په جومات کې پيداکېږي هغه دې ناروا وي. کله چې دا عمل اختياري نه ده، اوهغه د اللهُ جَلَّ جَلَالُهُ دذکر له تاثيره پيداکېږي، دقرآن او ذکر له امله تاثير پيداکېږي دذکر خای جومات ده نوپه جومات کې سړي ته خامخا جذب پيداکېږي.

له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روايت شوی دی چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته فرمايي : کله چې تاسې د جنت په باغچوتېرېږئ نوپکې څرېږئ ،صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورته وويل چې د جنت باغچې څه شی دي؟ نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل چې هغه د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر حلقې دي. په کوم جومات کې چې ذکر کېږي تاسې ورشئ اوشرکت پکې وکړئ دا په حقیقت کې دجنت د میوو خوراک دی.

[ترمذی . رقم الحدیث (۳۵۱۰) . وهکذا مشکوة المصابیح / ج: ۱ / باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص: ۱۹۸]

یعنې دجنت د دخول سبب دی، الله تعالی یې ددې په سبب باندې جنت ته داخلوي، خو بیاهم جائز ده، په هغه کې خبره نشته مخکې مو څو، څو ځله بحث وربانديې کړی دی.

خود جذب په هکله احتیاط په کار ده، څومره چې دسړي په وس کې وي کنټرول په کار ده، د نقشبندیه طریقې ښېګڼه اوبهتري چې په نورو طریقو باندې ده دهغې یو علت دادی چې دا لار له ریا څخه خالي ده، په دې لار کې له الله تعالی اومخلوق نه پرته بل څوک خبر نه وي. نوددې له امله داخبره چې څومره پټه وي حتی الامکان چې څومره یې له وسه وي بهتري په دې کې ده چې کار په خفیه وي، مګر کله که له اختیاره ووت نوبیاهغه بیله خبره ده.

نودجذب په هکله کتابونه داسې واقعات رانقل کوي چې داسې کیفیات خلکو ته پېښ شوي دي چې له بام نه لویدلي دي اوپښه یې ماته شوې ده، ځکه غیر اختیاري عمل ده، یوځوک ځان په اور باندې نه سوځوي اوخپل ځان نه خوړوي، په غیر اختیاري امورو باندې بې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ هم نه نیسي. اوچې خبره بیا دعشق الهي وي، یعنې اشتباه خو پکې نشته ،یواځې خبره د احتیاط ده، چې باید په دې لاره کې احتیاط وشي چې خلک داګمان او فکر ونه

Scanned with CamScanner

(c) Etabton.com: The Digital Library

کړي چې طریقت له چیغو اونارو وهلو څخه عبارت ده، اوباڅوکی دا فکر وکړي چې په طریقت کې کمال داده چې څوک ډېرې چیغې ووهي، نو اصل خبره داده چې په دغه سړي باندې باید له خدای ﷻ نه پرته بل هېڅوک خبر نه شي، دغه دوستي او اخلاص دآخرت له پاره هم یوه سرمایه ده، اوکه خلک ووایي چې فلانکی شخص ډېرې ښې وظیفې کوي، ډېر ښه جذب کېږي ،داسې ذاکر ده اوداسې ناري وهي خو چې نیت یې دخدای ﷻ رضا نه وي نو څه فائده وربانديې مُرتَبه نه ده، نو حتی الوسع باید انسان خپل ځان په واک کې وساتي اوله کنټرول څخه ونه وځي

د حضرت عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلومریدانوته بهترین نصیحت

حضرت خواجه عبدالخالق غحدواني ﷺ په یوه تفصیلي نصیحت کې خپلو شاګردانو اومخلصینو ته وایی چې تاسې اول ځانونه اولیاء جوړ کړئ ، له ځانونو څخه هغه خلک جوړ کړئ چې په هرآن. هره لحظه کې یې له خدای سره علاقه وي، هغه ﷻ مو په یاد وي، له خدای تعالی ﷻ نه یوه لحظه هم مه غافله کېږئ خو که بیامو هم وس نه رسېده اودغه مقام ته رسیدای نه شوئ نوبیاددغسې حلکو په ځان اومال خدمت وکړئ ترڅو یې تاسې هم په عبادت او خدمت کې ورشریک شئ! ولې ؟ ځکه داهغه خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي چې ددوی دحق له جذباتو نه یوه جذبه دټولو انسانانو او پېریانو له عبادت سره برابره ده.

ځکه هغه د اور لمبه ده، دکوم اور ؟ د عشق الهي د اور لمبه ده. چې له هغه نه بې اختیاره وخي

پتنګ چې ددنیا له دغې رنا سره مینه لري،په دغه رنا باندې دومره عاشق ده چې خپل ځان وربانديې وسوځي، داچې څوک دخدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ په انوارو باندې مین ده، هغه انوار اوتجلیات ورته ښکاره شي ، دهغو په عشق کې داسې پېښه هم راځي چې ډېر بزرګان د جذب په حالت کې دومره بې اختیاره شوي دي چې روح یې هم قبض شوی دی.

سالک فرمایي

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

سالک هغه چرګ ته چې سهار وختي ناري وهي هغه ته وایي چې عشق له پتنګ څخه زده کړه چې یوخل له نوادرو څخه خبر شو نوبیایې په دوهم خل خبر رانغی او ولاړ پکې مړ هم شو، نودچاچې دخدای تعالی جَلَّجَلَالُهٗ سره عشق زیاتیږي بیاپه دې لار کې فنا کېږي اوچې فاني شو نوبیاپه تکلیفونو باندې صبر کوي اوهیڅ پروا یې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله خبره داده چې که مریدانوته په دغه لاره کې څه تکلیف رسیږي، جذب په خپله تکلیف ده، نوچې په دغه تکلیف باندې صبر وکړي نوپه صبر باندې کوم مقام ورته ورکول کیږي.

صبر څه ته ویل کیږي؟

صبر په لغت کې بندوالي ته ویل کیږي.

صبر په درې قسمه ده: صبر علی الطاعة. صبر عن المعصیة. صبر علی المصیبة.

صبر علی الطاعة: لمونځ، اودس، روژه، جهاد، حج اونور عبادات په نفس باندې سخت وي، نوکه له دې سخت والي سره سره څوک عبادت کوي نودې ته صبر علی الطاعة وایي.

صبر عن المعصیة: مطلب داچې نفس غواړي چې زنا، غلا وکړي، شراب وڅښي، خواهش یې د ګناهونو په لوري وي، اوته نفس له ګناهونو راوګرځوي. دې ته صبر عن المعصیة وایي.

صبر علی المصیبة: دامعنا چې کوم تکلیف دمال، اولاد اوځان ورته ورسیږي، په کوم مصیبت اخته شي، له مرضونو اونورو آفاتو سره لاس او ګریوان شي، نو نفس ددې مخالفت کوي اوته پرې صبر کوي، له الله تعالی نه پرته یې بل چاته نه بیانوي. نو دې ته صبر علی المصیبة وایي.

داهر دول صبر په خپل منځ کې ددرجو په نسبت توپیر لري.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر علی الطاعة ، چې دخدای تعالی په بندګي باندې څوک صبر کوي نود قیامت په ورځ ددغو صابرینو له پاره په جنت کې (۳۰۰) درجې دي، چې له یوې درجې څخه تر بلې درجې پورې دومره مسافه ده لکه څومره مسافه چې د آسمان او ځمکې تر منځ ده.

صبر عن المعصیة: چې له ګناهونو څخه څوک صبر کوي نوددې انسان له پاره په جنت کې (۲۰۰) درجې دي، چې ددغو درجو په منځ کې تفاوت د اووم اسمان اود ځمکې تر اووم طبقه پورې ده.نو فاصله دومره زیاته شوه.

صبر علی المصیبة: چې څوک کوي، دده له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي ، هره درجه له بلې سره دومره فاصله لري لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې. [تنبیه الغافلین عربي ، ص:۱۴۲]

اوس نو که سړی کوشش وکړي اوپه عبادت باندې ځان عادت کړي نو نفس یې ورسره نه مني سرزوري کوي، عبادت او ذکر نه برداشت کوي اوته په خپل نفس باندې زور راولې په تنګ یې کړې ، په طاعت باندې صبرکوې، نوددې په عوض کې هغه د جنت درې سوه درجې دي ، داچې نفس د ګناهونو په لوري ځي نو معلومه خبره ده چې انسان تباه کېږي نوچې څوک له ګناهونو څخه راګرځي نودا له ګناهونو څخه ځان ساتنه هم بیادومره درجه لري، ثواب یې هم زیات ده. شپږ سوه درجې دي.

بیاچې په عبادت کې څه تکلیف انسان ته پیدا کېږي ، مرضونه ، بې خوبي پیدا کېږي، نور تکلیفونه پیدا کېږي په هغه باندې چې

Scanned with CamScanner

(c) ...n.com: The Digital Library

صبر کوي، نوبیایي هغه مقام ده چې نه سوه درجې ورکوي چې هر درجه یې لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پوري

تول وخت داکوشش په کار ده چې هر وخت سړی په هر رنګ تکلیف اخته وي نوباید له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته یې بل چاته بنکاره نه کړي اونه بل چاته شکایت وکړي یوداسې چې څوک دې دمرض او مسکنت حال وپوښتي او ته ورته ووایې هغه ښه خبره ده ، هغه شکایت او بې صبري نه ده، بې صبري داده چې مرض، مسکنت یا بیکسي په چا باندې راشي نوله دغو مرضونو، مسکنت او بیکسي نه به شکایت نه کوي په دغو به بې صبري نه کوې اوهرڅای به یې نه بیانوي چې زه خو له دې حالت نه ډېر په تکلیف کې یم، در په در شوم ،نودا بیا شکایت ده، دا شکایت به نه کوې

دایو لوی تکلیف ده چې یوسړی په عباداتوکې کوښښ کوي ترڅو یوه مقام ته خان ورسوي او رسیږي نه، نوپه دې حالت کې چې انسان خدای تعالی ته التجا کوي، له بنده نه یې نه غواړي، نوپه دې سره الله تعالی دغه بنده ته هماغه مقامات ورکوي

نوتوله معامله باید له خدای تعالی سره وي، بندګان وسیله دي، ډاکټر وسیله دی، مولوي صاحب وسیله دی، پیر وسیله ده، زیارت وسیله ده، هغوی د خدای تعالی په ورکړه باندې کفایت کوي، په خپله ددوی په وس کې هیڅ هم نشته. نوداچې سړی ډاکټر ته ځي، نوپه حقیقت کې یې اعتماد په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي امید به یې خدای پاک ته وي، که یوځوک زیارت ته ورځي یابل هرځای ته چې ورځي امید اوالتجاء به یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ ته وي، نوپه دې سره به یې بیا الله تعالی مشکلات ورحل کوي، ځومره چې ځوک الله تعالی ته نږدې کېږي نوبیادهغو خلکو صبر کول هم ډېر اجر لري او خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ په همداسې خلکو باندې ډېر ډېر تکالیف او امتحانات راولي

د الله تعالی جَلَّجَلَالُهٗ لوی امتحانات په خپلوپیغمبرانوو ي

حضرت زکریا عَلَيْهِ السَّلَام د خپل اُمت په وخت کې کفارو پسې واخیست اود مرګ اراده یې ورته کړې وه، دی په منډه باندې روان ده، په یوه ځای کې یوه غټه ونه په مخه ورغله، ده له دغې ونې څخه پناه وغوښتله چې ماته پناه راکړه ! کفار مې وژني، ونه ورته دوه ځایه شوه، ده ته یې پناه ورکړه اوبېرته پرې راتوله شوه، کفار چې کله دې ونې ته راورسېدل نو شیطان چې دبدبختانو مشر دی دوی ته دسړي په شکل کې راغی او حضرت زکریا عَلَيْهِ السَّلَام یې ورووښود. او ورسره یې دا چل هم ووښود چې (اره) راوړئ اودغه ونه پرې اره کړئ ترڅو په دغه ونه کې دی هم له منځه ولاړشي، دوی چې کله اره راوړه او اره یې په ونه کېښوده او دونې اره یې شروع کړه، ددې بدن مبارک ته چې اره ورسېده، نوپه دې حالت کې یې له خولې څخه چیغه ووته ، د الله تعالی له لورې ورباندې غږ وشو چې ګوره بیا آه ونه کړې، کنه نوم به دې دصابرینو پیغمبرانو له جملې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري کړم ، زه دي هېر وم چې تا ونې ته پناه ور وړه؟ نوده مبارک خپلې شوندې کلکې کړې تردې پورې چې ټول بدن يې لړ وځرخيدله ، بيايې دوهمه چيغه نه ده کړې.

ګورئ بدن يې په منځ دوه خايه شو ، دځومره لوړې مرتبې څښتن و خو چې کله يې چې له الله تعالى نه پرته بل چاته پنا وروړله نو الله تعالى په دنياکې پرې دا تکليف راووست او د چيغې کولو په وخت کې يې بيا ځومره تهديد کړ. (مکاشفة القلوب ص: ۱۱۴)

نو که يوځوک طالب، مجاهد ، صوفي ، او عالم وي هغه به په دغه لاره کې ديو عام مسلمان په نسبت زيات تکاليف برداشت کوي، په عبادت کې به تکليف کوي، خان به له ګناه څخه په ساتلو مجبوره کوي، مصيبت او تکليف که ورته پيدا کېده نو په هغې به صبر کوي ځکه الله تعالى دصابرينو په هکله دغه آيت نازل کړی دی: ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴾ (سورة البقره)

ترجمه: له شکه پرته خداى جَلَّجَلَالُهُ له صابرينو سره تل ملګرى دى.

نو مطلب مو دادى چې دا په نفس ډېره درنه ده چې هغه دې دخداى جَلَّجَلَالُهُ په عبادت کې خان سختې ته ورکړي، خو که يوځل نفس راقابو شي، صبر وکړل شي، بيا دى په خپله عادت اخلي که هرځومره شوخي او سرزوري پکې وي هغه له منځه ځي. هغه بغاوت يې ورک شي اوبيا انسان ته دنيکۍ په لوري الهام کوي او بيا هغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیف چې دنفس له وجې به په عبادت کې ورته پېښېږي هغه هم له منځه ولاړ شي

ټوله شپه ذکر کول د کتاب د علم دزیادت سبب کیدل

ما له خپلو مشائخو کرامو څخه اوریدلي دي چې زمونږ داسې معاصرین (هنځولي) هم وو چې له ماخوستن څخه وروسته به په وظیفه کې کښاستل آن تر سهاره پورې. یوه ملګري خبره کوله چې مابه ډېره وظیفه کوله، اود درس له املا دا راته سخته هم وه، نو له خان سره مې فیصله وکړه چې یوځه به په خان تکلیف راکم کړم نو به په کتاب ښه پوهېږم، مطالعه به مې روانه شي، نو دې ته اېي چې کله ما خوب ډېر کړ نو غفلت مې ډېر شو، نوپه کتاب نه پوهېدم. خو چې کله مې بېرته هغه خپل معمول شروع کړ چې له ماخوستنه به تر سهاره پورې کښاستم نو وجود به مې هم سپک و، طبیعت به مې برابر و اوپه کتاب به هم ښه پوهېدم

داچې څوک د عباداتو په ترسره کولو کې تکلیف تېر کړي نوپه هغه باندې د اللہ جَلَّ جَلَالُهٗ رحمت هم ډېر رانازلیږي، چې په نتیجه کې یې بیا بې شمیره علوم په برخه شي، چې دهغو علومو په ذریعه شرح صدر، سکون او اطمینان ورته حاصل شي

په انبیاء کرامو عَلَیْهِمُ السَّلَام او صحابۀ کرامو رَضِیَ اللہُ عَنْهُمْ په ظاهره ډېر تکلیفونه تېر شوي دي خودا ټول به یې په خان زغمل اوله دې سره

(c) Tabton.com: The Digital Library

سره به يې قلبي اطمينان هم وو، دخداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ له لورې به راحت ورسره مل وو، او تکليف به ورته آسانه و.

يوځل دحضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په ورانه کې غيشى ولګېده، کله يې چې هغه غيشى ورڅخه اېسته نو ډېر درد يې کاوه، ده رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وويل چې: کله زه په لمانځه ودرېږم نو بيا زه له خان څخه ناخبره يم، تاسې کوڵای شئ چې په هغه حالت کې راڅخه دا غشى وباسئ، کله چې دى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په لمانځه ودرېده نو يې غيشى ورڅخه واېست اودى پرې خبر هم نه شو، ددې ورون يې ورڅېرې کړ خو دى بياهم پرې خبر شوى نه دى اونه يې هم پښه بنورولې ده. نومطلب داچې دا نفس بيا دومره فنا فى الله شي، چې له خپل خان څخه محوه شي. [تفسير مظهري ج: ۱۸ ص ۲۰۸]

دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ په هکله مو مخکې قصه کړې وه چې د ښځو په حق کې راځي چې: ﴿ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ [سورة يوسف آيت: ۳۱]

ژباړه: نوکله چې ولېد دوى دغه (يوسف) نوډېر لوى ښائيسته يې وموند (هک پک پاتې اوڅانونه ترې هېر شول) اوغوڅ يې کړل لاسونه خپل او وويل دوى پاکي ده الله ته (له عجز اونقصانه چې داسې صورت يې هم جوړ کړى) نه دى دغه (څلمى) انسان، نه دى دغه (څلمى) مګر پرښته ده لويه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې کومو بنځو چې یوسف علیه السلام ولیده نو خپلې ګوتې یې پرې کړې، نوچې د بنده په عشق کې انسان دې مقام ته رسېږي چې له ډېرې حیرانتیا څخه خپلې ګوتې پرې کوي، دهغه تجلیات اوانوار دومره پرې غالبه شوي دي چې له دې دومره سخت تکلیف سره سره دوی په ځان هم نه دي خبرې شوي اونه یې خپلو ګوتو او لاسونو ته فکر ده. نوداچې یوځوک په عبادت کې لږ تکلیف تېر کړي، دخدای تعالی په عشق کې بیاورته دغسې مقامات په لاس ورځي.

لکه چې په یوه روایت کې راځي چې کله یوځوک شهید کېږي نود زنکدن تکلیف یې داسې دی لکه مېږتون (مېږی) یې چې وچیچي، دا ولې؟ ځکه چې په شهید باندې الهي عشق غالب وي، هغه خپل مقامات په همدې حالت کې په جنت کې له ورایه وینې، هغه حجابات تول پورته شي، کله چې دغه مقام ورته پیدا شو نوکه دی بیا توتې توتې هم شي نود هېڅ ډول تکلیف احساس نه کوي.

که یوځوک په هر لحاظ کوښښ وکړي د الله پاک جل جلاله مرسته به ورسره وي. د هدایت اواطمینان لارې ورته خلاصوي، درحمت دروازې پرې راپرانیزي، او هر ډول تکلیف بیا ورته آسانه وي.

له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار دی

مګر اصلي او بُنیادي خبره داده چې له نفس سره به مقابله کوو، د نفس مقابلې ته چې جهاد اکبر ویلی شوی دی هغه له دې

Scanned with CamScanner

(c) ...ion.com: The Digital Library

امله چې تل تر تله انسان د نفس په مقابل کې ولاړ وي، څکه مثلاً که مونږ په جومات کې یو ساعت ذکر کوو، ژاړو، عبادت کوو، د آخرت په طرف مو پام وي، خو کله چې له جومات څخه ووځو بیا مو هرڅه هېر وي او بېرته په ګناهونو لګیا شو، خدای جَلَّجَلَالُهٗ، آخرت، سوال اوځواب داټول مو هېر شي. نو قدرمنو دا جهاد اکبر به هلته داعتبار ور وي چې په ناسته په ولاړه، په دنیاوي معامله کې لګیا داچې په هرشي کې به خپل نفس ته متوجه وي، مقابله به یې کوي.

کله چې تاسې عبادت کوئ نو نفس درته وایي چې خلکو ته ځان وښیاست چې څه ښه عبادت کوي، نو ته به له نفس سره مقابله کوې، په عباداتو اومعاملاتو بلکې په هر هغه عمل کې چې هغه الله تعالی ته دنږدې والي ذریعه وي اودی درسره مقابله کوي ته به هم ورسره په مقابل کې ولاړ یې، نوبیابه یوځوک د کمال حدودو ته رسیږي، انسان ترقي کوي اود الله تعالی د دوستانو په ډله کې شمېرل کېږي، بیا ورته الله تعالی د نیکي کولو ملا ټکي تاکي ترڅو دی دنیکي کولو په لوري روان کړي اوله ګناهونوڅخه یې ساتي.

داهل السنة والجماعة عقیده داده چې انبیاء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَامُ معصوم ؤ، هېڅ ډول ګناه یې نه ده کړې خو اولیاء الله معصوم نه دي، د شریعت په اصطلاح محفوظ دي. یعنې د انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ له ګناهونو څخه د ساتنې ذمه الله تعالی جَلَّجَلَالُهٗ په ځان منلې ده، په هغوی کې د ګناهونو کولو شوق نه پیداکېږي. مګر اولیاء الله ترڅو چې تصفیه او تزکیه پکې راغلې نه وي نو کېدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چې ګناه تري شوې وي خو چې يوځل دولايت مقام ته ورسيږي نو بيا ورسره هغه ملائکې مقرري شي چې له ګناه کولو څخه يې ساتي نوپه دې سره دوی محفوظ ګرځي، خو معصوم نه دي، ځکه انبياء کرام خو نه دي، خو که بالفرض ګناه ورڅخه وشي خو بيا وروسته ورته الهي خشيت پيدا کيږي، صحابۀ کرام رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ چې ټول اولياء الله دي، که به په دوی کې له چاڅخه لږ څه زياتی او کمی وشو نو سمدستې به رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته راتلل اوورته ويل به يې چې په مونږ دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ حکم جاري کړه! په خپله به يې ويل چې له ماڅخه دا تقصير شوی دی او هسې نه چې دا پيښی مې بيا په آخرت کې دغاړې غړوندی شي اوپه عذاب اخته نه شم، نو له اوسه مې سنګسار کړه، يا مې اوس لاس پرې کړه، داهرڅه مې قبول دي خود آخرت له عذابونو چې خلاص شم، نو له دې امله يې الله تعالی محفوظ ګرځوي. خودې مقام ته رسېدل کوشش غواړي اوچې کوشش دې شروع کړ او ملا دې وترله نوبيادې الله تعالی هم حفاظت کوي، بيا واجب تعالی ستا په قول، فعل، نيت، مجلس او صحبت ټولو کې اثر او برکت پيدا کوي.

فائده:

که يوڅوک په يواځې ځای کې ناست وي نو ټولې وظيفې کولای شي، خو که په يو مجلس کې ناست وي نوکه دڅا يوه وظيفه، يا دوه يا پنځه لطائف يا ذکر سلطان وي هغه کولای شي اوڅه تاوان نه لري، مګر نفی او اثبات به په غټ مجلس کې نه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اودیوې طریقې چې دغومره مشائخو کرامو رابطې ونیول شي
چاته د مرحوم خلیفه صاحب رابطه، چاته د دین محمد خلیفه
صاحب رابطه، چاته د احمدضیاء خلیفه صاحب رابطه، چاته د داد
محمد خلیفه صاحب رابطه، چاته د عنایت الله خلیفه صاحب
رابطه، چاته دحضرت صاحب مبارک رابطه پیدا کېږي ، چاته چې د
چا رابطه پیدا کېږي نوهغه دتولو فیض پرې راجلبیږي، رابطه چې
څومره پورته برابریږي دغومره کار هم ورسره جوړیږي. په یوه
مجلس کې چې دیوه ملګري وظیفه په ښه طریقه ترسره شي نود
پاتې تولو ملګرو کار ورسره برابر شي. خو یوه خبره داهم ده چې که
یوملګري له اصلِ فیوضاتو څخه منکر وي ، دغې لارې ته په
اخلاص قائل نه وي، له خپل شیخ سره د زړه له تله اخلاص ونه
لري، نوبیاداسې هم پېښیږي چې ددغه یوه منکر په سبب دتول
مجلس کار خراب شي او فیوضات پرتول مجلس بند شي.

علامه رومي لیکي: چې دیوه شوم (سپېره) له امله د تول روم
ښار وسوځېد. نو کله داسې هم وي چې دیوه بې اډبه له امله تول کار
خراب شي.

نو د خبرې پای دادی چې څومره دیوه ملګري (مرید) اخلاص
وي، نوددغه یوه ملګري له امله چې الله تعالی یې کار برابر کړي
دتول مجلس کار وربانډې جوړیږي. نو الله تعالی دې مونږ تولو ته
واقعي اخلاص ، مینه او محبت راپه برخه کړي. آمین ثم آمین.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) مجلس

وخت یو نعمت دی چې باید ضائع نه کړل شي اود تکلیفونو بدله به خامخا ورکول کیږي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ» ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «حَجٌّ مَبْرُورٌ» ، وَفِي رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ وَرَسُولِهِ» ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ ، رقم الحديث: ۱۳۵/ص: ۶۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه پوښتنه شوې ده، چې په اعمالو کې ترټولو کوم عمل ښه ده ؟ نوده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته په خواب کې وویل چې: په الله تعالی باندې ایمان، بیاپوښتنه ورڅخه شوې ده، چې بیا کوم عمل بهتر ده؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: دخدای په لار کې جهاد کول ، بیاپوښتنه تري وشوه چې بیاکوم عمل بهتر ده ؟ ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: حج مبرور .

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ لِوَقْتِهَا» قَالَ: قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» فَمَا تَرَكْتُ أَسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءَ عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ، رقم الحديث: ۱۳۷/ص: ۶۲]

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې وپوښتل کوم عمل بهتر او غوره ده ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته په ځواب کې وویل : په خپل وخت لمونځ کول. بیامې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟

راته وې ویل : له خپل مور اوپلار سره نیکي کول . بیا مې ورنه وپوښتل چې بیا کوم عمل بهتر دی ؟ راته وې فرمایل : دخدای پاک په لار کې جهاد کول . نو زیات سوالونه مې پریښودل له وجې دنرمي په پیغمبر عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې .

یعني داسې په متعددو طریقو پوښتل شوي دي ، بیا کله ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یو رنګه ځواب ورکړی دی کله بل ډول.

زما اصل مطلب داده چې : دلته محدثین کرام لیکي چې: کله کله چې حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یوچاته داسې ځواب ورکړی چې په ټولو کې ښه عمل داده چې لمونځ په خپل وخت وکړل شي ، کله یې په دې ځواب ورکړی چې جهاد فی سبیل الله وکړي، کله یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاداسې خواب ورکړی چې صدقې ورکړئ (اطعام الطعام) نوددې ټولو بهترینه توجیه داسې ده چې: په کوم وخت کې به دکوم شي ډېر ضرورت و نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دهغه موافق خواب ورکاوه.

لکه یوخای کې چې د چوپوالي خبره بهتره ده، نو هلته علماء لیکي چې له چوپتیا څخه بهتر عمل نشته، چې سړی چُپ کینې اوچېرې چې دخبرو ضرورت وي هلته دې خبرې وکړي، ځکه چې بیا هلته تر خبرو کولو بهتر عمل نشته، نو هرشی له خپل وخت سره موافق په کار ده. یعنې که کله دخبرو ضرورت وي، بیا باید خبرې وشي اوکه دخبرو ضرورت نه و، له عبث مجلسونو څخه باید ځان وساتي، د مشر، استاد، مرشد په مخکې باید بیا ونه غږیږي، هلته بیا خاموشي ادب ده.

نور ددنیا ژوند دامتحان ژوند ده، انسان چې خای، وخت اومحل وپېژني باید له هغه سره ژوند غوره کړي. په هر قدم کې باید دشریعت مکمله اتباع غوره کړي. نوبیابه دغه انسان دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په وړاندې دومره عزتمن وي چې بیا الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دده خوښه او رضا غواړي.

یوې خواته بار بار په آیت کې اورو او وینو یې چې: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ ﴾ [سورة الضحى]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: اوخامخا زر ده چې در به کړي تاته رب ستا (ای محمده) لویه برخه په آخرت کې او اختیار دشفاعت) پس راضي به شې ته

نو اوس ګورئ چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشریعت مکمل تابع ده، نو الله تعالی ورته وایي چې: زر به دې راضي کړم او بلې خوا دحضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله چې کله ده یو غلام (حضرت بلال رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) آزاد کړ نو کفارو به ویل چې ده خو له حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره احسانات کړي وو نوځکه یې آزاد کړ نو الله تعالی دده په شان کې وفرمایل چې:

﴿ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ﴿١٩﴾ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾ ﴾ [سورة الیل]

ژباړه: او نه و هیچا لره په نزد دده هیڅ نعمت احسان چې بدل یې ورکولی شي مګر له پاره دطلب درضاء درب چې ډیر لوی دی او خامخا زر ده چې دی به راضي شي (له الله په موندلو دنعماؤ دجنت او لقاء درب العزت).

یعنې داچې زر به خدای تعالی حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راضي کړي، نوحضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته به هم خدای تعالی هغه مقام ورکړي چې دی به پرې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ په لباس خدای پاک جل جلالہ فخر کوي اوملائکې ددې په شان لباس کوي

په یوه مجلس کې حضرت ابوبکرصدیق رضی اللہ عنہ حضرت نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم ته راغی ،یوه شړۍ یې له خانه تاوه کړې وه، شړۍ خوپه بدن باندې نه تم کېږي نو په هغې کې یې سوری کړی و، اوبیایې په هغو سوریو کې څه لرکې او خلي ورکړي وو، اوهغه شړۍ یې پرې تکیه کړې وه، جبرئیل علیہ السلام هم دې مجلس ته راغی، حضرت نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم ته یې سلام واچاوه، له سلام څخه وروسته یې له نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم څخه وپوښتل چې: حضرت ابوبکرصدیق رضی اللہ عنہ ولې په داسې خواره شړۍ کې ناست دی؟ نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم ورته وویل : دده چې څومره دنیا اوهستې وه د مکې معظمې له فتحې څخه مخکې یې هغه ټوله داسلام په لاره کې صدقه کړه ،پوره لباس نه لري، نو ځکه یې دا شړۍ په خان راتاوه کړې ده. نو جبرئیل علیہ السلام ورته وویل چې: زه الله تعالی رالېږلی یم ، خدای تعالی ویل چې حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ ته مې سلام وایه او ورته ووایه چې : ته ددغه فقر په حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په غصه یې ؟ نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم حضرت ابوبکرصدیق رضی اللہ عنہ ته مخ ورواړه او ورته یې وویل چې رب تعالی جل جلالہ درته سلام رااستولی دی او وایي چې په دې حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په قهر یې ؟ حضرت ابوبکر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ په ژړا شو چې: آیازه به خدای پاک جَلَّ جَلَالُہٗ ته په قهر یم ؟ زه راضي یم ، زه راضي یم، حضرت جبرئیل عَلَیْہِ السَّلَامُ نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ ته وایي چې: والله له کومه وخته چې ده رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ دغه شړۍ په ځان راتاوه کړې ده نودخدای تعالی جَلَّ جَلَالُہٗ له لوري د عرش ملائکو ته دا حکم شوی دی چې تاسې ټول دغه شړۍ واغوندئ او الله تعالی وایي چې ابوبکر ته ووایه چې که ته له ماڅخه په دغه حالت کې راضي یې نوزه له تاڅخه راضي یم.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص ۴۲۵ / ۴۲۶ ؛ کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ د نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ یو اُمتي ده،خو وختونه یې پېژندلي ، خپل حرکات، سکنات یې له شریعت سره برابر کړي دي،نوبیایې مقام داده چې الله تعالی دده رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ رضا غواړي، سلام ورته را استوي او ورته وایي چې آیا ته له ماڅخه راضي یې اوکنه ، نودا مقامات دوی ته هسې په لاس نه دي ورغلي،لوړې، تندې، قسماقسم تکلیفونه یې تېر کړي دي، نوبیاخدای جَلَّ جَلَالُہٗ دا مقام ورکړی دی.

د حضرت علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ د فقر او غُربت واقعه

حضرت علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ وایي چې: زمونږ په کور کې زما اود فاطمې رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہَا بستري نه وې چې مونږ پرې پرېوتلي وای،یو دپوسه پوستکی وُ چې د ورځې به مو په هغه باندې هغه اوښ ته چې مونږ ته به یې اوبه را اېستې وانښه اچول اود شپې به زه اوبي بي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاطمه رضي الله عنها په هغه باندې ویده کېدو، او زما له پاره ددې نه بغیر بل خام هم نه ؤ.

هغه فاطمه رضي الله عنها چې د نبي کریم صلى الله عليه وسلم دخبګر یوه ټکړه ده اود جنت دټولو ښځو سرداره ده

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۲۶/ کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې زمونږ په کور ډېرې لوږې تېرې شوې دي، له کوره راووتم چې په لار کې یو دینار پروت دی، ورته ودرېدم چې زه یې واخلم اوکه نه ؟ خوچې خپلې اود کورنۍ لوږې ته مې وکتل او څښتن یې هم نه و، نودا دینار مې راواخیست اوله خان سره مې هغه تجار ته یوور چې غله دانه یې خرڅوله، څه اوړه مې پرې واخیستل کور ته مې راوړل، حضرت فاطمې رضي الله عنها ته مې وویل چې: دا اوړه لاندې کړه اوډوډۍ ورڅخه پخه کړه چې وېې خورو، کله یې چې لندول نوله ډېرې کمزورۍ یې نشوای لندولای، د تندي وېښتان به پکې لګیدل اوله ډېرې کمزورۍ به پرمخې پرې ولوېده. بیا رسول الله صلى الله عليه وسلم ته ورغلم قصه مې ورته بیان کړه راته وې ویل: خورئ یې دا الله تعالی تاسې ته غیبي رزق در کړی.

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۰۶/ کتب خانه فیضي لاهور]

بي بي فاطمه رضي الله عنها د نبي کریم صلى الله عليه وسلم د بدن یو جز ذه، خوداسې تکلیفونه پرې تېرشوي دي چې ددې توان اوطاقت یې نه درلود چې اوړه لامده کړي. خودغه خلک و چې تکلیفونه یې وګالل اوبیاپه دنیاکې پرې الله تعالی داسې وسعت راووست چې همدا

Scanned with CamScanner

(c) [illegible]oton.com: The Digital Library

حضرت علي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وايي چې چې مونږ له رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ؤ په نس پورې به مې تيکه تړلې وه اونن ورځ زما د مال څلوېښت زره دينار زکات کېږي، دابيا په دنياکې الله تعالى داسې وسعت پرې راوست.

[حياة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۰۶ / کتب خانه فيضي لاهور]

دنبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضعي ورور حضرت حمزه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ چې په اُحُد کې توتې، توتې اوشهيد شوی دی، دکفن دورکولو په وخت کې دومره شی نه و چې دی مبارک يې پکې پټ کړای وای، يوه شړۍ وه چې د سر طرف به يې پټاوه نوپښې به يې لوڅې شوې اوچې پښې به يې پټولې سر به يې لوڅ شو، آخر يې سر په شړۍ کې ورپټ کړ اوپه پښو يې وانښه ورواچول اودی رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يې بيا خښ کړ.

نوکه وختونه ضائع تېر نه شي اود دين له پاره تکليفونه په خان تېر کړي نو بيا الله تعالى هم ډېر مهربان ذات دی. هم په دنياکې خپل دوستان ساتي، دعزت ژوند يې په برخه کړي اود شرافت مقام ورکړي، سکون او اطمينان يې په برخه شي اوهمدارنګه په آخرت کې يې هم بياپه هغومقاماتو نازوي چې بيا خداى جَلَّ جَلَالُهُ ددغه انسان رضا غواړي اودی راضي کوي.

مونږ اوتاسې که د الله تعالى احساناتو او ښېګڼو ته وګورو سره له دې چې اعمال موکوټه بلکې په هېڅ حساب دي خوبيامو هم ساتي. اوکه مونږ يوڅه اندازه په خپل اخلاص کې زياتوالى راولو اوپه خان تکليف تېر کړو نوبيا وګورئ چې د الله رحمت څرنګه په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوش کې راځي اود داسې رحمت معامله به راسره کوي لکه څرنګه يې چې له صحابۀ کرامو رضي الله عنهم او انبياء کرامو عليهم السلام سره کړې ده. خو بُنيادي خبره داده چې انسان لږ ځان ته متوجه شي اوبه ځان باندې يوځه تکليف راولي له نفس او شيطان سره مجاهده او مقابله وکړي.

د هر صحابي رضي الله عنه مقام ته چې ګوري دا مقام يې ځکه موندلی چې هغه په ځان دومره سختی تېرې کړي وي چې بل چانه دي تېرې کړي. همدارنګه د هر ولی الله مقام ته چې ګوري هغه دا برخه له دې موندلې ده چې خان يې تکليفونه ته ورحواله کړی دی.

يو صحابي رضي الله عنه مبارک وايي چې مونږ داسې وخت هم ليدلی دی چې دومره جامه به مو نشوای پيدا کولی چې څادر اويا لنګ مو ترينه جوړ کړی وی. بلکې يو لنګ به مو وو چې د کاروبار په وخت کې به مو له ځان ځخه راتاواوه، د خاورو اوخولو له لاسه مو په غاړو کې د خيرو طوقونه جوړ شوي وو. حضرت سعد رضي الله عنه خپل زوی ته وايي چې: که زمونږ هغه حالت دې ليدلی وای چې مونږ به وړې او پوستکي اغوستي وو اوچې بيابه کله باران وشو نوډير سخت بويونه به راځخه پورته کېدل لکه دمبرو له شپاله (يعني دمبرو د درو لو ځای) ځخه. اوس خو شکر دی په تاسې باندې راحت راغلی دی.

(c) kettoton.com: The Digital Library

حضرت علي رضی الله عنه څه وايي

حضرت علي رضي الله عنه فرمايي چې ما پوستکی اغوستی ؤ اوله لوړې څخه په تنګ شوم، په کور کې هم څه نه وو اود باندې راووتم. د يوه يهودي باغ ؤ اود دهوال له يوه سوري (غار) څخه مې وروکتل چې د باغ مالک له کوهي څخه اوبه راباسي او ونې اوباغ پرې اوبه کوي، نوکله يې چې زه وليدلم نو يې راته وويل چې: ای وحشی ! مزدوري نه کوې ؟ ما ورته وويل چې کوم يې. د اوبو يوه بوکه په يوه خرما باندې، نوتردې اندازې مې کار ورسره وکړ چې زه په دې پوه شوم چې اوس مې دومره خورما ګټلې دي چې زما نن ورځ او شپه پرې تېرېږي نور مې ورسره کار بس کړ. نو ګورئ په دغه صحابۍ کرامو رضي الله عنهم پورې به کفارو استهزاء کوله او نبي کريم صلی الله عليه وسلم ته به يې ويل چې مونږ ستا په دغو ملګرو باندې شرمېږو، دوی ډېر زيات فقراء او مساکين دي، نوځکه له تاسره نه کينو.

ګورئ عزتمنو ! که څوک عزت غواړي، هغه په دين کې ده. که په ظاهره سړی خيرن وي، لوڅ وي، بې کسه اومسکين وي، هرڅنګه چې وي خوچې خدای پاک جل جلاله عزت ورکړ نودغه شخص بياپه دنيا او آخرت کې له تولو نه بهتره ده. اوکه په ظاهره يې هرڅومره بنه !باس برابر وي ،خوراک او څښاک يې هم ښه وي، خو چې له خدای تعالی جل جلاله څخه ليرې وي، نوبيا له دغه انسان څخه ذليل انسان بل نشته.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو عزت په دې کې دی چې په دین پورې لاس ونیسو او که خدای مه کړه له دغه دین سره مو بې پروایي وکړه او دغه دین ته مو په درنه سترګه ونه کتل بیابه د دغه دین داحکامو له نه کتلو له امله انسان بې قدره او بې عزته کېږي. کله چې په مونږ څه تکلیف راشي نو سمدلاسه بې صبري راڅخه وشي، نو عزتمنو سړی به تکلیف تېروي بیابه کامیابیږي.

اوس زمونږ طریقه د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوې ده. نو زمونږ د قافلې دغه ستر سالار حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه چې دې مقام ته رسېدلی، مونږ مخکې وویل چې په بدن یې پوره لباس نه ؤ او د لوړې له امله یې په نس پورې تیږې تړلې وې، په کور کې یې فرش نه درلود. اوبیاتاسې ته بهتره معلومه ده چې خدای تعالی بیا څرنګه مقام ورکړ؟ نو څوک چې په خپلو اسلافو پسې روان شي، دهغوی نقش قدم او ټکلاره تعقیب کړي.

نو بیا الله تعالی دغه انسان له ناکامیو څخه ساتي او د کامیابۍ تر پولې پورې یې رسوي، خو شرط داده چې مونږ اوتاسې له ځان سره یوځه محاسبه وکړو اوخپل ځان ته یوځه متوجه شو. اوهمدارنګه له نفس او شیطان سره مقابله وکړو، نو بیا الله تعالی هم ډېر غفور او رحیم او ډېر غیرتي ذات ده. انشاء الله چې په نیمه لاره کې به نه پاتې کېږو او تر خپل منزله به که خدای کول په ډېره آسانۍ ورسېږو

(c) The Digital Library

لومړی ټوک

(۸) مجلس

د طریقت اصول او آداب

د خینو شیانو په هکله له ماځخه ډیلي ډیلي پوښتنې کېږي، نو زیاتې یې د مشائخو کرامو په هکله کېږي.

ددې پوښتنه ډېره کېږي چې که یو سالک له یوچا سره د بیعت تعلق ولري نو بیا له بل چاسره تعلق جوړولای شي او که نه، په نورو مجلسونو کې کېناستلای شي او کنه؟

نو عزتمنو د طریقت اصول دادي: څوک چې له چاڅخه بیعت وکړي، نو دده د کامیابي او ترقي ټول کار تر خپل شیخ پورې تړلی وي، دی به په خپل شیخ باندې کامل اعتماد کوي، د وظیفې په وخت کې به د خپل شیخ سره رابطه ټینګوي، اذکار به د خپل شیخ په اجازه کوي، هغه چې کوم شی ورته وښایي نوهغه به کوي. نو مطلب دادی چې له یوه شیخ سره د یو مرید اخلاص او تعلق څومره قوي شو نود غومره به دده هم کار په مخ روان وي.

اوکه داسې وي چې شیوخ ډېر شي، نوکه داسې وي چې په یوه طریقه کې وي لکه زمونږ د حضراتو مبارکانو چې کومه سلسله ده، چې په وظیفو او صحبتونو کې یې ممانعت نشته، حتی اکثره یوبل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د وظیفو د بدلېدلو اِذن هم کوي، خو له دې سره، سره به یې بیاهم اعتماد په خپل شیخ وي، هر مُرید چې اول یې له هرچاڅخه بیعت کړی وي نو کار یې ټول له دغه شیخ سره ترلی دی اوله ده ځخه جوړېږي.

خینې ملګري (مریدان) بیا داسې وي چې تعلق یې له نقشبندیې سره وي خو له دې سره سره دقادریې شریفې له شیخ سره یې هم رابطه وي، اوهغه ورته د ځینو اذکارو اجازه ورکړي چې بیا وروسته دې مرید ته تاوان کوي.

هره طریقه خپل خصوصیات (خانګړتیاوي) لري ، دهغو خصوصیاتو موافق چې سړی روان وي نو کار یې هم ډېر په مخ روان وي. زمونږ په سلسله کې خصوصاً بیا د حضراتو مبارکانو د سلسلې په ابتدائي مرحلو کې د خولې اذکار ببخي نشته، یواځې د سینې اذکار دي چې د لطائفو په نامه یادېږي. بیا د څه وخت په تېرېدلو سره دځینو اذکارو د ویلو اجازه ورکول کېږي ، تلاوتونه ، ختمونه او نفلونه هم په را وروسته وختونو کې وي. په ابتداء کې کار ټول په لطائفو باندې کېږي. اود قادریې ملګري چې دهغوی ذکر ټول په خوله دی.

اوس نو چې هغه سړي ته څه وروښیي نو زمونږ د طریقې کار یې خراب شي ، نو له دوو بیلو شیوخو ، دوو طریقو سره په یوه وخت کې کار کول اوله دواړه سره رابطه جاري ساتل په کار نه دي. بلکې یواځې باید له یوې طریقې سره کار وکړي. اوبیاچې کله یوه طریقه

Scanned with CamScanner

(c) Kotabah.com: The Digital Library

پای ته ورسېږي، نوله هغې وروسته دې بیا د دوهمې، دریمې اوځلورمې طریقې وظیفې واخلي، هغه هم دخپل شیخ په اجازه په دې کې څه ممانعت نشته.

خوداچې سړی ټول اذکار په یوه وار په مخ بیایي، نوسړی پسې رسېدای نه شي اوددې په ځای چې کار جوړ شي هغه نور هم خراب شي، نوپه دې هکله ډېر احتیاط په کار ده.

ډېر ملګري (مریدان) په بازار کې په ملنګانو پسې ګرځي، چې څوک ورته ووایي چې فلانکی ډېرغټ متصرف دی، دی به بیاله هغه ملنګ سره تعلق جوړ کړي ترڅو دعا ورته وکړي، له هغه سره ناسته پاسته شروع کړي، نوله دې څخه اجتناب (ډډه) کول ضروري دی، ځکه دلېونیانو او ملنګانو په جامه کې کله ډېرغټ خلک وي نوکه له چاڅخه د هغوی په مقابل کې کله بې ادبي وشي نو بیا بې ټول کار خراب شي.

دکابل دمتصرف دیوخلیفه صاحب سره چلند

دحضرت نورالمشائخ صاحب (شیرآغا فضل عمر) (قدس الله سره) دوردګو یو خلیفه صاحب ؤ هغه قصه کوله چې ما له حضرت صاحب مبارک څخه پوښتنه وکړه چې د کابل متصرف څوک دی؟ ده مبارک راته وویل چې: څه پرې کوي؟ خو په دې خبره مې ډېر تیګار وکړ، آخر یې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو موچي ده، د ونې ښېخ ته ناست ده اوهغه د کابل متصرف ده زه ورغلم او بوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې وربانديې جوړ کړ. بيامې دوهم ځل ور واچاوه چې دا خو دې سم نه دی جوړ کړی، زه دده حوصله معلوموم چې په متصرفينو کې څومره حوصله وي؟ دړې ځلور ځله مې بوټ وربانديې وګندلو بهرته به مې خلاص کړ خوده به هېڅ غوصه نه کوله. بل کال مې بيا حضرت صاحب مبارک ته ډېرې زاری وکړې ترڅو د کابل متصرف راوښيي ، بيا يې راوښود چې په فلانکي ځای کې يوسړی ده او هندوانې خرڅوي، سپينه خولی يې په سر ده. هغه ته ورغلم او ورته مې وويل چې يوه هندوانه راکړه، هندوانه يې چې راکړه ما بهرته ور وويشتله چې دا خو روغه نه ده، ده هندوانه راسره تاو کړه او وربانديې وې ويشتم چې زه خو څه موچې نه يم چې هغه به دې په عذاب کړاوڅه به يې نه درته ويل.

اوس نو دلته په خپلو کيفياتو کې فرق وي. په چا کې د حلم صفت غالب وي، په چا د جلا ليت صفت غالب وي. نوله داسې خلکو سره تعلق جوړول تاوان لري.

دلته زمونږ ډېر ملګري دي چې د وظيفو په لين کې يې کار ډېر خراب وو او حالانکه ډېرې ښې وظيفې يې وې. بيايې ويلي وو چې دلته ملنګ وو او له هغه سره يې وظيفې کړې وې، د ليونې په لباس کې وو او راته ويل به يې چې راځه وظيفې سره وکړو، نو هغه سره به يې وظيفې کولې نو ټول کارونه يې سره خراب شول.

Scanned with CamScanner

(c) k...on.com: The Digital Library

نوپه خپل شیخ باندې اعتماد کول، دهغه له دستور سره موافق ژوند کول ، د اصولو مطابق ژوند کول دا د طریقت له پاره بنیادي او اهم رکن دی.

ادب : دوهمه غټه اومُهمه خبره داده چې په طریقت کې باید انتهائي ادب وي. څکه په اسلام کې ادب خورا غوره او ښه شی دی، دین ټول له ادب څخه عبارت دی (**الدین کله ادب**).

خینې خلک په ډېره غټه غلط فهمي کې واقع دي، هغوی دهرچا په اړه خبره کوي، نسب ته هیڅ اعتبار نه ورکوي ، لکه دا د وهابیانو مسلک هم ټول دغسې دی چې کوم آیاتونه د یهودو د آباؤ او اجدادو په هکله راغلي دي چې مونږ دهغو شیانو متابعت کوو چې زمونږ پلرونه په هغو باندې روان وو.

نودوی په دې دلیل نیسي چې د ګُمراه پلار ته خو څه اعتبار نشته. د قرآن کریم څخه ثابته ده چې نسب ته ډېر اعتبارنشته. نه ! بلکې نسب ته ډېر اعتبار شته ، په قرآن کریم ثابته ده. د حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ اود حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ په واقعه کې دي هغه یو دېوال چې رنګېده نو حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته دعلم لدُني په واسطه امر وشو اوهغه دېوال دواړو جوړ کړ : موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ اعتراض وکړ چې ته دداسې خلکو دېوال جوړوې چې مونږ ته یې ډوډۍ هم رانکړه ، خو وروسته له فراقت څخه چې کله حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ځواب ورکاوه ورته وایي: ﴿ وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحًا﴾ [سورة الكهف آیت:۸۲] ژباړه : او ډ پلار د دوی صالح .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې دلته یتیمان وو ، دهغوی پلار یو نېک سړی و،تفسیر جلالین [ج: ۲/ص: ۲۵۱] او رسائل ابن عابدین [ص: ۶] لیکي چې : په اوومه پېړۍ کې یې نېک سړی تېر شوی و، دهغه د احترام له امله الله تعالی خپلو دوستانو ته امر کوي چې دېوال یې جوړ کړئ چې هغه خزانه یې ضائع نه شي. او داچې نسب ته اعتبار نشته هلته چې عقیده بدله وي ، پلار مسلمان زوی کافر، زوی مسلمان پلار کافر، نو په هغه ځای کې بیا ګټه نشته. کله چې دواړه مسلمان وي، که په اعمالو کې فرق موجود وي هم یوبل ته ګټه شته. لکه چې په قرآن کریم کې رب تعالی فرمایي: ﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتۡهُمۡ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلۡحَقۡنَا بِهِمۡ ذُرِّيَّتَهُمۡ وَمَآ أَلَتۡنَٰهُم مِّنۡ عَمَلِهِم مِّن شَيۡءٖ ... ﴾ [سوالطور آیت ۲۱]

ژباړه : او هغه کسان چې ایمان یې راوړی دی او متابعت یې کړی وي د دوی اولادونو د دوی په ایمان سره نو پیوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی او کم به نه کړو موږ دغو (پلرونو) لره له جزاء د) عملونو د دوی هیڅ شی.

یعنې په جنت کې چې کله اولاد د جګې مرتبې ځښتن وي اوپلار یې دغومره اعمال نه وي کړي نود اولاد د احترام په خاطر ورسره یوځای کړي. کله مور اوپلار دېر صالح اونېک انسانان تېر شوي وي، خو له دې سره اولاد هم مسلمان ده مګر نېک عمل یې کم ده، نوبیادجنت هغې درجې ته چې هلته یې مور اوپلار دي دی هم

Scanned with CamScanner

(c) [illegible] Digital Library

دهغوی په واسطه هغې درجې ته رسیږي. په خپله الله تعالی فرمایي: (پیوست به کړو مونږ په دوی پورې اولاد د دوی) نوک نسب ته اعتبار نه وای نوبیا زوی ولې هغې مرتبې ته رسیږي په کومه کې یې چې پلار قرار لري. او الله تعالی دهغوی دخوشالولو په خاطر باندې په ده هم رحم وکړي.

د مشائخو کرامو له نسبونو سره احتیاط په کار ده

ډېر ملګري داسې وي چې دمشائخو کرامو اود استاذانو د نسبونو په هکله طعن اوبدې بیانوي. که سوچ وکړو چې آخر ددې مجالسو څه فائده ده چې مونږ خاص کر د خپلو مشائخو د اولادونو په عملونو اودهغوی په کارونو کې بې ځایه مصروف او خبرې کړو، غیبت ده او کنه؟ که بالفرض زمونږ د استاد زوی بې لارې دی کم ترکمه مسلمان خو ده، بې لارې ده بیاپه ځانګړي ډول چې د استاذ زوی شي ددې عیب بیانول په حقیقت کې غیبت ده اوکنه؟ غیبت خو همدې ته ویل کېږي چې په یوچا کې یو عیب موجود وي اوته یې بیانوي اوداچې ته یې په حقیقت خبر هم نه یې اودبل په خوله لګیا یې، په خپله دې نه څه لیدلي، نه دې له نږدې ورسره ناسته پاسته کړې، دده اخلاق درته معلوم نه دي، په عقیده یې خبر نه یې، تقوی او دیانت دې دده نه دی لیدلی، نویواخې دچا په ویلو باندې په دغو غټو نسبونو پسې غږیږې او له دې سره سره دا ملګري طالبان هم وي، شاګردان یې هم وي، مریدان یې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په خپله دا ملګري وينو چې کله څوک داسې بې ځايه خبرې کوي نوپه هغې سره نور ملګري ډېر سخت خفه کېږي، خکه چې دا خو په حقيقت کې دخپل خان په هکله خبرې کوي.

دا چې سړی ترقي نه شي کولای دهغې بنيادي علت زمونږ دغه پورتنی کمزوري ده.

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دخپلې اولادې (سيدانو) په هکله وايي چې: نېک يې ستاسې دي. يعنې تاسې ورځخه فائده اوګټه پورته کړئ. که سيد عالم اوملا وي نو سبق ورځخه وواياست، که پير وي نو وظيفه ترې واخلئ ، دم او تعويذ پرې کوئ ، يعنې تاسې ته يې ګټه رسيږي. خو په بدو يې زه خفه کېږم . نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي چې که زما په اولاد کې مثلاً يوسړی د اعمالو په لحاظ کمزوری و نوکه تاسې په دغه شخص پسې بد وايئ، دده په حق کې پوچ الفاظ کاروي نوزه پرې خفه کېږم.

درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لخوا ديوسيد اوبزرګ ملامتي

د يوه ولي الله واقعه په يو کتاب کې رانقل شوې ده چې : په لاره روان وو، ډېر مريدان ورسره دي، نو يوهلک چې دنسب په لحاظ سيد ؤ په مخه ورغی ، دې هلک دي ولی الله ته وويل چې: ای د بزګر زويه ! تاځه دبدبه شروع کړې ده ؟ نسب زما لوړ دی، زه سيد يم او خلک په تاپسې ډلې ډلې روان دي، نو هغه په مقابل کې ورته وويل چې: ماستا د پلار لار خپله کړه (يعنې زه د نبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په لاره روان یم ، نوځکه الله تعالی په ما کې دا خصوصیت اوځانګړتیا پیدا کړه چې خلک مې تابع دي او تازما د پلار لار نیولې ده (چې هغه بزګر، دهقان او جولاؤ) نو ځکه خلکو مخ درځخه ګرځولی او ته یوازې پاتې یې.

د شپې دغه ولي نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې ولید چې ورته په غوصه او ورځخه خفه ده، چې زما د نسب په اړه دې ولي بې ادبه الفاظ استعمال کړل، چې تا زما د پلار لاره نیولې ده چې هغه بزګر دی؟ او سید هلک هم نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې وینې چې هغه ته هم په غوصه دی چې زما د دوست او ولي په حق کې دې ولې بې ادبي وکړه چې (ای د جولازویه) . تا څه دعوه ورسره شروع کړې وه؟

سهار دواړه یو بل ته په معذرت ور روان دي چې په مخه سره ورغلل او یو بل ته عذر کوي ، ځکه خو هر یوه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب لیدلی او عتاب یې ورته کړی وو.

زمونږ د هر ملګري داسې مجلسونه کوي او زه یې ورځخه اورم، دا خبرې ددې له پاره کوم چې زړه مې دربانديخوږږي،له داسې بې هوده مجالسو ځخه ډډه وکړئ،خپلو اعمالو اوکردار ته متوجه شئ چې یو سړی طالب هم وي اوملا هم شي داخپل ژوند په شریعت نه شي برابرولای خپل ځان نه شي برابرولای، خپل اهل اوعیال نه شي برابرولای، نو بیا ددنیا په خلکو پسې غږېدل کوم کمال ده ؟ آخر ضرورت څه ده چې په غټو نسبونو اوپه استاذانو کې یې ډوډۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیشته کړې وي. دهر ملګري راځي سره له دې چې په مونږ باندې جسماني تکلیف هم وي بیایې هم برداشت کوو چې که یوچاته مو فائده ورسیږي،خوددغه مجلس نه چې دا ملګري پورته شي نوبیا وایي چې دا خلیفه صاحبان داوایي ، دفلاني کار خلاف دي، د فلانکي کار داسې دی، او حال داچې دوی به مریدان وي، شاګردان به وي، درس ته به درته را روان وي، لاس به دې مچوي، نوآیا دا منافقت نه ده چې یوچاته د شیخ اواستاد په سترګه ګورې او وروسته بیا ورپسې غږیږي، کوم شرعي دلیل به هم درسره نه وي. نوداسې ملګري باید عبرت واخلي.

د مشانخو غیبت سړی له فیوضاتو او نورو ګټو بې برخې کوي

مسئله داده چې ترهغه سړي لوی دَوُس نشته چې په پیر اومرشد کې یې څوک غږیږي او دی ورته صبر کوي اودهغه غیبت ته یې غوږ نیولی وي. دیوچا په شیخ اویاهم استاد باندې طعن کیږي دی ورسره ناست وي، غوږ یې نیولی وي داډیره لویه بې غیرتي ده. ځکه په قرآن کریم کې الله تعالی رسول الله ﷺ ته وایي چې: ته له یهودو سره په داسې وخت کې مه کښنه چې دوی په قرآن کریم مسخري کوي، ځکه که په دغه حالت کې ته ورسره ناست یې ، خپله که غیبت کوې اوکنه ، بې ادبي کوې او کنه خو چې دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی توک

وربانديې لګيا وي نوکه د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ عذاب راغی ته به د ورسره ختم شې، ځکه ته هم په دغه بې دينۍ کې ورسره ګډ يې

نو چې د استادانو او مشائخو غيبت کېږي او ملګري ورسره ناست وي نوکه دی دَوُس نه وي نو ورته ودې وايي چې نور د مجلس مه کوه دايوه بنيادي خبره ده، ځکه چې دين له ادب ځخه عبارت دی، علم ټول ادب ده، چې په دين کې بې ادبي راغله نوله سره تر پايه يې کار خراب شو. يواځې له پير او مرشد سره د ادب خبره نه ده، بلکې په دې خبره باندې بايد ځانونه پوه کړو چې له انبياء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام سره ادب، له کتابونو، اولياء الله ؤ، علماء کرامو، خانقاوو، مساجدو، مدارسو، بلکې له هر شعائر الله سره بايد دادب پوره پوره خيال وساتل شي. اوهمدا د دين فيصله ده.

الله تعالی فرمايي: ﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾﴾ [سورة الحج]

ژباړه: داحکم مو واورید (يا امر هم دادی چې تيرشو) او هر چا چې تعظيم وکړ دعلا ئمو د (دين د) الله چې دحج افعال، دهدايا ؤ ځربول او نور عبادت دی پس بېشکه دا (تعظيم) له (افعالو د خاوندانو د) تقوا دزړونو دی.

يعنې تاسې وګورئ چې بيت الله ده، د صفا مروی غونډی يې دي، دمقام ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَام په خای تيره ده، اوتاسې يې وينئ چې مونږ يې احترام کوو، مونږ يې په عزت کولو مامور يو، ځکه چې دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای جَلَّجَلَالُهٗ حکم ده چې دا د دین یو شاخ ده، د دین له شعائرو څخه ده خکه یې په احترام مامور یو. سره له دې چې هغه مکلف نه ده خودچا له وجې چې دغه ځای مشرف شوی دی نودهغه ځای ادب په مونږ باندې فرض دی. نوبیاچې انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ دوست وي، دخدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ د اولیاوو له ډلې څخه وي دهغه ادب خو په طریقهٔ اولی ضروري ده.

د سُوءِ خاتمې (بدانجام) علامه

دا کتابي مسئله ده چې الله تعالی د یو چا د سوء خاتمې اراده وکړي نو هغه شخص به په اولیاء الله ؤ پسې بدې ردې خبرې شروع کړي، د اولیاء کرامو په طعن (بدو ویلو) چې څوک بوخت شو نودا ددې نښه ده چې ددې انسان خاتمه خرابه ده. نودا مجالس بار بار اورو، دا ملګري باید له داسې مجلسونو څخه ځان وساتي، چې په هغوی کومه فائده مرتبه نه وي. که یوه دیني خبره دیو چا په ګناه پورې معلقه وي بیان یې کړئ څه ممانعت نشته. د صحابه کرامو رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ په باب کې د عقائدو مسئله داده چې که دصحابهٔ کرامو رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ ګناهونه په دې نیت رانقل کړې چې ددین مسئله ورپورې تړلې وي دا روا دي، مثلاً اصول وایي چې یو سړی د واده څښتن ده اوزنا یې وکړه نودا سړی به په تیرو باندې رجم کېږي لکه حضرت ماعز رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ، نوهغه دی د ضرورت له امله یې په مثال او حجت کې د صحابي رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ عمل ذکر کړی دی. اوددغه

Scanned with CamScanner

(c) kutabton.com: The Digital Library

صحابي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ په باب کې نبي کريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې داسې توبه يې واهسته که په ټولو عربو تقسيم شي نو د ټولو له پاره دغه يوه توبه کفايت کوي. اوس يې ګناه پاتې ده ؟ ولې الله تعالى ند دي ويلي چې: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ ا سورة مجادله آيت ۲۲ ا

ژباړه: راضي شو الله تعالى له دوى څخه (په طاعت سره) او راضي شول دوى له الله تعالى څخه (په موندلو د جنت) .

نوکه د دين ديوې مسئلې اثبات پرې کوې دا صحيح ده، نور دده په شخصيت کې به مداخله نه کوې. دهغو توبه الله تعالى قبوله کړې ده، که د دين له مسئلې پرته يې نور شخصيت بې ځايه ځپړې نو دا شخص بيا داهل سنت والجماعت له عقيدې څخه وتلى دى.

د احاديثو فيصله ده چې په اسلافو (صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ، تابعينو، تبع تابعينو) پسې بدې خبرې کوونکى انسان له (ناجيه) فرقې څخه وتلى دى اوپه هغو نورو (۷۲) جهنمي فرقو کې داخل دى. نو د صحابهٔ کرامو .تابعينو اوتبع تابعينو څخه رانيولې تر نن عصر پورې مونږ ته دادب حکم دى اوددې حکم پوره پوره متابعت په مونږ لازم دى نوبايد چې دې خالېګاه ته وډېر متوجه شو.

نېک خلک په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي

د حضرت نورالمشائخ صاحب مبارک په وخت کې دده مبارک د مدرسې اوښان وو .نو کله چې به يې له خلکو څخه غنم راټولول

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودغه اوښان به يې ورلېږل، هلته به دهري منطقې خپلو خپلو علماوو دا غنم راټول کړي وو اوبيابه يې مدرسې ته راوړل.

يوه کلي ته يې دغه اوښان ورلېږلي وو او کليوالو د شپې له خوا دغه اوښان نار (وړې) ترلي وو، سهار چې هغو اوښښو غنم راوړل نو حضرت صاحب ته يې شکايت وکړ چې د فلانکي کلي خلکو زمونږ اوښانو ته خوراک نه دی ورکړی او وړې يې درولي وو نوحضرت صاحب دهغې سيمې علماء راوغوښتل او ورته په قهر شو چې تاسې مدرسه پېژنئ او اوښان يې نه پېژنئ. اوس داچې حضرت صاحب پېژنئ اوخليفه يې نه پېژنئ ، حضرت صاحب پېژنم اودهغه زوی يا لمسی نه پېژنم.

څوک چې په اولياء کرامو پسې غږيږي ګستاخي او بې ادبي يې کوي نو دوی دې په دې پوه شي چې ددې مبارکانو د ګوذار او څپېړې آثار بيا تر څېره وخته وي.

د حضراتو لخوا ديوملا صاحب وهل

حضرت محمد امين جان آغا صاحب ماته ويل چې : په پخوا وختونو کې زمونږ په طريقت کې داسې وو چې مازديګر به مو ختم کاوه، له ختم څخه وروسته به يې غږ وکړ چې فلانکی خليفه شو اولقب يې دادی. نو يو سپين ږيری عالم و، دحضرت صاحب مريد هم وو، خوپه عام مجلس کې به يې دا خبره کوله چې ماته دا معلومه شوه چې فلانکی خليفه شو او لقب يې دا شو . نو محمد

Scanned with CamScanner

(c) [illegible]ton.com: The Digital Library

امین جان آغا صاحب وایي چې: زه د نورالمدارس مدرسې ته تللی وم، نو د شپې مې خوب لیده چې زه او حضرت صاحب مبارک د مدرسې د لویې دروازې سره ولاړ یو، نو ومې لیدل چې هماغه سپین ږیری عالم د مدرسې په دروازه راتنوت، کله چې مونږ ته رانږدې شو نو حضرت صاحب ماته امر کوي چې: (بزن و بگش این خبیث را) ویې وهه اوله مدرسې څخه دا خبیث وباسه، د طریقت رنګ یې بد کړی دی، نو دی وایي چې زه ادب کوم چې سپین ږیری عالم ده، له لاس څخه یې ونیسم چې ویې باسم، نو حضرت صاحب بیا راته په غوصه شو چې زه درته وایم چې وهه یې اوته یې نه وهې نودی وایي چې یو څو څپیړې مې په مخ وواهه، سهار چې راویښ شوم نوپه هغه خاصه کوټه کې (چې په سلام خانه مشهوره وه) ناست یم، نوپه دغه سوچ کې یم چې دغه دې څرنګه عجیب خوب ولید. چې هغه سپین ږیری عالم اودحضرت صاحب مرید، او دلته ماته حکم داسې وشو چې وهه یې ګورم چې یوڅو دقیقې وروسته سړی راغی پارچه یې راوړه چې فلانکی عالم وفات شوی ده، تاسې یې جنازې ته غوښتې یې.

دحضراتو په راتګ دزمکې ښوریدل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب قصه کوله چې دتحریک په وخت کې د غزني څخه راروان شو د (ښرنې) په لوري په یوه دښته کې چې چول بیابان ده. چې ګورو چې د سړک په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کوچی ښځه ولاړه ده او لرګي یې تر شا نیولي دي، کله چې مونږ ورته راورسېدو نودا لرګي یې زما د موټر مخې ته واچول، موټروان ته مې ویل چې موټر ودروه کېدای شي چې داسپین سري ښځه څه عذر ولري، موټر مو ودراوه. زه ورکوز شوم پوښتنه مې تري وکړه چې موري خیر خو به وي؟ دې راته وویل چې ما تاته مېلمستیا کړې ده، که له ماسره ډوډۍ ته ولاړ شې، ما یوې او بلې خواته وکتل چې دلته خو نه کور اونه کلی شته،نو ماورته وویل چې موري کور دې چېرې دی ؟ دې راته وویل چې ددغې غونډۍ نه ها خوا له مونږ سره دري (۳) موټرونه وو، نو یوځه ملګري مو دغلته پرېښودل او نور په پښو ورسره روان شو، دوه ساعته مو په پښو مزل وکړ، هلته چې یوې کېږدۍ (خیمې) ته ورسېدو نو له شوروا او غوښو څخه یې ډک لوښي اېښي وو، نو ډوډۍ مو وخوړه اوبیا مې تري پوښتنه وکړه چې موري ! تا عام خیرات کړی وو اوکه زمونږ په رابطه چا خبر درکړی وو ؟ نو دې راته وویل چې کله ته له غزني څخه را روان شوې نو څمکه په حرکت شوه ، نو زه وپوهېدم چې دحضراتو مبارکانو یوځوک په دې لاره را روان دی، نو مادغه تیاری له مخکې څخه درته کړی ؤ.

نو محترمو ملګرو که غواړئ چې سعادت مو په برخه شي نو بیا له دغسې بې خایه غیبت او بې هوده مجالسو نه ترځو مو چې وس او توان وي خان وساتئ ! اوکه نه خدای مه کړه بیابه مو دنیا او آخرت خراب وي.

Scanned with CamScanner

(c) k[illegible].com: The Digital Library

داولیاء کرامو سره دګستاخي انجام

د دیرې د علاقې یو خلیفه صاحب چې حاجي هدایت الله نومېږي د قادریه سلسلې پیر اوپه نقشبندیه کې د(جناب شیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی) مرید دی؛ هغه قصه کوله چې یووخت زه دخپل مرشد د لیدلو له پاره سوات، علاقې ، ته تللی وم اوپه خانقاه کې یې ناست وم، د مازدیګر ختم مو کاوه چې یو عالم ډېر زیات ژړل، له ختم نه وروسته ما له خپل مرشد څخه پوښتنه وکړه چې دا عالم ولې داسې بده ورځ شروع کړې ده او ژاړي ؟ نو مرشد مبارک راته وویل چې ورشه په خپله تري پوښتنه وکړه، زه ورغلم او تري ومې پوښتل، نوهغه راته په ځواب کې وویل چې؛ زه له یو داسې استاد سره له ډېره وخته راهیسې شاګرد وم چې هغه به د اولیاء الله کرامو بې ادبي او ګستاخي کوله او مونږ هم په دغو مجلسونو کې ورسره شریک وو، د وخت په تېرېدو سره زمونږ دغه استاد مریض شو اوپه اوږه (ولې) یې غټه دانه راوختله، له دې څخه به یې سخته تبه هم وه، دوه درې ورځې ملګرو انتظار وکړ، نو بیا استاد راته وویل چې نور تاسې ته اجازه ده چې له ماځخه ولاړ شئ! نور ټول ملګري ولاړل او ما ورته وویل چې زه نه ځم، یوځه وخت وروسته داسې پېښه شوه چې دغه استاد به له مابنام څخه تر سهاره پورې ډېر په تکلیف اوپه سخته تبه کې وو، ټوله شپه یې په رنو سترګو تېره کړه، کله چې سهار شو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو یوځه سترګه یې سره ورغله او ماته موقع پیداشوه اود اوبو د چینې په لوري روان شوم، هلته مې چې له اوبو څخه لوښی ډک کړ، نو کتل مې چې د غره له طرفه نولس (۱۹) نفره ډله راواوښته چې سپینې جامې او سپین پټکي یې په سر دي، ډولونه هم ورسره دي، شپېلۍ یې په خولو کې نیولې وې اوزما د استاد دکور په طرف ورغلل اوپه کور یې ورننوتل. نوماته ډېره سخته غوسه راغله چې توله شپه ناآرامه وه، اوس چې په آرام شو نو دوی ورته له ډولونو سره راغلل. نو ماورته را منډې کړې، زه چې ترڅو ور رسېدم دوی ببرته راوګرځېدل اوپه کومه لاره چې راغلي وو په همماغه ببرته په لیکه روان شول، زه چې استاد ته ورننوتم، له ده څخه مې پوښتنه وکړه چې خدای دې دوی هلاک کړي داڅوک وو چې ډولونه او شپېلۍ ورسره وې اوتاته راغلل؟ نو استاد په ژړا شو او راته یې وویل چې: دا شیطانان وو، زماڅخه یې ایمان یو وړ، نوماته یې په غصه سره وویل چې: زماله کور څخه ووخه ماچې ورته وکتل نو خوله یې دومره زیاته وازه شوه چې دننه یې په ستوني کې د کفر الفاظ ښکاره شول، دا الفاظ ماپه خپلو سترګو ولیدل او لږ ساعت پس زما دغه استاد مړ شو.

نو زه ډېرزیات ډاریږم چې ما دخپل استاد حال ولید، څکه ماهم د اولیاء الله کرامو ګستاخي کړې ده نو څکه ژاړم.

نو باید له دغسې واقعاتو څخه سړی پند واخلي اود اسلافو او مشائخو کرامو او اکابرو سره باید چې سړی په زړه کې هم د بې ادبي نیت ونه کړي.

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۹) مجلس

داهل السنت والجماعت دعلماوو عقیده

په (المهند علی المفند) نومي کتاب چې د ديوبند د اکابرو عقائد دسوال او ځواب په ډول بيان شوي، په هغې کې يولسمه پوښتنه د ديوبند له اکابرو څخه د طريقت په باب کې شوېده چې: طريقت د مشائخ کرامو يا ددوی له قبرونو څخه، يعنې د ژوندیو اولياء کرامو د سينو اود قبرونو د ارواحو څخه چاته څه فائده رسېدلی شي اوکه نه ؟ ددوی په بيعت کې انسان کوم يوکمال ترلاسه کولای شي او کنه ؟ دا بيعت ضروري ده او که يه ؟

نو دوی ددې سوال په ځواب کې ليکلي دي چې : داکابرينو د ديوبند دا رايه ده چې د اولياء کرامو له سينو او قبرونو څخه هغه څوک چې دوی ته عقيده لري، له دوی سره يې تعلق او تړاو وي، نو هم يې ورته په ژوند کې فائده رسېږي او هم پس له مرګه ددوی له قبرونو څخه فائده ورته رسيږي، ددوی د صحبت په اثر دغه انسان کمال ته رسيږي. له دې امله د ديوبند د اکابرو دا عقيده ده چې هغه څوک چې په ضروریاتو د دين خبر وي چې دا د تصوف له پاره هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط دی، نوبیادغه شخص ته بیعت کول اوپه دې طریقه کې خان داخلول انتهائي ضروري او ډېر مفید کار دی.

خوله داسې پیر څخه بیعت کول چې هغه له شرعي علومو څخه خبر اوپه شریعت هم برابر وي، له اسلافو سره یې مینه اومحبت وي، نوله دغسې یو مرشد سره بیعت کول ډېره ګټه لري اوکه چاته دا موقع نه پیدا کېده چې داسې یو پیر پیدا کړي چې دامخکنۍ خانګړتیا او صفتونه نه وي پکې نو نفس په ښه عقیده په دغه طریقه کې داخل شي، یعنې له دې طائفې سره مینه اومحبت ولري داهم لوی سعادت دی، ځکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ «اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ» ﴾ [صحیح المسلم / ج ۱ / باب المرء مع من احب رقم الحدیث ۲۶۴۰] یعنې انسان به په قیامت کې له هغه چاسره یوځای کېږي چې له چاسره یې په دنیا کې علاقه او مینه وه. خودا خبره ضروي ده چې مرید به هم ددین په علومو اود دین په ضروریاتو خبر وي چې بیعت کوي هغه به هم له یوداسې چاڅخه کوي چې هغه په شریعت برابر وي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص ۳۸/۳۹]

د اولیاؤالله وود قبرونو ژوند د نیاوي برزخي دی

د قبرونو په هکله یې عجیبه خبره کړې ده چې دانبیاء کرامو علیهم السلام په باب کې هم د اهل السنت والجماعت اود دیوبند د

(c...tion.com: The Digital Library

بزرګانو داعقیده ده چې دوی ژوندي دي اوهمدارنګه شهداء او اولیاء الله هم ژوندي دي، خو ددوی ژوند برزخي نه دی، فقط دنیاوي ژوند یې برزخي دی. یعنې په قبرکې چې څومره خلک کښنودل شي که مسلمان وي که کافر نو ددغو تولو ژوند برزخي وي، ځکه چې د روح تعلق له بدن سره پیدا کېږي، چاته به اجراو ثواب وي، اوچاته به عذاب ورکول کېږي، نودغه درک خو هرڅوک کړای شي، نوپه دغه اندازه ژوند ته برزخي ژوند ویل کېږي. دا دمسلمان اوکافر دواړو له پاره شته، چې سوال او جواب به ورسره کېږي، نو معلومه شوه چې ژوند لري، ځکه ده ته ثواب یعنې راحت پرې ورکول کېږي، یا داچې تکلیف او عذاب ورکول کېږي هم په دواړو حالتونو کې پرې پوهیږي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص ۳۸/۳۹]

خو دانبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، شهداوو او اولیاء الله دنیاوي ژوند برزخي دی، برزخي ژوند په دې معنی چې من وجهٍ داسې ژوند دی لکه د دنیا ژوند، په صریحو احادیثو ثابت دي چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ولید چې په قبر کې په لمانځه لګیا وو، داچې په قبرونوکې په لمانځه لګیا وي اوعبادت کوي دا ددغې دنیا د ژوند حیثیت لري، وجود لري، تیتیږي یا پورته کېږي، حرکات او سکنات پکې راځي. او هغه برزخي ژوند کې دا طاقت نشته چې هغه سجده کوي، یا تیتیږي پورته کېږي. یواځې لکه د لمر چې له ځمکې سره تعلق دی چې په ګرمي او یخ یې سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي. لمر په ځلورم آسمان کې دی مونږ دلته په ځمکه کې په دې پوهېږو چې یا ګرمي ده اویاهم یخ دی.

نود امړی هم دغومره په راحت او درد پوهېږي ،مګر نور د برزخي ژوند راجګېدل یا تېټېدل نشته، لمونځ یا عبادت نشته، دا د دنیاوي ژوند خاصیت او خانګړتیا ده.

خو له دې سره سره بل طرف ته ددغو مبارکانو ژوند برزخي هم ده، خوراک، څښاک او قضاء حاجت نشته، دغه ژوند ته بیا ددوی حاجت نشته. نو چې ددوی یوځل دنیاوي برزخي ژوند شو ، لکه په دنیاکې چې ژوندي وي ، خلکو ته یې ګټې رسېږي، ددوی په مجلس، په توجه ، په صحبت، ددوی په دعاګانو ډېر کارونه جوړېږي، همدغسې په قبر کې یې هم فائدې رسېږي، ځکه ژوند یې ددنیا دژوند په څېر شو.

له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !

لکه مرقات شرح مشکوة ، احیاء العلوم ، فتاوی واحدیه؛ دا ټول لیکي چې که له چاڅخه په ژوند کې د فائدې اوګټې اخیستنې توقع وي نو پس له مرګه هم ترې توقع کېدای شي. مونږ چې یوچاته ورځو دا امید او عقیده لرو چې دده ددعا په برکت به زمونږ دا مشکل خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ حل کړي، دده په صحبت او مجلس به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ مونږ اصلاح کړي. داچې په ژوند کې یې دا فائده

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

رسیږي، نو کتابونه لیکي چې پس له مرګه یې هم دغسې فائدې رسیږي. وجه یې داده چې داسې ژوند یې دی لکه دغه دنیاوي ژوند. خو برزخي ژوند ورسره ملګری شوی دی، له همدې امله لکه په ژوند کې چې د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې کوم آداب ترسره کېدل نو پس له مرګه به هم همغسې آداب وي اوبیا همدغسې له اولیاء الله رَحِمَهُمُ اللهُ سره.

په دغه سلسله کې چې دغسې سړی دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک زیارت ته ورځي آیا د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به کوي اوکه دجومات ؟ وهابیان وایي چې مدیني منورې ته تګ یواځې او یواځې د جومات په نیت روا دی اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیارت نیت به نه کوي ؛ ځکه چې په هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې خو ژوند نشته. هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیاځخه نقل شوی دی.

دوی په دغه حدیث مبارک دلیل نیسي: (لَاتُشَدُّوا الرِّحَالَ اِلَّا اِلٰی ثَلٰثَةِ مَسَاجِدَ) یعني دریو مسجدونو ته تګ شته چې مکه معظمه (مسجد حرام) مدینه منوره (نبوي مسجد) بیت المقدس (مسجد اقصی) نود جومات په نیت به نبوي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مسجد ته ورځي نه د زیارت په نیت.

مګر زمونږ د اهل السنت والجماعت د دیوبند د علماء کرامو دا عقیده ده چې هلته به خاص د زیارت په نیت ورځي، پاتې شو د جومات فضیلت هغه تبعاً دی، چې هلته سړي ته پیداکېږي خو قصداً به د زیارت په نیت ورځي. ځکه چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايي: ﴿ من جاء نی زائراً لا تحمله حاجة الا زيارتي كان حقاً علیَّ أن اكون شفيعاً له يوم القيامة ﴾ (المهند على المفند (السؤال الاول والثانی) ص: ۲۹/۲۴)

ژباړه څوک چې زما زيارت ته خاص دزيارت په نيت راشي بل څه حاجت يې نه وي نو زما شفاعت دهغه په حق کې واجب دی.

وايي د جومات نيت دې هم ورسره وشي، دا خوځه ناروا نه ده، داجومات ته چې شرافت الله تعالى ورکړی د څه له امله يې ورکړی ؟ دايې د نبي کريم ﷺ د مبارک وجود له امله ورکړی، وايي هغه ځاوره چې دده ﷺ له مبارک وجود سره لګيدلې ده تر کعبې شريفې او عرش عظيم بهتره او غوره ده، نوهغه ځاوره خو اوس هم په هغه جومات کې شته. نودا شرافت چې د نبي کريم ﷺ دوجود مبارک څخه دده په حيات کې دغه جومات ته خداى پاک ﷻ ورکړی ؤ نوددده ﷺ له انتقال نه وروسته هم هغه وجود مبارک خو يې په هغه خای کې موجود دی.

حضرت عبدالرحمن جامي رحمه الله چې يو لوی ولي تېر شوی دی په کتاب کې ليکلي دي چې يو کال په دغه کال باندې چې ده حج کاوه، نو مدينې منورې ته نه ولاړ ، دوهم کال بيا مستقل دمدينې منورې په نيت ولاړ ، د نبي کريم ﷺ د زيارت نيت دومره مفيد ده. نوکله چې په دوی ﷺ کې هغه حيات دی نوزيارت ته هم په دغه نيت باندې تلل دي.

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

د زیارت په وخت کې مخ کومې خواته کول پکاردي؟

کله چې یوڅوک روضې مبارکې ته درېږي نو مخ به د قبلې په لوري ګرځوي اوکه مخ به یې د زیارت طرف ته وي ؟ نوپه دې ځای کې یې زمونږ د احنافو فقهي علماوو یو قول داسې دی چې مخ به د کعبې شریفې په لوري وي او شاه به ده ﷺ ته ګرځوي، خو له دې سره دا هم بیاوایي چې : احسن ، اصح او افضله خبره داده چې مخ به روضې مبارکې ته ګرځوي. اوس هلته په مدینوره منوره کې وهابیان سړی نه پرېږدي چې د نبي کریم ﷺ زیارت مبارک ته مخ کړي او وایي چې دا شرک دی.

خو د احنافو دغه عالم بیا وایي چې دا بې ادبي ده چې څوک شا زیارت ته کړي، حتی دغه کتاب « المهند علی المفند » د امام صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ واقعه رانقل کړېده چې: کله امام صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ روضې مبارکې ته ولاړ نو ده ته په دې خبره کې اشتباه وه چې اوس مخ روضې مبارکې ته کړم او که کعبې شریفې ته. کوم عمل افضل ده؟ نوپه دې وخت کې مشهور فقهي عالم « أبوأیوب السختیاني رَحِمَهُ اللّٰهُ » چې له امام صاحب څخه په طبقه کې مشر و هغه راغی. کله چې امام صاحب هغه ولید نو ویې ویل چې ده ته په ګورم چې دی څه کوي ؟ کله چې یې هغه ولید نوهغه خپل مخ روضې مبارکې ته ګرځولی وو، دعایې کوله ، نو امام صاحب هم دا فیصله وکړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا افضل ده چې مخ به روضې مطهرې ته کوي او شا به کعبې شریفې ته ګرځوي. نودده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له روضې سره هم هغه ادب ضروري ده کوم ادب چې له ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره په حالت د حیات کې کېده. المهند علی المفند (عقائد اهل السنت والجماعة، السؤال السادس: ص:۱۳۴

دا خبره د موجوده وخت د وهابیانو له پاره یو بهترین تردید ده چې د امام صاحب اوهغه لوی عالم په قول ثابت اُود لوی عالم مشهور شخصیت عبدالرحمن جامي رحمه الله مستقل د زیارت په نیت احرام ترڼ دي. نو هلته په روضه مبارکه کې بهتره خبره داده چې هلته ورته مخامخ ودریږي. د دعا او التجاء اوعاجزۍ په حالت کې به دا عقیده وي چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ژوندی او انبیاء کرام علیهم السلام ،شهدا او اولیاء الله ژوندي دي او دقبر ژوند یې دنیاوي برزخي ده. په دې دنیاکې یې چې چاته د دعا په وسیله ګټه رسېده نو پس له مرګه هم دغسې هغه التماس او دعاګانو باندې ورته ګټه رسېږي.

وسیله

همدارنګه یې د وسیلې په باب کې هم خبرکړې ده چې که په دعاکې یوځوک وسیله نیسي دا څرنګه ده ؟ نو ویلې یې دي چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، شهداوو او اولیاء الله کرامو په وسیله دعا لکه یوځوک چې زیارت ته خي په دې نیت چې هغه وسیله وګرځوي نوپه دې کې د اهل السنت والجماعت دا عقیده ده چې په دې

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

طریقې سره الله تعالی د انسان دعاوې ښې قبلوي. داسې څې ستا دغه نېک بنده چې تاته ډېر ګران دی نو ای خدایه ! دده په وسیله زما دغه مشکل راته آسانه کړې، نو توسل بالذوات الفاضلة هغه وسیله کول په دعا کې په خپل ځای کې وي اوکه زیارت ته څوک ولاړ شي ، په هرآن کې چې وي نوددغو په وسیله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د انسان مشکل حل کوي.

لکه دا د شجرو سلسلې چې په څو قسمه لیکل کېږي، یو قسم شجرې چې دلته په پاکستان کې ډېرې رواج دي په داسې عنوان سره وي چې: (الهي بحرمت فلان) د اولیاء کرامو نومونه یې د (به حرمت ، له ټکي سره وي، له خپل مرشد نه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې ټول اولیاء کرام واسطه ګرځوي (الهي به حرمت فلان) یعنې خدایه د فلانکي په عزت اوشرافت زما دا مشکل ته راته حل کړې. نودا ټوله سلسله د توسل په نیت ویلو او واسطه ګرځولو سره بیاپه ذکر کې ډېر اثر پیدا کېږي. د شجرو په سر باندې یې دا آیت هم لیکلی وي چې: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ﴾ [سورة المائده آیت ۳۵]

ژباړه :ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (یعنې ای مؤمنانو) وویریږئ تاسې ! له الله تعالی او طلب کړئ ! ده ته وسیله

نودخدای جَلَّ جَلَالُهُ مقرب بنده اودوست ده ته وسیله ګرځوو. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَام د الله تعالی طرف ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولېږه نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ وایي چې زه د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه الله تعالی ته ور روان وم په دې وار زه ترټولو وارو نه الله تعالی ته ډېر ورنږدې وم اوحکمت یې هم دا وو چې دمحبوب د طرف نه ورغی طرف د محب ته چې الله تعالی ده، نود محبوب د قاصد هم محب عزت کوي. نوداچې دده دوست او ولي ده خکه یې ته ورته مخته کوي.

لکه په دنیاکې هم دغه دستور ده چې کله غټ مشکل پېښ شي،د قتل معامله وي ، نو مشائخ ، علماء او سپین ږیري عزتمن خلک ورته ورولي ، هغه سړی تر خپلې بدۍ ور تېر شي ترهغه خپل لوی تاوان ورته تېر شي. ولې ؟ ددغو نېکو خلکو له امله. نو بنده د بنده دومره عزت کوي دده : شرافت له امله، نوداچې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته یې وسیله کړي چې ای خدایه ستا ددوست په برکت، ستا د شهید په برکت،ستا د عالم په برکت ،ستا د کعبې په برکت، یعنې څومره چې د عزت خلک اوخایونه دي ددغو په برکت زما دغه مشکل حل کړې، نودوی دې دتواتې په شکل ورته وړاندې کړل نوبیاخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغو خلکو سفارش قبلوي. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي چې که ماته څوک زما دزیارت په نیت راځي نو زما شفاعت ورته واجب ده، خامخا به یې شفاعت کوم ، نوپه چا پورې چې دې لاس ونیوه هغه بیاخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته التجا کوئ

اولیاء الله چې په کوم حالت کې توجه کوي نو دوی په حالت : التجاء کې وي، داپه خپل کمال د چا وظیفې نه پخوي. داپه خپل

Scanned with CamScanner

(c) Kabton.com: The Digital Library

کمال دچا بېکاره اخلاق نه شي لرې کولای. په خپل کمال دچا باطن تصفیه نه شي کولای. عین د توجه په حالت کې چې شرط هم داده چې کله پیر مرید ته توجه کوي نوخپل اکابر به الله تعالی ته وسیله کړځوي اوخدای تعالی ته به دعا کوي چې ای الله ! زما د شیخ په برکت ددغه انسان د سینې کدورات لرې کړې. نوبه هغه توجه بیا دومره کار وشي.

حضرت مجدد الف ثانی صاحب قدس الله سره فرمایي چې: یک توجه کارِ سنین میکند) یعنې په یوه توجه سره دکلونو کلونو کار کېږي. دا ولې ؟ ځکه چې دخدای تعالی دوست دتې هغه جل جلاله ته شفیع کړې، رابطه دې ونیوه ، هغه دې ورته وسیله کړې.

د مشائخوکراموپه رابطه ډیر لوړ، لوړکارونه ترسره کېږي

ماته یوه خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه چې چاته توجه وکړم نود توجه په حالت کې ماته د مشائخو رابطې راځي، حتی زه ترهغې مرید ته وظیفه نه وربدلوم ترڅو یې چې په هغو مشائخو کې څوک وربدله نه کړي. عین دتوجه په حال کې دهغو رابطه نیسم، چاته یې مجدد صاحب (قدس سره) وربدله کړي، نوزه یې هم وربدله کړم، چاته یې شاه نقشبند مبارک وربدله کړي نوزه یې هم وربدله کړم. حاصل د خبرې داده چې دوی هغه مشائخ کرام په رابطه کې نیسي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بو وخت د زرمت قطب المشائخ صاحب رحمه الله ته یو ماشوم چا د دم له پاره راووست، ده ورته د دم په خای وظیفه ورکړه، نو روان شو، چا ورته وویل چې صاحب! دا خویې د وظیفې اخستلو له پاره نه ؤ راوړی بلکې دم ته یې راوړی ؤ؟ نو قطب المشائخ صاحب مبارک ورته وویل چې: ما د وظیفې په حالت کې روحاني صاحب ته حواله کړ، دهغه رابطه مې ونیوه، نو زما له دم نه د روحاني صاحب (قدس الله سره) دم ډېر مؤثر ده.

سړی چې فکر وکړي نو د نقشبندیې طریقې یو خصوصیت داهم دی چې ددوی په توجه باندې، ددوی په برکت له مریض څخه الله تعالی مرض ختموي، دهغې وجه دا وي چې هلته د الله تعالی لورې ته التجاء وشي، مشائخ کرام ورته واسطه شي. مونږ زیارت ته ولاړ شو، نو کله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته د هغه په وسیله شفا ورکړي، کله له دم سره شفاء ورکړي، کله کار تر ډاکټر پورې معلق وي.

دنیکوخلکو په یوه توجه دبډوکې تیره ماتیدل

یوه نفر ماته قصه کوله چې: د هجرت په ابتداء کې مونږ په (بنو) کې اوسیدو، زمونږ په کور کې دیوه مریض په پښتورګي کې تېږې وې، یو خلیفه صاحب زمونږ مېلمه و، نو په کور کې وتل نتوتل شروع شول، نو خلیفه صاحب ووېل چې: څه خبر ده؟ مونږ ورته ووېل چې په کور کې مریض ده، په بډوګي (ګرده) کې یې تېږه ده، ډېر په تکلیف دی، خلیفه صاحب ووېل چې تاسې یې دلته

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

راولئ ، هغه سړي قسم کاوه چې مونږ ناست وو توجه شروع شوه، ددغې توجه په حالت کې د تیږې (تک) مونږ په خپلو غوږونو واورېده، نو خلیفه صاحب وویل چې تیږه ماته شوه، کله مو چې اکسیره واخسته نو په هغه کې د تیږې په ځای یواځې زخم و اوبس یواځې مو ورته د زخم دوا واخسته نوهغه تیږه ختمه شوه. نودا بالمشاهده پېښې دي.

دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل

د یوه طالب له خولې څخه به ډېر سخت بوی تلو. نو جناب سراج المشائخ احمدضیاء خلیفه صاحب ته راغی او هلته لرې په یوه ګوټ کې کېناست، هغه ورځخه پوښتنه وکړه چې ولې دومره لرې کېناستې؟ ده ورته څه ونه ویل، بل ملګري یې ورته وویل چې صاحب ! دده له خولې څخه بدبویي ډېره ځي نو څکه مجلس ته نه رانږدې کېږي، نو خلیفه صاحب وروغوښت ، کله چې یې توجه ورته وکړه هغه مرض یې له بېخه ورک شو، تر ټنه پورې ورک دی، نودا دعقیدې مسائل دي، چې ددغو خلکو په حیات (ژوند) به سړی عقیده لري، اودابه یې عقیده وي چې ددوی فائده سړي ته رسیږي. نو زمونږ او ستاسې دا عقیده ده چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حیات ده، دهغه له زیارت سره ادب او د اولیاء الله وو او شهداوو سره ادب انتهائي د ضروریاتو له جملې څخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ددیوبند اکابر چې لیکي: چې که په دغسې صفاتو متصف چېرته څوک پیدا نه کړي هم چې یواځې په عقیده په دغه طریقه کې شریک شي هم فائده یې ورته رسیږي، یواځې چې احترام ولري هغه هم کافي دی.

خو که مخالفت او انکار وي نو بیا خو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې له ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره نږدې کفار اوسېدل، ایمان او باور یې نه درلود، نو یواځې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وجود مبارک ورته څه فائده ورکړه؟ دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله هم موجود و، معجزې یې هم موجودې وې، مګر ددوی له لورې چې انکار وو نو فائده یې ورته ونه رسېده دچاچې عقیده وه چې ددنیا په بل سر کې ؤ هم ایمان یې وراندې راوړې نو ابدي سعادت او تلپاتې نیکبختي یې په برخه شوه. څکه دا دعقیدې فائده وه اود چاچې عقیده نه وه لکه عبدالله بن ابی بن سلول منافق چې په هر مجلس کې به له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ناست ؤ، خو له دې سره سره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته هېڅوک دومره مبغوض نه وو لکه دی.

نو د پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وجود هم یواځې فائده نه ورکوي چې سړی په خپله عقیده ونه لري، اخلاص پیدا نه کړي، نود ولي وجود به څه فائده ورکړي. داچې عقیده برابره شوه، اعتقاد جوړ شو، بیا د نبي په صحبت اولیاء شول، په یوه یوه صحبت اولیاء الله شول، په ټولو تابعینو کې بهترین تابعي د ادنی صحابي مرتبې ته نه شي رسېدلای. او چې کله عقیده نه وي نومنافق په کلونو کلونو عمر ورسره تېر کړی وي خو هېڅ فائده یې ورته رسېدلې نه وي.

Scanned with CamScanner

(C... The Digital Library

(۱۰) مجلس

﴿فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ۝﴾ [سورۃ هود]

شقاوت او سعادت

(بدبختي او نېک بختي)

قدرمنو مسلمانانو ورونو!

الله تعالی په خپل کتاب مبارک کې د انسانانو حالت بیانوي چې انسانان په دوه قسمه دي: ځینې بدبخته دي اوځینې انسانان نېک بخته دي، بیا الله تعالی دبدبختو ځای هم رابنیي چې ځای یې جهنم ده اوپه جهنم کې به ددوی له پاره سخت آوازونه، ژړاوې او فریادونه وي. اود نېک بختو حال هم ذکر کوي چې دهغو له پاره جنت اود جنت انعامات او لوی لوی راحتونه دي.

په دې کې غرض داده چې مفسرینو کرامو د نېک بخته او بدبخته ننبې او علامې بیان کړي دي چې: نېک بخته اوبدبخته چاته ویل کېږي، دا د نېک بختي او بدبختي فیصلې خو ازلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خوددې له پاره چې په ظاهره سړی وپوهېږي چې دا سړی نېک بخته یا بدبخته دی نودابه په څه معلوموي؟

نېک بختي او علامې يي

د نېک بخته سړي علامې مفسرینو کرامو چې ښودلې دي هغه بوولس دي.

۱ ـ چې له دنیا څخه بې رغبته او رغبت يې د آخرت لور ته وي.

۲ ـ همت به يې عبادت اود قرآن کریم تلاوت طرف ته وي

۳ ـ خبرې به کمې کوي.

۴ ـ د پنځه وخته لمانځه حفاظت به کوي.

۵ ـ له حرامو او شبهاتو څخه به پرهېز کوي.

۶ ـ راشه درشه او تعلق به يې له نېکانو سره وي.

۷ ـ عاجزي به کوي ، متکبر به نه وي.

۸ ـ سخي او کریم به وي.

۹ ـ د خدای په مخلوق به رحم کوي.

۱۰ ـ خلکو ته به فائده رسوي.

۱۱ ـ مرګ به ډېر یادوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بختي او علامې يي

د بد بختۍ علامې يې هم يوولس ښودلې دي:

۱ ـ دمال په جمع کولو کې به حريص وي.

۲ ـ ټوله توجه او فکر به يې د شهواتو په پوره کولو کې وي.

۳ ـ بد ګويه او غيبت کوونکی به وي

۴ ـ په لمانځه کې به سستي کوي

۵ ـ ملګرتيا او تعلق به يې له بدو خلکو سره وي.

۶ ـ بد اخلاقه به وي

۷ ـ کبر جن او فخر کوونکی به وي.

۸ ـ خلکو ته به فائده نه رسوي.

۹ ـ په مسلمانانو به رحم نه کوي.

۱۰ ـ بخيل به وي.

۱۱ ـ مرګ به يې هېر وي. يعنې چې سړی د مرګ يادوونکی وي نودی به خلک له اطعام الطعام نه نه منع کوي. او په مسلمانو سړيو او ښځو به رحم کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی ولي (محمدبن الفضل البلخي رَحِمَهُ اللّٰهُ) ته أبوعثمان الحيري ليکي چې دشقاوت (بدبختي) علامې څه دي ؟

دی په ځواب کې ورته ليکي دري دي : ۱- چې چاته الله تعالی علم ورکړی وي او په هغه دعمل کولو توفيق نه وي ورکړی

۲. چې چاته الله تعالی توفيق دعمل ورکړی وي خو داخلاص توفيق يې نه وي ورکړی

۳- چاته چې الله تعالی داولياوو دملاقات توفيق ورکړی وي خو داحترام او عزت توفيق يې نه وي ورکړی يعنې په زړه کې احترام نه ورته لري. انفحاف الانس من حضرات القدس ج ۱ / ص: ۵۱۷۵

فائده:

په آخر کې بيا د فائدې په ډول ذکر کوي چې که څوک د خدای تعالی له دوستانو سره داخلاص او محبت ناسته او ولاړه لري اود نااهله خلکو ، دخدای پاک له دښمنانو ، منافقانو، کافرانو او بدکارو خلکو سره دده تعلق نه وي نو وايي چې انشاء الله دغه سړی به کامل ولي جوړيږي په دې شرط دی دتل له پاره له نېکو خلکو سره په رابطه کې وي، دنيکو خلکو مجالسو ته هر وخت ورځي ، ځکه دنيکانو او بزرګانو په مجلس کې ډېر زيات اثرآت لري ، د مخکښو علماوو اولياوو الله وو تاريخ ته چې څوک نظر وکړي ډېری يې لاړي خلک د نېکو مجلسو په برکت خدای پاک د اولياوو له ډلې څخه ګرځولي دي.

(c) ke...on.com: The Digital Library

د نیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې دخپل وخت یو لوی سرمایه دار اولوی سودخور وو ، له هرچا سره دده د سود معاملې وې او روزانه به په خپلو قرضدارانو پسې ګرځېده .له هغونه به یې خپل پورونه او دهغې ګټه غوښتله . هغه ګټه به یې په خپل کور مصرفوله .خپله اصلي سرمایه به یې نه مصرفوله ، حتي که هغه سړي به عذر ورته وکړ چې ببخي په کور کې هېڅ شی نشته بیابه هم تش ورځخه نه راته.یوځه شی به یې بیاهم ورځخه راوړ ، حتی د اور د بلولو لرګي به یې هم ورځخه راوړل.

خودغه حبیب عجمي چې بیاکله دحضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ په مجلس کې شریک شو دهغو پاکو مجلسونو اود خدای پاک د دوستانو د تعلق په برکت یې بیا له سود اوګناهونو نه توبه واېسته ،وروسته بیاددومره غټ مقام څښتن شو چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د عظیم الشانه اولیاوو له جملې ځخه وګرځېده. له حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ځخه به یې سبق وایه اودهغه په مجلس کې به شریکېده.

خو یو وخت بیاداسې هم وشوه چې : حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ را روان ده که ګوري چې د دریاب په غاړه حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ولاړ ده، حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې ورته راورسېده ورته یې وویل چې: ولې ولاړ یې؟ هغه ورته وویل چې:

Scanned with CamScanner

کشتی ناوخته شوه ، کله چې کشتی راشي نوبیابه په کشتی کې سپرېږم اود دریاب هغې بلې غاړې ته به اوړم. حضرت حبیب عجمي صاحب ورته وایي چې: د مسلمانانو له حسد نه زړه سپین کړه ، له دنیا نه زړه سور کړه ، دخدای پاک په قضا باندې راضي اوسه ، دخدای پاک له طرف نه چې کوم بلیات او آفات درته متوجه کېږي په هغو باندې صبر کوه (راضي بالقضا) شه اوښنه په دریاب کېږده او روان شه

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ روان شو پورې ووت. کله چې حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ دا حال ولیده بې هوښه شو ، وروسته چې کله په حال شو چا پوښتنه ورڅخه وکړه چې بې هوښي ولې دریاندې راغله ؟ ده ورته وویل چې حبیب عجمي علم له ماڅخه زده کړی ، خو نن یې زه ګرم کړم ، که صبا د قیامت په میدان کې د پُل صراط په ځای بیاداسې پښښه وشي چې دی دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دوستي باندې پورې وځي او زه هلته پاتې شم نودا خو زما له پاره د افسوس اوهلا کت ځای ده. کله چې له حبیب عجمي سره ښېرته یوځای شو نو له هغه ځخه یې پوښتنه وکړه چې : تاته دغه مقام خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په څه وجه درکړ ؟ ده ورته وویل چې: دا له دې وجې نه چې زه زړه صفا کوم اوته کاغذونه توروې یعنې په کاغذونو مسائل لیکې: او زما ټول کوشش د زړه په صفا کولو باندې ده، ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دا مقام راکړی، نوده ورته وویل چې: (علمي نفع غیری) زما دعلم فائده بل چاته ورسېدله ، ماته بې څه ګټه ونه رسېده [تذکرة الاولیآء ص: ۴۳]

(C) ... Digital Library

خو دادې هم څوک نه وايي چې د حبيب عجمي رَحِمَهُ اللّٰهُ رتبه تر حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ لوړه شوه، داسې نه ده، بلکې هغه يې شاګرد ده، هغه عابد و اوحسن بصري عالم و، او معلومه خبره ده چې علم ته الله تعالى لوړه درجه ورکړې، ځکه چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره له دې دومره لوړې درجې چې ترتول مخلوق غوره اوبهتر دې هغه ته هم الله تعالى فرمايي چې: ﴿وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ چې که ته له ماځخه سوال او غوښتنه کوې نودا سوال کوه چې ای خدايه! علم مې زيات کړې، که په دنياکې يو بل څه محبوب واى نوبيابه خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ خپل محبوب ته دهغه حکم کاوه چې دغه شى راځخه وغواړه. نو معلومه شوه چې له هرڅه نه د علم درجه لوړه ده، ځکه ورته وايي چې له ماځخه دعلم دزياتوالي غوښتنه کوه.

کرامات چې پيدا کېږي دا له دې عبادت ځخه پيدا کېږي، اوکرامت د ولايت ځوارلسمه حصه ده، په کراماتو باندې د انسان مرتبه دومره نه پورته کېږي لکه ځومره چې په اسرارالهي باندې (چې الهي علم ورته حاصل شي).

ددې مثال لکه په انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې د حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ، داد الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر دى چې هوا، وربڅې، پېريان، مرغان، دېوان دا ټول دده د امر تابع دي، دده هغه غټ تخت چې ټوله کابينه به يې هم ورسره وه، په هوا به روان و، مګر حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامُ ته چې د علم کوم اسرار معلوم اوحاصل و، حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ دحضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَامُ تابع و، مطلب داچې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَامُ مرتبه له حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ څخه کمه وه، سره له دې چې کرامات يې څومره ښکاره دي؟ خوداچې الهي علم له حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره زيات و، دواړه پيغمبران وو خو په رتبه کې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له ده څخه زيات دی.

اصل مې غرض داده چې د نېکو خلکو په صحبت سړی نیک مقام ته رسېږي.

د نیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته داخل شو

یو قاتل چې ناحقه يې څوک وژلي و، دهغه وخت حکومت دی بندي کړ، وروسته يې دی اعدام (پهانسي) کړ، په کومه ورځ چې دی په دار وخړول شو نو چا په خوب کې وليده، چې دغه قاتل په جنت کې دی، نو پوښتنه يې ورڅخه وکړه چې ته خو قاتل او ظالم يې څرنګه په جنت کې ګرځې؟ ده ورته وويل زه يې چې دار ته خېژولم نو حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ په دغه لاره باندې تېرېده، نو کله يې چې په ماباندې سترګې ولګېدې نو زما له پاره يې د مغفرت دعا وغوښته چې خدايه ! ته ورته مغفرت وکړې، دهغه د دعاوو په برکت کله چې له اعدام څخه وروسته مې روح قبض شو نو روح مې جنت ته ولاړ. اودا څکه چې د نېکو خلکو ارواح (علیین) ته ځي، چې هغه د عرش عظيم لاندې په جنت کې يوځای دی نو ګورئ ددې بزرګانو د يوې دعا په برکت الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ انسان دېرو لوړو مقاماتو ته رسوي. (تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص ۱۸۳)

(c) Digitized by eGangotri. The Digital Library

دحضرت نجم الدین کبری یو نظر په حیوان هم اثر وکړ

حضرت نجم الدین کبری [قدس الله سره] یوداسې شخص وی چې: دی به کله د جذب په حالت کې راووت نوپه چا به یې چې سترګې ولګېدې هغه به د اولیاء الله وو له ډلې څخه شو.

یو وخت دی په مجلس کې د (اصحاب کهف) واقعه ذکر کوې نو د(اصحاب کهف) د سپي واقعه خبره راغله، په ناستو مریدانوکې یوچاته په زړه کې دا ورو ګرځېده چې په اوس وخت کې به هم داسې یوڅوک وي چې دده په ملګرتیا سپی هغه مقام ته ورسیږي ؟ لکه کوم مقام چې د (اصحاب کهف) سپي ته په برخه رسېدلی دی ؟ څکه په قرآن کریم کې یې یادونه راغلې چې: ﴿وَكَلْبُهُم بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ﴾ [سورة الكهف آيت ۱۸]

ژباړه : اوسپی د دوی (د دوی په مخ کې ورته پروت دی چې؛ غڅوونکی دی (په زمکه) د دواړو څنګلو په خولې دغار کې

یعنې دري سوه نهه (۳۰۹) کاله چې اصحاب کهف په هغه ځای کې مړه پراته و، بدنونه یې خراب نه شول، هغه سپی هم په هغه کیفیت پروت و، بدن یې خراب نه شو اود قیامت په ورځ به د انسان په شکل جنت ته داخلیږي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص ۲۰۸]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خبره مو د مرید کوله چې دهغه په زړه کې سودا تېره شوه. نو حضرت نجم الدین کبری رحمۃ اللہ علیہ چې کله د باندې د جذب په حالت کې راووت نو یې په سپې باندې سترګې ولګېدې ،دغه سپی چې هره ورځ به دغلته ګرځېده، له دې ځای څخه ورک شو ، وروسته یې چا پوښتنه وکړه چې هغه سپی څه شو؟ نو چا وویل چې دا دومره وخت کېږي چې خوراک، څښاک یې پرې اینبي دي او هره ورځ په یوه دښته کې پروت. څلوېښت، پنځوس سپي نور هم ورځخه شاوخوا حلقه وي او ټول پرمخې پراته وي،لکه د ذکر په حالت کې.

نو ددوی په یو نظر خدای پاک سپي داسې مقام ته رسوي، خو ګورئ دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ورکړه ده. الله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ د خپلو ذخیرو د تقسیم ،دهغو د وېش اختیار چاته نه ورکوي، خو کله چې چاته اختیار ورکړي نوبیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ دهغوی په واسطه د یو چا کارونه ور جوړوي.

نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ یو صحابي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ته وایي (سَلْ تُعْطَ) غواړه چې درکړل شي،دغسې ډېرې پېښې شوې دي چې په یوه دعا دخلکو پوره کارونه جوړ شوي دي ځکه ددغو خلکو له الله تعالی سره نږدې علاقه وي، بیاچې دوی خپل رب جَلَّ جَلَالُهٗ ته التماس وکړي ، لاسونه پورته کړي، نود خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په خزانوکې خوکمی نشته، بیا خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهٗ دخپل دوست سوال او غوښتنه په ځمکه نه غورځوي په دنیاکې هم داقانون اورواج دی چې چا جرم کړی وي نو دهغه مجرم دښلو له پاره ، دکلي او یا سیمې عزتمن صالح او په خبره پوه خلک په نټواتي هغه جانب

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

مقابل لوري ته ورشي، نو دهغو عزتمنو خلکو له مخې هغه سړی وشرميږي. که د قتل معامله هم وي نو وربښي يې. بلکې غټ غټ ظلمونه شوي وي بيا هم خلک دهغونيکو او مخورو خلکو پر مخ ترينه تيريږي او بښنه ورته کوي.

نود الله تعالی دوستان چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته په جرګه ورشي هم ، دا شفاعت سپارښتنه ده. د قيامت په ورځ چې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، شهيدان، علماء ، حافظان، اولياء الله ، شفاعت کوي، داخکه چې دوی الله تعالی ته نږدې وي. نو الله تعالی ته دوی سوال وکړي چې ای خدايه ! که دغه فلانی کس هرڅومره ګناهکار ده، خو دده په حق کې زه درته سفارش کوم، له ماسره يې ښېګړه کړېده. زما يې خدمت کړی، له ماسره يې معاونت کړی، له ماسره يې محبت کړی، ستا له دين سره يې محبت کړی، ستا له دوستانو سره يې محبت کړی، نو الله تعالی د خپل محبوب سوال قبول کړي.

همدارنګه قرآن کريم شفاعت کوي، که هرڅومره دغه بنده ګناهونه کړي وي پرته له کفراو شرکه ، دغه قرآن کريم دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حضور کې سفارش کوي، چې ای خداوند متعاله ! زه ستا کلام يم، ددې بنده له ماسره مينه او علاقه وه، که ده ګناه کړې هم وي، ته زماپه خاطر ترې ورتېر شه.

نو لکه څرنګه چې په آخرت کې شفاعت ثابت ده، ددوی په برکت الله تعالی انسان له جهنم اونورو عذابونو څخه خلاصوي، چې هغه د دنيا له عذابونو او مصيبتونو ټولو څخه ډېر سخت دي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا تکلیفونه خو د آخرت په نسبت ډېر کم دي، ددغو خلکو د دعاوو په برکت له سړي څخه د دنیا مشکل هم لرې کوي.

خودا هرڅه محبت، اخلاص، متابعت او انقیاد غواړي، که یوڅوک غواړي چې د اولیاء الله له جُملې څخه وګرځي، نو شرط د ولایت داده چې دده به له اولیاء الله سره مینه،محبت، اخلاص اودهغوی حکم ته به غاړه ږدي، چې هغه څه ورته وایي هغه به مني، دوهم به ذکر ډېر کوي، دا دواړه شیان چې سره یوځای شول نوبیا ددغه سړي د الله تعالی سره دمحبت لار خلاصیږي بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له اولیاوو څخه حسابیږي. ﴿ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ سورة الانفال آیت ۳۴] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء نه دي،مګر هغه څوک دي چې پرهېزګاره وي، د پرهېزګاري دا لاره ده چې له نېکانو سره به په مجالسو کې اشتراک کوي، دهغوی نېکې خبرې به اوري، هغه په ده کې اثر وکړي، نوبیا دی له ګناه څخه اجتناب شروع کړي، له دین سره یې محبت پیدا شي، د دین په کارونو کې کوښښ شروع کړي، څومره یې چې کوشش زیاتیږي دغومره بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نه ورنږدې کېږي څومره چې تقوی زیاتیږي دغومره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمقربو بندګانو له جملې څخه حسا بیږي.

اوکه یوڅوک له نااهلو خلکو سره مجلسونه کوي، بیادهغوی مجالس پکې اثر کوي، ورځ په ورځ به [خدای مو دې وساتي] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دښمنۍ کې ښکېل او واقع کېږي

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمایي: ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ ﴾ [سورة هود آیت:۱۱۳] ژباړه: او مه مائلیږئ تاسي (په دوستۍ سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم یې کړی دی نو وبه رسیږي تاسي ته اور (د دوزخ).

یعنې د ظالمانو، کفارو طرف ته د زړه میلان هم مه کوئ بیا به تاسي هم په جهنم کې وسوځئ. له هغوی سره د زړه مینه مه ساتئ، زړه مه ورورئ! هغوی خو جهنمیان دي، نو تاسي به هم له دې امله ورسره جهنمیان شئ خکه چې له هغوی سره به مو دزړه مینه وه

په قرآن کریم کې بار بار خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې له نااهله خلکو سره دوستي مه کوئ! بلکې نېک خلک په دوستي ونیسئ! له مسلمانانوسره دوستي وکړئ! خکه چې د مسلمان په دوستي کې فائده داده چې د آخرت ګټې پکې پیداکېږي اود نا اهله خلکو په ملګرتیا سره سړی آن ترجهنم پورې هم رسېدای شي. کله به داسي هم پېښه وي چې دنا اهله .بدکارو او کافرانو دملګرتیا له وجې به یوکس دتل له پاره دجهنم مېلمه شي

نو چې خومره مو وس وي باید له نېکانو سره مو علاقه وي، د نېک معنا دا چې هر عالم چې د شریعت په چوکاټ کې چلیږي، هر مجاهد، هر حاجي، بلکې هر مسلمان چې د شریعت له اصولو سره برابر وي، هغه د الله تعالی له دوستانو څخه دی، که څه هم ددرجو له مراتبو په احاظ حو به تو پیر خامخا موجود وي، خو چې یو واړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان و، نفس د اسلام له وجې نه د خدای پاک دوست دی، نو دمسلمان سره د اسلام په نظر چې سړی دوستي شروع کړي، د دنیا او قدرت له پاره نه وي، نوبواځې په لیدنه کتنه، په سلام اچولو سره الله تعالی له انسان څخه خوشالیږي.

بیاچې مسلمان یو قدم پورته کیږي، مثلاً طالب شو، مجاهد شو، عالم شو، نو دی د الله تعالی د اولیاوو له جملې څخه شو، چې څومره خدای پاک ته ورنژدې کیږي دغومره ددغه سړي محبت اونژدېوالی له خدای پاک سره په زیاته پیمانه راځي.

اکثره چې اوس مشران وي، ځوانان وي که کشران ورځ تر بلې ورځې بې لارې کیږي،وجه یې داده چې مجلسونه ورځ په ورځ خرابیږي، کمکی چې وویني د کرکټ د کهلاړیانو (لوبغاړو) نومونه به یې زده وي او وایي به درته چې سبا په فلانکي خای کې مقابله ده، د ټولې دنیا له مقابلې څخه به یې خبر وي، نو چې زمونږ د کمکیانو دغه حالت ده، چې غټ شي نو له ده څخه به څه جوړیږي؟

نو دکوچنیانو په اصلاح ، ښوونه او روزنه کې ډیرکوشش کول په کار دی ،باید خپل اولادونه دښو او کره مذهبي علماوو په لاس تربیه کړو.

Scanned with CamScanner

(c) kutabton.com: The Digital Library

خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا کړئ

په یوه حدیث شریف کې نبي کریم ﷺ فرمایي چې تاسې چې کله صدقه ورکوئ، سائل مو دروازې ته ولاړ وي، نو کمکي په لاس یې ورکړئ ځکه چې دی له ورځکتوبه په سخاوت باندې عادت شي، هلک چې کله اووه (۷) کلن شو نوبه لمانځه امر ورته کوئ، سره له دې چې دی خوبه پنځلس کلنی مکلف کړې، خو په اووه کلنی ځکه دلمانځه کولو امر ورته کوئ ترڅو دی له دینداري سره عادت شي، سره له دې چې ماشوم په شریعت کې مرفوع القلم ده بیاهم نبی کریم ﷺ وایي چې په کمکیني امر ورته کوئ داچې لس کلنی ته ورسېدل نو بستر یې سره ببلې کړه، یوځای یې مه سره پرېږدئ، ځکه شیطان دوی د بدعملي لورې ته متوجه کوي، نوخپل خور او ورور سره بېل کړئ، چې د ګمراهي طرف ته یې شوق پیدا نه شي. داچې شریعت کوم قانون ږدي په هر یوه کې یې حکمت ده. داچې واړه او لویان نارینه او ښځې ټول په دې مامور دي چې له نیکو خلکو سره دوستي وکړي، له بدو خلکو څخه ځان وساتئ. ملګرتیا یې مه کوئ، ځکه چې په دې کې د دین او دنیا فایدې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ قَالَ أَنَسٌ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الغُلَامُ يعق عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمَّى وَيُمَاطُ عَنْهُ الأَذَى ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ سِنِيْنَ أُدِّبَ ، فَإِذَا بَلَغَ تِسْعَ سِنِيْنَ عُزِلَ فِرَاشُه، فَإِذَا بَلَغَ ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَنَةً ضُرِبَ عَلَى الصَّلوٰةِ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ عَشْرَةَ سَنَةً زُوِّجَهُ أَبُوْهُ؛ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ قَدْ أَدَّبْتُكَ وَعَلَّمْتُكَ وَأَنْكَحْتُكَ، أَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ فِتْنَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَعَذَابِكَ فِي الآخِرَةِ ﴾

[احیاء علوم الدین / ج: ۲/ ص: ۲۳۲ / حقوق الوالدین والولد]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي کله چې هلک پیدا شي نو په اومه ورځ به دده عقیقه کوي او نوم به وربانديې کړي او ضرر ناک شیان به ورنه لرې کوي.

او کله چې شپږ کلنۍ ته ورسیږي بیا به آدب ورکوي ، او چې نهه (۹) کلنۍ ته ورسیږي نو په خای کې دي بیلوي (یعنې په کومه کوټه کې چې دده مور اوپلار وخت تیروي هلته به دغه بچې نه ورسره اوسیږي) او چې کله دیارلس کلنۍ ته ورسیږي په لمانځه نه کولو دي وهي او کله چې شپاړس کلنۍ ته ورسیږي بیا دي پلار په نیک خای کې واده ورته کوي.

بیا یې حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تر لاس ونیو او ورته وې ویل ما تاته آدب درکړی ، علم مې درښوولی او نکاح او واده مې هم درته کړی ، نو زه په الله تعالی پناه غواړم له فتنې دستا په دنیا کې او له عذاب دستا په اخیرت کې.

(c) Kitabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمایي: ﴿وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۖ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ ۖ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾﴾ [سورة البقرة آیت ۲۲۱]

ژباړه: اوپه نکاح مه آخلئ مشرکې ښځې تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا وینځه بهتره ده له مشرکي اصیلې ځنځه اګر که ښه دربنکاره شي تاسې ته هغه (کافره). او په نکاح مه ورکوئ (مسلمانې ښځې) کافرانو ته تر هغه پورې چې ایمان راوړي دوی او خامخا مریي مؤمن بهتردی له کافر سړي نه که څه هم ښه بنکاره شي تاسې ته (هغه کافر).

یعنې له مشرکې ښځې که څه ډیره ښایسته وي نکاح مه ورسره کوئ، که هرڅومره شتمنه او مالداره وي، له هغې نه مینځه هم ښه ده خو چې مسلمانه وي، اود مسلمانې ښځې په هکله بیا فرمایي چې مسلمانه ښځه مشرک سړي ته په نکاح مه ورکوئ اګر که هغه مشرک سړی بادشاه هم وي، له هغه څخه هغه مسلمان غلام سره غلامیته هم ښه او غوره ده. خکه قرآن کریم په خپله وایي چې مشرک سړی د جهنم په لوري کشکوي. د ښځې او مېړه په منځ کې خو ملګرتیا ده، صحبتونه او مجلسونه وي، د عمر ناسته ولاړه ده،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوچې له نااهله خلکو سره يې تعلق جوړ شو ګمراه کوي يې اودغه ديندار ه سړی بياد دين لوري ته سړی ورجلبوي.

نو غرض داده چې: تل به دا کوشش کوو او نور مسلمانان به هم دې لوري ته رادعوت کوو چې له نيکو خلکو سره يې تعلق جوړ شي، د نېکانو په مجلسونو کې شرکت وکړي، خکه چې همدغه د نېکو خلکو مجلسونه په مسلمانانو ښه اثر کوي، خکه الله تعالى فرمايي چې: ﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝﴾ [سورة الذاريات]

ژباړه: او تل نصيحت کوه پس بېشکه چې ذکر پند ګټه (فائده) نفعه رسوي مؤمنانو ته.

يعنې نصيحت کوه نصيحت مسلمانانو ته ګټه رسوي، خودا په هغه وخت کې چې ددوی له خوا الفت پيدا شي، که نه وي بعضې مسلمانان دي چې نصيحت بد پرې لګيږي، بياهم قرآن کريم وايي

﴿ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ۝﴾ [سورة الاعلى]

ژباړه: پس ذکر پند ورکړه ته (ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (يا پس پند وکړه ته ای محمده!) په تحقيق فائده رسوي ذکر پند مؤمنانو ته (يا پس پندورکړه ته ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (که فائده نه رسوي).

يا نصيحت کوه خوهلته چې که فائده رسوي که فائده يې نه رسوله بيا نصيحت ورته مه کوه، خکه دابيا د دين دبې عزتي لامل ګرځي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو فائده په دغو مجلسونو کې پیدا کېږي، دا دخلکو په تعلق کې پیدا کېږي، چې له نېکو خلکو سره د سړي مینه پیدا شوه، تعلق یې جوړ شو، بیا دقرآن خبره، احادیث اود مذهب خبره په سړي باندې ښه اثر کوي، بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته په خپل رحمت سره سړی متوجه کوي. الله تعالی فرمایي:

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ اسورة العنكبوت آيت ۶۹

ژباړه :هغه کسان چې کوښښ کوي تل زمونږ ددین په لاره کې خامخا وبه ښیو هرومرو (خامخا) دوی ته لارې خپلې (چې مونږ ته پرې راخي) .

یعنې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وعده ده چې زما ددین اوزما د دوستي په طرف کې چې څوک کوشش وکړي نو زه د دین او جنت لارې ورته خلاصوم د نیکو لارو او نېکو اعمالو توفیق زه ورته ورکوم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱) مجلس

آیا تکلیفونه او مصائب یواځې د ګناهونو له امله وي؟

دا قانون دی چې د ګناهونو او بدو اعمالو له امله انسان په دنیا او آخرت کې له مصیبتونو او مشکلاتو سره مخامخ کېږي. ددې خبرې یواځې دومره تشریح درته کوم چې ځینې ملګرتیا څه اشتباه پیدا کړي.

دا که تکلیف د ګناهونو له امله وي، نو انبیاوو ته بیا ولې تکلیفونه رسیدل؟ مونږ وینو چې په دنیا کې چې څومره تکلیفونه اوزحمتونه انبیاء کرامو او صحابۀ کرامو او اولیاء الله وو زغملي دهغوی په نسبت عامو مسلمانانو ډیر لږ مشکلات او سختي ګاللي دي.

نوخواب داده: چې په تکلیفونو او مصیبتونو باندې دنیکو خلکو مرتبې اومقامات لوړیږي.

مثلا د جهنم د اور په هکله راغلي چې: کافر به هم په جهنم کې وي او ګناهګار مسلمان به هم په جهنم کې وي، خود کافر له پاره جهنم د ذلت سبب دی، او دمسلمان له پاره دغه اور د صفایي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکوالي سبب دی . کافر چې څومره وخت په اور کې تېر کړي هغه کفر یې نه پاکیږي او نه ورڅخه لري کیږي او تکالیفو څخه هم نه خلاصیږي اودتکالیفو لړې به یې همداسې به جاري وي مګر مسلمان که چېرې یې په دنیا کې توبه نه وه اېستلې ، الله تعالی هم نه ؤ ببنلی ، تکلیفونه نه ؤ پرې تېر شوي، تردې پورې چې دجهنم مستحق او ورګرځېدلی ؤ، دوزخ ته ولاړ نوددہ صفایي به د جهنم په اور سره کېږي. کله چې دی د ګناهونو له خیرو څخه پاک شونو فی الحال یې الله تعالی له جهنم څخه راباسي اوجنت ته به یې داخلوي، نو حاصل د خبرې داده چې دغه یو اور ده د کافر له پاره ذلت او اهانت سبب اود فاسق مسلمان له پاره د طهارت اوپاکوالي ذرېعه ده، دهغه اور په ذرېعه لکه اوسپنه چې له زنګ څخه پاکېږي دی له ګناهونو څخه پاکېږي. او داخو ددنیا دطبیبانو هم داسې قانون دی چې دانسان کوم اندام خوږ شي هغه بیابنه پاک کړي بیا وروسته دملهمو پتې وربانده کیږي.

په دنیا کې چې په نېکو انسانانو تکلیفونه راځي اوپه بد عملو نه راځي ددې هم دغسې فرق لکه د بدعمله مسلمان او کافر دعذاب چې څنګه فرق ده، چې د کافر عذاب د اهانت له پاره اود فاسق مسلمان عذاب د پاکوالي له پاره ده. که مسلمان فاسق او بدعمله و، عذاب وربانده راته، نو اکثره یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د صفایي له پاره وربانده راولي چې دغه انسان د انساني خواهشاتو سم د شیطان اود نفس خبره یې منلي وي او بیا ګناهونه او تیر وتنې ورڅخه شوې وي او دخدای جَلَّ جَلَالُهُ دغسې کس ته په ازموینه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیفونو داسې اراده وي چې نومورې کس بیا له مرګه وروسته په عذابونو کې ښکیل نشي.

په یوه روایت کې راځي چې: د رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امت غالباً جهنم ته نه داخلیږي، یا په دنیا کې الله جَلَّ جَلَالُهُ په دوی داسې تکالیف او سختۍ راولي چې څه تقصیرات ورځخه شوي وي، ددغو تقصیراتو په سبب چې کوم تکالیف پرې راشي په دنیا کې معافي ورته کوي، یا توفیق د توبې ورکوي، که هغه نه وي نو د زنکدن په وخت کې یې چې څومره ګناوې پاتې وي په هغه یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ګناوو څخه پاکوي، ځکه چې مسلمان هم وي اوسره له هغه یې هم زنکدن سخت وي، که په هغه هم پاک نه شو بیایې د قبر په عذاب باندې هغه د ګناهونو بد اثرات او کدورات ور ختموي، ډېر کم خلک به د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اُمت داسې پاتې کیږي چې هغوی دې په دغو ټولو وختونو کې پاک نشي.

اوکه یوه مسلمان نیک عملونه ترسره کړي وي او سره له هغه هم دوی ته په دې دنیا کې تکلیفونه ورسیږي دهغو بیا مرتبې ورباندې لوړیږي، څومره چې په دوی تکلیفونه راځي دومره به یې اجرونه ډېر وي، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې له خپلو دوستانو څخه خوشاله شي، نودهغه خوشالي تلپاتې اونه ختمیدونکې وي ،دنیکو عملونو په بدله کې چې الله تعالی جنت او انعامات ورکوي هغه هم بیا زوال نه خوري دتل له پاره به یې په برخه وي. ددنیا راحت چې هرڅومره زیات وي نو دابه خامخا یو ورځ ختمیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د خپلودوستانو له پاره هغه اُخروي ژوند

Scanned with CamScanner

(c) Kabton.com: The Digital Library

انتخاب کړی دی، چې د جنت ژوند دی، نوبیاچې په دغه نیک عمله بنده څومره تکلیفونه راتلل صبر او استقامت یې پرې کاره بیاده د آخرت درجې پرې لوړوي.

دیوقدرمن پیغمبر یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ خونده وره اوکتوره قیصه

حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، پلار یې حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی نیکه یې حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، زوی یې حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هم پیغمبر دی، ټول خاندان د پیغمبرانو ده، نوپه حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې په دنیاکې څومره تکلیفونه راغلل ؟

دده دولس زامن وو،چې په دوی کې دوه زامن هریو(حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ او بنیامین) یې له یوې نښې څخه وو او لس زامن یې له بلې بې بې څخه وو.

خپل ورونه ورته پورته شول اود حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ دوژلو اراده یې وکړه، بیایې په خپل منځ کې له مشورې وروسته د وژلو په خای کوهې ته واچاوه، چې بیاد غلام په نامه خرڅ شو، بیا بندي خانه اونور تکالیف ورباندې تېر شول چې سړی د هغو برداشت خو څه کوې چې تصور کول یې هم اسانه کار ندی.

خو حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ دخدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر دی، واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په دې پوه کړ چې زوی دې ژوندی دی، له تاسره به یو وخت وویني. خو حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ورک شو، د قافلې په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې خرڅ کړ. له کنعان څخه یې مصر ته یووړ، په مصر کې چې په دغه باندې کوم تکلیفونه بندې خانې تېرې شوې ؟ آخر الامر خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دنیا دتکالیفو چې ده پرې صبر کړی و دهغو په عوض کې یې په ده باندې په دنیاکې داسې راحت راوست چې دی د مصر حاکم وټاکل شو، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډیر غټ اعزاز ورپه برخه کړ.

کله چې دده وروڼه له کنعان څخه دخپلې خوراکې او غلې له پاره مصر ته ورغلل څکه چې په نورو سیمو او علاقو کې وچکالي وه اود مصر خلکو خو خوراکي مواد ذخیره کړي وو، لکه چې واقعه یې تاسې ته معلومه ده ، نو کله چې یې وروڼه ورغلل ده عَلَيْهِ السَّلَام په لومړي خل وپېژندل چې دا خو زما وروڼه دي، او دوی ونه پېژانده. بیایې امتحاناً له دوی څخه پوښتنه وکړه چې تاسې دلته د څه له پاره راغلي یاست؟ دوی ورته وویل چې : د کور دنفقې دورلو له پاره راغلي یو، ده عَلَيْهِ السَّلَام ورته وویل چې: هسې نه چې د بل هیواد جاسوسان یاست ؟ دوی وویل چې: جاسوسان نه یو. بیایې ترې پوښتنه وکړه چې: تاسې دکومې کورنۍ یاست ؟ دوی ورته وویل چې: دحضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَام دکورنۍ یو. بیایې پوښتنه ورنه وکړه چې نور وروڼه مو شته ؟ دوی ټول حالات ورته بیان کړل چې مونږ دولس وروڼه وو، یو ورور مو ورک شو، اوس یولس وروڼه پاتې یو، په هغه کشر ورور باندې مو پلار . خپل ورک زوی مینه ماتوي، خان ته په هغه تسلي ورکوي.

Scanned with CamScanner

(c) Kutabton.com: The Digital Library

دی ورته وایي چې: که بل وار راتلئ هغه کشر به هم درسره
راولئ چې ستاسې صداقت معلوم شي اوکه مو رانه ووست بیا به
تاسې هم بې برخې ځئ.

بیایې ډېره موده وروسته دوهم ځل وروڼه راغلل او هغه کشر
ورو یې هم له ځانه سره راوستلو یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه ته خپل خان
وروښودلو اوهغه یې د غلا په چل باندې له دوی ځخه راوګرځاوه،
قصه یې ډېره اوږده ده، ډېره موده وروسته یې وروڼه بیا په دریم
ځل راغلل په دغه وار یې وروڼو ته خپل خان وروپېژاند.

مفسرین حضرات په دې ځای کې لیکي چې: په دې کې دخدای
تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څه حکمت و؟ یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر ده، په لومړي
ځل یې ځان ور ونه پېژانده، په دوهم ځل هم دغسې، په دریم وار
چې بیا ورته راغلل اوخپل زحمتونه او تکالیف یې ورته بیان کړل،
بیاده شفقت هم پرې راغی اوخان یې وروښوده، خپل مبارک
قمیص یې ورکړ ترڅو دحضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ سترګې چې
دحضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ د جدایي له امله ړندې شوې وې او دا
کمیس دهغه په سترګو ووهي ترڅو جوړې شي، ځکه دا دجنت
قمیص و، کله چې نمرودیانو حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ اور ته اچاوه
نو جامې یې ورڅخه واېستلې په دې وخت کې حضرت
جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته له جنت ځخه قمیص راوړ، دغه کمیس بیا
حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ خپل زوی حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ ته
ورکړی و، هغه بیا حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وسپارله اوهغه بیا
حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ نه په غاړه کې اچولی ؤ. کله چې دده و

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی عَلَيْهِ السَّلَام کوهي ته غورځاوه نو جامې يې ورځخه وايستلې، په کوهي کې دننه جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام ورته راغی، دده په غاړه کې د اوسپنې په تعويذ کې دغه کميس بند و، هغه يې ورته راواېست، ده واغوست، بيا جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام دلته ورته وويل چې دغه کميس ورولېږه، په دې کې د جنت اثر ده، راونده پرې بنا کېږي، اوس نو په دغه ځنډولو کې حکمت څه و؟ په دې کې داحکمت ؤ چې په دې کار سره دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام درجې لوړې شي دفراق او جدايي دړوند موده يې ترځلوېښت کلونو بورې وغځيدله

چې يوسف عَلَيْهِ السَّلَام اويعقوب عَلَيْهِ السَّلَام نه دي سره ليدلي په دې به هم پوهېده چې ژوندی ده، راسره به وينې خو ورښوده يې نه، صبر يې کاوه، نو حکمت دخدای پاک پکې څه و؟ د حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام ګناه نه وه، ځکه چې انبياء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَام خو معصوم دي، دده د درجو لوړوالی يې پکې مقصود و.

[تفسيرمظهري ج: ۵/ ص: ۱۱۳]

نوکله تکاليف په مسلمانانو راځي دا دوه حيثيته لري: که په مسلمانانو کې څه تقصيرات او ګناوې وي، نوکه دهغو تکاليفو له امله دوی صبر وکړي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به هغه ګناوې ورته معاف کوي. اوکه نېک عمله مسلمان په څه تکليفونو کې را ايسار شي بيايې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د جنت درجې پرې لوړوي.

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

روغ رمټ خلک به داخیرت په ورځ داتمنا کوي چې کاشکې په مور هم په دنیا کې مصیبتونه راغلي وای.

د پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمبارکې خولې هغه وایي . چې دقیامت په ورځ الله تعالی مصیبت څپلو خلکو ته دمصیبتونو په مقابل کې کوم تلپاتې انعامات ورپه برخه کوي نو هغه خلک چې په هغوی مصیبتونه نه دي راغلي هغوی به دا ارمان کوي چې کاشکې په دنیاکې زمونږ غوښې په بیاتي ګانو (قیچي) پرې شوې وای خو چې نن مونږ هم ددغو انعاماتو مستحق ګرځیدلي وای. نو اصل خبره داده چې څومره ستړې، مصیبتونه. مرضونه، غمونه چې په دنیاکې په یوه مسلمان باندې راځي هغه له الهي حکمت څخه خالي نه وي. الله تعالی قادر مطلق ده، بې بندوبسته اوبې بنه اوبې بده روزي ورکولای شي، داسې مخلوق ته روزي ورکوي چې نه لاس اونه هم پښې لري، نه کاروبار کولای شي، لکه : دا حشراتو ته تاسې ګورئ چینجی ده په خټه روان وي، نه یې پښې اونه یې هم لاسونه شته، خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څنګه روزي ورکوي؟ مګر یو بنه، نېک عمله او دینداره مسلمان، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له ډلې څخه ده، تل په مسکنت او فقر کې ژوند تېروي، په وچه مړۍ خپل وخت تېروي، حالانکه د الله تعالی په خزانو کې څه کمی هم نشته، چې کافر ته یې ورکوي نودا خو یې دوست ده، ده ته یې ولې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي ؟ وجه او سبب او لامل يې دادی چې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ يې برخه آخرت ته ساتلې ده.

په صحابهٔ کرامو رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ کې ډېر داسې کسان وو چې تر ډېره وخته ژوندي وو، خو دوی به په دې خپل ژوند کې دهغو صحابهٔ کرامو رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ خو چې ددوی ملګري ؤ له دوی څخه مخکې د فقر او مسکنت په حالت کې شهیدان او یا وفات شوي وو، نو دوی به دهغوی په حال ارمان کاوه.

له حضرت خباب بن ارت رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ څخه روایت دی وایي : حضرت حمزه رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ په شهادت ورسیده، خو دومره جامه يې نه لرله چې بدن يې پرې پټ شي، يوه شړۍ يې درلوده چې کله به يې سر پرې ور پټ کړ نو پښې به يې لوڅې شوې اوکه به يې پښې پرې ورته پټې کړې نو سر مبارک به يې لوڅ شو ، آخر نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امر وکړ چې سر يې پټ کړئ اوپه پښو يې واښه ور واچوئ! تاسې وګورئ چې نومړی صحابي د خدای دخوښۍ او درانه پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضاعي ورور دی، سره له هغه يې په دومره مسکنت او فقرکې يې ژوند تېر کړ ، دده په شان نور صحابه کرام رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ هم ډېر وو چې د ټول بدن د پټولو له پاره به يې جامې نه درلودلې.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص. ۴۲۴ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت ابوهریره رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ فرمایي چې: په اصحاب صُفه کې اویا (۷۰) داسې کسان وو چې پوره جامې يې نه لرلې، نه ؤ له دوی یو

(c) Kitabton.com: The Digital Library

داسې سړی چې په ده دې څادر وې ،بلکې یا به ټنګ ؤ او یا به شړۍ وه چې په غاړو کې به یې تړلې ؤ دځینې به تر نیمای دپوټی رسیده او دځینې به تر بیډیو پورې رسیدل په لاس به یې سره راتولول چې عورت یې بنکاره نه شي.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

خو وروسته چې کله په صحابۀ کرامو رضی الله عنهم وسعت اوپراخي راغله ،غنیمتونه زیات شول، فتوحات به کېدل، بیادغو وروستنیو صحابۀ کرامو رضی الله عنهم به د مخکنیو ملګرو په حالت دا ارمان کاوه چې دهغو انعامات الله تعالی دوی ته دآخرت له پاره جمعه کړل، په مونږ باندې خو په دنیاکې وسعت راغې، هسې نه چې د آخرت له ثوابه او انعاماتو څخه بې برخې پاتې نشو

لنډه داچې په دې باید پوه شو چې تکالیف او مصیبتونه دا د آخرت د خیراو ترقی له پاره یوه ښه ذریعه او توښه ده، کله داسې وي چې په مسکنت کې انسان د الله تعالی بندګي په ښه طریقه سره کوي، کله یې دمرض او مصائبو په حالاتو کې بندګي په صحیح طریقې سره کوي. الله تعالی چې له چانه پوځل راضي شوی وي نوبیاددې د ایمان حفاظت او ساتنه کوي، داسې عمل ته یې نه پربږدي چې اخرت یې پرې تباه شي، کله د چا دایمان او اعمالو حفاظت په مسکنت او غُربت کې وي، نو مسکین یې ساتي، کله دچا د ایمان او اعمالو حفاظت په مالداري کې وي، بیا یې مالداره ساتي. دوست یې وي خو ښه موږاو مالداره وي، حضرت ابراهیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

علیه السلام پیغمبر ؤ او نبي کریم صلی الله علیه وسلم هم پیغمبر ده، د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په کور کې به ډېر خله داسې پېښه وه چې یوه میاشت هم اور نه ده بل شوی، یواځې په کهجورو او اوبو باندې به بې وخت تېراوه. او دحضرت ابراهیم علیه السلام د مېرو د رمو د سپیو په غاړه کې د سرو زرو امیلونه پراته وو. هغه هم پیغمبر ده، دغه هم پیغمبر ده.

همدارنګه که دصحابهٔ کرام رضی الله عنهم ژوند ته کره کتنه وشي دیوه صحابي رضی الله عنه دنیا او هستي نه خاییږي. بل صحابي رضی الله عنه بیا دفقر په حالت کې داسې وي چې پوره لباس (داغوستلو کالي) نه لري، د لوړې نه بېهوشه وي. حضرت ابوهریره رضی الله عنه وایي چې په ماباندې به ډېر خله د لوړې له امله بې هوښي راتله، زه به د لوړې له امله ولوېدم اوخلکو به لاس اوپښې رامښل چې ګواکې پېریانو نیولی یعني میرګي یې دي.

همدارنګه که داولیاء الله ؤ دژوند حالات څوک مطالعه کړي خینو ته الله تعالی ښه پرېمانه هستي او جایداد ورکړي اوخینې بیا په غُربت او مسکنت کې شپې ورځې تېروي. دا د الله تعالی معامله ده د چا ایمان په غربت کې ساتي اوچاته هستي اوجایداد ورکوي اوهم په هغه حالت سره یې د ایمان حفاظت کوي.

پوښتنه : دا تکالیف خو د اعمالو سزا ده، نو نېک عمله انسانانو ته بیا ولې تکلیف ورکول کېږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواب په دغو تکليفونو کې دا حکمت او ګټه وي چې ګناوې پرې ختميږي اويايې درجې پرې پورته کېږي اودا تکاليف او ازموينې خوشې نه ضائع کيږي.

نو مسلمان چې په هر عمل کې يوځه د آخرت په لوري هم متوجه وي نوبه هر حال کې ده ته يکې فائده وي، خوبه دې شرط که دې د الله تعالى لوري ته متوجه وي، اوکه خداى مه کړه انسان غافله و نوبياهېڅ شى ده ته کومه ګټه نه رسوي، نو بيايې که اولاد ډېرېږي ، دنيا يې ډيرېږي،او يا قدرت ته رسيږي دا ټول دده له پاره عذاب او تکليف ده، بياپه هرڅه کې دده له پاره استدراج ده، ورځ په ورځ به په تکاليفو کې نور پسې غرقيږي، په ظاهره به ورته د دنيا ترقي اوکاميابي ښکاريږي خوبه حقيقت کې به دا کار ده ته د آخرت په لحاظ له تباهي پرته بل څه نه وي

الله تعالى دې مونږ اوتاسو ته ددې توفيق راکړي چې دتل له پاره خپل حقيقي خالق او مالک جَلَّ جَلَالُهٗ ته متوجه اوسو. که تکليف راځي هم زمونږ بايد په دې يقين وي چې دا د الله تعالى له لوري ده اوهغه به يې راځخه لرې کوي ، بې صبرې او شکايت بايد ونه کړو. که راحت وي هم بايد په دې مو يقين وي چې دا دالله تعالى له لوري يو نعمت او لورينه ده چې پر ما يې کړې او که چېرته زه بغاوت او مخالفت وکړم بېرته يې هم راځخه اخيستى شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوبکر الصدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ته دده حقیقي خالق او مالک الله جَلَّ جَلَالُہٗ خپل سلام رالیږي

یووخت سیدنا حضرت ابوبکر الصدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ته حضرت خاتم الانبیاء سید المرسلین حضرت نبي اکرم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وویل چې الله تعالی پر تا سلام وایي او دا هم وایي چې ته له ابوبکر نه پوښتنه وکړه چې مرض دې څنګه ده ؟

نبي اکرم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ چې د الله تعالی سلام حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ته ورساوه، بیایې پوښتنه ورڅخه وکړه چې ستا تکلیف څه ده ؟ حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ورته وایي چې : غاښ مې خوږیږي. نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې : څومره وخت یې کیږي؟ دی رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ ورته وایي چې: دوه کاله . په دې دوه کاله کې حضرت ابوبکر صدیق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ دخپل غاښ ددرد شکایت نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ ته نه دی کړی، دی په دې خبره پوهیده چې په دې صبر کې مې د آخرت ګټه دي. بیا الله تعالی ورڅخه خپل رضایت اعلان کړ، دده مقام او مرتبه یې خلکو ته وروپېژندله، ملائکه یې راولېږله چې زما سلام ورته وایه اود مرض پوښتنه یې هم وکړه ، نو تاسې وګورئ چې څومره لوړ مقام یې دی؟ خودا چې سړی د آخیرت طرف ته متوجه وي نو بیاد مصیبت او راحت په دواړو حالاتو کې کار کېږي اوکه خدای مه کړه سړی غافله و، نوبیاپه یوه حالت کې هم کامیابي او ترقي نه ترلاسه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

(۱۲) مجلس

له نیکو خلکو سره مشابهت او ورته والی

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي ﴿ وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ (زاد الطالبین بحواله سنن ابوداود ص ۲۹) یعني څوک چې خان مشابه کوي د کوم قوم سره په ورځ د قیامت به دهغه قوم په ډله کې راپورته کېږي.

ددغه حدیث شریف په تشریح کې محدثین کرام لیکي: هغه نر چې خپل خان د ښځو په شکل باندې جوړوي نو دقیامت په ورځ به دی د هغوی په ډله کې وي. او هغه ښځه چې خان د نارینه ؤ په شکل کې جوړوي نو دقیامت په ورځ به دا ښځه د نارینه ؤ په ډله کې وي. ددې معنا دا نه ده چې د هغو مقام ته یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رسوي، یعني دغه سزا ورکوي، سړي ته چې کوم ښایست، حُلیه او د نرتوب خاصه چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړې ده او دی هغه پربږدي د ښځو لباس، دهغو خبرې او کردار خان ته خوښوي نو واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دا سزا ورکوي چې تا ولې خپل کوم زینت او کردار چې ماتاته درکړی دی تا هغه پرېښود، تغیر دې په خلق کې راوست او له بل چا سره دې خان مشابه او یورنګ کړ. او کومې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې چې د نرانو سره ځان مشابه کوي ، لوڅې ګرځي، د ستر لحاظ نه کوي، سر نه پټوي، د کور نه د باندې ګرځي ، نو دا له نارینه وو سره مشابهت دی. نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به دې ته هم سزا ورکوي چې تا هغه خلقت ولې بدل کړ؟ ته ما په کوم کیفیت او هیئت باندې پیدا کړې یې ؟ تا په هغې کې ولې تغیر راوست؟ او خان دې د نرانو په لباس کې خلکو ته ور پیژندلو خپل خان دې په بوه بل عنوان جوړ کړی و، نو دغه سزا درکوم. په هغه خلقت او جامه کې چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ درته خوښه کړې وه تا ولې تغیر راوست؟ د هغه موافق دې ژوند ولې نه تېراوه ؟

﴿ مَنْ تَحَلَّى بِمَالَمْ يُعْطَ كَانَ كَلاَ بِسِ ثَوْ بَيْ زُوْرٍ ﴾ ا زادالطالبین بحواله جامع الترمذي ص ۲۲۳

ژباړه: نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: څوک چې متقي او پرهېزګاره نه وي، بنه سړی نه وي او ځان د بنو خلکو په جامه کې معرفي کوي ، له نېکانو سره مشابهت کوي ترڅو خلکو ته دوکه ورکړي ، د عالم ، پیر په لباس کې خلکو ته ځان معرفي کوي نو دغه ته خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ سزا ورکوي چې خلکو ته ځان بنه معرفي کوي او په تا کې هغه صفات نشته، نو دا کار داسې ده لکه د درواغو جامې یې چې اغوستې وي. خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په دې کار ورته سزا ورکوي. چې ولې دې ځان په ناحقه او چل ول له دوی سره مشابه کاوه ؟ . یو خو په دې عنوان خبره وشوه . او بل (مَنْ تَشَبَّهَ بِقَومٍ فَهُوَ مِنْهُم) معنا دا چې : یو څوک د نیکي طرف ته کوشش کوي ،

Scanned with CamScanner

(c) k... Digital Library

خپله د نېکانو په ډله کې نه دی ، خو خان دهغوی سره په خوښونو او عادتونو کې برابروي ، هغه لمونځونه کوي، هغه ښه عادتونه چې د نېکو خلکو صفات دي ، په ده کې نه وي خو دی کوشش کوي چې په دغو صفاتو کې مشابهت وکړي، معنا دا چې ددوی غوندې عبادت وکړم. ددوی په شان کالي واغوندم. ددوی اخلاق په خان کې پیدا کړم. نو د قیامت په ورځ به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان د هغو نېکو خلکو په ډله کې راپورته کړي. دا د حُب دلیل دی. د چا چې له چا سره محبت وي ، هغه اخلاق او عادات په خان کې پیدا کوي، هغه رفتار او ګُفتار په خان کې راولي، نو چې څومره وس کوي ، که هغه په ده کې نه وي هم خو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به په ورځ د قیامت دی په هغه ډله کې راپورته کوي کومه چې دنیکو خلکو ډله ده، له دې وجې وایي چې: د سهار له لمانځه نه مخکې چې د الله تعالی نېک بندګان راپورته کېږي اود تهجد لمونځونه او نفلونه کوي په ذکر او فکر او مراقبو لګیا وي ، نو باید سړی په خان کې تر ټولو مخکې دغه صفت پیدا کړي. د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې په ذکر او مراقبو مصروف وي . د حضرت رسول الله اکرم صَلَّىٰ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عادت مبارکه داؤ چې : د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې به دی مبارک په ذکر لګیا و. بیا به یې د اشراق لمونځ وکړ او خپل کور ته به ولاړ.

لکه په یوه روایت کې راځي : ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى صَلوٰةَ الْغَدَاةِ (الصبح) فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ جَلَسَ يَذْكُرُ اللهَ حَتّٰى تَطْلُعَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الشمس ثُمَّ قَامَ فَصلى رَكعَتَين انقَلَب بأَجر حَجةٍ وعُمرَةٍ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۱۸۶ / رواه الطبراني واسناده جيد كما في مجمع الزوائد ج: ۱۰/ ص: ۱۰۴]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي :څوک چې دسهار لمونځ په جمه (جماعت) سره ادا کړي بيا تر لمر ختلو پورې دالله تعالى ذکر وکړي بيا پورته شي دوه رکعته لمونځ وکړي دومره ثواب يې ده لکه يو حج اوعمره يې چې ادا کړي وي.

نو يوڅوک د اولياوو الله وو له ډلې څخه نه ده، خو له هغوی سره په نېکو اعمالو، اخلاقو ، کردار کې مشابهت کوي ، په دې معنا چې هماغسې ذکر ، فکر او عبادت کوي نو الله تعالى جَلَّ جَلَالُهُ به دی هم د قيامت په ورځ ددغو نېکانو او صالحانو په ډله کې خامخا راپورته کوي.

او که يو څوک ډم ته کيني او ورته وايي چې: ماته انګريزي وېښتان راجوړ کړه. او خياط ته ورشي چې ماته انګريزي ډېزاين جامې تياري کړه ، نو په داسې کيفيت وېښتان جوړول او جامې جوړول چې هغه د بې دينه خلکو لباس او عادت وي او دی هم په هغه باندې خوشاله وي او خوند ورکوي ، خان له هغوی سره په لباس او صورت کې مشابه کوي ، کافر نه دی ، خو خان ورسره مشابه کوي او خوند ورکوي نو دقيامت په ورځ به يې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ هم دهغو بدبختانو په ډله کې راپورته کړي.

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا په یوه سر کې نېک کار او عمل کېږي او د دنیا په بل سر کې څوک وربانديې خبر شو او په زړه کې يې دا تمنا وکړه چې کاشکې زه هلته وای اودغه نېک کار ما هم کړی وای نو الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان ته هم دغومره ثواب ورکوي څومره يې چې هغه بل ته ورکړی دی.

په ښه نیت کولو باندې یو سړی دپوره عمل اجر خاوند کړئ

په یو وخت کې په بني اسرائیلو کې یو سړی په دښته کې روان و ، په دې ځای کې غټې غټې غونډې وې. ددې سړي په زړه کې دا خبره ورو ورو ځېده چې کاشکې دا غونډې تولې د غنمو وای او ما په غریبو خلکو باندې ویشلې وای. الله تعالی د هغه وخت پیغمبر ته وحیې وکړه چې دې سړي ته زېری ورکړه چې تاته یو اځې په دې نیت باندې ددغه عمل پوره اجر درکړل شو.

له همدې امله پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایلي دي : چې دمومن مسلمان نیت دهغه له عمل نه غوره او بهتر دی.

امکاشفة القلوب ص:۱۰۸ / تنبیه الغافلین ص: ۲۵۹ / باب العمل بالنیة ا

نو که د زړه تمنا وي خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ هغه مقام ورکوي او که د دنیا په هغه سر کې بد عمل کېږي اوځوک ورسره مینه لري چې کاشکې زه هم هلته وای دغه بد کارونه ما هم کړي وای. نو دی دلته ده او ګناه هلته کېږي نو د قیامت په ورځ به دی له هغو خلکو سره یوځای کېږي کوم چې بد کاران دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورتنۍ اول حدیث شریف اصلي مطلب دادی چې : که خان مشابه کوي په روا عمل کې نو بیا په دې کې ګټه ده، او په ناروا لباس کې د سړي له پاره مشابهت کول بیا تاوان دی. که په ناروا کې څوک له چاسره خان مشابه کوي نو دی هم په ناروا کې ورسره ګډ دی . یعنې ښځه د نر لباس برابروي اویاهم نر د ښځې لباس برابروي دا دواړه پرې ګناهګاریږي . اخلاق او عادات د یو او بل په خان کې پیدا کوي دا هم همدا حکم لري. له انګریزانو سره خان برابروي دا هم ناروا ده. او که په روا کار کې له چاسره خان مشابه کوي لکه: د علماوو لباس او عادات خوند ورکوي دغه دده له پاره ګټه ده. چې په آخرت کې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ده ته غټ مقام ورکوي.

د نېکانوسره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري

د مزارات اولیاء هرات په نامه یو کتاب حدیث را نقل کوي : د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روایت دی چې: د قیامت په ورځ باندې د یو چا سره سوال او خواب وشي بیا دده نیکي او بدي دواړه سره برابرې شي نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته وایي چې: یوه نیکي راپیدا کړه نو زه به دې وبښم ، دی چې هرڅومره سوچ او فکر وکړي نو نیکي به نه شي پیدا کولای. بیا خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته ووایي چې: تا زما فلانکی دوست پیژانده ؟ دی ورته وایي چې: هو ! خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ورته ووایي چې: ما یواځې په همدې پېژندګلوي

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ښښلی یې .اودا چې سړی د نېکو خلکو په لباس خان برابروي اودهغوی عادات په ځان کې راولي نو بیا به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ولې نه ښښي؟

د شجرې د لوستلو فائده

حضرت امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې دمسلم شریف شارح دی دیو راوي په حالاتو کې لیکي چې د زنکدن په وخت کې دده بچیانو ژړل ،دی تسلي ورته ورکوي چې ولې ژاړئ؟ زما امید ده چې رب تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ به ماته عذاب نه راکوي . ځکه ددې کوټې په کونجونوکې ما تقریبا (۱۲۰۰۰) دولس زره واړې قرانکریم ختم کړی دی . اوپه یو روایت کې راځي چې (۲۴۰۰۰) څلورویشت زره واړې مې قران کریم ختم کړی دی . نو زه رب تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ ته امید لرم چې هغه به ماته عذاب نه را کوي ؛نو زما مرګ دژړا اوخفګان نه دی تاسو مه ژاړئ .

دلته امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ لیکي چې څوک دې دافکر نه کوي چې دراویانو دومره احوالوته څه ضرورت دی چې ددوی ټولې قصې ذکر کېږي ،چې ده دومره لمونځونه کول داسې تلاوتونه یې کول ، ختمونه یې کول ،ځکه چې ددا سې خلکو په نومونویادولو سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په هغه ځای رحمتونه اوروي؛نو داولیاؤ اونیکو خلکو په واقعاتو سره داحادیثو دکتابونو څخه معلومېږي چې په هغه ځای دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ رحمتونه نازلېږي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بخاري شريف کې دبدرينو صحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا شيخ عبدالحق دهلوي رحمه الله ور سره ليکي چې يو څوک دبدرينوصحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا دعا وکړي خداى پاک جل جلاله هغه دعا قبلوي. صحابه کرام دي يواځې چې ددوى نومونه واخيستل شي اوبيا رب تعالى ته سوال وشي نو خداى پاک جل جلاله ددغه انسان دعا قبلوي ځکه چې بدرين دخداى پاک جل جلاله دوستان دي ،رب تعالى جل جلاله له دوى نه دخپلې رضا اظهار کړى ،چې زه له دوى نه راضي يم.

په حديث شريف کې راځي چې يوصحابي ته چاځه وويل ، نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايې چې ولې څه ورته وايې ؟ ته نه يې خبر چې دابدري دى .اورب تعالى دوى ته مخکينې اووروستنې تولې ښېلې دي.

کوم خلک چې خداى پاک جل جلاله ته نږدې او ګران وي ،يوازې دهغوى دنومونو دياد ولو په برکت خداى پاک دعا قبلوي.

له دې نه دشجرې دلوستلو ثبوت په ښکاره او څرګند ډول ثابتيږي.

دا زمونږ د طريقت شجرې چې يوځوک يې هره ورځ وايي نو يوازې ددې په ويلو سره هم ددې طريقې له بزرګانو سره شناخت پيدا کېږي، يواځې په ويلو سره . ځکه ته په دې پوه شوې چې په دې سلسه کې له ما څخه نيولې آن تر نبي کريم صلى الله عليه وسلم پورې چې څومره نومونه دي دا ټول بزرګان دي او ستا عقيده هم ورته پيدا شوه. مينه دې ورسره پيدا شوه. لکه: خليفه صاحب دې ليدلى نه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو چې په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیداشوه. حضرت صاحب دې لیدلی نه دی خو په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیدا شوه چې دا خو زمونږ دسلسلې یو لوی شخصیت دی، آن تر حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ او نبي کریم صلی اللہ علیہ وسلم پورې دا سلسله ده. نو چې شناخت او پیژند ګلوي پیدا کېږي نو له دې سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

اویو څوک چې څوک نه پیژني نو له هغه سره به یې محبت له کومه پیدا شي؟ دا چې د چا له بل چا څخه کرکه پیدا کېږي او یایې هم مینه ورسره پیدا کېږي نودا یواځې په شناخت سره پیدا کېږي. یوڅوک ده ستا ورسره هېڅ بد نشته خو داسې دې وپېژانده چې دا یو بدعمله دی نو ستا له هغه سره په زړه کې کرکه پیدا کېږي. یو سړی له تاسره هېڅ تعلق نه لري، خو که څوک یې صفت احوال درته بیان کړي نو ودې هم پېژانده چې دا ښه سړی دی نو په زړه کې دې له هغه سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

له چا سره چې دې مینه او محبت پیدا شو نو دهغه هم مینه او محبت درسره پیدا کېږي. بیا سړی کوښش کوي چې هغه عادات او اخلاق په ځان کې راولي ، بیا نو ددغه حدیث شریف مصداق ګرځي: (اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ) د چا چې له چاسره په دنیا کې محبت وي نو په آخرت کې به هم له هغه سره یوځای کېږي.

ټول تاریخ چې وکتل شي نو دې هر خلک داسې پیدا کېږي چې له هغو ښو خلکو سره یې مینه او محبت وي ، سره له دې چې لیدلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې هم نه وي او بیا په همدې مینه او محبت باندې یې الله تعالی ټول د دنیا او آخرت کارونه جوړ کړي دي.

د یونیک شخص په واسطه شیدې اوشهد حاصلول

یوځل یوې بې بې دخپل یوه بزرګ خاوند بې ادبي وکړه نو دا بزرګ خپه شو او له کور نه روان شو ، نو په دښته کې یې یو ملنګ ولیده چې په عبادت مصروف ده، دی ورغی ، له سلام څخه وروسته یې ورسره څه مجلس وکړ ، وروسته دا ملنګ پورته شو او په یو طرف یې اووه قدمونه واخیستل ، هلته یوه تیږه وه، هغې ته یې جام ونیوه ، له هغې څخه شیدې او شات ورته پیدا شول، دی حیران شو چې دا څومره د لوی کرامت څښتن دی؟ ده ورته وویل چې: تعجب مکوه. حضرت موسی علیه السلام ته خدای پاک دا معجزه نه وه ورکړې ؟ چې هغه به تیږه په امسا ووهله او اوبه به ورڅخه رواني وې . دا خو په قرآن کریم کې ثابته ده. دغه بزرګ ورته وویل چې: هو ! بیا ملنګ ورته وویل چې: آیا حضرت محمدرسول الله صلی الله علیه وسلم له حضرت موسی علیه السلام څخه لوړ مقام لري او که نه ؟ ده ورته وویل : هو ! هغه بیا ورته وویل چې: حضرت موسی علیه السلام ته خدای پاک جل جلاله له کمر(تېږې) څخه اوبه ورکولې نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته که شات او شیدې وبهیږي نودا کومه د حیرانتیا وړ خبره ده ؟ اولیاء الله ؤ ته چې کوم کرامت پیدا کېږي، هغه د نبي معجزه ده ددې خپل کمال نه ده، نو دهغه په

(c) etabton.com: The Digital Library

متابعت ورته پیدا کېږي. وروسته بیا دغه بزرګ پوښتنه ورنه وکړه چې: تا په دغه لوري قدمونه واخیستل دا خوراک دهغو قدمونو له امله درته پیدا شو. نو ملنګ ورته وویل چې: په فلانکي ځای کې یو ولي ده چې هغه په خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ډېر ګران دی. ماته یې خلکو ډېر صفتونه کړي دي، زه په دې ځای کې ډېر وخت کېږي چې اوسېږم نو ماته چې کله کوم مشکل پیدا کېږي نو د دغه ولي په طرف چې اووه قدمونه واخلم او دی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کړم نو هر کار مې پوره کېږي.

(نو اوس سره له دې چې دغه ولي دغه بل بزرګ لیدلی هم نه ده خو چا یې صفت ورته کړی نو دی یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کوي او ټول کارونه یې ورباندې روان دي.)

نو دغه ملنګ دغه بزرګ ته وایي چې: هغه بزرګ چې زه یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کوم نن له خپل کور څخه مرور شوی او په سفر روان ده، نو که ببرته خپل کور ته ونه ګرځي نو دغه مقام چې الله پاک جَلَّجَلَالُهُ ده ته ورکړی چې دده په وسیله ماته هرڅه راکوي نو له ده څخه به دا مقام الله پاک جَلَّجَلَالُهُ ببرته واخلي. نو دی هم له همدې ځای څخه ببرته کور ته وګرځېده

اوس یواځې شناخت پیدا شوی او عقیده دې برابره ده نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دې کار هم درجوړوي. کتاب لیکي چې: څوک کوم ولي ته په څومره اخلاص او محبت سره ورځي نو په هغومره اندازه ورته فیض حاصلیږي. کوم زیارت ته چې څوک په څومره اخلاص سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځي نو هغومره فيض او برکت يکې پيدا کېږي ، نو دشناخت پر مهال چې څومره د هغه سړي شخصيت غټ ورته ښکاريږي دغومره محبت زياتيږي نو چې څومره محبت زياتيږي دغومره فيض او برکت زياتيږي.

د يوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت

يو خليفه صاحب قصه کوله چې: زه يو وخت مرحوم انوارالمشائخ فضل الدين خليفه صاحب مبارک له ميرانشاه نه لاهور ته د داتا صاحب زيارت ته ولېږلم ، سره له دې چې هغه خای ما په ټول عمر کې نه و ليدلی ، او نابلده هم وم مازديگر سپور شوم او سهار لاهور ته ورسيدم، هلته چې په زيارت کې کېناستم نود ستړيا له وجې په وظيفه کې ويده شوم، له دې سره سم په خوب کې داتا صاحب مبارک له قبر څخه لاس راويوست او ستړي مشي يې راسره وکړه اوراته وې ويل چې: راورسېدې ؟ ما ورته وويل چې: هو اصاحب!

نو اوس چې دی په کوم اخلاص له مېرانشاه نه روان شوی او په کوم اخلاص ورغلی هغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه علم ورکړ.

نو غرض داچې مونږ بايد له نېکو خلکو، علماوو، طالبانو، مجاهدينو بلکې له عامو مسلمانانو سره د اسلام له وجې د زړه له تله او اخلاصه مينه او محبت ولرو، دغه مينه په دنيا او آخرت کې ګټه رسوي.

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

او له چاسره که دښمني او کرکه کوو نو هلته به مو هم همدا نیت وي چې الله تعالی رضا شي. چې هغه سړی به د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ له دین سره بې پروا وي، که کافر وي، فاسق وي ، که خپل وي که پردی وي خو چې تقوا نه وي پکې او ددین له حکمونو سره بې پروایي کوي باید له هغه سره ناسته پاسته ونه کړو ،ځکه بد ملګری او بد ماحول ډیر ناوړه اثرات لري ، که په لاس او خوله باندې نه شو منع کولای نو تعلقات خو باید ورسره ختم کړو، ځکه چې په دې سره خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ خفه کېږي او بیا انسان ماخوذ کېږي. ځکه الله تعالی فرمایي : ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هود آیت ۱۱۳] ژباړه : او مه مائلیږئ تاسې (په دوستۍ سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم یې کړی دی نو وبه رسیږي تاسې ته اور (د دوزخ).

خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي: وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾ [سورة التوبة] ژباړه : او اوسئ سره له صادقانو.

هلته وایي چې: له ظالمانو سره مینه مه کوئ ! او هلته وایي چې له صادقینو سره اوسېږئ ! هلته وایي چې له یهودو او نصاراؤ سره محبت مه کوئ ! هلته وایي چې : تاسې مسلمانان په خپل منځ کې محبت سره کوئ ! ځکه د مسلمانانو خپل منځي خدایي مینه او محبت یوه اوبل ته ګټه رسوي، د کافر ، فاسق او ظالم محبت خو سراسر تاوان اوزیان دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فائده:

د نقشبندیې طریقې مطلب هم داده چې: سړی به په هره معامله کې د الله تعالی تر سره کوي او له بندګانو سره به هم د اخلاص معامله کوي. لکه په حدیث شریف کې راځي چې: حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه کوي چې: (مَاالْإِحْسَانُ) احسان څه شی ده ؟ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته په ځواب کې وایي چې: ﴿أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ﴾ (صحیح البخاري ج: ۱/ کتاب الایمان حدیث جبریل ص: ۲)

ژباړه: د الله تعالی عبادت به په داسې اخلاص کوې لکه ته چې الله تعالی په خپلو سترګو وینې. که ته الله پاک نه وینې نو دی خو دې وینې.

د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بندګانو سره به هم داسې اخلاص کوې، ځکه هغه په تا باندې حق لري او په حق به یې وفا کوې، که ظلم یې درسره وکړ نو ته به ورته عفوه کوې. که هغه درسره صلهٔ رحمي نه کوله ته به یې خامخا ورسره کوې. محسن اوسه او خامخا احسان کوه. نو بیا به الله تعالی تاته په دواړو دارینو کې کامیابي درپه برخه کړي.

نو د طریقت مطلب داده چې ته پخپلو ټولو اعمالو کې اخلاص پیدا کړې، هر کار چې کوې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره به یې کوې، که له چاسره دوستي او دښمني کوې نو د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د

Scanned with CamScanner

(c) k...com: The Digital Library

رضا له پاره به یې کوي. په یوه حدیث شریف کې راغي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى : اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾

[زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]

په ټولو اعمالو کې بهترین عمل هغه ده چې که له یو چاسره مینه کوي هم د خدای له پاره او که بُغض ورسره کوي هم د خدای له پاره. یعنې خاص په دې خاطر یې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست دی. اوکه له یو چا سره دښمني او عداوت کوي هم یواځې په دې اساس یې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دښمن دی.

هر کار چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وشو نو په دې کې د دنیا او آخرت ګټه ده، اوپه دې سره کامیابي هم ترلاسه کېږي. او کوم کار چې په نورو اغراضو بنا وي او د الله تعالی رضا پکې مقصد نه وي، مثلاً لمونځ کوي، روژه نیسي، صدقه ورکوي چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي نو دا کار ریا ده.

په قرآن کریم کې الله تعالی وایي:

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ ﴾

[سورة البقرة آیت: ۲۶۴]

ژباړه: اې مؤمنانو! مه باطلوئ تاسې خیراتونه خپل (مه ضایع کوئ ثوابونه یې) په احسان بارولو او ایذا (او ضرر سولو).

یعنې تاسې په ریا کاري سره خپل اعمال مه باطلوئ! احسان په چا باندې مه باروئ! او ضرر هم چاته مه رسوئ، لکه هغه سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ریا کوي او خپل عمل باطل کړي چې اخلاص نه وي نو ریا ده، صدقه کوه په کروړونو روپۍ ورکړه خو چې نیت دې خراب وي او خلکو ته ځان وریاندې ښیي نو دیوې وریشې په اندازه ثواب هم نه لري.

نیمه خُرما صدقه کړه خو دالله تعالی درضا له پاره خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به یې درته د اُحُد غره په اندازه اجر درکوي. ، مطلب دا چې مخلص شوې نو فائده به وي او که اخلاص نه وي بیا هسې بې فاندې خان سترې کوي.

مقصد دادی چې طریقت ټول اخلاص ده، لکه مخکې چې په حدیث شریف کې اشاره ورته وشوه. دا د طریقت مقام ده، ددې مطلب داده چې اخلاص پیدا شي.

نو لنډه داچې له خپل مور او پلار ، خپل اهل او اولاد ، خپلو وطنوالو بلکې له ټولو مسلمانانو سره به اخلاص ساتي. له هر چا سره چې دې کوم قسم تعلق وي چې په هغه تعلق کې مخلص شي نو بیا اصل معنا د تصوف په ده کې موجودیږي. بیا دغه انسان کامیابه کیږي.

(c) kutabton.com: The Digital Library

(۱۳) مجلس

دباطني مرضونو دعلاج لارې

امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ په مکاشفة القلوب نومې کتاب کې لیکي چې چاته خداوندمتعال جَلَّجَلَالُهُ دنیکې خاتمې اراده وکړي نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ یې خپل عیبونوته متوجې کړي ،نو داصلاح کوشش شروع کړي.

اوچا ته چې خداوندمتعال جَلَّجَلَالُهُ دسوء (خرابې) خاتمې اراده کړې وي هغه دخپلو عیبونو څخه ړوند شي، خپل عیب نه وینې، اوچې دعیب نه ړوند شي نودعیب داصلاح کولو کوشش هم نه کوي ،لکه په آیت کریمه کې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي: ﴿وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ﴾ [سورة الاسراء، آیت:۷۲]

ژباړه: او هرڅوک چې وي په دغه (دنیا) کې ړوند (له پیژندلو دحقه) نو هغه به په آخرت کې هم ړوند وي (یعنې دخلاصون لارې به نه مومي)

یعنې چې څوک په دنیاکې ړوند وي ،خپل عیبونه ،نه وینې ،هغه په اخرت کې هم ړوند وي ،خپل عیبونه به نه وینې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوانسان کوشش وکړي چې خپل عیبونه اصلاح کړي نو داصلاح یې کیدای شي لکه حضرت امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ ددې له پاره څلور لارې بیان کړې دي.

دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پیژندنه

حضرت امام غزالي (قدس الله سره) په سنه (۴۵۵) هجري کې پیدا شوی اوپه سنه (۵۰۵) هجري کې وفات شوی، ده په خپل عمر کې دومره تصنیفات کړي چې دده په عمر یې وویشو نوهره شپې ته به یې یوځانګړی تصنیف ورسیږي.

دی په مکاشفة القلوب کې لیکي چې دعیبونو داصلاح له پاره، چې یوانسان داخیرت له عذاب نه پرې خلاص شي، څلور لارې دي:

اوله لار: کامل شیخ ته ځان سپارل:

داچې سړی دکامل شیخ نه، دکامل پیر نه، چې په شریعت برابر وي، له هغه نه بیعت وکړي اوخپل ځان خپل پیرته وسپاري، هغه قاضي اوحاکم مخکې کړي چې ده ته دځه شي حکم کوي، دی یې تابعداري کوي، بیا هغه کامل شیخ دده عیبونه چې وینې دعیب داصلاح کوشش یې کوي نودی به بیا په مقابل کې دلائل نه وایې، لکه طبیب اوداکتر ته چې ځوک ورشي، هغه دده دمرض تشخیص وکړي، دمرض سره موافق چې کومه نسخه ورته لیکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومریض په ډاکتر باندې اعتراض نشې کولای چې ماته دارنګه نسخه مه لیکه.

دوهمه لار: د نیکوا ومخلصو خلکو ملګرتیا ده

دهلاکت څخه دبچ کیدلو دوهمه لار دصادقو،نیکو،ناصحو اومخلصوخلکو سره ملګرتیا کول دي چې هغوی له ده سره په دوستي اوملګرتیا کې رښتونې اوخیرخواه وي ، چې دچا عیب ووینې دهغه داصلاح کوشش کوي ،ورښیې یې چې ورورہ په تاکې دغه عیب ده ، مسلمان یې ددغې ګناه په وجه تباکړې نوهغه یې داصلاح کوشش وکړي . ځکه یو مسلمان دبل مسلمان له پاره آینه ده ،لکه په آینه کې چې یوڅوک په خپل مخ کې کوم تور داغ ووینې نوهغه سمدستې دلرې کولو کوشش کوي اولرې کوې یې؛ نونیک ،صادق اوخیرخوا ملګری دبل له پاره دآینې مثال لري . مسلمان ته خپل عیب نه معلومېږي خودانیک ملګری یې ور وښیې چې په تاکې دغه عیب موجود ده ددغه ازاله وکړه ،په دنیاکې هم پرې بدرنګه کېږي اوپه اخرت کې هم پرې بدرنګه کېږي .او له دې سره ،سره یې داصلاح کولو طریقه هم ورته وښودله چې لکه څرنګه چې آینه یو چاته خپل عیبونه ورپه ګوته کوي خو شرموي یې نه ته هم چې دیو مسلمان دعیبونو اصلاح کوې نوپټ ورته ووایه شرموه یې مه .

څومره چې لوی لوی مشائخ اوغټ خلک تیرشوې هغو ټولو دخپلو عیبونو اصلاح په همدې طریقه کړې دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به ویل چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې په هغه کس رحم وکړې چې ماته زما عیبونه را وښیې.

یوځل یې حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ویل چې ته زما په رعیت کې ډېر ګرځې ،خلکو زما کوم عیبونه درته بیان کړي دي ؟ حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دحیا اوشرم له امله څه نه ورته وویل؛خوحضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ډېر ټینګار پرې وکړ ،له ډیر ټینګار نه وروسته یې ورته وویل چې څومره زه ګرځیدلی یم ؛نوخلکو ماته د تا په هکله دوه عیبونه بیان کړي دي:

۱- داچې دې تا په دسترخوان باندې دوه رنګه خواړه موجود وي.

۲- داچې ته دوه جوړه جامې اغوندې.یوه په ورځ اوبله په شپه کې.

اودا کارونه څکه دوی عیبونه بلل چې حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خودمسلمانانو امیر اومشر وُ دده نفقه له بیت المال څخه ورکول کیدله ،نودخلکو په ګمان ،دوه رنګه خواړه زیادت اواسراف دی. دارنګه دوه جوړه جامې هم ددوی په نزد اسراف ښکاره کیده.

حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وویل چې نورعیبونه نوي ددغو دو له پاره زه کافي یم.

ددو قسمونو خوراکوڅخه داځواب دي چې یوقسم خوراک دتیري شپې پاتې وي اوبل قسم خوراک نوی پوخ شوی وي نوخلکو ته په یو وخت کې دوه قسمه خوراک معلومیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددو جوړو جامو اغوستلو څخه داجواب دی چې یوجوړ دشپې له پاره اغوندم اوبل جوړ دورځې اغوندم . نودشپې جامې بدلول یومستحسن امر دی ځکه چې دشپې سړې ته ضرورت وي: احتلام اوجنابت انسان ته پیښیږي ؛نوپه شریعت کې ناروا اوممنوع نه دی .

یووخت یې حضرت حذیفه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دسراوراز ملګری و) ته به یې ویل چې تاته خو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمنافقینو علامې او نښې ښودلې دي ،په ماکې خوبه دمنافقت کومه علامه او نښه نه وي ؟ ددومره غټ شخصیت سره سره بیاهم پوښتنه ورڅخه کوي چې که خامخا وي چې اصلاح یې وکړم.

څومره چې لوی اوغټ خلک تیرشوي دي ؛نودنیکو خلکو سره په ملګرتیاکې دې مرتبې ته رسیدلې دي ، نویوبل ته به یې داصلاح له پاره دده عیبونه بیانول او هغه به یې داصلاح کوشش کاوه . [مکاشفة القلوب عربي / ص: ۲۵۸/مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۴۵۴ /مکتبه فریدیه]

حضرت داود طائي د عیبونو د نه په ګوته کولو له وجې کلی پریښود

حضرت داود طائي خپل کلی پریښوده اوپه یوګوښه ځای کې یې ګودخه جوړه اوعبادت یې کاوه ، چا ورته وویل چې ولې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل خپلوان کلیوال او عام مسلمانان پریښودل او ولاړې په ګوښه ځای کې دې واړول ؟ ده ورته وویل چې له چا سره کینم ، که ځان نه کشر سره کینم ماته په دین کې ښوونه نشي کولای. اوکه له ځان څخه له مشر سره کینم ماته عیب نه په ګوته کوي او ماته خپل ځان ترپام غټ راولي ، نوزه له خلکو سره ګډ ژوندون څه کوم.

[تذکرة الاولیاء، فارسي چاپ ایران ص:۲۵۰]

بیا یې داسې وویل چې دبداخلاقي مثال داسې دی لکه دې مار اولړم، که مور اوتاسې ته یوځوک داووایې چې مار اویا لړم درغی نو مور ټول کوشش کوو چې ځانونه ونه وساتو اوپه دوهمه مرتبه کې دهغه سړي نه زیات خوشحاله یو چې له ماسره دي ډېره ښېګڼه وکړه چې زه دې دلړم او مار له ضرر اوزیان څخه خلاص کړم.

اوس یې نودغه دلړم اومار چیچل ظاهري بدن ته زیان اونقصان رسوي ،ځکه چې ظاهري بدن وچیچي نودرد یې ترنیمې ورځې یاپوره ورځې پورې وي ؛خوافسوس ! چې ځینې مسلمانان چې یوځوک داصلاح په خاطر ،ده ته نصیحت کوي اوهغه امراض چې یوځوک داصلاح په خاطر ،ده ته نصیحت کوي اوهغه امراض چې دهغو ضرر اوتکلیف څوچنده له مار اولړم نه زیات دی ،ځکه چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمې وي تردې چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمې وي تردې پورې چې ترقبره اوجهنم پورې رسیږي ؛اودی یې په غرض اوحسد باندې حمل کوي ، بالمقابل داځواب وایې چې ته ماته وایې پخپله څه شی کوې؟ خوپه تاکې هم داعیب موجود دی ؟ په فلانکي کې هم داعیب موجود ده؟ داځکه وایې چې نن سبا خلک

(c) pakistanipoint.com: The Digital Library

داصلاح سره مینه اوعلاقه نه لري، مخکینیوخلکو به دعیبونو پوښتنه کوله ،که به ده پوښتنه ونکړه هغوی به دخیرخواهي په غرض عیب ورته وښود ،اوده به دهغه دعیب داصلاح کوشش کاوه؛نن سبا چې چاته نصیحت کېږي هغه یې په حسدباندې حمل کوي ،یایې ملګرتیا دخدای له پاره نه وي دابادي او رُتبې لحاظ کوي چې بیا به راڅخه خپه شي بیا به زکات او خیرات نه راکوي او یا به مې کوم کار پورې بند شي بیا یې نه راته اجراء کوي ، نوهغه عیبونه یې نه ورته په ګوته کوي.

نودوهمه داصلاح لاره داده چې دنیکواومخلصوخلکو سره ملګرتیا غوره کړي . اودهغه په لارښوونو باندې عمل وکړي اوددوی ښوونه او روزنه دځان له پاره دنجات ذریعه او وسیله وبولي.

دریمه لار: ددښمنا نوخبروته غوږ نیول دي.

په دنیاکې عادت داده چې دیوچا په منځ کې دښمني وي نودهغه په عیبونوپسې متوجې وي ،عیبونه یې بیانوي، نوکله کله دهغه مداهن چاپروس ملګري نه دښمن سړي ته ګټه رسیږي.

نوچې څېړک دتا عیب په هرځای کې بیانوي چې فلانکي په فلانکي مجلس کې دتا عیب بیانولو نوخپل ځان ته به سوچ وکړي چې که رښتیا دغه عیب په ماکې وي نواصلاح به یې وکړم ، نوهغه ده د دښمن په ذریعه هم دسړي اصلاح راځي ، خو که یو سړی دخپل ځان اصلاح ته متوجې شي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داصلاح ځلورمه لار: دمسلمانانوسره ګډ ژوندون کول دي

ځلورمه طریقه دعیبونو داصلاح داده چې سړی دمسلمانانو سره یوځای ژوند کوي اودمسلمانانو اعمالو ته ګوري ،چې یوکس ګورې غلا کوي اوعام خلک له هغه نه کرکه کوي نودی به له غلاځخه ځان ساتې. اویا یې یوڅوک ولیدل چې شراب خور دی اوعام مسلمانان په هغه لعنت وایې؛نودی به له شرابوڅخه کرکه اونفرت کوي یعنې هربدعمل اوعیب چې په خلکو کې ګورې نودی به له هغه عیب نه دځان ساتلو کوشش کوي،ځکه دی ګورې چې که زه هم داسې وکړم نوله مانه به هم خلک نفرت اوکرکه کوي.

حضرت عیسی علیه السلام ادب له چا زده کړ؟

دحضرت عیسی عَلَیْهِ السَّلَامُ نه چاپوښتنه وکړه چې تاته په څه شي آدب درکړ شوی ؟ دا اخلاق دې دڅه نه زده کړي دي؟ دی مبارک په ځواب کې ورته وایې چې دغه آدب ما له جاهلانوڅخه زده کړی،هغه داسې چې ما جاهل سړی ولید چې هغه به نا لایقه کار کاوه نوما داکوشش کاوه چې زه داسې کار ونه کړم.

(مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۸ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص ۴۵۴ مکتبه فریدیه)

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

زياتره عيبونه چې انسان ورسره مخ کيږي هغه باطني عيبونه وي لکه په قراکريم کې راځي الله تعالى فرمايي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا مَا فِيٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آيت:۲۸۴]

ژباړه: اوکه ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنيتونه) چې په زړونو ستاسې کې دي يا پټ کړئ تاسې هغه، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالى.

ددې آيت مبارکه په تشريح کې مفسرين کرام ليکي چې الله تعالى دحساب تعلق داعتقادياتواوباطني امورو سره وکړ، نو داهل السنة والجماعة اتفاق په دې ده چې حساب دزړه، نفس او قالب په ګناهونو حق دی او عذاب ورکول په صغيره او کبيره ګناهونو حق دی لکن واجب نه ده بلکې دالله تعالى په اراده سره ده. يعنې هغه شيان چې دتاسې په سينوکې دي که ښکاره يې کړی اوکه پټ يې کړی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ددغو حساب درسره کوي. [تفسيرمظهري ج: ۱/ ص. ۱۴۳۸]

نولکه مخکې موچې وويل چې يوډول داسې عمل اوګناه ده چې ظاهره بدن ته يې ضرر رسېږي اوبل ډول داسې دي چې په زړه تور داغ لګوي، زړه ته يې اثر رسېږي دادوهم ډول انسان ته زيات تاوان رسوي، تکبر هم دې دوهم ډول ګناهونو څخه دی خو دا دومره مهلک اُو زيانمن مرض دی چې شيطان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ له دربار څخه دهغه دې په سبب ورټل شو، اولنی ګناه دشيطان کبر کول ؤ، کله چې ملائکو ته دالله تعالى له خوا حکم وکړی شو چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته سجده وکړئ نوټولې ملائکې په یوار سره حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته سرپه سجده شولې او شیطان دتکبر له وجې څخه انکار وکړ اودلیل یې دا وویلې چې دی دې له ختې نه پیدا دی اوزه دې له اور نه پیدایم ،اور بهتر دی له ختې څخه ؛نوعجب اوتکبر یې وکړ،نوددغه تکبر اوغرور له وجې نه دی ملعون شو اوتر ابد پورې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له رحمته ورټل شواودقیامت په ورځ به د اور په ممبر ناست وي اوده ته به سزا ورکول کېږي ؛نوپه انسان کې تکبر باطني مرض ده ،دانسان په ظاهرکې نه معلومېږي.

عجب اوبد بیني هم باطني مرضونه دي ،سړي ته خپل ځان لوی معلومېږي ،خپل عمل دقبول وړ ورته معلومېږي ، خپل ځان ښایسته ورته معلومېږي ،لکه داسې زه خو طالب یم زه مجاهدیم زه صوفي یم زه تبلیغي یم اوزه فلانکی یم نوخپل ځان غټ ورته ښکاره شي کله چې په انسان کې عجب راغی نو دغه انسان بیا دتل له پاره له تباهي سره مخ شي.

حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته دنبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوله دجنت زیری ورکړل شوی و، بل طرف ته دمسلمانانو خلیفه هم و، صاحب دکشف اوکرامت هم و،دومره طاقت اوتوان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی و امام الحرمین رَحِمَهُ اللَّهُ په خپل کتاب (الشامل) کې وایي: چې دحضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ په زمانه کې یوځل زلزله وشوه ده حمد اوثنا وویله اوزمکه هماغسې خوځیده ، نو زمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په دوره ووهله ورته وې ويل قراره شه ! ايا په تا دعدل نظام نه ده قائم ؟

نوترڅوپورې چې دی دمسلمانانو خليفه و نه بيا زلزله نه ده شوې. حضرت عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ په حقيقت کې په ظاهراوباطن کې امير المؤمنين او دالله تعالى خليفه ؤ په زمکه کې او په اوسيدونکوو دزمکې کې ، نوزمکې ته يې هم تعزير او ادب ورکاوه په هغه څه چې له دې څخه صادريدل ، لکه څرنګه يې دزمکې اوسيدونکو ته د دوی دتير وتنو اوګناهونو له امله تعزير ورکولو .

(جامع کرامات الاولياء ج: ۱/ ص: ۱۲۸ دارالکتب العلميه ،بيروت لبنان)

دحضرت عمر فاروق رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ دبرزيات مناقب دي که يې څوک بيان کړي نوپه څر جلدونو باندې مشتمل کتاب ورنه جوړيږي ؛خو له دې ټولو صفتونو اوکراماتو سره سره ده ته خپل ځان کمزوری ليدل کيده اوله حضرت حذيفه رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه پوښتنه کوې چې په ماکې خوبه دمنافقانو علامه او ننبه موجوده نه وې اوزه خو به منافق نه يم ؟ الله اکبر !

حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ به دومره ژړل چې دژړا آواز به يې تر يو ميل پورې رسيده . يو ځل خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته را وليږه او دايې ورته وويل چې ورشه حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته زما سلام ووايه اودا ورته ووايه چې دوست له دوسته دومره ډاريږي ؟ ته خو خليل الله يې زما دوست يې .

حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ راغی اودخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سلام يې ورته ورسولو اوله سلام نه وروسته يې هغه پيغام ورته بيان کړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ په خواب کې ورته وایي چې زه چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عظمت اولویي ته ګورم اوبل طرف ته خپلو تقصیراتو ته وګورم نوزما نه داخبره هیره شي چې زه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې نه یم ۱ مکاشفة القلوب ، عربي. ص. ۱۱۱

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دومره عبادت کاوه چې پښې مبارکې به یې وپرسیدې اوداسې به یې ژړل چې دسینې مبارکې اواز او غرقی به یې دایشیدلې کتوې په شان ؤ اویالکه میچن چې تاویږي.

په هغوی مبارکینو کې عجب نه و،خپل ځان غټ نه ورته معلومیده، سره له دې چې خپل مقام هم ورته معلوم و،لکه په یوه حدیث شریف کې چې راځي: ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ القِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِوَاءُ الحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِيَ، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» . وَفِي الحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ﴾

[جامع الترمذي ج ۲ ص ۲۰۲ / رقم الحديث ۳۶۱۵]

ژباړه : له ابوسعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه دآدم عَلَيْهِ السَّلَام داولاد سردار او مشر یم اوپه دې فخر نه کوم .اوزماپه لاس کې به لواء الحمد (دحمد بیرغ) وي زه فخر نه کوم ، یونبي به هم زما دبیرغ له سیوري دباندې نه وي که هغه آدم عَلَيْهِ السَّلَام ده او که نور انبیاء دي .او زه به په تولو انسانانو کې اولنی شخص یم چې له قبر څخه به راپورته کیږم زه فخر نه کوم،او په حدیث کې قصه ده.

Scanned with CamScanner

(C Digital Library

دارنګه دحرص ماده ،دجاه طلبي اودقدرت پرستي ماده ،دشهوت پرستي ماده ،يعنې شپيته (٦٠) باطني امراض يوه کتاب دطريقه محمديه په نامه ده ، ذکر کړي دي.

[طريقه محمديه ج. ۱ / ص ۱۴۹ / مکتبه حنفيه]

لکه شرک اونفاق چې انسان ابدي تباهي ته بيايي دارنګه دغه مرضونه هم انسان ته تباهي ته بيايي

نوددغو مرضونو دعلاج او اصلاح طريقې يې ښودلې وې چې مخکې مونږ بيان کړې ، ظاهري بدن دانسان له دوو شيانو نه جوړ ده روح اوجسد ، لکه څرنګه چې دظاهري بدن علاج داحاديثو په رنا کې ثابت دی همدارنګه دباطني مرضونو علاج هم کيږي.

﴿ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ» ﴾ [صحيح المسلم ج: ۴، كتاب الصيد والذبائح و ... باب لكل داء دواء واستحباب التداوي ص: ۲۲۵ / رقم الحديث: ۱۲۲۰۴]

ژباړه : له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي : دهر مرض له پاره دوا شته ، کله چې دمرض له پاره دواء ورسيږي هغه به دالله تعالى په اذن جوړيږي

اوس نوپه دنياکې چې دانسان سترګې وخوږيږي ،دسترګو داکټرته ځي، معالج موجود دی دمعدې داکتر ته نه ورځي . اودچا چې دمعدې تکليف وي نو هغه مريض ددغه جسماني مرض دعلاج له پاره هغه داکتر ته ورځي چې په معده کې مهارت لري يعنې هرڅوک چې به کوم مرض باندې لګيا وي دهغه مرض ماهر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورځي اوعلاج ورباندې کوي اوکه هغه مریض دخپل مرض پر مهال ماهر ډاکتر ته مراجعه نه کوي نوخلک يې هم ملامتوي چې مرض اوتکليف دمعدې لرې او علاج دسترګو په ډاکتر کوي . او هر متخصص په هغه خپل فن کې ښه تجربه او مهارت لري نور اصلي کار الله تعالی کوي ، خو دغه دنياخو دوسايلو ده لکه څرنګه چې يو دنيوي پوه او ماهر ديو چا علاج کولی شي نو ديني شيخ او پير خويې په طريقه اولی سره ترهغه نه ښه علاج کولای شي .دانسان روح همدغسې مريضه کيږي .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د منافقينو په هکله وايي چې :

﴿ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ﴾ [سورة البقره آيت ۱۰]

ژباړه : په زړونه د دوی کې مرض (دشک اونفاق) دی نوزيات کړ دوی لره الله تعالی مرض .

يعنې روح يې مريضه اوضعيفه دی . اودغه آيت مبارک چې نازل شو نود دوی مرضونه اومنافقت ورځ په ورځ زياتيدل .

اوس نوددغه روحي مرض معالجين هم موجود دي ، معالعجه يې هم موجوده ده، داسې نه دی چې دا مرض لاعلاجه ده اويا يې ماهر ډاکتران نشته ،نوخپل ماهرينو ته به ورځي اوهغه به ددغه مرض موافق دوايې درکوي ځکه امام غزالي رَحِمَهُ اللهُ وايې چې ددغو مرضونو دعلاج طريقه داده چې کامل شيخ ته ورشي اوبيعت ونه وکړي، او هغه ته ځان تسليم کړه ؛نوهغه کامل شيخ به دې تاد مرضونو علاج او درملنه وکړي.

Scanned with CamScanner

(c) kendon.com: The Digital Library

[مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۹ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص ۱۵۵ مکتبه فریدیه]

لکه مخکې دلطائفو په بیان کې مونږ وویلې چې دلطائفو ځای کې بیلابیل دیوبل صفتونه دي چې ددغو اذکارو په شروع کولو سره یې هغه صفات حمیده منځ ته راځي.

اوس که مونږ دعلاج دغو څلورو طریقو ته په کلکه متوجې شو بیا به مونږ دکامیابي پراؤ ته رسیږو اوزمونږ په قول اوفعل کې به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ بیا اثر پیدا کوي.

کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړو نوښه اثر کوي

دحضرت حسین احمدمدني (رحمه الله) دزوی جلسه ده اوپه هغه جلسه کې دده زوی بهترین تقریر وکړ خوپه خلکو کې یې اثر ونکړ. حضرت مدني صاحب پورته شو یواځې دوه خبرې یې وکړې چې مونږ بیګاه دخپلو وړو ماشومانو له پاره پیرني تیاره کړې وه ،پیشو راغلله هغه یې وخوړه دابچیان دغسې وړې ویده شول؛نوټولو خلکو په ژړا شروع وکړه. بیا چې خپل کورته راغلل زوی ته یې وویل چې زویه جلسه وشوه ؟ هغه ورته وویل هوا څرنګه وه ؟ هغه وویل چې ډېره ښه وه.

مدني صاحب ورته وویل چې زما اوستا دخبرو ترمنځ په فرق اوتوپیر پوه شوې ؟ تاخو ډېرښه آیتونه اوحدیثونه وویل ،ډېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبي خبرې دې وکړي ؛خوپه خلکو يې کوم اثر نه پريوتلو هغه
وويل چې هوا صاحبه ! اثر خونه پرې معلوميدلو .

مدني صاحب ورته وويل چې ګوره مايوه عادې خبره
وکړه،کوم آيت اوحديث هم نه ؤخوپه خلکو کې يې زيات اثر وکړ
چې تا هم دغه صحنه پخپلو سترګو وليدله .

زوی يې وويل هوا . پلار ورته وويل چې ددغه وجه څه ده ؟
هغه ورته وويل چې زه نه پوهيږم .

مدني صاحب ورته وويل چې ددې وجه داده چې زماخبره دزړه
له تل څخه وه اوپه نورو زړونو يې هم اثر وکړ اودې تا خبره په ژبه
وه ځکه يې هلته اثر وهم نکړ .

حضرت مدني صاحب ورته وويل چې دا اثر هلته پيداکيږي
چې دزړه تعلق له يوکامل شيخ سره پيداکړې اوله هغه نه بيعت
وکړې نودتا زړه به صفا شي اودتا دزړه اثر به بيا په نورو خلکو
کې پيداکيږي .

مونږ وينو چې ډېر وخت ډېر خلک په ډېره بليغه طريقه وعظ
اونصيحت کوي خو په مونږ آثرنه کوي اوډېر خلک په ډېره
کمزورې اوساده الفاظووعظ کوي خوډېرښه اثر کوي .

نوخپله دخپلو عيبونو داصلاح له پاره تر خپله وسه پورې چې
څومره امکان لري بايد خپل کوشش وکړو که له کوشش نه
دروسته بياهم اصلاح رانغله په اخيرت کې به بيا دعذر ور بلل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي ، خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ موبیا نه نیسي :﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ . [سورة البقره آیت ۲۸۶]

ژباړه : نه کوي تکلیف الله پرهیڅ نفس باندې مګر (په اندازه د) طاقت د ده . نوپه خپله به سعی اوکوشش کوو چې څرنګه دانکبر لرې کړو ، عجب ،جاه پرستي ،شهوت پرستې او نورباطني رزائل څرنګه لرې کړواوکه ددې باطني مرضونو دمعالجې له پاره منډې ،کوششونه او هڅې بالکل ونکړو بیا به مو الله تعالی دقیامت په ورځ ونیسي لکه الله تعالی چې فرمایلي دي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آیت ۲۸۴]

ژباړه : اوکه ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې ستاسې په زړونوکې دي یاپټ کړئ تاسې هغه ، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی .

که مونږ ددغو باطني مرضونو علاج او اصلاح ونکړو بیا به موخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ نیسي چې تاددغه خپل مرض علاج ولې نه کولو ،ماهرین موجود دي، معالجین موجود دي اوسره له هغه دې ور سره تعلق نه ساتلو بیا مو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ نیسي ،عذر مو هم دقبول ور نه دی . مونږ به دعلاج او اصلاح کوشش کوو نو رکارونه خالق لایزال ته سپارو که هغه زمونږ عملونه قبلوي او که نه جنت راکوي او که جهنم هغه فاعل مختار دی چې څه یې خوښه وي هغه معامله به کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۴) مجلس

دخدای پاک دیادونې دمجلس (ناستې) اهمیت او غوره والی

که یوسړی دقرآن کریم ایاتونو او نبوي احادیثو ته کره کتنه وکړي نو بیا دخدای تعالی د ذکر او دذکر دحلقې اهمیت ، غوره والی او لوړوالی دمقام یې له ورایه څرګندیږي .

دذکر فضیلت دآیتونوپه رڼا کې

۱- الله تعالی فرمایي : ﴿ الَّذِيْنَ آمَنُوْا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوْبُهُم بِذِكْرِ اللهِ أَلَا بِذِكْرِ اللهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوْبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة رعد .]

ژباړه : (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او زړونه یې مطمئین دي د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره ، واورئ خبردار شئ چې دالله تعالی په ذکر سره دمؤمنانو زړونو ته اطمنان وربښل کیږي .

کوم زړه چې په ذکر دالله تعالی بوخت وي په هغه زړه شیطان تسلط نشي راوستی بلکې دذکر دګرموالي له امله سوزي او چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم زړه غافل شي شیطان پرې مسلط شي ، نو ځکه پکارده چې انسان باید همیش ځان د شیطان د تسلط نه په ذکر سره وساتي او خپل رب راضي کړي، ځکه هم الله تعالی د ډیر ذکر حکم کوي.

۲-الله تعالی فرمایي:﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيرًا وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ ﴾

[سورة آل عمران.]

ژباړه: او یادوه رب خپل ډیر (له پاره دشکر) او تسبیح وایه (لمونځ کوه) په آخر دورځي کې اوپه اول دورځي کې.

۳-الله تعالی فرمایي:﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ ﴾

[سورة الاحزاب.]

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډیرویادولو سره.

۴- الله تعالی فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَّقُعُودًا وَّعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ...﴾ [سورة النساء آیت ۱۰۳.]

ژباړه: بیا کله چې اداء کړی تاسې لمونځ نو یادوئ تاسې الله تعالی په ولاړې او په ناستې او پر اړخو خپلو.

په عام ډول غالباً انسان له دریو حالتونو سره مخ کیږي. یا ولاړ وي یاناست وي یا پروت وي او الله تعالی په دري واړه حالاتو کې د بنده ځخه ذکر غواړي ځکه ذکر افضل د عباداتو ده. رب کریم فرمایي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ﴿ وَلَذِكْرُ اللهِ أَكْبَرُ ﴾ (سورة عنكبوت آیت ۴۵) ای من غیره من الطاعات، (جلالین . ص : ۳۲۸) من غیره من الطاعات فالصلوة لما کان کلها مشتملاً بذکر الله تکون اکبر . [التفسیر کبیر . ص : ۷۵ . جلد : ۲۵ .]

۶- الله تعالی فرمایي: ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ إِذَا نَسِيْتَ ﴾ (سورة کهف آیت ۲۴)

یعني چې کله د الله تعالی د ذکر نه غافله شي بیرته د الله تعالی ذکر شروع کړه چې در په یاد شي

او دا ذکر کله په ژبه سره وي لکه یو کوچی راغی د نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه یې پوښتنه وکړه ﴿ اَيُّ الْاَعْمَالِ اَفْضَلُ قَالَ : اَنْ تُفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ ﴾ (رواه احمد والترمذی)

یعني پوښتنه یې وکړه چې کوم یو د اعمالو بهتر ده؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمایل : دا چې ته له دنیا څخه جدا کیږي په داسې حال کې چې ژبه دې د الله تعالی په ذکر لنده وي.

او کله په زړه سره وي لکه رب کریم فرمایي : ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَّخِيْفَةً ﴾ (سورة الاعراف آیت ۲۰۵) ای سراً جلالین ص: ۱۴۷ . وَاذْكُرْ رَّبَّكَ الاية . یدل علی ان الذکر القلبی یجب ان یکون دائماً وان لایغفل الانسان لحظة واحدة عن استحضاره جلال الله و کبریائه بقدر الطاقة البشریة والقوة الانسانیة . [التفسیر کبیر ص ۱۰۹ جلد ۱۵-۱۶ .]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو تفسیر جلالین د ﴿ فِيْ نَفْسِكَ ﴾ تفسیر په (سراً) سره کوي یعنې په پټه په زړه کې او تفسیر کبیر وایي چې ددې ایت نه معلومیږي چې د زړه ذکر به انسان همیشه کوي او یو آن به هم نه تري غافله کیږي.

د ذکر فضیلت د نبوي حدیثو نو په رنا کې

دذکر په فضیلت کې ډیر احادیث راغلي خو زه په لنډ ډول یو څو حدیثونه را اخلم.

۱- ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ الْعِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: (الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ) . قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ وَمِنَ الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللهِ؟ قَالَ: (لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الْكُفَّارِ وَالْمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً ﴾ . (ترمذی ج. ۲. ابواب الدعوات)

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه څخه روایت دی چې له نبی کریم صلی الله علیه وسلم نه چا وپوښتل چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد څوک بهتر ده؟ ده ورته وویل هغه څوک چې د الله تعالی ذکر ډیر کوي. ده ورته وویل چې تر مجاهد فی سبیل الله هم؟ حضور پاک صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې مجاهد خپله توره په کفارو باندې ماته کړي او ددوی په وینو یې ولړي بیا هم ډیر ذکر کونکی له هغه افضل او بهتر ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- ﴿ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا) قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: (حِلَقُ الذِّكْرِ) ﴾ الترمذی. رقم الحدیث: ۲۵۱۰، ا

ژباړه: له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی چې حضور اکرم صلی الله علیه وسلم فرمایي چې کله په باغچو د جنت تیریږئ نو څه پکې وخورئ صحابه کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! د جنت باغچې له څه شي څخه عبارات دي ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم و فرمایل چې د ذکر حلقې دي

۳- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَسِيرُ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَمَرَّ عَلَى جَبَلٍ يُقَالُ لَهُ جُمْدَانُ، فَقَالَ: (سِيرُوا هَذَا جُمْدَانُ سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ) قَالُوا: وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: (الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللهِ، يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا ﴾ : رواه مسلم والترمذی ،

ژباړه. له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د مکې مکرمې په لاره کې روان و بیا په یو غره ورغی چې جمدان نومیده. نو ده و فرمایل: خئ دا جمدان ده او مخته لاړل په رتبه کې مفردون. صحابۀ کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! مفردون څوک دي ؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل : هغه خلک چې په ذکر د الله تعالی بوخت وي او د ذکر به له دوی نه د ګناهونو درانه پیتي لرې

(c) etabton.com: The Digital Library

کړي نو دوی به دالله تعالی حضور ته په داسې حال کې وړاندې شي چې دګناهونو پیتې به ورڅخه لرې شوې وي.

۴- ﴿ وَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : يَقُولُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَيَعْلَمُ أَهْلَ الْجَمْعِ مِنْ أَهْلِ الْكَرَمِ فَقِيلَ مَنْ أَهْلُ الْكَرَمِ يَا رَسُولَ اللهِ ! قَالَ أَهْلُ مَجَالِسِ الذِّكْرِ فِي الْمَسَاجِدِ ﴾

[رواه احمد و ابن حبان والبيهقي .]

ژباړه : له ابو سعید خدري رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل چې رب کریم به د قیامت په ورځ وایي زړه چې پوه به شي اهل د محشر چې څوک دکرم، عزت او شرافت وړ دي. صحابۀ کرامو عرض وکړ چې یا رسول الله ! دکرم وړ څوک دي ؟ ده ورته وفرمایل چې دذکر د مجالسو څښتنان په جماتونو کې.

۵- ﴿ وَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : مَا مِنْ قَوْمٍ إِجْتَمَعُوا يَذْكُرُونَ اللهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يُرِيدُونَ بِذَالِكَ إِلَّا وَجْهَهُ إِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ قُومُوا مَغْفُوراً لَكُمْ فَقَدْ بُدِّلَتْ سَيِّئَاتُكُمْ حَسَنَاتٍ ﴾. [رواه احمد .]

ژباړه : حضرت انس رضي الله عنه فرمایي : رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل چې نه ده جمع شوی یو قوم چې ذکر د الله تعالی کوي او اراده یې یواځې د الله تعالی رضا وي، مګر اوازیه وکړي دوی ته اواز کونکی داسمان له طرفه چې پورته شئ په داسې حال کې چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونه مومعاف دي په تحقيق سره بدلې شوې دي ګناوې ستاسې په نيکيو سره .

د ذکر فضيلت د علماوو د اقوالو په رنا کې

اَقْوَالُ عُلَمَاءِ : قَالَ عَبْدُ الله بْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لَمْ يَفْرَض الله على عباده عبادة فريضة الا جعل لها حدا معلوما ثم عذر اهلها فى حال العذر غير الذكر فانه لم يجعل له حدا ينتهى اليه و لم يعذر احداً فى تركه الا مغلوباً على عقله و امرهم بذكره فى الاحوال كلها فقال عز من قائل ﴿ فَاذْكُرُوا اللهَ قِيَامًا وَقُعُوْدًا وَّعَلَى جُنُوْبِكُمْ ... ﴾ ، النساء آيت ۱۰۳، و قال تعالى : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا ﴾ ، الاحزاب ، اى بالليل والنهار فى البر و البحر و السفر والحضر- والغنى والفقر وفى الصحة والسقم والسر والعلانية و على كل حال . (نور التحقيق ص ۱۴۷)

ژباړه : حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي : هر عبادت چې الله تعالى په خپلو بنده ګانو فرض کړى د هغه له پاره يې حد (تاکلې اندازه) معلومه کړې يوازې ذکر دخداى دى چې وخت او اندازه يې معلومه نه ده، بلکې هر وخت او هر خاى يې کولاى شي او بيا په خانګړې ډول پټ او خفي ذکر. دمثال په توګه لمونځ په شواروز کې پنځه وخته او بيا يې د بنده ګانو عذر هم په وخت د عذر کې قبول کړى.

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

دمثال په توګه لکه سفر، مرض او فقر خو د ذکر له پاره الله تعالی حد هم نه ده معلوم کړی او د چا عذر یې هم نه ده قبول کړی، بلکې فرمایي په ولاړې هم ذکر کوئ په ناستې هم په پروتې هم او په هر ذکر کوئ یعنې که شپه وي او که ورځ په وچه او په دریاب کې په سفر او په حضر کې په آبادي اونیستې کې په صحت او په مرض کې په پټه او په ښکاره یعنې په هر حال کې

امام فخرالدین رازی رَحِمَهُ اللهُ په تفسیر ددې ایت ﴿ وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ... ﴿۱۸۰﴾ ﴾ (سورة الاعراف، کې فرمایي ان الموجب لدخول جهنم هو الغفلة عن ذکر الله تعالی والمخلص من عذاب جهنم هو ذکر الله تعالی الخ....)

امام رازی رَحِمَهُ اللهُ فرمایي چې د جهنم ددخول سبب او لامل غفلت یعنې دخدای ذکر نه کول دي او د جهنم څخه دخلاصې سبب او لامل بیا دالله تعالی ذکر کول دي، خکه چې سړی د ذکر نه غافله شي نو د حرص او خواهشاتو په تورو تیارو کې ډوب شي او د هر خیر نه محروم شي او چې کله په ذکر مشغول وي زړه یې د الله تعالی په معرفت منور وي نو د هلاکت نه بچ شي

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: خَرَجَ مُعَاوِيَةُ، إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ: مَا يُجْلِسُكُمْ؟ قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ. قَالَ: آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟ قَالُوا: وَاللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ تُهَمَةً لَكُمْ، وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي، إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: «مَا يُجْلِسُكُمْ؟» قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلَامِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ، فَقَالَ: «آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟» قَالُوا: آللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: «أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ، إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ وَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلَائِكَةَ» ﴾ (جامع الترمذي ج ۲ ص ۱۷۵ : ابواب الدعوات ، رقم الحديث ۳۳۷۹)

ژباړه : له حضرت ابو سعید خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جومات ته راغی له خلکو څخه یې وپوښتل دغه له پاره ناست یاست ؟

دوی ورته وویل چې موږ دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکرکوو. نو ده ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل شي له پاره نه یې ناست؟ هغوی ورته وویل چې زموږ دې په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ قسم وي چې دبل غرض له پاره نه یو ناست

حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وایې چې ماتاسې ته قسم له دې وجې در نکړچې زه په تاسې بدګمانه یم له بلې وجې مې قسم درکړ ،اواول دغان په هکله داحتیاط خبره کوي ، چې زه رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته څومره ورنږدې وم، ، د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوښې دی ، دده خور ، ام حبیبه ، د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بې بې وه دی دهغې مُحرم وُ ،)

خووایې ماداحتیاطاً دهر احادیث ندې نقل کړي ترڅو چې له مانه تغیرپکې رانشي، لکن همدغه حضرت معاویه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ددغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکرد مجلس په هکله وایي چې رسول الله ﷺ یو وخت را ووت ،صحابه کرام رضي الله عنهم دذکر په مجلس کې ناست و پوښتنه یې ورنه وکړه چې تاسې دلته څه شي کینولی یئ ؟ دوی مبارکینو ورته وویل چې مونږ دخدای پاک په یادونه سره رایوځای شوي یو . رسول الله ﷺ ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وې چې دبل غرض له پاره نه یئ ناست ؟ صحابه کرامو رضي الله عنه ورته وویل چې زمونږ دې په خدای قسم وي چې دبل څه شي له پاره نه یوناست

رسول الله ﷺ صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم ته وایي چې تاسوته ماقسم ددې له پاره ندې درکړی چې زه په تاسې بدګمانه یم ،چې تاسودرواغ وایئ ،بلکې ددې له پاره مې قسم درکړچې حضرت جبرائیل امین اوس راغی او دایي ووېل چې خداوندمتعال جل جلاله ددې مجلس په ګډونکو باندې چې دخدای پاک جل جلاله ذکر کوي، دټولو ملائکو په وړاندې فخرکوي اوملائکوته وایي چې زما بندګانو ته وګورئ ،تاسې وبل چې په زمکه کې انسانان مه پیداکوه ،نن دزمکې په سر زما په کور کې ناست دي اوزما ذکر کوي ،

ایا دخدای پاک یادونه په زوره او که په پته غوره ده ؟

امام نووي رحمه الله فرمایي هغه ذکر غوره دی چې په خوله اوزړه دواړو سره کیږي په خوله لکه وعظ اونصیحت چې مونږ کوو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاپه اکثروخایونوکې چې دادماذدیګرله لمانځه وروسته چې ختم خواجګان اویا نور اورادچې تر سره کیږي

اودزړه ذکر چې یواځې په زړه سره الله - الله ویل کیږي

نوبهترین ذکر داده چې دواړه سره جمع شي اوکه هروخت د دواړو وس نه وي نوبیا پټ په زړه کې ذکر کول غوره دي

امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷

﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الذِّكْرُ الْخَفِيُّ خَيْرٌ مِنْ ذِكْرِ الْجَلِيِّ ، رواه الترمذي﴾ امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې خفي (پټ) ذکر تر جلي (ښکاره) ذکر څخه بهتراو غوره دی

﴿عن عائشة رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قالت قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (لفضل الذكر الخفي الذي لايسمعه الحفظة سبعون ضعفاً اذا كان يوم القيامة وجمع الله الخلائق لحسابهم وجاءت الحفظة بماحفظوا وكتبوا قال لهم انظروا هل بقي لهم من شئ ؟ فيقولون ما تركنا شيئاً مما علمناه وحفظناه الا وقد احصيناه وكتبناه ، فيقول الله ان لک عندي حسناً لا تعلمه وانا اجزيک به وهو الذكر الخفي) ﴾ ذكره السيوطي في البدور السافرة في احول الاخرة (امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات باب ذکر الله عزوجل ص ۱۵۷/۳۲

ژباړه: له حضرت عایشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه روایت دی دامبارکه وایي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دذکر خفي (پټ په زړه کې (الله ،

Scanned with CamScanner

(c) Babton.com: The Digital Library

ووایې ، د خولې ددکرله (۷۰) ځله در الله) ویلونه غوره دی او دقیامت په ورځ چې کوم انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ دربار ته راشي،نوهغه ملائکې چې دانساناتو عملنامه لیکي،نودهرانسان ټول اعمال حاضر کړي ،خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به پوښتنه ورڅخه وکړي چې ددغه انسان سره بل څه عمل نه دی پاتې ؟ دوی به ورته ووایې ای رب تعالی ۰ ده چې څه کړي و هغه موږ لیکلي اویاد کړي و هغه موټول راوړي دي خداوندمتعال به دغه انسان نه ووایې چې تاداسې یوډول عمل هم ترسره کړی چې هغه یواځې ماته معلوم دی او بل څوک نه دي پرې خبر چې هغه د زړه ذکر دی .خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به دحشر په ورځ دزړه ذکر چې ملائکوته هم معلوم نه وي ښکاروي ځکه چې دا له ریا اوعجب څخه پاک وي ،نوخدای پاک ته دزړه ذکر ډېر محبوب دی ځکه یې له ځان سره ساتې

لکه دیو سانک له قوله هم معلومیږي :

میان عاشق ومعشوق رمز یست

کرام الکاتبین راهم خبر نیست

﴿ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ : ابواب الدعوات باب ماجاء ان دعوة المسلم مستجابة ص ۱۷۵ / رقم الحديث ۳۳۸۴]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عایشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه روایت دی دامبارکه وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به په هرحال او هر وخت کې دالله تعالی ذکر کاوه، یعنې ذکر قلبي (دزړه ذکر) به یې په هر حال کې کاوه.

او حضرت معاذ بن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي. ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ يَتَحَسَّرُ اَهْلُ الْجَنَّةِ اِلَّا عَلَى سَاعَةٍ مَرَّتْ بِهِمْ لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيْهَا. ﴾ [رواه طبرانی والبیهقی.]

ژباړه: یعنې جنتیان به افسوس نه کوي مګر په هغه ساعت باندې چې په دوی باندې له ذکر نه پرته تیر شوی وي په دنیا کې څکه په یوه، یوه ساعت د ذکر دجنت ډیر نعمتونه لاس ته راځي. نو چې د هغو نعمتونو نه سړی بې برخې شي بیا ارمان کوي، خو دقیامت په ورځ ارمان ګټه نه رسوي نو باید سړی دلته په دنیا کې په ذکرکې کوشش وکړي، ترڅو خپل قیمتي وخت په غفلت تیر نکړي.

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی: ﴿ عن ابی هریرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال قال: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما من قوم يقومون من مجلس لا يذكرون فيه الله الا قاموا عن مثل جيفة حمار، كان عليهم حسرة يوم القيامة ﴾ [رواه ابوداود و حاکم.]

Scanned with CamScanner

(c) ...ne Digital Library

ژباړه یعنې نه پورته کیږي یو قوم د داسې مجلس نه چې په هغه کې ذکر د الله نه وي مګر داسې دي لکه چې پورته شي د مردار خر له جوسې نه او وي به په دوی باندې افسوس په ورځ د قیامت

نو دهر آن ،هرساعت اوهر ملت به زمونږ نه پوښتنه کیږي داچې دسړي زړه په ذکر لګیاشي بیا دانسان لطائف په ذکر لګیاشو ،دانسان پوستکی په ذکر لګیاکیږي ،ټول بدن په ذکر لګیا کیږي ، بیاکه پروت وي،ناست وي اوکه په نورو کارونو هم لګیا وي دتازړه به ذکر کوي ، لکه لوی اومهربان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې فرمایي

﴿ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ [سورة النور آیت ۳۷]

ژباړه : (داسې) سړي چې نه غافلوي دوی سوداګري او نه بیع پیرودل له ذکره یاده د الله تعالی

اودا ذکرده چې ددې په سبب دسړي له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره عشق اومحبت پیدا کیږي،مینه اوالفت پیدا کیږي بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان عاشق ګرځوي،بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړی غټ مقام ته رسوي ،لکه دحضرت بي بي رابعې قیصه چې په تفصیل سره په دوهم توک انوارالجالس کې بیان شوې ده . [انوارالمجالس ج: ۲ / ص: ۲۴۸/ ۲۵۲ به حواله تذکرة الاولیاء فارسی ازص ۷۲ تا ۷۵ چاپ ایران]

هغې ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهمدې ذکر په برکت سره څومره غټ مقام ورکړی و سره له دې چې دایوه ښځه وه خو خدای پاک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جَلَّ جَلَالُهٗ په عشق کې دومره غرقه تللې وه چې په دنیاکې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ داسې عزت ورکړچې دکعبې شریفې حقیقت ددې استقبال ته راځي په اخرت کې به ددې په شفاعت سره په زرګونو خلک جنت ته داخلیږي

نودذکر په مجلسونوکې شرکیدل مستحب دي .کوم رحمتونه چې په دې مجلسوباندې خداوندمتعال نازلوي هغه په ګوښې ځای کې نه پیداکیږي نوځومره چې دسړې وس کیدای شي دذکر په داسې اجتماعي ټولیوکې باید شرکت وکړي ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په داسې خایونو بې شمېره رحمتونه نازلوي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلّٰهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ ... الحديث ﴾

امشکوة المصابیح/ ج ۲ کتاب الدعوات فی الذکر والتقرب الیه ص ۲۱۴

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې دالله تعالی یوقسم ملائکې دي چې مسلمانانو په لارو کې ګرځي ددې له پاره چې داسې یوه ډله پیداکړي چې په هغه کې دخداوندمتعال ذکر اوعبادت کېږي نویوبل غږ وکړي چې راشئ ستاسې چې کوم مقصود و هغه موپیداکړ،دومره ملایکې په دغه مجلس راتاو شي چې تراسمان پورې ورسیږي بیا خداوندمتعال له دې ملائکوڅخه پوښتنه کوي چې زما بندګان په څه شي لګیاو ؟ دوی به ورته ووایي چې ستا په ذکر مشغوله ؤ . خداوندمتعال بیا ورته ووایي چې دوی

(c) ...n.com: The Digital Library

څه غوښتل ؟ هغوی به ورته ووایې چې جنت یې غوښت. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې جنت یې لیدلی و ؟ هغوی به ورته ووایې چې نه جنت خویې نه و لیدلی. الله تعالی به بیا ورته ووایې چې که دوی جنت لیدلی وای نوځه به یې کول؟ هغوی به ورته ووایې چې تردې به یې نورهم کوشش کاوه.

خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې دوی له څه څخه پناه غوښتله ؟ هغوی به ورته ووایې چې دجهنم څخه یې پناه غوښتله. خداوند متعال جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې جهنم یې لیدلی و؟

هغوی به ورته ووایې چې نه جهنم خویې نه و لیدلی. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نودوی به څه کول ؟ هغوی به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نو لا به یې زیاته پناه ورنه غوښتله اوله ګناه څخه به خانونه وساتې.

اوله تا نه یې مغفرت غوښت. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به ورته ووایې چې زه یې لیدلی وم ؟ دوی به ورته ووایې چې نه لیدلی خویې نه وې. الله تعالی به ورته ووایې چې که ماوویني نودوی به څه کوې ؟ هغوی به ورته ووایې چې که تاوویني نوتردې به یې عشق اومحبت نورهم زیات شي. بیا به خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ ورته ووایې چې تاسې ټولې په دې شاهدې اوګواه اوسیږئ چې ددې مجلس خلکوته چې څه غواړي هغه مې ټول ورکړل اوچې له څه شي نه پناه غواړي له هغوڅخه مې پناورکړه اودوی ته مې ټول ګناهونه معاف کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به ملائکې ورته ووایې چې اې خدایه! په دې خلکو کې خو یوداسې سړی هم موجود ؤ چې دخپل حاجت له پاره راغلی و،دچاسره یې شخصي کار ؤ ؛خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ورته ووایې چې دا داسې مجلس اوتولی دی چې څوک ددوی سره ناست وي هغه به هم نا امیده نشي. هغه سړي ته یې هم ددوی په ذریعه ببښنه وکړه.

نوغرض دا چې مونږ اوتاسې باید دداسې مجلسونو څخه غافله نشو اوپه اهمیت یې څانونه پوه کړو.

﴿ قَالَ: رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المجلس الصالح يكفر عن المؤمن ألفي ألف مجلس من مجالس السوء ﴾

[مكاشفة القلوب، عربي؛ ص: ۱۷۵/ به حواله ابن عساكر في تاريخه ۱/ ۲۹۷]

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې دذکر یا علم یونیک مجلس د دوو زرو هغو مجلسونو ګناوې معاف کوي ،چې په هغه کې لهو اولعب ،تهوکې اومسخري وهلې شوې وي.

خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دومره رحیم ذات دی چې دیوه مجلس له رویه ددوزرو ناکارو مجلسونو ګناوې معاف کوي داهم یوازې دخدای پاک فضل ، احسان او کرم دی. اودومره دفخر ځای دی ، دومره غټه نعمت دی که مونږه پوه شو،ددې مجلسونه باید قدر وشي.

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

(۱۵) مجلس

د(لطائف خمسه ؤ)ځایونه او فائدې

د هر انسان وجود له دوو شیانو څخه عبارت دی: (۱) عالم خلق (۲) عالم امر چې هر یو پنځو، پنځو شیانو مشتمل دی.

۱ ـ عالم خلق: له خاورې، اور، اوبه، هوا، او نفس.

۲ ـ عالم امر. قلب، روح، سر، خفي او اخفی څخه عبارت دی

اوس مونږ له عالم امر څخه بیان کوو. دا پنځه لطائف چې د عالم امر پرې مشتمل دی چې هغه قلب، روح، سر، خفي او اخفی ددې لطائفو ځایونه کوم دي؟

ظاهراً خو اوله لطیفه: د چپ (تي) نه دري ګوتې لاندې ده چې (قلبي) لطیفه یې بولي.

دوهمه لطیفه: له ښي (تي) نه دوه ګوتې لاندې ده چې (روحي) لطیفه یې بولي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه لطیفه: د بنې (تي) نه دوه ګوتې برسېره (هسکه) ده چې (سري) لطیفه یې بولي.

څلورمه لطیفه: د چپ (تي) نه دوه ګوتې پورته لږ د سینې په طرف ده، چې (خفي) لطیفه یې بولي.

پنځمه لطیفه: د سینې په منځ کې ده چې (اخفی) لطیفه یې بولي.

دا خو یې مونږ یوازې خایونه په ګوته کړل، خو په بدن کې دننه چې زړه ده، ینه (جیګر) ده، توری ده، تریخی ده، بډوګی (پښتورګی) دي، نواوس ددې خبرې وضاحت ضروي دی چې دا وظیفې د بدن په کومو برخو کې دي؟

قلبي لطیفه:

لومړی قلبي لطیفه ده ،ددې ځای د بدن په یوه داسې توټه کې دی چې له دې څخه د بدن ټولو برخو ته رګونه تیت (خواره) شوي دي، چې هغې توټې ته زړه وایي، نوددې وظیفې مرکز په دغه ځای کې ده. اوس دغه زړه د ملائکو د الهام ځای هم ده اود شیطان د وسوسې ځای هم ده.لکه په لاندې حدیث شریف کې چې اشاره ورته شوې ده.

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ، فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللهِ فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ الْأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» ﴾

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي :چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي چې دهرانسان په زړه کې یو وسوسه دشیطان ده اوبل دملائکې الهام دی هرڅه چې دشیطان لمه ده هغه وسوسې دشر انسان ته اچوي لکه کفرفسق او ظلم او تکذیب دحق (لکه توحید ، نبوت بعث بعدالموت جنت او جهنم) او لمه دملائکې چې ده هغه انسان ته الهام دخیر کوي لکه لمونځ ،روژه تصدیق دحق (لکه اسماني کتابونه او رسولان) چاته چې داپیداشول نوپوه دي شي چې دا دالله تعالی له لوري دي نو دالله تعالی حمد او ثنا دي ادا کړي.اوچاته چې دشیطان وسوسه پیداشي نو اعوذبالله دي ووایي.

یعنې په زړه کې دوه کوټې دي، یوه کوټه خای د شیطان د تصرف ده، یوه کوټه خای د ملائکې دتصرف ده. کله چې انسان د الله تعالی په ذکر لګیا شي، نو په دې وخت کې شیطان منډې رامنډې شروع کړي، ملائکې الهامات شروع کړي، له نیکو اعمالو سره د انسان مینه په ځپو شي، اوکله چې بیا د انسان زړه غافله شي نو شیطان خپله مبنوکه ددغه انسان په زړه کې کېږدي او وسوسې ورته شروع کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه صفات

زړه د بنانست ، معرفت او محبت او صبر خای ده، کله چې مرید په ذکر شروع وکړي، نو له دې خایه د بدن تولو برخو ته رګونه تللي دي، نو په واقعیت کې د ټول بدن تعلق له الله جَلَّ جَلَالُهُ سره پیدا شي، اوکه زړه غافله شي نو بیا شیطان رنګارنګ وسوسې وراچوي اودغه وسوسې بیا ټول بدن ته سرایت وکړي. خکه خو حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي :

﴿ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ، صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ، فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ ﴾

[صحيح المسلم بَابُ أَخْذِ الْحَلَالِ وَتَرْكِ الشُّبُهَاتِ ، رقم الحديث ۱۵۹۹]

ژباړه : او خبر اوسئ چې (د انسان) په بدن کې یوه توټه غوښه ده، کله چې هغه روغه (مصلحه) وي نو ټول بدن روغ وي او کله چې هغه خرابه (فاسده) شي نو ټول بدن خراب شي، خبر اوسئ چې هغه زړه دی.

اوس نو چې د انسان زړه په ذکر لګیا شو نو هغه بدصفتونه یې چې په زړه کې دي لکه حسد، کبر، کینه او داسې نور بېکاره صفات نو داټول خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ لرې کړي اویه خای یې بیا د معرفت او محبت صفت پیدا کړي، له الله تعالی ، حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او له اولیاء الله وو سره یې مینه پیدا

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کبړي، صبر ، تواضع او حِلم پکې پيدا شي او بيا په تکليفونو بې صبرې نه کوي، تکبر نه کوي او له چا څخه انتقام اخيستلو ته هم زړه نه ښه کوي، نو (قلبي) لطيفه له غوښې څخه مراد نه ده، بلکې لطيفه قلبي خان ته يو نوراني کيفيت ده، چې په دې زړه کې پيدا کېږي. کله چې دغه کيفيت په زړه کې پيدا شو، نو په انسان کې مثبت تغيرات شروع شي، رذيله صفات ورڅخه ليرې او نېک صفات بيا پکې ځای پيدا کوي.

زړه ته په عربي ژبه کې قلب وايي، قلب لفظ په پښتو کې اړولو ته وايي، نو دا زړه هم په يوه حال باندې نه وي ، اوړي را اوړي، نو له دې امله هر وخت ذکر په کار ده، ځکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به چې کله دعا کوله نو دا به يې ويل﴿: يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ "..﴾ (جامع الترمذي ج: ۲ ابواب الدعوات رقم الحديث: ۳۵۲۲ ص ۱۹۲)

ژباړه : ای د زړونو اړونکيه ! ته زما زړه په دين ثابت او محکم کړې. زړه دچرګ د بنکې مثال لري چې په بيابيان کې پرته وي، باد يې کله په يوه اړخ او کله په بله خوا اړولي . نو کله شيطان تصرف شروع کړي او کله بيا د ملائکو تصرف شروع شي، په يوه او بل اړخ يې اړوي، نو ځکه کله په زړه کې تکبر او کله بيا حسد او کله نور داسې اخلاق رذيله پيدا کېږي.

نو له دې امله به ته په خپل زړه پسې متوجه يې ، ترڅو هغه غلط طرف ته وانه وړي. انسان به په دې اکتفاء نه کوي چې بس وظيفه مې واخيسته ، زړه مې يوڅو ورځې ذکر وکړ ، اصلاح شو، نور څه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ضرورت نشته. بلکې دا کار دائمي حضور غواړي، که په غټه سلسله خبره وکړو، نو انبیاء علیهم السلام معصوم دي، یعني الله تعالی ددوی حفاظت کړی ، دګناهونو او بدوکارونو شوق په دوی کې بالکل نشته. او اولیاء معصوم نه دي، مګر محفوظ دي، یعني خدای جَلَّجَلَالُهُ له دوی سره ملائکې ټاکلې دي، ترڅو زړه یې د نیکي طرف ته مائله وي، الهامات ورته شروع کړي، ګناهونه ورڅخه نه کېږي، که بالفرض ورڅخه وشي، خو سمدلاسه پښېمانه شي، ځکه دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ سره یې تعلق جوړ وي، بیا عاجزي پکې پیدا کېږي او په ګناه باندې توبه وباسي، په ګناه باندې یې دوام نه پاتې کېږي.

(روحي) لطیفه:

د انسان په بدن کې دوهمه لطیفه د (روح) ده، دا هغه لطیفه ده چې الله تعالی په ینه (جیګر) کې پیدا کړې اواصلي مرکزیې ینه ده.

دغه جیګر چې د روح معدن ده، په دغه ځای کې رحمت او شفقت دواړه دي، د محبت او خوشالي مرکز ده او له دې سره سره بلې خوا ته د صفرا او سودا مرکز هم دغه ځای ده.

اوس نو دغه روحي لطیفه چې په ینه کې ده، نوداچې په ذکر لګیا شوه بیادا صفرا او سودا چې د ګناهونو په اثر پیدا شوي دي او انسان نورو ګناهونو ته هڅوي نوددې ذکر په شروع کېدو سره دا صفرا او سودا له منځه ځي او صفات حمیده یې ځای نیسي. بیایې په نورو انسانانو باندې زړه سوځي، صلهٔ رحمي اوشفقت پکې پیدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، بيا په دغه ذکر سره سکون او خوشالي ورته حاصل شي، له الله تعالی سره يې تعلق پيدا شي، اطمينان يې په برخه شي. ځکه چې الله تعالی په قرآن کريم کې ويلي: ﴿ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی دی او ارام نيسي زړونه د دغو (مومنانو) په ذکر دالله تعالی سره.

يعنې سوکالي او سکون ، خوشالي او اطمينان له الله تعالی اودهغه له دين سره په محبت کولو پيدا کيږي.

(سِرِي) لطيفه:

دريمه (سِرِي) لطيفه ده، ددې لطيفې اصلي ځای توری ده، دا توری محل د مشاهدې هم ده، کله چې صفا شي نو انوار او تجليات هم ورته معلوميږي، د خوشحالي او فرحت ځای هم ده، همدا راز د خندا، غرور او تکبر محل هم ده.

اوس نو چې د يو انسان توری په ذکر لګيا شو نوددغه ذکر په نور سره دغه بې ځايه او ناروا خندا ګانې ختميږي او ورسره غرور او تکبر هم له مينځه ځي، بيا دلته د مشاهدې حالت راځي. انوار او تجليات په خپلو سترګو وينې، چې له هغې سره ژړا پيدا کيږي، تواضع پيدا کيږي اوپه ګناهونو باندې ندامت او پښېمانتيا پيدا کيږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خَفِي) لطيفه:

څلورمه (خَفِي) لطيفه ده، ددې لطيفې مرکز په تريخي کې دی، دا تريخی محل د غم هم ده اود ډار او ژړا هم، بلې خوا ته محل د غضب، غلظت او سختي هم ده.

کله چې د يو انسان دغه تريخی په ذکر باندې شروع وکړي، نو غضب او هغه بداخلاقي او غلظت له مينځه ورسره ځي، بيا په اخلاقِ حميده سره ښائسته شي او همیش به دخدای جَلَّجَلَالُهُ او آخرت په لوري متوجه وي. د الله تعالی په نافرماني کولو سره به غمجن کېږي، مثلاً لمونځ ورڅخه پاتې شو، يا روژه، يا داسې نور عبادات يې پاتې شوي وي نو دی ورباندې سخت خفه وي. اود الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ د عتاب څخه په وېره کې وي اود بدو اخلاقو په صادريدلو سره ورته ژړا پيدا کېږي، کله چې دغه تريخی اصلاح شي نو بيا يې د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ لوري ته رجوع پيدا شي.

(اَخْفَى) لطيفه:

پنځمه د (اخفی) لطيفه ده، ددې لطيفې مرکز الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په بدوګي کې اينبی ده، چې د سينې د برابري نه دواړو بدوګيو ته القا د ذکر کېږي. دا بدوګی د شهوت، جرئت، شجاعت او حرص ځای ده، کله چې د انسان بدوګی د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په ذکر لګيا شي نو د ذکر د اثر له امله حرص اوبې ځايه شهوت له منځه ولاړ شي، د مسلمان د قتلولو جرئت ورک شي، دلته داخفی لطيفې په برکت د انسان په بدن کې دهغو بدو صفاتو په مقابل کې نېک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفات پیدا شي، هغه داسې چې دجرأت په خای بیا شجاعت او دشهوت په خای عفت (پاک لمنې) او دحرص په خای زهد خای ونیسي اوس نو انسان د لسو شیانو څخه مرکب ده، په لسو شیانو کې دا پنځه د عالم امرسره تړاؤ لري، چې هغه دا پنځه مرکزونه شول، ددغو مرکزونو صفات مونږ اجمالاً وپېژندل چې دواړه صفات لري، داسې صفات هم لري چې په هغې سره انسان له خدای جَلَّ جَلَالُهٗ څخه بېګانه(لري) کېږي اوداسې صفات هم لري چې انسان خدای جَلَّ جَلَالُهٗ ته ورنیږدي کېږي، د لرې کېدو منشاء او لامل غفلت ده، چې دغه خایونه له ذکر څخه غافله وي نو انسان به دالله تعالی نه لرې کېږي اود نزدیکت منشاء او لامل بیا ذکر ده، چې دغه خایونه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په ذکر اباد شي نو بیا د ملائکو له طرفه ورته الهامات کېږي ، بیاتول بدن ددغو لطایفو له وجې نوراني شي ، بیا دخدای تعالی رابطه تینګه شي نو بیا دغه انسان له ګناوو څخه ځان ساتي او له نیکي کولو سره یې تل مینه او محبت وي.

اوس نو چې دغه مرکزونه متضاد صفات لري، نو سړی به ورته متوجه وي ، که داسې وو چې دا خایونه هروخت په ذکر لګیا وو نوبیا به دغه انسان ورځ په ورځ په دین کې ترقي کوي، کشفیات به ورته په برخه کېږي، ځکه په دغه خایونو کې محل د مشاهدې شته یعنې مقصود خو انوار، تجلیات اوکشفیات نه دي، خوبدن د انوارو اوتجلیاتو محل کېدلی شي ، اصلي په بدن کې دغه قابلیت الله تعالی ایښی دی. (نورالابصار ،ضیاء الافکار فارسي ، تالیف شیخ المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (سلمه الصمد) ، ص: ۱۷۲/ ۱۸۹)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارومدار دکتبې په ایمان او تقوی سره دی

اوس دغه خایونه دکفارو هم شته او دمسلمانانو هم، قرآن کریم مسلمانانو او کفارو ټولو ته راغلی ده، خو په خپله الله تعالی د قرآن کریم د فائدې تخصیص تر متقیانو پورې کړی دی چې فرمایي: ﴿ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝ ﴾ [سورة البقرة] یعنې دا قرآن د متقیانو له پاره دهدایت او لار ښوونې ذریعه ده، نو څکه دغه خلک فائده ورڅخه اخلي. تفسیر بیضاوي لیکي چې دا قرآن خدای جَلَّجَلَالُهُ تر متقیانو پورې ولې خاص کړی دی ؟ چې دا د متقیانو له پاره هدایت ده، حال دا چې قرآن کریم خو د ټولې دنیا د انسانانو له پاره را استول شوی . وایي دا څکه چې: قرآن ، اسلام او شریعت د قوي غذا (طعام) مثال لري، قوي طعام او غذا هلته بدن ته قوت ورکوي چې بدن جوړ وي، که بدن ناجوړه و، نو بیا قوي غذا ورته ضرر رسوي. که یو سړی ملاریا نیولی وي نو غوړي ورته تاوان رسوي او که ګټه ؟ د قوت او طاقت شیان به وي خو چې بدن روغ نه وي بیاهمدا د قوت او طاقت خوراکونه ورته په ضرر تمامیږي نودا دین او قرآن چې انسان ته ګټه رسوي هغه وخت یې رسوي چې اعتقاد یې سم وي، په هغه کې تقوی او خشیت من الله وي، دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د کلام عظمت او حیثیت یې پېژني، نو بیابه فائده تري اخلي اوخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته د هدایت ذریعه ګرځوي همدغه قرآن کریم وو چې په ابتداء کې به نوي نوي آیاتونه نازلېدل نو کفار

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نور هم په خپل کفر کې سخت شول او مخالفتونه به يې زياتېدل، لکه چې الله تعالى فرمايي: ﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ ﴾ [سورة الاسراء]

ژباړه : اونازلوو (پرتا) له قرآنه هغه څيز چې شفاء دی (له ظاهري او باطني امراضو) او رحمت دی له پاره دمؤمنانو (چې نفع پرې اخلي) او نه زياتوي (دغه قرآن) ظالمانو (کافرانو) ته مګر زيان (هلاکت چې ايمان پرې نه راوړي). [تفسير بيضاوي ج:۱/ص:۲]

نود بدن اصلاح په دغو لطايفو باندې کېږي، دا بدن چې څومره اصلاح کېږي، قرآن کريم بيازيات اثر هم پرې کوي، او داهلته کيږي چې دبدن مرکزونه زيات اصلاح وي او اصلاح يوازې دخداى پاک په ذکر او يادونه راځي ددغه قرآن کريم انوار او فيوضات بدن ته رسيږي، بيانو ورځ په ورځ يې ترقي په برخه کېږي. تردې پورې چې د الله تعالى د اولياوو په ډله کې شامل شي، چې بيا دده په يوه آيت باندې زيات کارونه جوړېږي. اونورو خلکو ته په ټول قرآن عظيم الشان دومره فائده نه رسيږي.

په قرآن کريم کې کوم نقصان نشته، بلکې نقصان په ده کې وي، نبي کريم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله زمانه کې به نفس نفيس موجود و خو مشرکينو چې عقيده وربانديې نه درلوده هرځومره معجزې يې چې وربښکاره کړې، زړونه يې مرض وهلي وو نو هېڅ فائده يې نه ورته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله، منافقین به د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مجلس کې کښناستل، خو د هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خوږو خبرو به په په دوی کې هیڅ اثر نه کاوه.

اومونږ الحمدلله چې په څوارلسمه صدۍ کې واقع یو، اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک احادیث اورو نو خوند ورځخه اخلو، دا ځکه چې الحمد لله ایمان او اسلام راسره شته، سره له دې چې خپل خوږ پیغمبر مو لیدلی هم نه دی خو خوند یې شته، نو چې بدن جوړ وي که لرې ده ، که مو لیدلی نه ده بیا هم شوق شته، دا رنګه مونږ آخرت نه ده لیدلی بیامو هم ورسره شوق شته، الله تعالی مو نه ده لیدلي بیامو هم ورسره پوره پوره مینه ده، صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ مو نه دي لیدلي خو محبت او مینه مو ورسره شته اوهغوی معجزې او نورډیر شیان په سترګو هم لیدل خو سره له هغه یې هیڅ ګټه یې ورته ونه رسوله. ولې ؟ ځکه چې بدن روغ نه وو.

نو غرض داده چې: د طریقت فائده داده چې له بدن ځخه اصلي او واقعي بدن جوړوي، بله دا فائده دا ده چې ددې اهل به شو چې د قرآن کریم ځخه فائده راته ورسیږي، انساني بدن ددې لا تق ګرځي چې د نبوي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له احادیثو ځخه خوند واخلي، د ائمۂ کرامو رَحِمَهُمُ اللهُ له اقوالو ځخه ګټه پورته کړو.

نو چې ذکر دائم شي نوحضور دائم موجود شي، بیا نو الله تعالی په هرځه کې اثر پیدا کوي او خدای جَلَّ جَلَالُهُ ته یې نزدېکت په برخه شي چې یوځوک خدای پاک ته نیږدي شي او په هغه ګران شي نور به دی څه ارمان لري.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

(۱۶) مجلس

د ذکر په واسطه الله تعالی دسړي ابدي ژوندون جوړوي

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ [سورة الانفال]

ژباړه : اې مؤمنانو کله چې مخامخ شی ددښمن له یوې ډلې سره (چې جنګ ورسره کوی) نوثابت قدم اوسئ تاسې (او مه تړې تښتئ) او یا دوئ تاسې الله ډیر (په خوله اوزړه) ښائی چې تاسې دکامیابي پراؤ ته ورسیږئ (په بري سره پر دښمن دذکر په برکت).

دلته د ذکر دوه معناګانې دي یوه معنا یې دا چې دا مونږ مشهور ذکر ورته وایو، چې د ژبې اود زړه ذکر ده، دا تړې مُراد ده.

دوهم تفسیر مظهري [ج ۴ ص:۹۷] لیکي چې: په دې کې تنبیه ده په دي چې دبنده له پاره مناسب داده چې هیڅ شی دی الله تعالی له ذکر نه منعه نکړي . اوپه وخت دسختیو کې دده لورې ته التجاء وکړي . او رئس المفسرین حضرت عبدالله بن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا (چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د تره زوی اودتولو مفسرینو سردار دی اودا مرتبه یې هم د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خدمت کولو موند لې ده.

Scanned with CamScanner

یوه شبه ذنبي کړیه ﷺ کورنه ،، چې حضرت رسول الله ﷺ ذمیسونې ،، چې ذحضرت ابن عباس رضي الله عنه تردرو په نوبت ؤ اوهغه ذحیض په حال کې ،، وه ،، ورځې چې ذ رسول الله ﷺ ذمیسونه ذشیبې ذعبادت معلومات خان ته حاصل کړي

کله چې رسول الله ﷺ ذمیسونه ذشیبې ،، بورته شو اوذهغه ځانته له پاره ولږوونه ذانصور ذکر چې ،، زه خوس ذلمه یم له هوډم نه باید استفاده وکړم اوذرسول الله ﷺ خدمت به ضرور کوم ذلمه ذخدمت ذرې صورته ذي

۱ ده باید انتظار کړي وای مرخه رسول الله ﷺ راوتلی وای اواوده یې غوښتې وای

۲ ذاچې رسول الله ﷺ به بیت الخلا کې ذاسته ده بدنې ،لوټه ،، ذکه کړي وای اوبیت الخلا نه دربسې ،درځلې وای

۳ ذاچې بدنې ،لوټه ،، ذبیت الخلا خوا نه ورنه اسنې وای اوذې ورنه ذللی وای

حضرت ابن عباس رضي الله عنه اول صورت غوره نه کړ ځکه چې هغه اوبه وغواړي کله په تعمیل ذامر کې ،تاخیر راشي ،،به عمل بې معلومه کړه چې موقع ذخدمت نه ،،ده ﷺ ویلونه ارزښت او ضرورت نشته

ذخدمت دویم صورت بې هم غوره نه کړ چې بیت الخلا نه بې اوبه وروړي وای ځکه ذابې اذیې ده

(c...tion.com: The Digital Library

نودا دریم صورت یې غوره کړ چې دبیت الخلا خواته یې اوبه ورته کیښودې اودی ورځخه ولاړ.

نوکله چې رسول الله ﷺ دقضاء حاجت نه فارغ شو اوبیرته راوګرځیده نوپه دې وخت کې یې اوبه ولیدلې نوپوښتنه یې وکړه چې دا اوبه دلته چا راوړې دي ؟ نوام المؤمنین میمونې رضی الله عنها ورته وویل چې دغه هلک. دنبي کریم ﷺ زړه ورنه خوشاله شو اودعایې ورته وکړه ﴿اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الكِتَابَ﴾ اصحیح البخاری ج ۱ / کتاب العلم ص ۷۵ رقم الحدیث ۷۵ ۱ ژباړه : اې خدایه پاکه ! ته ده ته په قرانکریم کې پوهه ورنصیب کړې . اضیاء البخاري شرح صحیح البخاری ج ۳ / کتاب العلم ص ۱۶۳/ ۱۶۴ رقم الحدیث ۷۵]

نو راڅو خپل اصلي مطلب ته چې: حضرت عبدالله ابن عباس رضی الله عنهما د تهر شوي آیت په تفسیر او تشریح کې فرمایي چې: خدای تعالی د سخت تکلیف په حال کې چې د جنګ حالت وه، دکفارو په منځ کې راایسار ده، له دې ټولو سختیو سره سره الله تعالی خپلو اولیاؤ، دوستانو او مؤمنانو ته د ذکر کولو حکم کوي چې: ﴿ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا﴾ نو حضرت ابن عباس رضی الله عنه فرمایي چې: له دې نه دامعلومیږي چې خدای پاک جل جلاله ته انسان په ذکر کولو سره نږدې کیږي. اوبل داترې معلومیږي چې ذکر په یوه حال کې هم نه معاف کیږي، نوځکه یې په هغه ډېر سخت ځای کې هم خپل دوست ته د ذکر کولو حکم وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا فرمايي چې: له دې نه دا معلوميږي چې که يو سړی له شرق نه روان شي او تر مغربه پورې دا خپله هستي او مال وويشي او بل طرف ته يو سړی له غرب نه راروان شي او تر مشرق پورې کفار وژني له دې نه هم ډغه د الله تعالی ذکر بهتر ده، ځکه چې اجر يې ډېر ده.

ددې خبرې دا معنا نه ده چې: دا (الحمد لله، سبحان الله، الله) چې مونږ يې تل وايو دا مستحب عمل ده او حال داچې دا تر جهاد بهتر ده، بلکې معنا يې داده چې: که سړی جهاد کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په ياد نه وي يا سخاوت کوي او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې په زړه نه وي دا ټول خو ښه عملونه دي خو چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي اوپه هر آن او هر قدم کې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته متوجه نه وي نو بيا هېڅ فائده او اجر نه لري.

دا که په جهاد او سخاوت کې اجر پيدا کېږي يا په بل عبادت کې وزن او ثواب پيدا کېږي دا هغه وخت چې د انسان مطلوب يواځې او يواځې الله تعالی وي اوهغه يې په ياد وي.

دذکر خانګړتياوې خوښې شميره دي، خو لويه خبره داده چې د ذکر په سبب د انسانانو له خپل خالق سره تعلق او مينه پيدا کېږي اوپه دنيا کې هم دا قانون دی چې څوک له چاسره ډېره مينه لري نو ډېر يې يادوي، د کوم کاروبار سره چې ډېره مينه لري هغه کاروبار کې شپه ورځ مشغول وي، لنډه داچې له هر شي سره چې د چا تعلق وي نو هغه ډېر يادوي. نو اوس که د يو چا له خدای

Scanned with CamScanner

(c) k...om: The Digital Library

تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره تعلق زیات وي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به خامخا ډېر یادوي.

ذکر سلطان:

له پنځو لطائفو څخه وروسته (ذکر سُلطان) شروع کېږي چې (ذکر قالبي) هم ورته ویل کېږي، له دې ذکر سره له سر نه تر نوکانو پورې ټول بدن د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر مشغول وي، داسې حالت چې انسان ته پیدا شي چې په بدن کې الله تعالی ته خای ورکړ، قلب، روح، سِر، خفي، اخفی او قالب د بدن. لنډه داچې په ټول بدن کې یې الله تعالی ته خای ورکړ نو بیا دده له الله تعالی سره واقعي عشق او محبت پیدا کېږي، بیا یې په هر عمل او قول کې اثر پیدا کېږي، که تلاوت کوي یا بل کوم عمل ترسره کوي هرڅه به د خدای تعالی د رضا له پاره وي.

اصلاً دا مقامات چې انسانانو ته پیدا کېږي مثلاً د ﴿ سبحان الله یا الحمد لله ﴾ په ویلو سره ورته دومره ثوابونه په برخه کېږي دا دهغو خلکو له پاره چې له زړه نه یې ووایي او واقعاً یې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او اخلاص وي. که داسې نه وي نو همدا قرآن کریم چې د الله تعالی کلام دی منافقینو به هم تلاوت کاوه، لمونځونه به یې هم کول خوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددوی حال بیا داسې راته بیانوي چې: ﴿ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٤٢﴾ (سورة النساء)

ژباړه : بېشکه چې منافقان ټګي کوي (په ښکارولو داسلام او پټولو دکفر) له الله تعالی سره او الله تعالی سزا ورکوونکی دی (د دو ټګي او دوکې په سبب) او هرکله چې پورته کیږي دغه (منافقان) لمانځه ته نو په ښه زړه نه پورته کیږي یوازې داچې دوی خلکو ته ځان ښیي چې مونږ هم مسلمانان یو او نه یادوي دوی الله مګر (ریایي یادول) لیږ.

چې څوک دخدای تعالی تابع اوذاکر شي بیا یې ټول مخلوقات تابع شي

د چا چې له الله تعالی سره واقعي مینه پیدا شي نو بیا الله تعالی دومره عزت او شرافت ورپه برخه کړي چې: خمکه، اسمان، حیوانات او حشرات یې ټول پیژني، بیا هغه شیان چې په ظاهره د انسان دښمنان وي هغه هم دده تابع شي اودده قدر او احترام کوي.

دنبی کریم ﷺ له غلام حضرت سفینه رضی الله عنه نه روایت دی وایي: زه په کیشتۍ کې سپور شوم هغه ماته شوه ،نو دلرګي په یوه تخته کیناستم ، نو د دیارب غاړې ته یې ویستم، یو زمری راسره مخامخ شو ورته ومې ویل :اې ابوالحارث ! زه درسول الله ﷺ غلام یم! نو سریې راته ټیټ کړ اوپه څنګ راسره روان

Scanned with CamScanner

(c) Kabton.com: The Digital Library

شو زما دفاع يې له حيواناتو کوله تردې چې عامې لاړې ته يې برابر کړم، نو له هغه نه وروسته يې (همهم) يعنې زګروی کاوه دامې ورنه وفهمولې چې خدای پامانې رانه اخلي.

[جامع کرامات الاولیاء، ج ۱ ص ۱۱۶]

سره له دې چې زمری د انسان دښمن ده ، خو ﴿ مَنْ كَانَ لله كَانَ اللهُ لَهُ ﴾ څوک چې د الله تعالی تابع شو بیا نو الله تعالی ددغه انسان محافظ او مددګار شي، بیا يې په حشراتو او حيواناتو هم تائيد کوي. هغه يې نصرت کوي، له کومو شيانو څخه چې دغه انسان ډاريږي هماغه شيان يې بيا څوکيداري کوي.

رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی

حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د وخت مشهور بزرګ جليل القدر عالم او تابعي دی، په ده پسې حجاج بن يوسف ګرځېده، يو ځل پوليس ورپسې شول، تردې پورې چې دی د حضرت حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ ځای ته راغی ، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ورته وويل چې په ماپسې عسکر را روان دي نو ګوره چې ما ورته ونه ښيي، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د عبادت کولو له پاره کوټې ته ننوت، کله چې عسکر را ورسېدل نو له حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ څخه يې وپوښتل چې حسن بصري خو به دلته نه وي، هغه ورته وويل چې: هغه په دغه کوټه کې دی، کله چې عسکر کوټې ته ورغلل نو دی يې پکې پيدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړ، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي اوه ځله يې لاس راباندې ولګيده خوبيايې هم ونه ليدم.

بېرته ناهيلي راووتل او حبيب عجمي ته يې وويل چې: ته په مونږ مسخري کوې، هغه بيا ورته وويل چې: په همدې کوټه کې دی، هغوی بيا ننوتل خو بيا يې هم څه ونه ليدل او بېرته ولاړل، حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ چې کله له کوټې څخه راووت نو حبيب عجمي ته يې وويل چې: تا خو زه ورته وښودلم داستاد بې ادبي دي وکړه؟ ده ورته وويل چې: ته زما ربښتياوو خلاص کړې که درواغ مې ويلي واى دواړه به نيول شوي وو. کله چې ما ربښتيا وويل نوخداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی ستر کې ړندې کړې او ته يې ونه ليدلې.

حسن بصري رَحِمَهُ اللّٰهُ ورته وايي په دې وخت کې دې څه وويل: هغه ورته وايي: لس ځله مې آية الکرسي، لس ځله امن الرسول. او لس ځله مې ﴿ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ﴾ ولوستل، بيامې وويل: اې خدايه! حسن مې په تا سپارلی ته يې وساتې.

[تذکرة الاولیآء، پښتو ص: ۴۶ / تذکرة الاولیاء، فارسي ص: ۸۱]

په حديث مبارک کې راځي چې: نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترځنګ ناست و، د ابولهب د ښځې په هکله چې کله د قباحت آياتونه را نازل شول، نو دې ښځې يو غټ کانې را اخيستی او ويل يې چې: په دې زه په پيغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې ګوذار کوم، راغله په حرم کې وګرځيده، سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې تر ځنګ ناست دی، خو ددې شرګې الله تعالی

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ړندې کړې او دی یې ونه لیده، ببرته ناهیلې ولاړه، صحابه کرامو رضی الله عنهم له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: ته خو دلته ناست وې او وینې نه لېدې ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: خدای پاک جل جلاله یې په ما باندې سترګې ړندې کړې څکه یې نه ولیدمه.

نو چې څوک د الله تعالی سره علاقه لري . مینه، محبت او اخلاص لري نو بیا یې د دښمنانو سترګې وربانديې ړندې شي

خو یو وخت همدا حسن بصري رحمه الله دحجاج عسکرو ونیوه اود حجاج دربار ته یې بوتلو. حجاج له ده مبارک سره په سخته لهجه خبرې او بحث شروع کړ، ده هم په ډېره زړورتیا د پوښتنو ځوابونه ورکول، حجاج ورته وایي: ته نه یې خبر چې ته ما د څه له پاره راغوښتی یې هغه ورته وایي نه ! حجاج ورته وایي:ته مې ددې له پاره راغوښتی یې چې خان درڅخه خلاص کړم او مړ دې کړم ، ده ورته وویل چې: د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه یوه دُعا منقوله ده چې که یوڅوک یې سهار ووایي نو تر مانښام پورې به له تولو آفتونو څخه محفوظ وي او که بیګا یې ووایي نو بیا تر سهاره پورې به په امن کې وي، نو ما هغه دُعا ویلې ده، ته ما ته هېڅ ضرر نه شې رسولې.

له دې خبرې وروسته حجاج دی پرېښود اودی په خپله مخه ولاړ، دپولیسو یوه مشر حجاج ته وویل چې: دادومره شپې او ورځې دې مونږ پسې سترې او سرګردانه کړو ، بیا مو ونیوه او له ناسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې دومره تېزې خبرې هم وکړې او له دې ټولو سره سره دې اوس دومره په آسانۍ سره پرېښود او هېڅ دې هم ورته ونه ویل. دا ولې؟

حجاج د خپل فوځي افسر په ځواب کې وایي چې: وژل خو لا په خپل ځای پرېږده، یواځې چې په زړه کې به مې دا خبره راوګرځېده چې زه ورشم او ویې وهم نو له دې سوچ سره به له ده څخه زمریان او ښامارانو چار چاپېره ودرېدل، زه وېرېدم چې که ورپورته شم نو له منځه به مې یوسي.

حجاج بن یوسف سره له دې چې دومره ظالم هم و، کتابونه لیکي چې: یو لک شل زره صحابۀ کرام رضي الله عنهم او تابعین دده په بندیخانو کې شهیدان شوي، خو بیا یې هم حضرت حسن بصري رحمه الله ته څه ونه شول ویلای. البدایة والنهایة ج ۹ ص ۱۷۹

نو په هر قول او عمل کې هغه وخت اثر پیدا کېږي چې د انسان معامله له خدای پاک جل جلاله سره صافه او مخلصانه وي او هرڅه یې دهغه د رضا له پاره وي اودخدای جل جلاله د رضا لوی اثر او نښه داده چې خدای پاک جل جلاله ورته د ذکر او عبادت توفیق درکړي.

یو بزرګ لیکي چې: کله ما خدای جل جلاله یادوي نو زه وربانديې پوهېږم، په مجلس کې ناستو کسانو تعجب وکړ چې دا څه خبره کوي؟ ده وویل چې: زه کله د خدای جل جلاله په ذکر لګیا شم نو زما یقین شي چې الله تعالی هم ما یادوي، ځکه چې دی جل جلاله په خپله فرمایي ﴿ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ... ﴾ [سورة البقرة]

(c) ...m: The Digital Library

ژباړه نو یاد کړئ (تاسې) ما (په قلبي او بدني طاعت سره) نو زه به هم یاد کړم تاسې (په ثواب سره)

نوپه ذکر کې اصل مقصود حضور مع الله، اخلاص او محبت ده کله چې په هر کار کې اخلاص پیدا شي نو له ریا څخه خلاص شو اوله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ او جناب رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره یې مینه پیدا شوه دغه انسان بیا په دنیا او آخرت کې کامیاب ده، بیا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په وعدو کې دمخالفت شائبه هم نشته نو مطلب داچې د خدای جَلَّ جَلَالُهٗ ذکر تر کوم خای او کوم وخت پورې منحصر او ترلی نه دی. خکه چې په خپله خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهٗ فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ ﴾ سورة النساء آیت ۱۰۳،

ژباړه بیا کله چې اداء کړئ تاسې لمونځ (لمونځ یو عبادت ده،) نو چې لمونځ مو ادا کړ له هغې نه وروسته بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ یادوئ په ولاړه. په ناسته. په ملاسته په هر حال کې یې یادوئ خکه چې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ امر کوي چې ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (سورة الاحزاب)

ژباړه اې مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره

له دې څخه مطلب داده چې دائمي حضور پیدا شي اویه چا کې چې دائمي حضور پیدا شي نو هغه ته چې حقیقي حیات (ژوند)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورپه برخه کېږي، بيا که دی ويده وي هم خو لطائف يې ټول په ذکر لګيا وي، حتی که مړ شي هم په ذکر به لګيا وي، خکه د انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولياء کرامو واقعات او حالات چې سړی مطالعه کوي لکه : نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې وليدل چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ په قبر کې په لمانځه لګيا دی، دا ځکه چې هغوی ته حقيقي حيات (ژوند) ور په برخه شوی، په دغسې اشخاصو باندې بيا مرګ نه راځي بلکې يواځې له يوه دار څخه بل دار د انتقال مرحله وي.

نو حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لکه چې مخکې هم تېر شو چې فرمايي: د جنګ په سخت حالت کې هم الله تعالی د ذکر کولو امر کوي، خکه چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر کولو سره زړونو ته اطمينان پيدا کېږي، بيا تکليفونه پرې اسانه شي، هغه پخوانی سختي نه بيا محسوسوي، خکه خو خدای پاک وايي ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی دی او زړونه يې مطمئن وي د (دغو مومنانو) په ذکر دالله تعالی سره

يعنې الله تعالی وايي چې په سخت حالت کې ته ما يادوه زه به په تاباندې سختی آسانې کړم او هغه مصيبتونه او کړاوونه به درباندې آسانه کړم

(c...n.com: The Digital Library

خو په دې لاره کې بُنیادي شرط داده چې دغه یادول او ذکر کول به په مینه او اخلاص سره وي، یواځې د خولې په ویلو اونه هم داسې د زړه په ویلو چې په زړه سره ذکر کوي خو فکر او سوچ یې بل خای وي، باید سړی دا کوشش وکړي ترڅو خپل زړه ته پوره متوجه شي، چې له دې سره بیا په زړه کې خوند پیدا کړي، داچې زمونږ په ذکرونو کې ظاهري کوم اثر نه لیدل کېږي وجه یې داده چې یو خو سمه توجه نه کوو، مجلسونه مو بې باکه او په لهو او لعب مشتمل وي، په خوراکونو کې مو هم زیاتی او کمی وي، که داسې نه وي نو دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په نوم کې دومره اثر ده چې یو وار څوک په اخلاص سره (الله) ووایي نو له څمکې څخه به یې عرش ته ورسوي خو بنیادي شرط اخلاص او دوام علی الذکر ده.

د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده

زمونږ د اکثرو ملګرو دا فکر وي چې بس خانقاه ته راغلو او همدلته مو ذکر وکړ نو خبره خلاصه شوه، یاداچې تنده په تنده کېښودل شوه نو کار جوړ شو او که توجه ونه شوه نو کار نه کېږي.

ګورئ ورونو! مونږ خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مامور کړی یو، هغه هم علی الدوام دتل له پاره، دا مجلس په حقیقت کې ټوله توجه توجه ده، باید خپل دین ته په هروخت کې متوجه اوسو. خدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک جَلَّ جَلَالُهُ راته امر کړی چې: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ سورة التوبه،

ژباړه: اې هغو کسانو چې ایمان ئې راوړی دی (یعنې اې مومنانو) ووېرېږئ تاسې له الله (اوهسې مخالفت مه کوئ) او اوسئ سره له صادقانو.

یعنې له نېکانو سره ملګرتیا کوئ. نو مونږ مجبوره یو چې خامخا به له عالم، طالب او بل کوم نېک شخص سره کېنو، ځکه چې امر راته شوی، نو کله چې مونږ د خپل خالق جَلَّ جَلَالُهُ په امر باندې عمل وکړو نو بیا به په اعمالو کې هغه جَلَّ جَلَالُهُ په خپله اثر پیدا کوي.

Scanned with CamScanner

(c...tion.com: The Digital Library

(۱۷) مجلس

د نفس مراتب اود اخلاص او صدق فائدې

﴿قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النمل]

ددې آیت شان نزول د بلقیس او حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَام واقعه ده.

ژباړه نو وویل (بلقیس چې په جنګ کې خیر نشته) بیشکه باچایان هرکله چې ننوخي په کوم کلي (ښار) کې (په غلبه اوقهر) خرابوي دوی هغه (ښار) او ګرځوي دغه (باچایان) عزیزان (مشران) داهل دهغه ذلیلان (سپک بندیان) او هم داسې (چې ومې ویل) دوی کوي.

پورتنۍ معنا خو یې ظاهري شوه. او باطني معنا یې داده چې د انسان په باطن کې د نفس اماره یو حکومت ده، د نفس په اصل کې سرکشي پرته ده، نودا نفس د انسان په وجود باندې حکومت کوي، اودخپل حاکمیت د تقاضا له امله په هغه روح باندې چې هغه په اصل کې پاک شی ده اوله الله تعالی سره یې تعلق ده، دغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفس په هغه روح باندې غالبه شوی وي، نو ددې له امله بیا د انسان په سینه کې غلط او بې خایه حکومت جوړ شي حسد، کبر، قدرت پرستي، جاه طلبي، شهوت پرستي داټول د انسان په وجود کې شنه خو کله چې یې له مشائخ کرامو سره علاقه او واسطه پیدا شي، د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مبارک اسم یې سینې ته داخل شي، نوبیا ددغه مبارک نوم په برکت بیاهغه د سینې حاکم (نفسِ اماره) ذلیله شي. خکه له قرآن کریم څخه دا خبره ثابته ده، الله تعالی فرمایي: ﴿ إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِٱلسُّوٓءِ ﴾ [سورة یوسف آیت ۵۳] همدا نفس دی چې انسان یې د بدۍ په لوري روان کړی، خو کله چې په ظاهر کې حکومت بدل شو اود نفسِ اماره په خای روح غالب شو له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره یې علاقه پیدا شوه، نوبیا په هغه خای کې نفس محکوم او روح حاکم شي او بیاچې کله له انسان څخه کومه ګناه صادره شي نوبیا دغه نفس دومره اصلاح شوی وي چې بیا انسان ددغې ګناه د کولو له امله ملامتوي چې ته خو د ګناه له پاره نه بلکې دنېک عمل د کولو له پاره پیدا شوی یې. اود نفس دغه حالت ته (نفسِ لوامة) وایي. بیایې چې څه نوره اصلاح په برخه شي نو بیا (نفسِ مطمئنه) وکړخي، مطلب داچې د الله تعالی په ذکر، د تسبو کارونو په کولو یې بدن ته سکون او راحت په برخه کېږي، بیا په فقر، مسکنت، لنډه داچې په هر مصیبت او سختۍ باندې صبر کوي، شکایت نه کوي. او کله چې د نفس مجاهده نوره هم پسې قوي اوزیاته شي نو بیا (نفسِ راضیه) شي، معنا داچې د الله تعالی په قضا او ټیټلو باندې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ...on.com: The Digital Library

انسانان په دوه ډلو وېشل شوېدي ، يوې ډلې ته محبوبين وېل کېږي او بلې ته يې مُحبين . د اهل تصوف او طريقت په اصطلاح په مشربونو کې فرق ده. څوک چې محبوبين دي، دهغو له پاره ددغو مقاماتو د طی کولو له پاره حاجت نشته، دهغوی ابتداء توبه ده او انتهاء يې رضا بالقضاء ده، صبر ده، حلم ده، قناعت ده، بلکې نور مقامات هم په دې منځ کې شته، خو دا نفس داسې مقام ته ورسېږي چې که د خدای جَلَّ جَلَالُهُ له لوري هرڅه ورته رسېږي دی وربانديې راضي وي.

اکثره مشائخ کرام چې د زحمت په وخت کې کوم راحت محسوسوي ددغه راحت خوند بيا په عامو حالتونو کې نه وي او کله چې نفس له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي شو نو بيا دغه (نفس مرضيه) ګرځي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ده څخه راضي وي. څکه محبت د دواړو طرفونو څخه وي. او رضا هم له دواړو طرفونو څخه وي. څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مينه او محبت لري الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ، رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يې هم ورسره لري، څوک چې له اولياء کرامو سره مينه اومحبت لري هغوی يې هم ورسره لري دا يو نسبت ده چې له دواړو طرفونو څخه موجود وي.

څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي وي هغه جَلَّ جَلَالُهُ هم ورڅخه راضي وي، چې په دې سره نفس (نفس مرضيه) ګرځي، خودا هلته کېږي چې په هره خبره کې صادق وي، هر قدم چې دی اخلي هر کار چې کوي د ژړه له صدقه يې کوي، نوبيابه دغه مقامات ترلاسه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترم خلیفه صاحب داد محمد (سلمه الله الصمد) الغزنوی وایي: په مخکې وخت کې به ډېر خلک د صحابۀ کرامو، اولیاء کرامو د عمل ، ګفتار او ښو اخلاقو له وجې نه له ګمراهي څخه راګرځېدل او په همدغه سمه لاره به روان وو ، کله به چې خلکو دصحابۀ کرامو رضوان الله علیهم غوره او ښه اخلاق ولیدل نو په هغوی به یې دومره زیات اثر وکړ چې هغه ټپل بدعملونه به یې له پامه بدشول او سمدستي به یې توبه وبسته ، تردې چې کافرانو به دهغوی اخلاق او ښه عملونه ولیدل نو په اسلام به مشرف شول ، اوس خو چې خلک رمونږ دا کمزوري عملونه ووینې نو خدای مکړه له دین څخه یې زړه تور شي زیاتره وخت چې کافران دمسلمانانو عملونو او ظلمونو ته وګوري نو داشک ورسره پیدا شي چې دا دین به په حقه وي او که نه ؟

دحضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُریح واقعه

دامیر المؤمنین حضرت علي رضي الله عنه په دخلافت پرمهال چې کله دی مبارک د مسلمانانو خلیفه ؤ ، دده د بدن زغره ورکه شوه، څه وخت پس یې دغه خپله زغره د یوه یهودي په لاس کې ولیده ، وېې پېژندله نو په دغه یهودي یې دعوه وکړه چې دا زغره زما ده، هغه ورڅخه انکار وکړ، د حضرت علي رضي الله عنه د خلافت پر مهال قاضي حضرت شریح رحمه الله ؤ، نو حضرت علي رضي الله عنه او یهودي دواړه د قاضي حضور ته ورغلل او حضرت علي رضي الله عنه عریضه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وړاندې کړه چې زما دغه زغره یهودي رانه وړې ده، یهودي منکر شو، حضرت شُریح حضرت علي رضي الله عنه ته مخ راوګرځاوه چې ته په دې خبره شاهدان لرې چې دا زغره ستا ده ؟ حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حضرت حُسین رضي الله عنه او خپل غلام حضرت قمبر رضي الله عنه د شاهدي له پاره راوستل، د حضرت علي رضي الله عنه رایه داوه چې دخپل قریب شاهدي د سړي له پاره دقبول وړ ده، که د ګټې په خای کې وي اوکه د تاوان ، اما د عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم لکه چې د احنافو هم همداسې مسلک دی چې د ګټې په خای کې د قریب شاهدي د قریب له پاره صحیح نه ده اوکه په ضرر دده وي لکه د یو چا په پلار بل چا دعوه وکړه ، دغه سړي په خپل پلار شاهدي ورکړه چې ربښتیا په تا باندې یې حق شته ، دغه شاهدي یې منظوره ده، خو که ددغه شخص پلار په بل چا دعوه وکړي او دی یې شاهدي ورکړي نو دغه شاهدي یې نه منظوریږي.

به هر حال ! حضرت شُریح رحمه الله حضرت علي رضي الله عنه ته وایي چې اې امیرالمؤمنینه ! حضرت حُسین ستا زوی ده او ستا په ګټه یې شاهدي ورکړه، اود عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او زما رایه داده چې د ګټې شاهدي نه منظوریږي، بل څوک شاهد راوړاندې کړه ! حضرت علي رضي الله عنه ورته وویل چې بل څوک شاهد نه لرم، ده ورته وویل : نو بیا خو زغره د یهودي ده، کله چې دوی بهرته د قاضي له مجلس څخه ووتل نو دغه یهودي د حضرت علي رضي الله عنه په شا پسې روان و، اوپه زوره یې ناري وهلې چې وګورئ !

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

امیرالمؤمنین ته سره له دې چې دمسلمانانو خلیفه او مشر هم له ماسره دقاضي حضور ته وړاندې شو . دې خبرې ډیر زیات اثر وربانديې وکړ چې که دا ددوی دین حق نه وی نو بیا له ما سره دمسلمانانو مشر دقاضي حضور ته کله تلو ، نو معلومه شوه چې دغه ددوی دین په حقه دی . په یوه دیني اوشرعي حکم کې بادشاه او یو غریب عسکر مالدار او شتمن سره برابر دي ، سمدستي یې کلمه طیبه وویله او په اسلام مشرف شو

دا دحضرت علي رضي الله عنه د عمل اثر و، یهودي له اسلام قبلولو وروسته دا وویل چې دا زغره په ربښتیا سره ستا ده او ورته تسلیم یې کړه، نوددده د ښه عمل دوه ګټې شوې، خیل حق هم ورته ورسېده او ورسره هغه مقابل یهودي هم مسلمان شو

[البداية والنهاية ج ۸ ص ۸]

له عبدالقادر جیلاني رحمه الله سره ځناور خبرې کوې او دده په یوه خبره عمل کولو څومره خلک توبه کا رکیږي

عبدالقادر جیلاني رحمه الله چې په پیران پیرصاحب باندې مشهور دی ،د حج په شپو ورځو کې حاجیان د عرفات په غونډه ولاړ دي، هغه وخت دی هلک و. غوا یې روانه کړې او پیایې یې، کله چې دشتې ته ووت، دې غوا ناڅاپه مخ ورته راواړاوه او ورته وې ویل: ﴿یا عبدالقادر ! ما لهذا خُلِقتَ ولا بهذا أُمرتَ ﴾ اې عبدالقادره ! ته الله تعالی دغواګانو د پوولو او ساتلو له پاره نه یې پیدا کړی،

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

اونه په دې مامور یې ، ته یې د خپل معرفت او بندګۍ له پاره پیدا کړی یې، دی ووپریده ، چې غوا او بیا دهغې خبرې کول ؟ دی کوچنی هم و، نو بهرته راوګرځېد ، خپلې مور ته راغی، پلار یې هم مړ دی، نو مور ته یې وویل: چې ماته اجازه وکړه چې زه د الله تعالی دین زده کړم، معرفت حاصل کړم، بَغداد ته ولاړ شم، ترڅو د نېکانو زیارتونه وکړم او هلته علم حاصل کړم. مور ورته وویل چې ولې څه پېښه ده ؟ ده مبارک ورته هغه د غوا واقعه ذکر کړه چې غوا داسې راته وویل: له دې سره بام ته وخوت او ویل یې چې هغه دی ټول خلک په عرفات ولاړ دي، د خدای جَلَّجَلَالُهٗ عبادت کوي اوزه غوا پیایم، کله چې دده پلار مړ و نو په میراث کې ورځخه اتیا دینار پاتې ونو مور یې جګه شوه (۴۰) روپۍ یې دده بل ورور نه ورکړې او خلوښت یې ده ته په لستو نې کې ور وګنډلې او مور مبارکه یې خدای پامانې ته ورته راووتله، ورته یې وویل چې زویه! ما نور ته له خپل خان څخه بېل کړې، تر قیامت پورې به بیا زه او ته سره ونه وینو. ما دین ته وقف کړې اود خدای جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره د دین علم حاصلوه، چې ترڅو دې علم پوره نه وې حاصل کړی نو بهرته به نه راځې ! خو دا یوه خبره به مې هر وخت په یاد ساتې چې هروخت به ریښتونی اوسې او ریښتیا خبره به کوې ! په طالبې او خدمت کولو کې به صادق اوسې ! هر کار به دې ریښتونی وې

حضرت پیران پیر صاحب کشر هلک ده، کله چې له کور څخه روان شو، نو له یوې قافلې سره ملګری شو چې هغوی هم د بغداد په لور روان وو. یو ځای ته چې ورسېدل نو په آسانو سپاره غله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته رامخې ته شول، ټوله قافله يې ودروله، غلو شروع وکړه او د قافلې له خلکو سره چې څومره مالونه وو هغه يې ورڅخه واخيستل، پيران پير صاحب وايي چې کله غله ماته راورسېدل ماته يې راپام نه شو، يو غل راغی او ناڅاپه يې راته وويل چې: له تاسره څه شی شته ؟ ما ورته وويل : هو ! هغه راته وويل چې څومره شی درسره دي ؟ ما ورته وويل چې: څلوېښت ديناره، هغه راته وويل چې په کوم ځای کې دې اينبي دي ؟ ما ورته وويل چې: په دغه کميس کې مې ګنډلي دي، دا خبره د غله زړه ته ونه لوېده چې دا ماشوم هلک هسې په ما باندې مسخرې کوي، خوار او غريب هلک ده، له ده سره دومره دنيا له کومه شوه ؟ دا غل هم راڅخه تېر شو، بل غل راغی او هغه ته مې هم دغسې خبره وکړه ، هغه هم راڅخه تېر شو، کله چې دا غله خپل هغه مشر ته ورغلل چې ټوله قافله يې چور کړې وه او اوس يې په خپل منځ کې سامانونه سره تقسيمول، نو هغه مشر له دې نورو څخه پوښتنه وکړه چې له چاسره خو به مو څه پرېښي نه وي ؟ دغو دوه کسانو ورته وويل چې: يو غريب هلک مونږ ته وويل چې: له ماسره څلوېښت دينار شته.خو مونږ دهغه دغربت له وجې دهغه په خوله باور ونکړ نو هسې مو پرېښودلو، مشر ورته وويل چې: راويې غواړئ ! کله چې دی ورغی نو د غلو مشر ورڅخه پوښتنه وکړه چې: له تاسره څه شی شته ؟ ده ورته وويل : بلې ! هغه ورته وويل چېرې دي ؟ ده ورته وويل چې: په لستونې کې مې ګنډلي دي. کله چې يې دده لستونې وشکاوه نو روپۍ يې ورڅخه را ووېستې، نو د غلو دغه مشر پيران پير صاحب

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

ته وایي چې: څه وجه او باعث و چې دغه پتې روبۍ دې مونږ ته رابنکاره کړې ! ستا دغه لستونې ته خو زمونږ پام نه و، دی ورته وایي چې: زما مور له ماڅخه وعده اخیستې وه چې زویه په پخپله خبره کې به ریښتونی اوسې .نو زه به په خپله هره خبره کې ریښتونی اوسم ، زه له خپلې مور سره کړې وعده نه ماتوم. د پیران پیر صاحب د صداقت دا اثر وو چې د غلو د مشر په زړه خدای جَلَّجَلَالُهُ دا اثر کېښود، په ژړا یې شروع وکړه چې مونږ خو د الله تعالی سره وعده کړې، خو بیا هم په دې وعده کې ریښتوني نه یو، څو کاله پرله پسې دا وعده مونږ ماته کړې ده، مسلمانان خوروو، وژنو یې او مالونه یې چور کوو، او په ایمان کې خو وعده داده چې مسلمان به مسلمان ته ضرر نه رسوي. نو دحضرت شیخ عبد القادر جیلاني رَحِمَهُ اللهُ په واسطه د غلو مشر له خپل دغه بد عمل څخه توبه ووېسته، کله چې ده توبه ووېسته نو عامو غلو ورته وویل چې: ته په غلا کې زمونږ مشر وې ! نو نن په توبه کې هم زمونږ مشر یې ! که تا له خپلې ګناه څخه توبه ووېسته نو مونږ ټول هم توبه وباسو. ټولو توبه ووېسته، د ټولې قافلې خلکو ته یې خپل خپل مالونه وسپارل.

[نفحات الانس ج ۲/ ص ۶۸۰/ ۶۸۱]

نو پیران پیر صاحب په خپله خبره کې ریښتونی و، دده د ریښتینولی دومره اثر و چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ هغه د غلو ډله دده د یوه عمل په واسطه توبې ته برابره کړه، له خپل بد عمل څخه یې راوګرځول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مخکنې اسلاف مبارکان که هغه صحابهٔ کرام رضی الله عنهم دي او که اولیاء کرام دي، که مشائخ دي او که علماء کرام وو، دوی ټول داسې وو چې د دین نمونې وې ، هغوی ته به چې چا وکتل نو ددوی د عمل او قول ځخه به متاثر کېدل، بیا به خود به خود ورواوښتل، خپلو ګناهونو ته به متوجه شول، چې زه څرنګه بې ځایه اوپه ګناه کې لګیا یم.

نن چې له مونږ ځخه خلک ورځ په ورځ نفرت کوي، له طالب، ملا، حاجي او مجاهد ځخه نفرت کوي نو دهغې وجه داده چې زمونږ په خپلو ویناوو او اعمالوکې توافق نشته، په دواړو کې مو د اصلاح کوشش نه دی کړی، صداقت نشته ، که داسې نه وي نو که مونږ له الله تعالی سره په وعده کې ریښتوني شو، په خپلو اعمالو کې ریښتوني شو، مخلصین او صادقین شو، بیا به الله تعالی خامخا دا اثر پیدا کوي چې هغه بدبخته خلک به هم تابع کېږي. دهر وخت بدماشان وي، خو خلیفه صاحبانو ته ورشي چې صاحبه! که ماته څه خدمت وي ، د نورو خلکو د خورولو له پاره کوشش کوي ، خلک وژني او پیسې، مال او دولت ورځخه اخلي، خو په خانقاه او دربار کې خان بیا غلام وړاندې کړي، چې که ماته څه خدمت وي. ددې وجه داده چې دا خلک الله تعالی ته تابع او مُنقاد دي، نو ځکه نور مخلوق دوی ته تابع دی نور خو وخت دغسې ده، کوم اخلاص او صداقت چې مخکې و، هغه خو اوس بالکل محال ده چې موجود شي، خو بیا هم که له خپل وس سره سم د الله تعالی سره په خپل قول او عمل کې مخلص شو بیا به طالب ، مُلا،

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي، شيخ ، صوفي او مجاهد ته هم هرسړی لاس په نام ولاړ وي، ددې مطلب دا نه دی چې مونږ دا فکر وکړو چې ماته دې څوک لاس په نامه ولاړ وي، بلکې معنا يې داده چې الله تعالی به دهغوی په زړه اثر غورځوي ، کښر به يې هم ادب کوي او مشر هم، څوک چې الله تعالی ته تابع شي، بيا نو الله تعالی ورته خپل مخلوق او ملائکې تابع کوي. په حديثو کې ثابته ده چې : د طالب د پښو لاندې ملائکې وزرې غوړوي، هغه پاک مخلوق،انسانان، حشرات اونور حيوانات يې ټول تابع شي، لکه چې د ډېرو اولياء کرامو په حالاتو کې داسې راغلي دي.

څوک چې دخداى پاک جَلَّ جَلَالُهٗ تابع شي مخلوق به دده تابع شي

د مالک ابن دينار رَحِمَهُ اللّٰهُ په هکله راځي چې: د ګرمي وخت و، دی له يوې ونې لاندې ويده و او مار پاڼه په خوله کې ورته نيولې او پکې (پنهکی)وربانديې وهي. [تذکرة الاولياء فارسي چاپ ايران ص: ۶۸]

امام قشيري رَحِمَهُ اللّٰهُ وايي: چې يوسړي راته قصه کوله ويل يې : يوځل حضرت ابراهيم ابن ادهم رَحِمَهُ اللّٰهُ د يوباغ ساتنه (پيره) کوله زه ورغلم چې ګورم دی ويده ده او مار دنرګس بنکه را اخيستې اوپه ده باندې (پنهکی) وهي. [جامع کرامات الاولياء ج: ۱، ص: ۳۱۳]

سره له دې چې مار د انسان دښمن ده، هغه ورته تابع او پکې وربانديې وهي. څوک چې الله تعالی اودهغه له دين سره مخلص شي، نو بيا الله تعالی ورته هرڅه مُسخر کړي، دده په خزانو کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود هیڅ شی کمی نشته، نو بیا وګورئ ! چې زمونږ ستاسې په قول او عمل کې څومره اثر پیدا کوي، خو خبره په مونږ کې ده، چې که مونږ مخلص شو ، د الله تعالی رضا مو مطلب شي، که یوه خبره په صداقت وي، نو په دې یوه خبره کې به دومره اثر وي چې د جنت بنکلې به په لاس ورځي.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله د بدر په میدان کې و، د جهاد مشوره یې عملي کوله، هلته ډېر تکلیف و، ځینو خلکو څه کمزوري وښودله، د انصارو کرامو څه خلک ورته رامخ ته شول، او ویې ویل چې: مونږ د بني اسرائیلو په شان نه یو، چې هغوی خپل پیغمبر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وویل ﴿ فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾ ﴾ [سورة المائدة]

ژباړه : پس څه ته اوځي دي) رب ستا (یاته اومشر ورور اومریې ستا چې هارون دی) نوجنګ وکړئ تاسې دواړه ببشکه مونږ دلته ناست یو (له جنګه ، په انتظار دبرې ستا)

نه ! مونږ داسې نه یو، بلکې مونږ به له تانه مخکې، شاته، بني طرف او چپ طرف ته به هم جنګېږو، په دې یوه خبره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دومره خوشاله شو چې حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې: زما د ټول وخت عمل دې نه وای خو دا یوه خبره چې ما کړې وای.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نو په یوه خبره د خدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د الله تعالی دیدار پیدا کېږي. دا یوه کلمهٔ طیبه چې څوک په اخلاص ووایي سره له دې چې اویا یا اتیا کاله یې په کُفر کې تېر کړي وي، بیا هم ددغې یوې کلمې په برکت چې په اخلاص یې ووایي خدای پاک دومره لویه او درنه ګناه ورته بښي او ددغې یوې کلمې په ویلو سره یې خپل دوست کړي، په یوه کلمه سره خپل دیدار ورکړي

که یو کافر یواځې کلمه ووایي او له دې سره متصل وفات شي، نور لمونځ اودس، زکات، روژه، حج او نور اعمال صالحه یې نه وي کړي، نو بیابه هم الله تعالی جنت ورته ورکوي، خپل دیدار او هغه نعمتونه به ورکوي کوم چې نورو جنتیانو ته یې ورکوي، خو شرط یې دادی چې دغه کلمه یې په ریښتیا سره ویلې وي، که ریښتونی نه وي په زرګونو تسبیحات چې ووایي، په زرګونو رکعته نفلونه وکړي، صدقات او خیراتونه وکړي له دې ټولو سره سره انسان ته دیوې ذرې په اندازه خیرهم نه شي ترلاسه کېدلی، ځکه چې هلته نیت خراب ده، اخلاص نشته

ضروري او مُهمه خبره داده چې ملګري یو بل ته متوجه وي، که کوم وخت د شریعت مخالفت پکې لیدل کېږي باید چې ورته یې ووایي. ملګری هم باید دغه نصیحت په خان بوج ونه ګڼي، که مونږ د شریعت په چوکاټ کې یو بل ته عیبونه په ګوته کړو نو په خپله اصلاح منځ ته راځي. اوکه چېرې خپل عیب راته نه معلومیږي او دبل خبره هم راباندې بده لګیږي. غوږ نه ورته نیسو. په خان یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوج ګنهو نو بیا خو اصلاح کېدل محال (ناشوني) دي، کله چې مونږ له خدای جَلَّ جَلَالُهُ سره مخلص شو نو بیابه نصیحت هم اثر راباندې کوي، که مونږ یو بل چاته څه خبره کوو په هغې کې به هم اثر وي او الله تعالی به ښه اثر وربانديې مرتب کړي

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ وَنُوْرِ عَرْشِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ. (آمين)

Scanned with CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library